

En hållbar framtid genom samordning

Forststyrelsens års- och
sambhållsansvarsrapport 2023

 METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAH CIRÁÐDEHUS

Så här gör vi **13**

**Samhällsansvars-
rapport
33**

58 Personal

12,6
miljoner hektar
mark- och
vattenområden

105
Miljö

Vi befrämjar morgondagen.....3	Miljö.....105
Generaldirektörens översikt 4	Åtgärder för att stävja
Centrala resultat 2023 6	klimatförändringen och
Nyckeltal 2023 8	anpassa sig till den 113
Så här gör vi13	Biologisk mångfald och
Strategi och värdeskapande 14	ekosystem 125
Samhällsansvar 18	Vattenresurser och
Verksamhetsmiljön 21	naturresurser i haven 140
Kunder, samarbetspartner	
och intressentgrupper 24	
Samhällsansvarsrapport 33	God förvaltning 147
Ledning40	Ledningsprinciper 148
Etiskt och ansvarsfullt	Riskhantering 152
verksamhets sätt..... 44	Ersättningssystemet 154
Ansvarsfullhet i hanteringen	Styrelsen 156
av leverantörer och	Ledningsgruppen 160
samarbetspartner 48	Rapporteringsprinciper 161
Hantering av information	
och data 52	Förväntningarna hos
Människor och samhälle55	Forststyrelsens intressentgrupper
Personal 58	och former för växelverkan
Upphandlings- och	med intressentgrupperna 164
värdekedjornas personal 66	
Samfund som påverkas 71	GRI-tabell 174
Samekulturen 92	
Konsumenter och	Bokslut och
slutanvändare 97	verksamhetsberättelse..... 178

Vi befrämjar morgondagen

Vi på Forststyrelsen vill att alla, framtida generationer har också en chans att njuta av naturen och det värde den skapar. Det jobbar vi för varje dag.

Innehåll:

Generaldirektörens översikt	4
Centrala resultat 2023	6
Nyckeltal 2023	8

GENERALDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Vi uppnådde goda resultat i en instabil verksamhetsmiljö

År 2023 präglades av ekonomisk osäkerhet och en instabil geopolitisk situation. Trots förändringarna i verksamhetsmiljön fortsatte vår verksamhet relativt stabilt och vi uppnådde både våra ekonomiska och operativa mål. År 2023 rymde både framgångar och svåra beslut.

Vi fortsatte år 2023 i enlighet med vår strategi att motarbeta förlusten av biologisk mångfald samt att stävja klimatförändringen och främja en grön övergång. Vår verksamhet skapar välfärd både för enskilda människor och för de regionala ekonomierna.

Året 2023 var lyckat både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. Koncernen Forststyrelsen omsatte 435,3

miljoner euro (423,3 miljoner euro år 2022) och vinsten blev 142,3 miljoner euro (150,9 miljoner euro).

Mängden virke som skördades från statens skogar ökade något till 6,29 miljoner m³ jämfört med året innan (5,94 miljoner m³) och dessutom höjde det goda virkespriset omsättningen och resultatet för Forststyrelsen Skogsbruk Ab. Samtidigt ökade Skogsbrukets satsningar på att främja den biologiska mångfalden och övriga samhällseliga förpliktelserna och uppgick till 107,8 miljoner euro. Det osäkra ekonomiska läget inom Fastighetsutvecklingen påverkade i synnerhet tomthandeln, däremot var året mycket bra inom mineralsektorn.

Forststyrelsen har en betydande roll i uppnåendet av Finlands koldioxidneutralitetsmål. I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna har vi ökat skogarnas kolsänkor och främjat produktionen av förnybar energi genom att utveckla projekt inom vindkraften. En viktig milstolpe var statsrådets principbeslut om att inleda auktionsförfarande på fem områden för havsvindkraft. Beslutet ger oss ett starkt stöd för att fortsätta projektutvecklingen av havsvindkraften i allmänna vattenområden. Som bäst pågår en konkurrensutsättningsprocess där man väljer genomförarna för två nya havsvindkraftsprojekt.

GENERALDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Främjandet av den biologiska mångfalden är en av våra strategiska prioriteringar. Vi fortsatte restaurerings- och naturvårdsarbetet i skyddsområdena och i mångbruksskogarna på sammanlagt 13 900 hektar i huvudsak som en del av genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. Vi fick goda nyheter om skyddet av hotade arter: antalet valpar hos fjällräven steg till 25 och även beståndet av saimenvikaren ökar. Skogsbruk Ab har utvecklat verksamhetsmodeller och kompetensen hos sin personal för att trygga förekomsten av hotade arter i mångbruksskogarna.

Det finns många förväntningar på statens områden och tillsammans med intressentgrupperna samordnar vi förväntningar till de regionala naturresursplanerna. År 2023 färdigställdes två planer: Planen för Kajanaland, Mellersta Österbotten och Norra Österbotten samt naturresursplanen för havsområdena. Det senare utarbetades nu för första gången och det drar upp riktlinjerna för vår verksamhet i de havsområden som vi förvaltar.

Friluftslivets och jakt- och fiskeintressenas popularitet var fortsatt hög, även om antalet besökare i natio-

nalparkerna och andra utflyktsmål har jämnats ut jämfört med siffrorna under coronapandemin. Nationalparkerna och våra andra utflyktsmål besöktes sammanlagt 8,7 miljoner gånger.

Diskussionen om skogarna var fortsatt livlig och i början av året förekom också åsiktyttringar vid två av Forststyrelsens avverkningsobjekt. Skyddet av gamla skogar och skogar i naturtillstånd togs upp mycket i samband med genomförandet av biodiversitetsstrategin, men kriterierna på basen av vilka skyddsbesluten fattas är fortfarande under politisk behandling. När kriterierna är klara inleder vi terränginventeringar i statens skogar för att kartlägga gamla skogar och skogar i naturtillstånd. Terränginventeringarna genomförs under två terrängsäsonger.

I slutet av året var vi tvungna att fatta svåra beslut när omställningsförhandlingarna för Naturtjänster och koncernfunktioner ledde till att anställningsförhållandet för 42 personer upphörde. Orsaken bakom omställningsförhandlingarna för Naturtjänsterna var en verksamhetsreform som redan under en längre tid varit under beredning och därtill kom en betydande

minskning av budgetfinansieringen.

Den ekonomiska osäkerheten återspeglas i vår affärsverksamhet och finansieringen av offentliga förvaltningsuppgifter. På lång sikt ser dock framtiden för Forststyrelsen bra ut. Vi är starkt med och möjliggör den gröna övergången och det finns en växande efterfrågan på förnybara, hållbart producerade råvaror och energi. Natur- och jaktintressen har stor betydelse för människornas välbefinnande och tillsammans med värdekedjorna har vår verksamhet betydande regionalekonomiska konsekvenser.

Forststyrelsens verksamhet är starkt kopplad till stora megatrender, såsom att stoppa klimatförändringen och förlusten av den biologiska mångfalden, och dessa teman kommer att bevaras i vår nya strategi som blir klar på våren. Med hjälp av den vill vi tillsammans med intressentgrupper, kunder och partner främja övergången till ett samhälle som respekterar naturens gränser och är hållbart.

Juha S. Niemelä
Generaldirektör

CENTRALA RESULTAT 2023

Bild: Mikko Törmänen

Vi befrämjar morgondagen:

Vi utarbetade naturresursplaner för Kajanaland, Mellersta och Norra Österbotten och havsområdet.

Samhällsansvar och samarbete:

Affärsverksamhetens satsning på de allmänna samhälleliga förpliktelserna ökade med cirka 30 miljoner euro från det föregående året.

Bild: Katri Lehtola

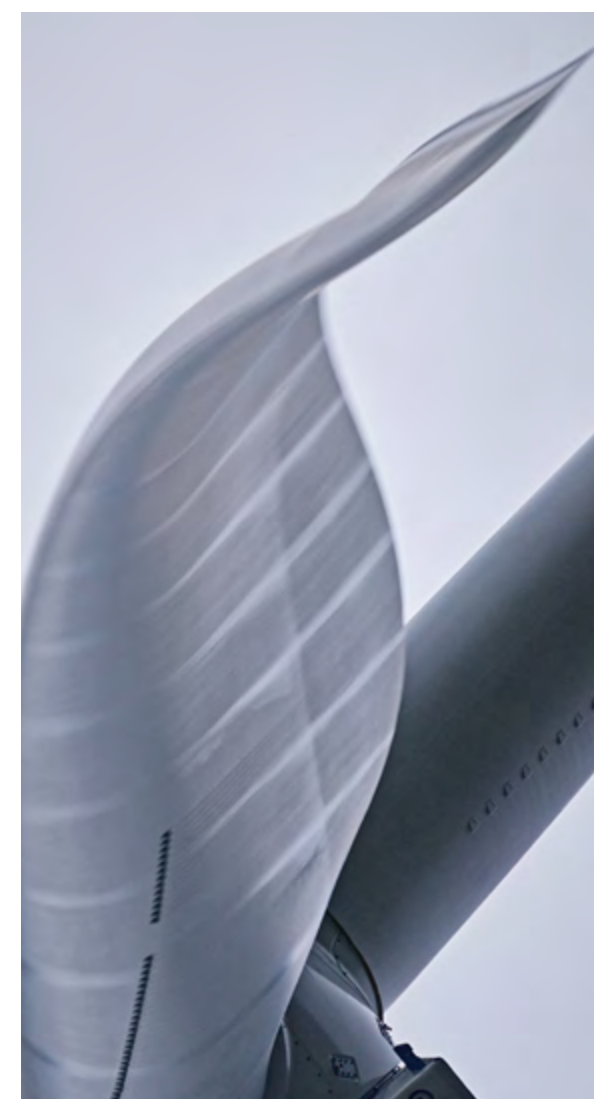

Bild: Mikko Törmänen

Klimat: Vi utvecklar aktivt affärsmöjligheterna för förnybar energi inom statens områden.

Biologisk mångfald:

Vi främjade mångfalden i skyddsområdena och mångbruksskogarna genom aktiva naturvårdsåtgärder och restaurering.

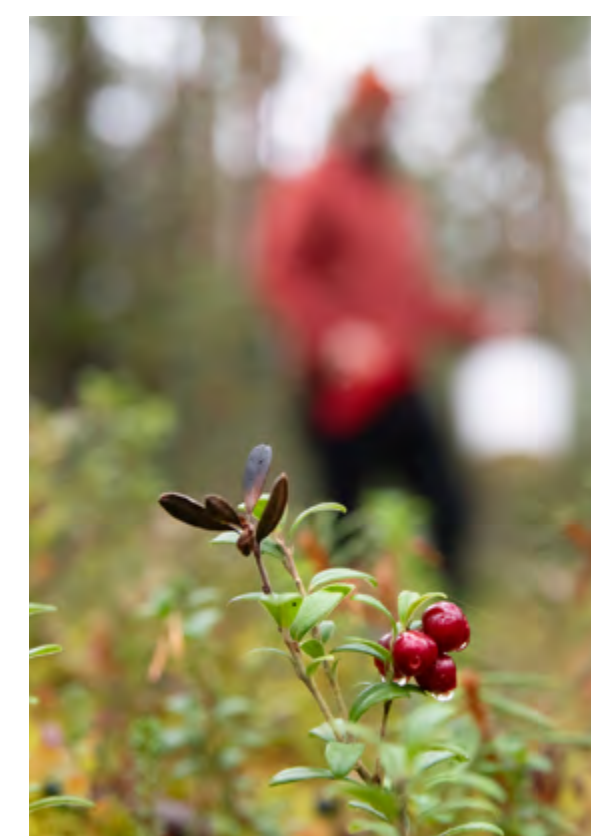

Bild: Katri Lehtola

Bild: Katri Lehtola

Välbefinnande:

Antalet besök i nationalparker och andra utflyktsmål med friluftstjänster var fortfarande högt och även kundnöjdheten hölls på en hög nivå.

Bioekonomi:

Skogsbruket uppnådde både ett gott ekonomiskt resultat och andra ägarpolitiska mål till exempel i fråga om kontinuitetskogsbruk och naturvård.

Bild: Mikko Törmänen

VI BEFRÄMJAR MORGONDAGEN

Forststyrelsen är en statlig affärsverkskoncern som använder, sköter och skyddar statens mark- och vattenområden på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. I vår verksamhet har vi åtagit oss att arbeta för FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

I vårt arbete samordnar vi ägarens, intressentgruppernas och kundernas olika mål och förväntningar. Vi producerar förnybara råvaror från hållbart skötta skogar, ökar produktionsmöjligheterna för förnybar energi och gör det möjligt att njuta av naturen genom utflykter, stugor, jakt och fiske. Vi arbetar samtidigt och långsiktigt för att hejda förlusten av biologisk mångfald och stävja klimatförändringen.

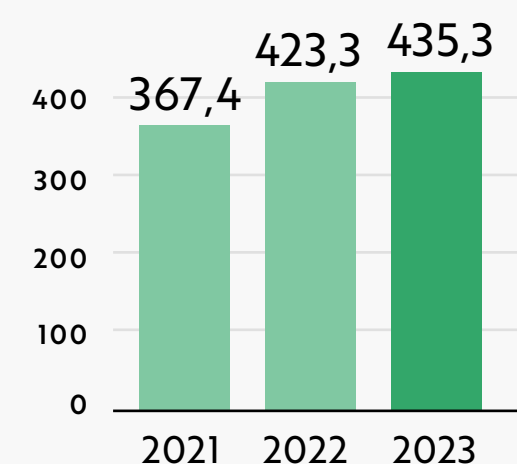
Via vår verksamhet är vi en del av internationella värdekedjor till exempel inom virkeshandel, turism, vindkraftsprojekt, naturskyddsarbete och upphandlingar.

Forststyrelsens organisation

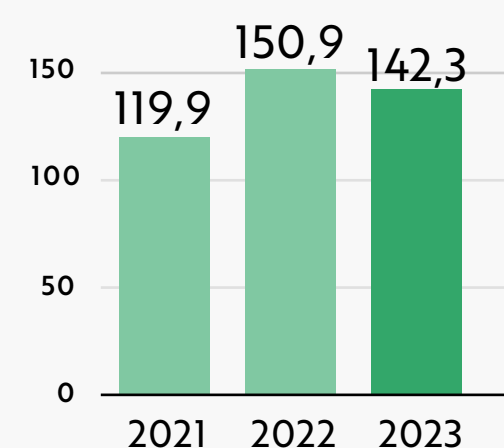

Våra årliga mål godkänns i riksdagen som en del av statsbudgeten. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för vår resultatstyrning. De offentliga förvaltningsuppgifterna styrs också av miljöministeriet i ärenden som gäller ministeriets förvaltningsområde.

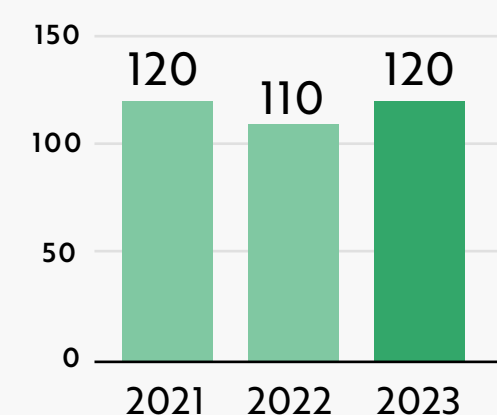
NYCKELTAL 2023

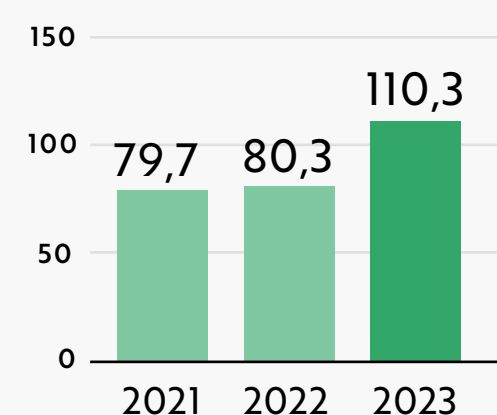
Omsättning, miljoner euro
435,3
(423,3)

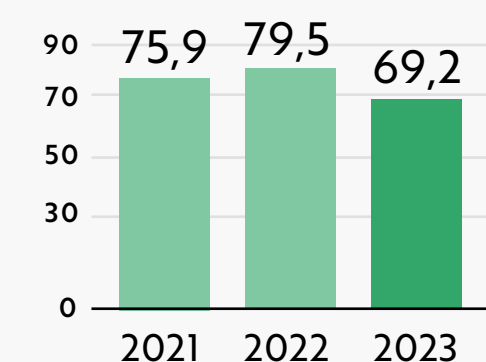
Räkenskapsperiodens vinst, miljoner euro
142,3
(150,9)

Intäktsföring till staten av föregående års resultat, miljoner euro
120,0
(110)

Affärsverksamhetens satsning på allmänna samhälleliga förpliktelser, miljoner
110,3
(80,3)

Finansiering ur statsbudgeten, offentliga förvaltningsuppgifter, miljoner
69,2
(79,5)

Naturvårds- och restaureringsåtgärder, ha
13 904
(17 044)

Mängden död ved på alla statens marker milj. kubikmeter
75
(73)

Forststyrelsen som arbetsgivare (skala 4–10)
8,2
(3,94 på skalan 1–5)

Forststyrelsens kundupplevelse (skala 1–5)
3,66
(3,65)

Rörelsevinst, miljoner euro
158,9
(165,8)

Rörelsevinstens andel av omsättningen, %
36,5
(39,2)

Investeringar av omsättningen, %
7,5
(6,3)

Kolsänkan i statens skogar, MtCO₂e
-12,80
(-13,6)

Kolförrådet i trädbeståndet i statens skogar miljoner t C
190
(187)

Forststyrelsens koldioxidavtryck, MtCO₂e
0,1
(0,1)

Årsverken inom hela koncernen 31.12.2023
1 125
(1 244)

NYCKELTAL 2023

Ansvarsfull affärsverksamhet

Vi bedriver affärsverksamhet i våra dotterbolag Forststyrelsen Skogsbruk Ab, MH-Kivi Oy och Siemen Forelia Oy samt i Forststyrelsen Fastighetsutveckling, som hör till affärsverket. Nouxcentret Ab är ett fastighetsbolag som ansvarar för förvaltningen av det finska naturumet Haltia i Esbo och som Forststyrelsen äger 68 procent av.

Till vår affärsverksamhet hör hållbar skötsel och användning av statens skogar, fröproduktion av skogsträd samt projektutveckling och försäljnings- och arrendeverksamhet på statens mark- och vattenområden.

Vi är en del av skogs- och energiindustrins värdekedja genom att erbjuda hållbart producerade träråvaror. Våra kunder består i huvudsak av finländska skogsindustriföretag, självständiga sågverk och inhemska energibolag.

Som innehavare av statens mark- och vattenområden skapar vi genom vår verksamhet mångsidiga affärsmöjligheter för andra företag. Via projektutvecklingen av vindkraften samt uthyrnings- och försäljningsverksamheten för mark är vi en del av värdekedjan för energiindustrin, turismen, infrastruktur- och markbyggandet samt gruvindustrin. Våra

kunder är både stora internationella företag och privatkunder.

Som en del av den hållbara skötseln och användningen av naturresurserna ser vi i affärsverksamheten till att de allmänna samhällsliga förpliktelserna uppfylls. I vår verksamhet beaktar vi tryggheten av den biologiska mångfalden, användningen av naturen för rekreation samt främjandet av sysselsättningen. Dessutom samordnar vi skötseln, användningen och skyddet av naturresurserna inom samernas hembygdsområde så att vi tryggar förutsättningarna för att utöva samekulturen. Inom renskötselområdet uppfyller vi våra skyldigheter enligt renskötsellagen.

NYCKELTAL 2023

Forststyrelsen Skogsbruk Ab

Omsättning,
miljoner euro
393,0
(349)

Resultat,
miljoner euro
38,9
(17,1)

Ersättning för
nyttjanderätten
till statens skogar,
miljoner euro
95
(95)

Allmänna samhälle-
liga förpliktelser, sats-
ning, miljoner euro
107,8
(77,8)

Skogsmark som
står utanför
skogsbruks-
verksamheten
eller omfattas
av begränsad
användning, ha
830 052
(831 915)

Kolsänkan i
trädbeståndet
i mångbruks-
skogarna MtCO₂e
-8,6
(-9,2)

Naturvårds- och
restaureringsåtgärder i mång-
bruksskogar, ha
2 591
(2 144)

Trädbeståndets
tillväxt (RST 12)
Mm³/år
13

Avverkad volym
(gagnvirke och
energived),
miljoner m³
6,3
(6)

Mångbruksskog
som är föremål
för drivning, %
2,6
(2,4)

Antal anställda,
pers. 31.12.2022
369
(353)

Forststyrelsen Fastighetsutveckling

Omsättning,
miljoner euro
24,5
(56,2)

Rörelsevinst,
miljoner euro
16,8
(50,7)

Gällande
avtal om
användningen
av statens
mark- och
vattenområden
18 329

Vindkraftverk
på statens
områden, st.
173
(157)

Arrenderade
stentäkter,
st.
200
(200)

Allmänna samhäl-
leliga förpliktelser,
satsning, miljoner
euro
2,5
(2,5)

Tuulivoimalla
Mängden energi
som produceras
med vindkraft på
statens områden,
GWh
1 727
(1 500)

av vilka
stenmaterial
för byggande,
miljoner t
2
(2,7)

Antal
anställda,
pers.
31.12.2023
78
(65)

Stugtomter

Utarrenderade,
st.
32
(47)

Sålda

Nya
stugtomter,
st.
43
(91)

stugtomter
som arren-
derats ut, st.
37
(58)

NYCKELTAL 2023

Offentliga förvaltningsuppgifter

Till våra uppgifter hör att sköta nätverket av naturskyddsområden och tiotals kulturarvsobjekt i vårt land, skydda flera hotade arter, producera avgiftsfria friluftstjänster, erbjuda jakt- och fiskemöjligheter genom att bevilja jakt- och fisketillstånd samt använda tillståndsintäkterna till att främja hållbar rekreation, jakt och fiske. Till våra uppgifter hör dessutom jakt- och fiskeövervakning på statens områden.

De offentliga förvaltningsuppgifterna sköts separat från affärsverksamheten och de finansieras med medel ur statens budget och tillståndsintäkter.

Forststyrelsens Naturtjänster

Antal besök totalt (nationalparker, statliga strövområden, historiska objekt, naturum och andra populära objekt) miljoner besök

8,7
(8,4)

Kundnöjdheten med naturummen och terrängservicen (på skalan 1–5)

4,50
(4,43)

Effekterna av besökarnas utlägg i trakten kring besöksmålen, miljoner euro

413,0
(391,8)

Restaurering och vård av livsmiljöer i skyddsområden

5 580 ha

Fortlöpande skötsel av vårdbiotoper

5 733 ha

Total sysselsättningseffekt av besöken, årsverken

3 342
(3 158)

Antal födda saimenvikare, st.

103
(92)

Antal anställda, pers. 31.12.2023

455
(545)

Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster

Jakt- och fiskedagar

578 454
(548 547)

Sålda

Jakttillstånd, st.

84 268
(86 369)

Jakt- och fiskeövervakningens kundkontakter,

8 139
(8 532)

Fisketillstånd, st.

101 258
(94 032)

Fiskevårdsavgifter, st.*

286 770
(266 703)

*(inkl. års-, vecko- och dygnsavgifter)

Antal anställda, pers. 31.12.2023

67
(69)

NYCKELTAL 2023

Förvaltar en tredjedel av Finland

Forststyrelsen förvaltar

9 179 000

hektar markområden och

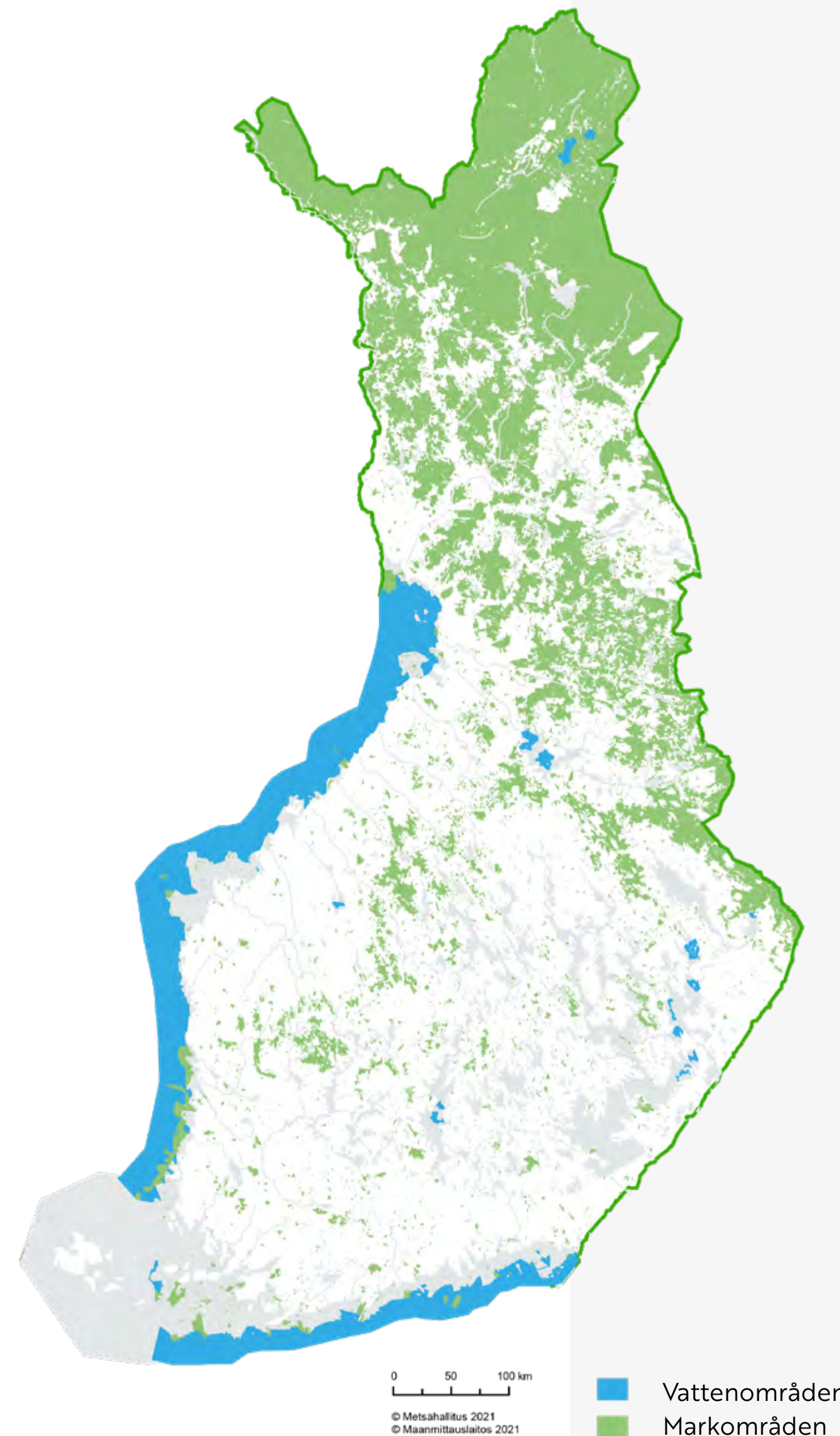
3 414 000

hektar vattenområden.

Sammanlagt

12 593 000

hektar.

Markområden

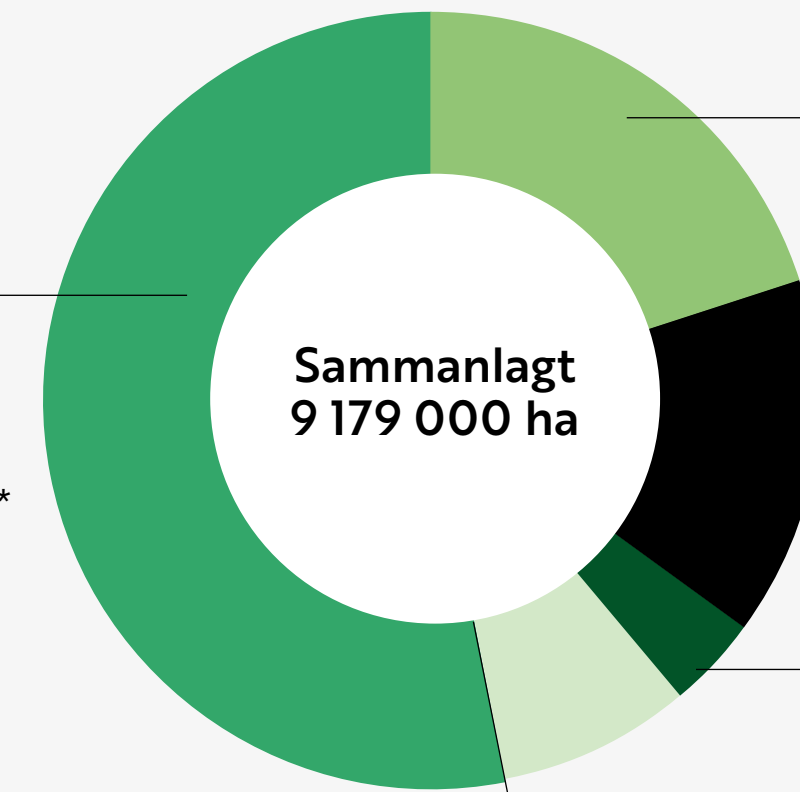
53 %

Mångbruksskogar*
4 862 000 ha

Skogsmark i mångbruksskogar**
3 483 000 ha (71,5 %)
Tvinmark 705 000 ha (14,5 %)
Impediment 674 000 ha (14 %)

* Alla mångbruksskogar är PEFC-certifierade, med undantag av Naturresursinstitutets forskningsskogar, 24 300 hektar.

**Skogsbruksmarkerna har uppdelats enligt nordisk skogsbruksklassificering utifrån virkesproduktionsförmågan: i skogsmarker är beståndets årliga tillväxt i medeltal minst 1 m³/ha; på tvinmark 0,1–1 m³/ha och på impediment mindre än 0,1 m³/ha.

20 %

Lagstadgade skyddsområden
1 863 333 ha

15 %

Ödemarksområden
1 378 000 ha

4 %

Områden med skyddsprogram
350 339 ha

8 %

Övriga specialområden
725 328 ha

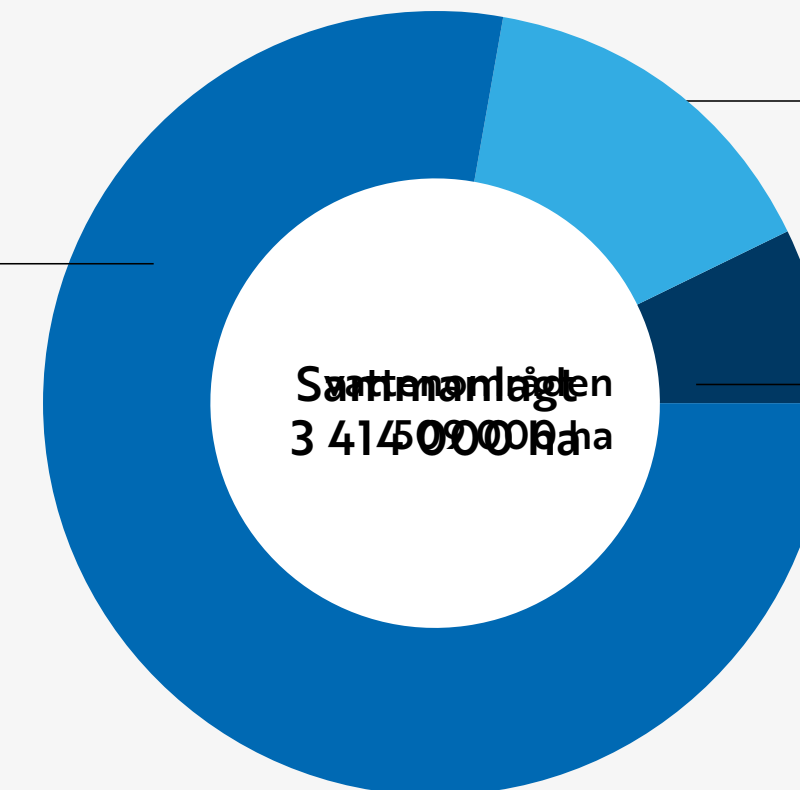
Vattenområden

78 %

Allmänna vattenområden***
2 663 000 ha

varav havsområden
2 555 000 ha
varav i insjödistrikten
108 000 ha

*** utanför lagstadgade skyddsområden

242 000 ha

15 %

Övriga

7 %

Lagstadgade skyddsområden

Så här gör vi

Vi befrämjar morgondagen genom att ansvarsfullt utveckla naturens värde och våra gemensamma tillgångar över generationerna. Samhällsansvaret och hållbarheten är inbyggda i vår verksamhet och våra mål samt styr och stöder uppnåendet av dessa.

Innehåll:

Strategi och värdeskapande	14
Samhällsansvar.....	18
Verksamhetsmiljön	21
Kunder, samarbetspartner och intressentgrupper	24

STRATEGI OCH VÄRDESKAPANDE

Vår verksamhet skapar värde för människorna, miljön och samhället

Vår strategi Vi befrämjar morgondagen styr vår verksamhet. Vår strategi består av fem teman: samhällsansvar och samarbete, klimatförändring, biologisk mångfald, välfärd och bioekonomi. Varje tema innehåller löften med vilka vi stävjar klimatförändringen och förlusten av biologiska mångfald, gör det möjligt att lämna bort fossila energikällor, säkerställer en ansvarsfull och kravenlig verksamhet, strävar efter att allt bättre förstå och höra våra intressentgrupper samt skapa övergripande välfärd inom de gränser som naturen tillåter. Det genomgående temat för löfterna i strategin är ansvarsfullhet och samarbete.

Av strategiperiodens löften har vi uppnått eller överskridit två i sin helhet i slutet av 2023: målet i euro för de medel som intäktsförs till staten samt målen för restaurering av försämrade livsmiljöer. Vår affärsverksamhet har under 2021–2023 intäktsfört sammanlagt 350 miljoner euro till staten. Restaurering och vård av livsmiljöer i skyddsområdena har redan under 2021 och 2022 utförts på sammanlagt 27 810 hektar. På affärsverksamhetsområden, närmare bestämt i mångbruksskogar, har vi under samma år vidtagit naturvårds- och restaureringsåtgärder på sammanlagt 5 422 hektar.

För att vi ska lyckas i vår uppgift att utveckla naturens värde och våra gemensamma tillgångar över generationerna har stödet från våra intressentgrupper en avgörande betydelse.

Strategin Vi befrämjar morgondagen 2021–2024

Vårt löfte

Samhällsansvar och samarbete

Vi bygger förtroende genom öppen växelverkan och lovar att utveckla kundorienterade och digitala samarbetsformer.

Vi utvidgar ansvarsfulla och etiska verksamhetssätt i hela värdekedjan.

Klimatförändringen

Vi tredubblar vår produktion av förnybar energi före 2030.

Vi ökar kolsänkorna i mångbruksskogarna med tio procent före 2035.

Vi ökar kolförrådet i trädbeståndet på statens marker med tio procent före 2035.

Biologisk mångfald

Vi effektiviserar aktiva åtgärder för att stoppa trenden med allt fler hotade arter och naturtyper.

Vi istandsätter 17 000 hektar försämrade habitat i skyddsområden och 4 760 hektar i områden där vi bedriver affärsverksamhet före 2023.

Vi höjer skötseln av nätverket av naturskydds områden till världsklass bland annat för att förbättra nätverkets ekologiska

status.

Vi förbättrar hållbarheten i användningen av naturresurser i syfte att minimera utarmningen av den biologiska mångfalden.

Välbefinnande

Vi ökar möjligheterna till natur- och vildmarksupplevelser samt rekreation som främjar hälsan och välbefinnandet för alla.

Vår affärsverksamhet intäktstjänst för 114 miljoner euro till staten före 2024.

Vi sysselsätter och stärker de regionala ekonomierna i synnerhet i glesbygden.

Vi förbättrar våra partners möjligheter att utveckla en trygg och hållbar natur- och vildmarksturism vid våra objekt.

Bioekonomi

Vi utvecklar och producerar hållbara lösningar för framtidens nya produkter och tjänster. Dessa hjälper oss att övergå från fossil ekonomi till bioekonomi. Vi är en föregångare inom hållbart skogsbruk.

Forststyrelsens syfte:

Utveckla naturens värde och våra gemensamma tillgångar på ett ansvarsfullt sätt över generationer

STRATEGI OCH VÄRDESKAPANDE

Vårt mål att öka kolsänkorna och kolförråden med 10 procent och att tredubbla produktionen av förnybar energi är i full gång. Utvidgningen av ansvarsfulla och etiska verksamhets sätt i värdekedjan är en del av vår färdplan för samhällsansvar som utarbetades 2023. Vi har arbetat med att utveckla såväl digitala tjänster som utflyktsmål för att säkerställa en trygg och hållbar natur- och vildmarksturism.

År 2023 fortsatte vi att främja strategin även genom streamarbete, där experter från olika ansvarsområden och enheter tillsammans utvecklade verksamheten för att uppnå målen. I utvecklingen av vindkraften förtydligade vi rollerna och skapade en verksamhetsmodell som ökar det interna samarbetet och växelverkan till exempel i tryggandet av den biologiska mångfalden vid vindkraftsprojekt. I samband med affärsverksamheten inom mineralsektorn granskades Forststyrelsens roll som möjliggörare av ansvarsfull gruvverksamhet. Vi förberedde oss också på ändringar i intressebevakningen som följer av

regeringsprogrammet och på EU:s förordning om kritiska mineraler.

I slutet av året inledde vi arbetet med att uppdatera strategin. Uppdateringen ska vara klar våren 2024. Samtidigt övergår vi till ett strategiarbete som ständigt uppdateras och med vilket vi bättre kan svara på de snabba förändringarna i verksamhetsmiljön. Vid uppdateringen av strategin har särskild uppmärksamhet fästs vid samplaneringen. Till kärnteamet hör personer som valts genom öppen ansökan och som arbetar vid olika enheter hos Forststyrelsen. Vårt mål är också att utarbeta och genomföra strategin i ett närmare samarbete med våra intressentgrupper.

Modellen för värdeskapande beskriver effekterna av vår verksamhet

Vi mäter hur vår strategi och vårt arbete med samhällsansvaret har lyckats med hjälp av Forststyrelsens modell för värdeskapande: modellen visar var vårt arbetes största genomslagskraft uppstår och var

dess fokus ligger. Den berättar också hur det värde vi producerar främjar uppnåendet av målen i de internationella åtagandena.

Vår strategi har de största effekterna på fem teman som ger värde: klimat, biologisk mångfald, ekonomi, kultur samt hälsa och välbefinnande.

Vi granskar effekterna av vår verksamhet genom de positiva och negativa effekterna som helhet. Modellen för värdeskapande har utarbetats som en del av programmet för samhällsansvar och dess mätare utvecklas långsiktigt i synnerhet i fråga om genomslagskraften.

Forststyrelsens modell för värdeskapande

År 2023 – En hållbar framtid genom samordning

Vårt viktigaste kapital

Ekonomiskt kapital

Naturkapital

Mänskligt och kunskapsbaserat kapital

Globala megatrender

SAMORDNING
Syfte, vision o ch strategi

Vi befrämjar morgondagen

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐDEHUS

Risker o ch möjligheter

Intressentgruppernas förväntningar

Välbefinnande och hälsa:

6,76
miljoner naturbesök i nationalparker, statens strövområden och andra utflyktsmål

0,58
miljoner rekreations-, jakt- och fiskedagar

Hållbara städer och samhällen

Klimat

Kolsänka
-12,8
MtCO₂e

Kolförråd
190
miljoner t C

Koldioxidavtryck
0,1
MtCO₂e

Kolhandavtryck
3,7
MtCO₂e

Bekämpa klimatförändringarna

Biologisk mångfald

Naturvårds- och restaureringsåtgärder
13 900
ha

miljoner kubikmeter av död ved i Finland
75

Avlägsnade vandringshinder
170
st.

Mängden blandskog är **12 %** procent av skogsmarens areal

Hav och marina resurser

Ekosystem och biologisk mångfald

Ekonomi

Intäktsföring till staten
120
miljoner

Köp av material och tjänster
283,1
miljoner

Personalens löner och arvoden
60,5
miljoner

Skatter
68,9
miljoner

Indirekta effekter på den regionala ekonomin
3,77
miljarder

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kultur

1,89
miljoner besök på naturum och kulturarvsobjekt

101 000
personer som nåtts via guidningar, evenemang och naturfostran

Hållbar konsumtion och produktion

Fredliga och inkluderande samhällen

Genomförande och globalt partnerskap

SAMHÄLLSANSVAR

Ansvar är integrerat i strategin

Vid Forststyrelsen är samhällsansvaret strategiskt. Det är inbyggt i all vår verksamhet och det styr och stöder uppnåendet av våra mål. Utöver verksamheten hör samhällsansvaret även ihop med allt annat hos oss – hur vi talar med och bemöter kunder, samarbetspartner och intressentgrupper till exempel i naturresursplaneringen, tillståndsärenden, handels- och projektförhandlingar, nationalparker och strövområden, arrende- och nyttjanderättsärenden eller i sociala medier. God förvaltning, kravenlighet och sättet att arbeta utgör den etiska grunden och grunden för samhällsansvaret i vår verksamhet.

Vi främjar ansvarsfullhet på global nivå med beaktande av FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP). Målet är en värld som respekterar naturens gränser, är jämlik och rättvis, där ingen lämnas på efterkälken.

Kärnan i Forststyrelsens samhällsansvar är att förstå kundernas, samarbetspartnerns och intressentgruppernas behov och önskemål samt verksamhetsmiljön och konsekvenserna av den egna verksamheten. De väsentliga teman som identifierats avgör vilka pri-

Bild: Katri Lehtola

oriteringarna för Forststyrelsens ansvarsfulla verksamhet är: vad är centralt för oss och våra kunder, samarbetspartner och intressentgrupper. Temana omfattar alla delområden för hållbarhet: social, miljömässig, ekonomisk och kulturell hållbarhet. De styr

SAMHÄLLSANSVAR

arbetet och målen för samhällsansvaret och ingår via strategin och programmet för samhällsansvar i varje anställds arbete vid Forststyrelsen.

Ledning av samhällsansvaret

Forststyrelsens verksamhet styrs av lagen och förordningen om Forststyrelsen, de ägarpolitiska riktlinjerna samt vår strategi, arbetsordning och politik. Vår viktigaste politik som styr samhällsansvaret är samhällsansvarspolitik som gäller hela Forststyrelsen och som uppdaterades i januari 2023. Utöver samhällsansvars- och miljöfrågor innehåller samhällsansvarspolitik våra principer för mänskliga rättigheter.

I enlighet med samhällsansvarspolitik ansvarar Forststyrelsens styrelse för att organisera och integrera ledningen av ansvarsfullhet och miljöfrågor i strategin och verksamheten. Styrelsen godkänner Forststyrelsens samhällsansvarspolitik och fattar beslut om principerna för miljösystemets certifiering.

Generaldirektören ansvarar för ledningen och genomförandet av samhällsansvaret och miljöfrågor. Ansvaret för utvecklingen och genomförandet av samhällsansvarsprogrammet ligger hos direktören för enheten för kommunikation och ansvar. Verksamheten stöds av ansvars- och miljögrupper som består av experter från koncernenheterna och ansvarsområdena. Direktören för juridiska ärenden ansvarar för överensstämmelsen med kraven och Forststyrelsens uppförandekod (Code of Conduct) samt ser till att främja etiska och ansvarsfulla verksamhetsätt.

Forststyrelsens ledningsgrupp ställer upp gemensamma strategiska mål för samhällsansvaret, inklusive miljömålen. Direktörerna för ansvarsområdena ansvarar för att de genomförs inom sina egna ansvarsområden. Forststyrelsens ledningsgrupp granskar miljösystemet årligen för att säkerställa att det är lämpligt, ändamålsenligt och effektivt. Ledningsgruppen behandlar och godkänner Forststyrelsens miljöbesiktning.

**Samhällsansvaret
leds och utvecklas
enligt bästa praxis.**

Resultatenheterna och koncernenheterna säkerställer att våra principer för samhällsansvar och miljö syns i vår interaktion med kunder, samarbetspartner, leverantörer och andra intressentgrupper. Varje anställd vid Forststyrelsen ansvarar för att program-

SAMHÄLLSANSVAR

met för samhällsansvar och anvisningarna för miljösystemet samt uppförandekoden förverkligas i det egna arbetet.

Ansvarsområdena rapporterar regelbundet kvartalsvis om hur målen för samhällsansvaret framskrider både i sina egna ledningsgrupper och i ansvars- och miljögruppen samt i Forststyrelsens ledningsgrupp och styrelse. Miljöskyddets nivå och miljösystemets funktion bedöms årligen genom interna och externa auditeringar.

Vi rapporterar årligen om hur målen i strategin och programmet för samhällsansvar framskrider i Forststyrelsens års- och samhällsansvarsrapport samt i rapporten om allmänna samhälleliga förpliktelser. Vi informerar aktivt om resultaten med beaktande av olika intressentgrupper.

Ansvarsmålen har integrerats i incitamentssystemen. Ett kriterium för vår resultatpremie för hela personalen är en enhetlig och ansvarsfull Forststyrelsen, vars

framgång mäts med mätaren för biologisk mångfald och kundupplevelse.

De största riskerna med samhällsansvar och kravenlighet

Forststyrelsens centrala risker för samhällsansvaret är verksamhetens eventuella negativa inverkan på den biologiska mångfalden, klimatförändringen och urfolkens rättigheter samt misslyckandet med att samordna samhällets olika behov och säkerställa jämlikheten. Det finns också en risk för eventuella brister i hanteringen av leverantörer och partner samt tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna i leverans- och värdekedjorna, risker i anslutning till informationshantering och informationssäkerhet samt brister i verksamhetens överensstämmelse med kraven. Dessutom har eventuella avvikelser från avtalade och meddelade verksamhetsmodeller identifierats som en risk för både samhällsansvaret och anseendet.

Bild: Mikko Törmänen

VERKSAMHETSMILJÖN

De ökade hållbarhetskraven utmanar och skapar nytt

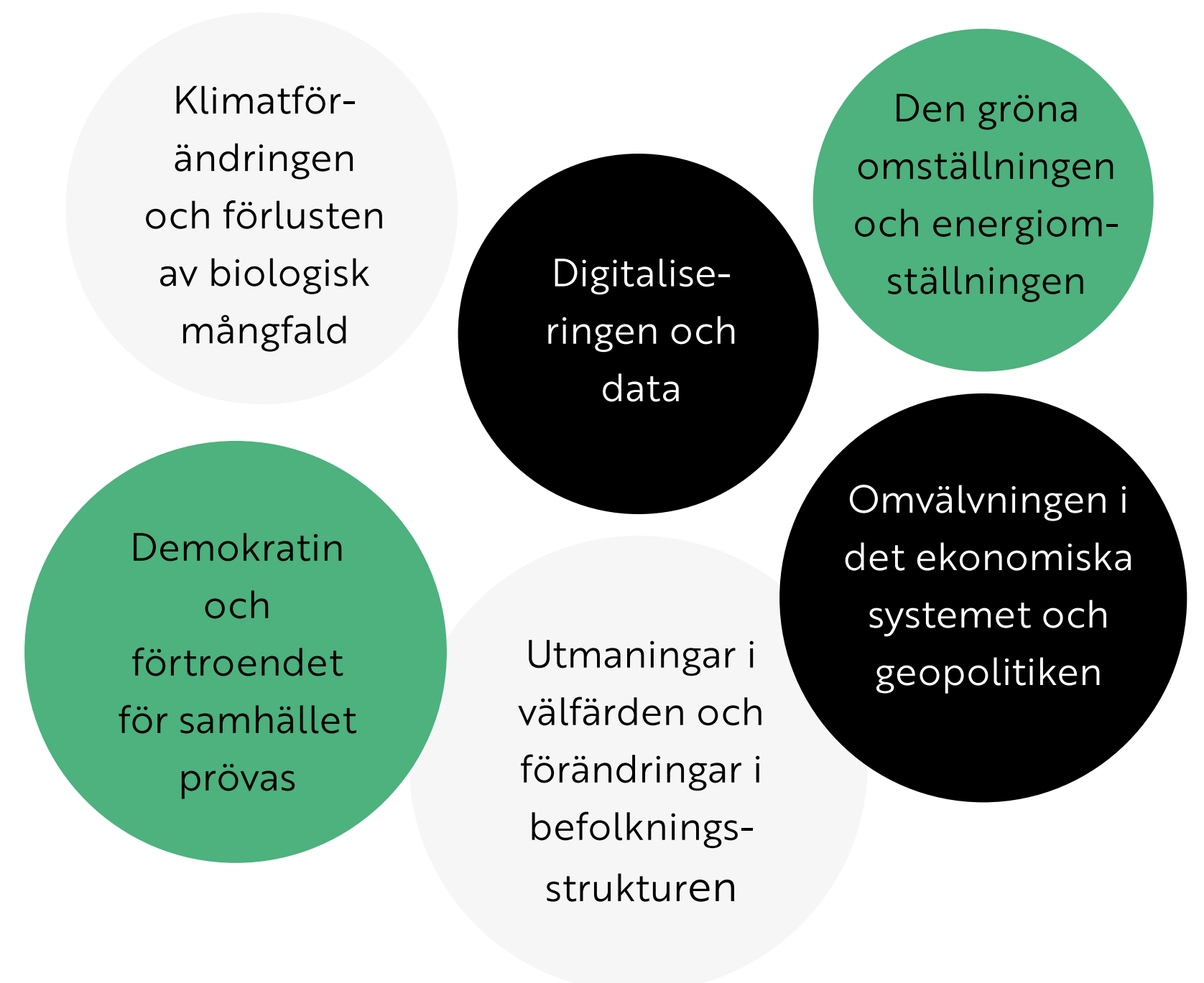
I Forststyrelsens verksamhetsmiljö pågår omfattande, delvis globala och samtidiga förändringar som är kopplade till varandra. De viktigaste drivkrafterna bakom förändringen hänför sig till den geopolitiska situationen, hållbar verksamhet och tillväxten av grön finansiering, digitaliseringen, välfärden, försämringen av miljöns tillstånd och klimatförändringen.

FN:s mål för hållbar utveckling styr verksamhetsmiljön på global nivå mot ansvarsfullhet och hållbar utveckling. Uppnåendet av målen kommer att kräva att företag och aktörer under de kommande åren tar allt bättre hänsyn till naturens bärkraft, minskar på

utsläpp som accelererar klimatförändringen, beaktar de mänskliga rättigheterna i hela värdekedjan, säkerställer rättvisa och ökar samarbetet.

Utöver målen för hållbar utveckling fungerar internationella avtal om klimat och biologisk mångfald samt mänskliga rättigheter som drivande motor för ansvarsfullheten. FN:s klimatomöte COP28 i Dubai år 2023 fattade beslut om att frångå fossila bränslen. Målet är att uppnå målet på 1,5 grader i Parisavtalet samt målet att uppnå global klimatneutralitet före 2050. Vid det 15:e partsmötet i FN:s konvention om biologisk mångfald i Montreal godkändes i sin tur en

Förändringsfaktorer som identifierats i Forststyrelsens verksamhetsmiljö: :

VERKSAMHETSMILJÖN

ny global ram för biologisk mångfald, som innehåller mål för att stoppa förlusten av biologisk mångfald före 2030.

I Europeiska unionen kommer man före slutet av decenniet att styra finansiering till ett värde av cirka en biljon euro för att uppnå målen i programmet för grön utveckling (Green Deal). Målet med programmet är att göra Europa till den första klimatneutrala kontinenten på ett rättvist, kostnadseffektivt och konkurrenskraftigt sätt före 2050. Utöver klimatet innehåller programmet för grön utveckling flera delmål som anknyter till exempelvis trafik, energisystem, byggande, biologisk mångfald och mänskliga rättigheter.

Utöver avtalen och programmen påverkas verksamhetsmiljön kraftigt under de närmaste åren av att bästa praxis för ansvarsfullhet ändras till förpliktande lagstiftning som säkerställer att målen för ansvarsfullhet och hållbarhet uppnås. Under 2023 godkände Europeiska unionen EU:s direktiv om företagens håll-

barhetsrapportering (CSRD) och direktivets standarder för rapporteringen (ESRS). Rapporteringsdirektivet trädde i kraft i Finland i slutet av 2023. Kraven i direktivet gäller Forststyrelsen från och med den 1 januari 2025. I och med direktivet överförs hållbarhetsuppgifterna till regeringens verksamhetsberättelse och de ska verifieras. Utöver rapporteringsdirektivet kommer EU:s parlament, Europarådet och kommissionen överens om innehållet i direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (CSDDD) som innehåller bestämmelser om miljö och mänskliga rättigheter. Den nationella lagstiftningen som grundar sig på direktivet bedöms träda i kraft tidigast 2026.

Ökningen av kraven på hållbarhet och kravens omvandling till lagar samt styrningen av finansieringen till hållbar verksamhet påverkar Forststyrelsens strategi, mål och processer. Dessa faktorer påverkar också både indirekt genom värdekedjornas och intressentgruppernas önskemål och direkt till exempel genom ägarpolitiken, klimat- och natur-

Internationella avtal och mål styr verksamheten i en allt mer ansvarsfull och hållbar riktning.

VERKSAMHETSMILJÖN

målen samt rapporteringsskyldigheterna. De pågående förändringarna erbjuder också möjligheter att skapa hållbar ekonomisk tillväxt och övergripande värdeskapande till exempel med hjälp av cirkulär ekonomi, förnybar energi och innovationer samt forskning. Vi strävar efter att möta förändringarna genom att utveckla prognostiseringen, processerna, ansvarsfullheten, rapporteringen, riskhanteringen och samarbetet med våra intressentgrupper.

Verksamhetsmiljön och Forststyrelsens strategi och ansvarsfullhet

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

Samarbetet med intressentgrupperna är kärnan i vår verksamhet

Samarbetet med intressentgrupperna och samordningen utgör grunden för all vår verksamhet.

För att vi ska lyckas i vår uppgift att utveckla naturens värde och våra gemensamma tillgångar över generationerna har stödet från kunder, samarbetspartner och intressentgrupper en avgörande betydelse. Det kräver en aktiv dialog med våra intressentgrupper.

Som förvaltare, användare och beskyddare av sta-

tens marker har Forststyrelsen en mångsidig växelverkan med intressentgrupperna. Den omfattar både lagstadgad och systematisk kontakt med intressentgrupperna och mer informell växelverkan. Det intressentgruppsarbete som fastställs i lagen om Forststyrelsen representeras till exempel av landskapsdelegationerna i Lappland, Norra Österbotten och Kajanaland samt Norra Karelen och de kommunspecifika delegationerna i samernas hembygdsområde. Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter delegationerna och deras medlemmar. Uppgiften är att

bistå vid beslutsfattandet om statens områdesanvändning i syfte att beakta lokalbefolkningens ställning och samordna funktionerna.

Växelverkan med intressentgrupper enligt lagen om Forststyrelsen omfattar också samarbete med ren-

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

beteslagen i samernas hembygdsområde, Same-tinget och skolternas byastämma samt samarbete med renbeteslagen, Försvarmakten och gränsbevakningsväsendet. Skötseln, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning ska inom samernas hembygdsområde samordnas så att förutsättningarna för utövande av samernas kultur tryggas samt inom det renskötselområde som avses i renskötsellagen så att skyldigheterna enligt renskötsellagen uppfylls. I verksamheten ska även forskningens, undervisningens, Försvarmaktens och gränsbevakningsväsendets markanvändningsbehov beaktas.

I planeringen av markanvändningen samordnas många slags användningsbehov och önskemål tillsammans med intressentgrupperna. Naturresursplaneringen och den områdesekologiska planeringen i anslutning till den samt planeringen av skötseln och användningen av skyddsområdena är alla långsiktig strategisk planering som görs tillsammans med intressentgrupperna. Intressentgrupperna kan också ge sin syn på planerna i de projektspecifika plan-

läggningsprocesserna och miljökonsekvensbedömningen. I synnerhet i stora projekt, såsom havsvindkraftverk, där Forststyrelsen är projektutvecklare, engageras lokala intressentgrupper från första början och mer än de lagstadgade skyldigheterna för att beakta eventuella orosmoment och synpunkter. Samarbetet med kommunerna och städerna gäller i synnerhet markanvändning och planläggning, till exempel projektutveckling av fastigheter och vindkraft samt utveckling av strövområden.

Vi bedriver kontinuerligt utvecklings- och forsknings-samarbete i olika projekt med forskningsinstitut och högskolor. Samarbetet med läroanstalterna är både avtalsbaserat i undervisningsskogarna och fritt utformat. Vi utför naturvård och restaurering samt art- och vattenskydd inom ramen för flera fleråriga EU-finansierade LIFE-projekt. I dessa finns representanter för Forststyrelsen både i projekt- och styrgrupperna.

På nationell nivå deltar vi till exempel i planeringen, genomförandet eller uppföljningen av program eller

projekt som ministerierna fastställt. De styrande ministerierna tillsätter arbetsgrupper för projekten eller programmen och representanter för dem ombeds av Forststyrelsen. Vi har till exempel deltagit i beredningen av biodiversitets-, skogs- och rekreationsstrategier och i uppföljningsgruppen för markanvändningssektorn. Vi deltar också i Skogsrådet, som stöder förvaltningen i vittsyftande och principiellt viktiga skogspolitiska frågor. I det riksomfattande livsmiljöprogrammet Helmi deltar vi både i uppföljningsgruppen Helmi och i de regionala arbetsgrupperna samt i kommunikationsgruppen Helmi. I METSO-programmet för den biologiska mångfalden i skogarna är skyddet inriktat på privata skogar, men vi är med i uppföljningsgruppen och styrgruppen för skyddsplaneringen samt har samlat in information och genomfört naturvård på statens marker.

Vi arbetar hårt med vattenvård och hållbar användning av vattnen. Forststyrelsens representanter deltar i de regionala arbetsgrupperna för plane-

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

ringen av vatten- och havsvården som koordineras av NTM-centralerna, där vattenförvaltningsplanerna och åtgärderna i dem främjas. Vattenförvaltningsplanerna är ett nationellt sätt att verkställa ramdirektivet för vatten.

Forststyrelsens representanter deltar i många nationella och internationella arbetsgrupper och nätverk, delegationer och utskott. Experter från Naturtjänsterna deltar särskilt i det lagberedningsarbete som görs i arbetsgrupper vid miljöministeriet. Experterna fungerar även som representanter för skogsbruket till exempel i arbetsgrupper som utvecklar standarder för skogsbranschen. Forststyrelsen ombeds ge utlåtanden om regeringens förslag till ändringar i lagstiftningen som gäller dess verksamhetsområden.

Vi samarbetar internationellt bland annat i frågor som gäller skötseln av skyddsområden, där Forststyrelsens Naturtjänster representerar Finlands miljöförvaltning i Internationella naturvårdsförbundet (IUCN). Ett viktigt samarbetsforum är också det

europiska förbundet för skyddsområden (EURO-PARC). Forststyrelsen är medlem i Internationella viltförvaltningsrådet (CIC). Organisationen European State Forest Association (EUSTAFOR) verkar i hela Europa och Forststyrelsens generaldirektör är ordförande för organisationen 2023–2025. Vi arbetar även i Eustafors kommunikationsnätverk och i Advocacy-gruppen. På EU-nivå påverkar vi EU-sektionernas verksamhet som leds av ministerierna samt vid olika evenemang för intressentgrupper som ordnas av organ inom skogs- och miljösektorn. Forststyrelsen har en medlem både i EU:s skogssektion och miljösektion som leds av ministerierna. Sektionerna utformar och samordnar bland annat statsrådets ståndpunkt till aktuella EU-lagstiftningsinitiativ.

Ett mångsidigt nätverk av kunder och samarbetspartner

Våra kunder finns inom många branscher, till exempel skogsindustrin, turismbranschen, infrastruktur- och markbyggnadsbranschen, energiindustrin, rennäringen och naturresursbranschen. Vandrare, fiskare

och jägare samt de som söker tomter för fritid och boende är viktiga privatkunder för oss och vi gör det möjligt för många att till exempel utöva sina hobbyer på statens marker. Vi utvecklar våra tjänster på ett kundorienterat sätt och dessutom deltar representanter för olika kundgrupper på samma sätt som intressentgrupperna i våra olika samordningsprocesser.

En ansvarsfull utveckling av naturens värde och vår gemensamma förmögenhet skulle inte heller lyckas utan ett omfattande och mångsidigt nätverk av serviceproducenter och leverantörer. De kunder,

Förväntningarna hos Forststyrelsens intressentgrupper och former för växelverkan med intressentgrupperna finns uppräknade i sidan [164-173](#) »

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

samarbetspartner och intressentgrupper som är centrala för Forststyrelsen har sammanställts som bilaga i en separat tabell. I tabellen beskrivs intressentgruppernas förväntningar och former av växelverkan med respektive intressegruppskategori. I tabellen beskrivs dessutom hur intressentgruppernas förväntningar och resultaten av interaktionen beaktas i verksamheten.

Målet är att kontinuerligt förbättra upplevelsen för kunder och intressentgrupper

Ett genomgående tema i vår strategi och en del av programmet för samhällsansvar består av att verka kundorienterat. Vi följer med intressentgruppernas synpunkter på vår verksamhet och strävar efter att kontinuerligt förbättra intressent- och kundupplevelsen. Vi följer regelbundet upp nivån på kund- och intressentupplevelsen genom undersökningar som riktas till kund- och intressentgrupper samt flera kundnöjdhets- eller besökarundersökningar med anknytning till vissa mål eller processer. Även via responskanalerna får vi kontinuerligt information

Forststyrelsens kunder, partner och intressentgrupper

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

som är viktig för att utveckla vår verksamhet. Kundupplevelsen har också varit ett av våra resultatpremiakriterier för 2023 och framgången har mätts med en gemensam kund- och intressentgruppsundersökning.

Vi mäter våra kunders, samarbetspartners och andra intressentgruppers erfarenheter av vår verksamhet och vårt rykte årligen med T-Medias undersökning Luottamus & Maine om vår tillförlitlighet och anseende samt en för ändamålet skräddarsydd enkät om kundupplevelsen. År 2023 besvarades undersökningen av 1 623 privat-, företags- och sammanlutningskunder och cirka 566 representanter för partner- och intressentgrupper. Svartsprocenten för kundgrupperna förblev densamma på 30 procent, för partner- och intressentgrupperna var svartsprocenten 24, vilket är en minskning med en procentenhet. Allmänheten representerades av ett urval på tusen personer.

Enligt forskningsresultaten har Forststyrelsens kund-

och intressentupplevelse hållits på en god nivå liksom tidigare år. Uppskattningen av kundupplevelsen i olika kundgrupper är 0,01 inom felmarginalen och fortfarande i sin helhet på en god nivå (2023: 3,66 och 2022: 3,65 på skalan 1–5). Inom partner- och intressentgrupperna har kundupplevelsen förbättrats något och var också 3,66 (2022: 3,64).

Till våra mest verkfulla styrkor hör fortfarande sakkunnig service samt högklassiga tjänster som motsvarar behoven. Att främja naturens inverkan på välbefinnandet upplevs också som en styrka när kund- och intressentgrupperna granskas i sin helhet. Den största utvecklingsmöjligheten ur alla kund- och intressentgruppers synvinkel är fortfarande en öppen växelverkan. Utifrån responsen lyfts liksom året innan också samordningen av olika kund- och intressentgruppers behov samt utvecklingen av tjänsterna upp på listan över utvecklingsobjekt. Planer för utveckling utarbetas på basen av de viktigaste utvecklingsmöjligheterna som kommer fram vid kund- och intressentundersökningen och de följs

upp årligen.

För kundgruppernas del har det inte skett några förändringar i Forststyrelsens totala anseende (3,62) jämfört med året innan. I fråga om partner och intressentgrupper har vitsordet (3,57) sjunkit något jämfört med föregående år (2022: 3,59). Den ekonomiska bilden och vitsordet för bilden som arbetsgivare påverkade minskningen. En transparent förvaltning och ansvarsfull verksamhet är de viktigaste dimensionerna gällande anseendet för intressentgrupperna liksom de varit de två föregående åren.

Vi utvecklar vår verksamhet utifrån respons

Att utveckla verksamheten utifrån respons innebär en ansvarsfull växelverkan med intressentgrupperna. Det var också ett av utvecklingsobjekten i kund- och intressentgruppsundersökningen för 2022 och vi har satsat på det under 2023. Forststyrelsen får årligen ta emot tusentals responser och vi har förbättrat behandlingsprocesserna på många sätt. Våren 2023 tog vi i bruk ett nytt system för behandling av

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

respons och samtidigt fastställde vi gemensamma principer, ansvar och tidsfrister för behandlingen av respons för hela koncernen.

År 2023 inkom något över 8 000 responser via de officiella responsblanketterna på Forststyrelsens webbplats. Siffran innehåller inte anmälningar som kommit in via anmälningskanalen. Mest respons kom till Jakt- och fisketjänsterna, som fick över 6 000 responser. Största delen av responsen gällde olika teman inom fisket och i synnerhet fisketillstånd. Näst mest respons kom om jaktärenden, i synnerhet om småviltstillstånd. Det tredje temat var terrängtrafik-tillstånd.

Naturtjänsterna fick drygt 1 000 responser, av vilka över hälften gällde terrängtjänster eller friluftskonstruktioner och leder. Skogsbruket fick 142 stycken respons. Det vanligaste temat var kritik mot hur skogen behandlades antingen i ett visst område eller på en mer allmän nivå. Särskilt Aalistunturi gav upphov till flera responser. Fastighetsutvecklingen fick

42 responser och de gällde främst vindkraft och dess konsekvenser för området och miljön.

Den totala responsen som antecknats som miljörespons uppgick till knappt 300 stycken. De rapporteras också som en del av ledningens inspektioner för miljösystemet ISO 14001. Säkerhetsresponsen uppgick till 109 stycken. Mängden respons och dess teman följs upp inom ansvarsområdena och på koncernnivå. Principen är att vi utvecklar tjänsterna och verksamheten utifrån responsen. Ansvarsområdena har verksamhetsmodeller som beskriver hur verksamheten utvecklas.

Genom kundorienterad utveckling beaktas också behoven hos olika intressentgrupper

I vår strategi har vi lovat utveckla mer kundorienterade och digitala samarbetsformer och arbetet har fortsatt även år 2023. Vi fortsatte arbetet med att förnya den digitala försäljningskanalen som medför ändringar till Eräluvut-tjänsterna. Försäljningskanalen kommer att betjäna både kunder med fiske-, jakt-

Vi utvecklar tjänsterna och vår verksamhet utifrån respons.

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

och terrängtrafikillstånd och dem som bokar stugor. Inom projektet prövade kunderna konkreta funktioner och vi har utnyttjat responsen i utvecklingsarbetet. Vi strävar efter att säkerställa att tjänsten publiceras år 2024.

Vi fastställde en gemensam servicenivå för kanalerna inom sociala medierna och särskilt inom vilken tid vi strävar efter att svara på meddelandena.

Naturtjänsterna och Jakt- och fisketjänsterna främjar en kundorienterad utveckling av både digitala och fysiska tjänster med hjälp av servicedesign. Vår förnyade tjänst Utinaturen siktar på att ge en digital kundservicehelhet och öppnas för dem som rör sig i naturen under 2024. Vildmarks- och naturgemenskap, som inledde sin verksamhet i början av 2023, fungerar som en digital plattform för insamling av kundförståelse och gemensam utveckling av tjänster. Till gemenskapen hör 1 500 av våra privatkunder från vandrare till jägare och fiskare. Mer information om [vildmarks- och](#)

[naturgemenskapens verksamhet](#) finns i avsnitt

Vi deltog i beredningen av biodiversitets-, skogs- och rekreationsstrategierna

Forststyrelsen deltog aktivt under ledningen av miljöministeriet i beredningen av den nationella strategin för biologisk mångfald och ett handlingsprogram som blev på hälft under föregående regeringsperiod. Under året fördes en aktiv diskussion om behovet av ytterligare skydd på statens marker. Forststyrelsen har i beredningsarbetet betonat att strategin och regeringsprogrammet bör vara enhetliga. Man har förberett sig på att skydda gamla skogar och skogar i naturtillstånd i enlighet med regeringsprogrammet, men utarbetandet av kriterierna för skyddet pågick fortfarande i slutet av 2023. Likaså strategin för biologisk mångfald är fortfarande oavslutad och förväntas komma ut för offentliga kommentarer våren 2024.

Vi deltog också i det av jord- och skogsbruksministeriet ledda nationella skogsrådets arbetsutskott och i beredningen och planeringen av verkställan-

det av den lagstadgade nationella skogsstrategin 2035 (KMS 2035). Skogsstrategin styr Finlands skogs politik fram till 2035. I strategin beskrivs de centrala målen och tyngdpunkterna för utvecklingen av skogsbranschen, inklusive en övergripande hållbar utveckling och begränsning av och anpassning till klimatförändringen.

Vi är en central genomförare av den nationella strategin för rekreationsanvändning som färdigställdes 2023. Representanter för Forststyrelsen deltog också i beredningen av strategin och i koordineringsgruppen som utarbetade dess handlingsprogram. Koordineringen och genomförandet av strategin för rekreationsanvändning ökade avsevärt det nätverksbaserade samarbetet med såväl aktörer inom statsförvaltningen som andra intressentgrupper och samarbetspartner.

Medborgarnas oro för klimatet och den biologiska mångfalden fortsätter

Diskussionen om utarmningen av den biologiska

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

mångfalden och klimatförändringens framskridande accelererade ytterligare under 2023 och är fortsatt livlig i början av 2024. Bakgrunden till diskussionen är bland annat EU:s strategi för biologisk mångfald, som ställer upp mål på EU-nivå för att trygga den biologiska mångfalden och hejda förlusten av den samt uppnåendet av Finlands klimatmål. Ämnet har diskuterats livligt i synnerhet i sociala medier och diskussionen har varit inriktad på statens marker och Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s verksamhet som deras förvaltare.

Arbetsgruppen Luonnonmetsä, som backas upp av Konestiftelsen, fortsatte inventeringen av värdefulla skogsobjekt på statens marker, huvudsakligen i norra Finland. Inventeringen som fokuserar på sameområdenas gamla skogar och som genomfördes av arbetsgruppen Luonnonmetsät-Sápm blev klar i oktober. Båda grupperna riktade objekt för kännedom till Forststyrelsen både genom direkta kontakter och via sociala medier. Vi har beaktat de uppgifter som lämnats in till oss vid planeringen av objekten

så att objekt som uppfyller kriterierna för naturobjekt i Skogsbrukets miljöguide har flyttats utanför verksamheten som naturobjekt. Dessutom har vi i vissa fall ändrat avverkningssättet och avgränsningen av drivningsarealen.

I början av 2023 diskuterades de gallringsinriktade avverkningarna söder om Aalistunturi i västra Lappland i såväl sociala som traditionella medier. Behandlingen av ämnet inleddes med en proposition om en nationalpark, som omfattade områden som var föremål för avverkning. Diskussionen utvidgades senare till att även mer allmänt behandla skogsbruket och områden som används inom skogsbruket.

I området hade gjorts artobservationer av privata naturinventerare och dessutom kartlade Forststyrelsens egna sakkunniga områdets naturvärden och artobservationer. Alla observationer gicks igenom och värdefulla objekt beaktades i planeringen av objekten innan några åtgärder vidtogs.

Organisationen Metsäliike, som består av aktivister från Elokapina, Luontoliitto och Greenpeace, ordnade demonstrationer i området och avbröt avverkningen flera gånger. Eftersom demonstranterna hindrade arbetarna från att ta sig till arbetsplatsen tillkallades myndighetshjälp för att trygga genomförandet av arbetet och säkerheten. Demonstrationerna av Metsäliike och de därav följande avbrotten i verksamheten orsakade ekonomiska förluster. Forststyrelsens skadeståndsyrkande är fortfarande föremål för åtalsprövning.

Forststyrelsen förde diskussioner om situationen med aktivister och andra intressentgrupper, ordnade besök för medierna i avverkningsområdet, gav många intervjuer samt informerade om avverkningarna på sin webbplats och i sociala medier. Drivningsobjekten i området blev klara i mitten av mars.

I december gjorde en grupp finländska konstnärer en vädjan för Finlands skogs natur. Ungefär 1 600 kulturaktörer undertecknade vädjan som krävde skydd

KUNDER, SAMARBETSPARTNER OCH INTRESSENTGRUPPER

av skogarna och som skickades till ministrarna. I januari 2024 startade Metsäliike, Elokapiina, Greenpeace och Naturförbundet kampanjen #Luonnonmetsähälytys, där man bland annat vädjade till Forststyrelsen för att skydda gamla skogar och skogar i naturtillstånd.

Forststyrelsen svarar på medborgarnas oro på många sätt. Vi kommer också att fortsätta dialogen med miljöorganisationerna. Åtgärder för miljön och mångfalden beskrivs närmare i avsnittet Miljö och under den i avsnittet Biologisk mångfald och ekosystem

Vi fortsatte samarbetsprocessen med miljöorganisationerna

Samarbetet med Greenpeace, Finlands naturskyddsförbund och de lokala naturskyddsdistrikten som inleddes 2019 fortsatte. Syftet med processen har varit att öka samförståndet om områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden och trygga bevarandet av mångfalden genom att höja nivån på skyddet samt utveckla sätten att

behandla skogarna. Under förhandlingarna diskuterades objekt som organisationerna lyft fram och som är värdefulla med tanke på artbeståndet eller som annars bedöms vara kritiska samt söktes lösningar för dessa objekt.

År 2023 ordnades två riksomfattande möten, varav det ena var en utflykt till terrängen. Antalet regionala möten var 12 och 404 objekt behandlades under mötena. Vid behandlingen av objekten gick man igenom avgränsningar av avverkningarna och avverkningssätten, som man gjorde ändringar i för att hitta en gemensam syn. I de flesta fall fann vi en gemensam syn.

Samhälls- svarsrapport

För Forststyrelsen innebär samhällsansvar målmedvetet samarbete och utveckling för en mer hållbar, jämställd och likvärdig framtid. Vi beaktar konsekvenserna av vår verksamhet överallt dit de sträcker sig.

Innehåll:

Ledning.....	40
Människor och samhälle	55
Miljö	105

Långsiktigt och systematiskt arbete för att uppfylla hållbarhetskraven

Samhällsansvaret vid Forststyrelsen har byggts upp systematiskt sedan 2017. Ansvar för FN:s mål för hållbar utveckling och de styrande principerna för företag och mänskliga rättigheter har integrerats i strategin Vi befrämjar morgondagen, vars genomförande inleddes i början av 2021.

Vi har identifierat den samhälleliga genomslagskraften som vårt arbete har och tagit fram Forststyrelsens modell för värdeskapande samt främjat det strategiska samhällsansvaret bland annat i fråga om

ledarskap, kundupplevelse, turism, biologisk mångfald, förnybar energi och växelverkan. Vi har också tagit i bruk en verksamhetsmodell för kravenlighet och kartlagt riskerna för både samhällsansvar och kravenlighet i stor utsträckning, inklusive konsekvenserna av Forststyrelsens verksamhet för de mänskliga rättigheterna.

År 2023 har vi i vårt ansvarsarbete förberett oss på förändringar i hållbarhetsregleringen. Vi utarbetade en färdplan för ansvarsfullhet för att uppfylla kraven

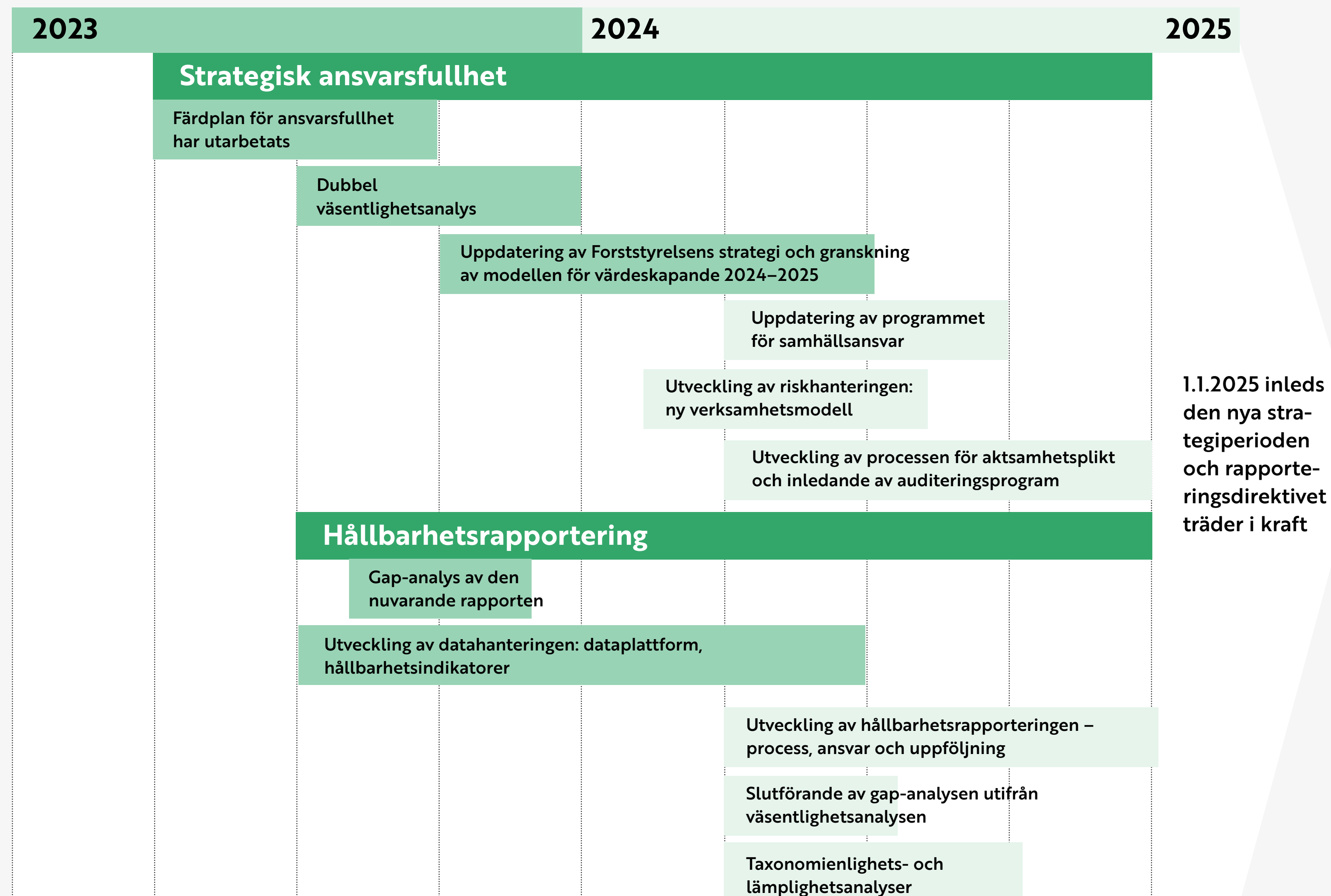
i hållbarhetsregleringen och uppdaterade väsentlighetsanalysen så att den motsvarar kraven i EU:s direktiv om hållbarhetsrapportering (CSRD). I analysen bedömer vi de väsentliga konsekvenserna av Forststyrelsens verksamhet, riskerna och möjligheterna enligt principerna om dubbel väsentlighet.

SAMHÄLLSANSVARSRAPPORT

Analysen blev klar i slutet av 2023 och vi utnyttjar resultaten i det strategiarbete som pågår hos Forststyrelsen. Arbetet förväntas bli klart våren 2024.

Dessutom inledde vi förberedelserna för rapportering enligt direktivet om hållbarhetsrapportering med hjälp av en gap-analys som genomfördes av studerande i kalkylvetenskap vid Aalto-universitetet. I gap-analysen granskades rapporteringens nuläge i förhållande till kommande regleringskrav. Inom informationsförvaltningen inleddes ett dataplattformsprojekt vars mål är att säkerställa en allt bättre kvalitet på och hantering av informationen samt att svara på rapporteringskraven för hållbarhetsuppgifter. Under 2024 fortsätter vi att genomföra åtgärderna i färdplanen. Vi uppdaterar ansvarsprogrammet och modellen för värdeskapande, utvecklar rapporteringen och utarbetar analyser av taxonomins lämplighet och överensstämmelse.

Färdplan för ansvar för att förbereda hållbarhetsreglering

SAMHÄLLSANSVARSRAPPORT

Forststyrelsens program för samhällsansvar

Forststyrelsens mål för samhällsansvaret har skrivits in i programmet för samhällsansvar. Den grundar sig på de viktigaste teman som vi identifierat i väsentlighetsanalysen som uppdaterades 2020.

Programmet omfattar fyra prioriterade områden: ledning, miljö, människor och samhälle. De prioriterade områdena definierar samhällsansvarsarbetet och innehåller mål som genom strategin och programmet för samhällsansvar är en del av arbetet för alla anställda vid Forststyrelsen. Positioneringen och målen för programmet för samhällsansvar har granskats och granskas ytterligare under strategiperioderna.

Huvudindikatorerna hos strategin och vårt arbete med samhällsansvaret har samlats i modellen för värdeskapande. De mäter effekten av hela Forststyrelsens verksamhet och innehåller indikatorer för varje resultatenhet. Dessutom innehåller program-

met för samhällsansvar indikatorer för samhällsansvar enligt god praxis med anknytning till exempelvis personalen samt kunder, samarbetspartner och intressentgrupper.

Vi samlar regelbundet in information om hur målen har uppnåtts och rapporterar om dem med hjälp av den internationella GRI-referensramen (Global Reporting Initiative), som möjliggör en jämförbar ram för bedömning av samhällsansvaret. Dessutom rapporterar vi i enlighet med EU:s referensram för icke-ekonomisk information. Utöver programmet för samhällsansvar rapporterar vi årligen också om satsningarna på de samhälleliga förpliktelser som föreskrivs i lagen om Forststyrelsen och deras effektivitet.

Viktiga teman för samhällsansvaret:

- Etisk ledning
- Säkerställande av kravenligheten
- Trygga den biologiska mångfalden
- Stävja klimatförändringen och anpassa sig till den
- Högklassig kompetens och en bra arbetsplats
- Mänskliga rättigheter och rättigheter i arbetslivet i vår egen och våra partners verksamhet
- Samordningen av förväntningarna på statens marker och vattendrag
- Hållbar användning av naturresurserna
- Landskapens livskraft
- Användning av naturen för rekreatiönsändamål

Forststyrelsens program för samhällsansvar

Vi befrämjar morgondagen – Forststyrelsens strategi 2021–2024

Programmet för samhällsansvar

Ledning

Miljö

Människor

Samhälle

Materialitetsanalys

Mål

Utveckla uppföljningen avregleringen av samhällsansvar och kravenlighet.

Säkerställa och främja verksamhet enligt uppförandekoden.

Utveckla riskhanteringen och förbättra hanteringen av

partnerrisker.

Förbättra intressentgruppernas och kundernas upplevelse.

Mål

Säkerställa och kontinuerligt förbättra miljöledningen och verksamhetens kvalitet.

Främja Finlands klimatmål och klimatneutralitet.

Minska utsläppen från verksamheten.

Förbättra den biologiska mångfalden och hejda förlusten av den.

Mål

Öka likabehandlingen, jämställdheten och mångfalden på arbetsplatsen.

Minska antalet olycksfall i arbetet och förbättra arbetarskyddet.

Främja arbetstrivseln och arbetshälsan.

Utveckla gemensamma kompetensområden.

Visa respekt för de mänskliga rättigheterna och arbetsrättigheterna i den egna och samarbetspartnerens verksamhet.

Ta hänsyn till samekulturen.

Mål

Stödja en hållbar ökning av naturoch vildmarksbesöken samt deras inverkan på välbefinnandet.

Föra jakt- och fiskekulturen och kulturarvet vidare från en generation till en annan och stärka principerna för hållbar utveckling.

Främja landskapens livskraft och produktionen av hållbar ekonomisk avkastning för samhället.

Förbättra möjligheterna till hållbar natur- och vildmarksturism.

SAMHÄLLSANSVARSRAPPORT

Centrala åtgärder i programmet för samhällsansvar 2023

Inom det prioriterade området Ledning fortsatte vi att utveckla riskhanteringsprocessen och koppla riskhanteringen till processen för kravenlighet.

Dessutom kartlade och analyserade vi inom riskhanteringen riskerna gällande ansvarsfullhet och kravenlighet.

Den allt större regleringen av naturresursbranscherna och samhällsansvaret kräver en mer övergripande uppföljning av regleringen och en bedömning av förändringseffekterna. Vi kartlade nuläget och utvecklingsbehoven inom regleringsuppföljningen och startade ett regleringsnätverk på koncernnivå. Dess uppgift är att på ett övergripande sätt bedöma hur den nya regleringen påverkar Forststyrelsens verksamhet.

Vi utvecklade upphandlingsprocessen i enlighet med målen för ansvarsfullhet för 2023. I avtalshanteringen fokuserade vi särskilt på att utveckla håll-

barhetskraven i samarbetsavtalen för turism. År 2024 fortsätter vi att integrera målen för samhällsansvar allt närmare i varje upphandling, granskningen av avtalsvillkoren och utveckla rapporteringen.

I början av 2023 slutförde vi projektet för ibruktagande av ärendehanteringssystemet Tammi, som uppfyller kraven för informationshantering. Dessutom producerade vi övergripande anvisningar och utbildning om den förnyade ärendehanteringen för hela koncernen. Nästan alla anställda vid Forststyrelsen har deltagit i utbildningarna. Dessutom utvecklade vi verksamhetssätten för informationshantering.

Hanteringen av avtalsinformation utvecklades genom att förnya verktygen för digital avtalshantering så att alla Forststyrelsens avtal omfattas av den elektroniska avtalshanteringen. Med hjälp av den elektroniska avtalshanteringen hittar man alla avtal i avtalssystemen och i systemen kan man söka rapportuppgifter om avtalen. Uppdateringen av avtalsfunktionens roll har planerats och godkänts. Verk-

samhetsmodellen framskrider till ibruktagandet enligt tidtabellen för organisationens strukturella reformer.

Det prioriterade området Miljö omfattar åtgärder i anslutning till miljöledning, Forststyrelsens klimatprogram och främjande av den biologiska mångfalden samt arbete för att hejda förlusten av den. År 2023 utvecklade vi miljöledningen genom att förenhetliga de strategiska miljömålen för att öka verksamhetens och åtgärdernas effektivitet. Vi utvecklade informationshanteringen för auditeringar och respons genom att ta i bruk ett nytt datasystem. Klimatåtgärderna samt restaurerings- och naturvårdsarbetet framskred målenligt.

Inom det prioriterade området Människor genomförde Forststyrelsen Skogsbruk Ab ett pilotprojekt med fokus på utvärderingen av de mänskliga rättigheterna. En leverantörsauditering av skogsserviceföretagare som genomfördes av en tredje part riktade särskilt in sig på utländsk arbetskraft och tryggheten

SAMHÄLLSANSVARSRAPPORT

av deras rättigheter. Bakom auditeringen ligger en bedömning av konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna som genomfördes 2022. Under 2024 fortsätter leverantörsauditeringarna och de utvidgas till att gälla även maskinentreprenörer.

I enlighet med programmet för samhällsansvar är målet att respektera mänskliga rättigheter och arbetsrättigheter i den egna och i samarbetspartnerns verksamhet. I leveranskedjan för Forststyrelsens dotterbolag Siemen Forelia kom år 2023 fram en misstanke om människohandelsbrott som gäller affärsverksamheten hos ett entreprenörsföretag i anslutning till bärplockning. Mer om fallet under avsnittet [Upphandlings- och värdekedjornas personal](#)

Att öka mångfalden bland personalen med hjälp av rekrytering är ett av målen i vår mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsplan. Målet är att öka andelen anonyma rekryteringar till 25 procent av all rekrytering före utgången av 2026. År 2023 uppnådde

vi det första delmålet eftersom 10 procent av rekryteringarna gjordes anonymt. Dessutom övergick vi i kommunikationen till att på finska använda termen jokaisenoikeus i stället för termen jokamiehenoiseus.

I centrum för det prioriterade området Samhälle står det värde som uppstår genom att verkställa strategin och en ansvarsfull verksamhet. Under året färdigställde vi naturresursplanerna för Kajanalands, Mellersta och Norra Österbotten samt Forststyrelsens havsområde. De styr en hållbar användning av statens marker och havsområden under följande femårsperiod. Planen för havsområdena utarbetades nu för första gången.

I fråga om de centrala havsvindkraftsprojekten i klimatmålen inledde vi en kommersiell konkurrensutställningsprocess där man under 2024 utser genomförare för två havsvindkraftsprojekt utanför Närpes samt Pyhäjoki och Brahestad. Dessutom avtalade vi med Vattenfall om en utvidgning av Korsnäs havsvindkraftsprojekt.

Bland indikatorerna som ingår i modellen för värdeskapande utvecklade vi indikatorn för ekonomiska konsekvenser genom att bedöma Fastighetsutvecklingens konsekvenser för den regionala ekonomin och utökade andelen blandskogar i mätsystemet för biologisk mångfald.

Ledning

Målet för det prioriterade området Ledning inom programmet för samhällsansvar är att stödja uppnåendet av de strategiska målen, säkerställa att bästa praxis och anvisningar för samhällsansvar och kravenlighet förverkligas samt förbättra intressent- och kundupplevelsen.

Innehåll:

Etiskt och ansvarsfullt verksamhets sätt	44
Ansvarsfullhet i hanteringen av leverantörer och samarbetspartner	48
Hantering av information och data	52

LEDNING

Att leda kravenligheten

Enheten för lag och kravenlighet ser till att Forststyrelsen som koncern agerar i enlighet med lagar och bestämmelser för att säkerställa Forststyrelsens helhetsintresse och enhetlighet. Den ansvarar för Forststyrelsens uppförandekod och ser till att främja etiska och ansvarsfulla verksamhetsätt. Enheten ansvarar också internt för principerna och fullmakterna för avtalsverksamheten, samordineringen av lagstiftningsärenden, förvaltningsjuridiska frågor, gemensamma verksamhetsprinciper för offentliga upphandlingar samt upphandlingsprocesserna. Som en del av informationshanteringen ansvarar enheten dessutom för Forststyrelsens ärendehantering, registratorkontor och arkiv.

I anslutning till enheten fungerar en riskhanteringsfunktion som omfattar hela koncernens verksamhet som en del av Forststyrelsens styr- och ledningssystem. Den ansvarar för helhetsbilden och uppföljningen av riskhanteringen, för verksamhetsprinciperna och styrningen av den interna kontrollen i anslutning till säkerhet och information samt följer upp efterlevnaden av dataskyddsreglerna i hela organisationen och lyfter fram observerade brister. Riskhanteringsfunktionen är oberoende av affärsverksamheten och de offentliga förvaltningsuppgifterna.

Forststyrelsens ledningsgrupp får rapporter gällande kravenligheten under året i samband med mötena

och till styrelsen rapporteras två gånger per år. De uppgifter som rapporteras innehåller bl.a. prioriterade författningsprojekt och deras konsekvensbedömningar, rättsliga processer, betydande meningskiljaktigheter och utlåtanden samt utredningar och

LEDNING

beslut inom myndighets- och laglighetsövervakningen som gäller Forststyrelsen.

Att agera rätt och kravenligt utgör grunden för ansvarsfullheten

Ett etiskt och ansvarsfullt verksamhetsätt och kravenligheten utgör grunden för ansvarsfullheten vid Forststyrelsen. Vårt mål är att trygga det interna styrsystemets funktion, stödja uppnåendet av de strategiska målen, hantera riskerna i verksamheten samt främja en ansvarsfull och etisk verksamhet som är förenlig med värderingarna i hela vår värdekedja. Vi stärker våra intressentgruppers förtroende genom att regelbundet rapportera om den kravenliga verksamheten.

Verksamhetsmodellen för kravenligheten grundar sig på förebyggande identifiering av ansvarsfullhet och kravenlighet inom Forststyrelsens verksamhetsområden. Det förutsätter en konsekvensbedömning och beredskap inför kommande förändringar på förhand. I verksamhetsmodellen betonas den offentliga för-

valtningens särdrag: god förvaltning och i synnerhet reglering som gäller offentliga aktörer bland annat offentlig upphandling, offentlighetslagen, språklagar och informationshantering samt en enhetlig och kravenlig förvaltning av statens fastighetsförmögenhet som står i centrum för Forststyrelsens verksamhet.

Verksamhetsmodellen grundar sig på ett nära samarbete med ansvarsområdena och koncernfunktionerna. Med multiprofessionella sammansättningar som omfattar hela organisationen får man lösningar som samordnar synpunkterna inom Forststyrelsens olika branscher och sakkunskapen och som kan svara på de nya kraven. Vi utvecklar kontinuerligt verksamhetsmodellen för att säkerställa att kraven uppfylls på rätt sätt.

Vi strävar efter att stärka en kultur där missförhållanden kan anmälas, diskuteras och åtgärdas. Vi har varit en föregångare inom den offentliga sektorn med att ta i bruk anmälningskanalen.

Vi strävar efter att stärka en kultur där missförhållanden kan anmälas, diskuteras och åtgärdas.

LEDNING

Forststyrelsens verksamhetsmodell för kravenlighet 2023

Ledningens ansvar och tillsyn

Ansvar och kravenlighet

Prognostisering

- Reglering-Stream genomfördes
- Ett regleringsnätverk för FS grundades ► Aktiverar ett nytt slags samarbete för regleringsuppföljning och identifiering av konsekvenser
- FS utlåtanden och annat deltagande i lagstiftningsprojekt

Förebyggande

- Utveckling av ansvarsfulla upphandlingar: mål och uppföljning
- Konkurrensutsättningskalender 2.0
- Enhetlig fastighetsintressebevakning, kontinuerlig utbildning
- Genomförande av statens fastighetsstrategi: utredning om statliga fastigheter utan innehavare inkl. utvecklingsidéer för förvaltning av fastighetsegenedom

Integration

- Etablering av elektronisk ärende- och avtalshantering; kompetens, utbildning och anvisningar
- Upprätthållande av kontrollprocessen för sanktionslistor
- Uppdatering av rollen för avtalsverksamheten
- Utveckling av samarbetsavtal inom turismen
- Auditeringar och processutveckling

Reaktioner och kontinuerlig utveckling

- Underhåll av anmälningsskanalen ► Utredningar och utvecklingsåtgärder
- Dataskydds- och informationssäkerhetsfrågor
- Juridiska processer och tvistemål
- Framskridande i reformen av riskhanteringen: nya föremål för riskbedömning, beslutsplatser

Verifiering och intern revision

Revisioner enligt den av styrelsen godkända verksamhetsplanen för den interna revisionen.

ETISKT OCH ANSVARSFULLT VERKSAMHETSSÄTT

Uppförandekoden främjar etisk och ansvarsfull verksamhet

Forststyrelsens principer för ansvarsfull och etisk verksamhet har sammanställts i uppförandekoden. Principerna gäller alla anställda vid Forststyrelsen oberoende av ställning och uppgifter.

Att bekanta sig med uppförandekoden och gå igenom det elektroniska läromaterialet är en del av introduktionen för varje anställd vid Forststyrelsen. Vi följer upp hur uppförandekoden följs med hjälp av enkäter riktade till personalen. Resultaten

av enkäterna och fortsatta åtgärder behandlas i ledningsgruppen.

För att säkerställa att uppförandekoden iakttas i vår verksamhet har vi en anmälningsskanal som är öppen för alla och via vilken anmälan kan göras under eget namn eller anonymt. Vi förutsätter att även våra upphandlingspartner (Supplier Code of Conduct) förbinder sig till uppförandekoden och säkerställer att den följs som en del av avtalsövervakningen.

Forststyrelsens principer för ansvarsfull och etisk verksamhet:

Vi följer lagar och åtaganden

Vi skyddar och använder miljön på ett hållbart sätt

Vi sköter om den egendom och kunskap som vi ansvarar för

Vi respekterar de mänskliga rättigheterna

Vi skapar och upprätthåller en god stämning på arbetsplatsen

Vi genomför ansvarsfulla upphandlingar

Vi undviker intressekonflikter

Vi godkänner inte mutor eller korruption

ETISKT OCH ANSVARFULLT VERKSAMHETSSÄTT

I samarbets- och koncessionsavtalen för vindkrafts-sektorn används Forststyrelsens uppförandekod för partner (Partner Code of Conduct). Syftet med uppförandekoden för våra samarbetspartner är att engagera Forststyrelsens avtalspartner i samma principer för ansvarsfull och etisk verksamhet som Forststyrelsen själv har förbundit sig till i sin egen uppförandekod. Av potentiella avtalsparter kontrolleras också kunduppgifterna, inklusive bolagens verkliga förmånstagare och de blir föremål för sanktionskontroller.

Målet för 2024 är att utvidga vår uppförandekod till att även gälla avtal för fastigheter och avtal om markanvändning samt samarbetsavtal inom turismen.

Antalet anmälningar till anmälningsskanalen fortsatte att öka

Anmälningsskanalen som togs i bruk 2019 ger möjlighet att anmäla misstankar om missbruk i anslutning till Forststyrelsens verksamhet och situationer där ett ansvarsfullt och etiskt verksamhetssätt i enlighet

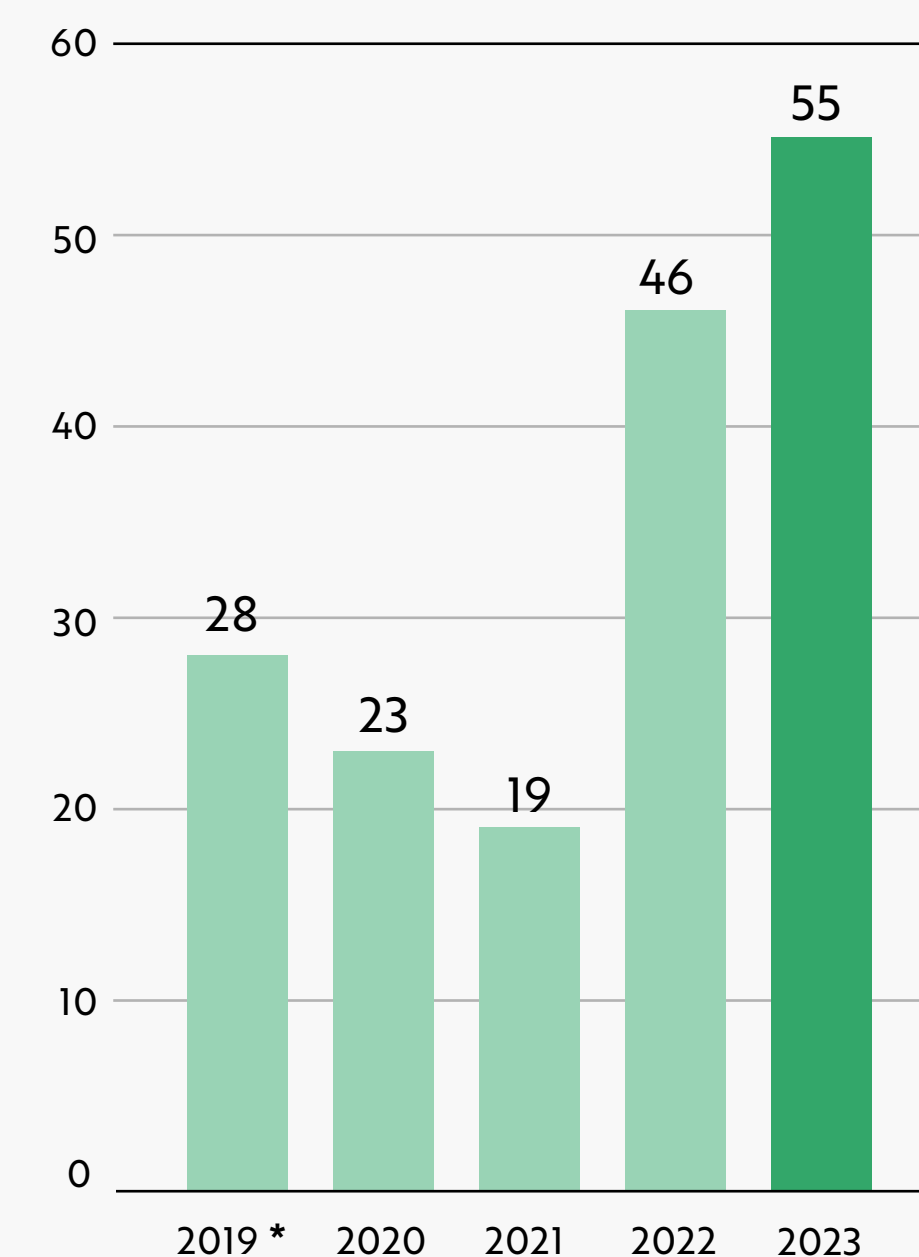
med vår uppförandekod inte följs. Anmälningsskanalen har en betydande roll för anmälningar om eventuellt missbruk.

År 2023 steg antalet anmälningar till 55, medan antalet anmälningar 2022 var 46. Orsaken till ett ökat antal anmälningar kan vara den interna kommunikation om anmälningsskanalen samt den offentliga diskussionen om den lagstiftning som gäller ärendet. Dessutom syns de omställningsförhandlingar som genomfördes hösten 2023 i ökningen av antalet anmälningar.

Största delen av anmälningarna gällde arbetsgivarverksamhet och chefsarbete samt miljöfrågor. En betydande grupp utgjordes också av anmälningar som inte hör till anmälningsskanalen och som var av normal kundresponskaraktär eller gällde ett område eller en verksamhet som inte hör till Forststyrelsen.

Under året inkom inga anmälningar om informationshantering och dataskydd samt korruption eller

Antalet inkomna anmälningar via kanalen åren 2019–2023

* Anmälningsskanalen öppnades 1.3.2019

ETISKT OCH ANSVARFULLT VERKSAMHETSSÄTT

mutor. Det kom in tre anmälningar om mänskliga rättigheter, vilket är fler än under tidigare år. Anmälningarna gällde yttrandefrihet, likabehandling och misstankar om riktigheten i lönebetalningen i leveranskedjan. Utifrån utredningarna har inga kränkningar av de mänskliga rättigheterna skett, men anmälningarna har hjälpt till att säkerställa att verksamheten är kravenlig.

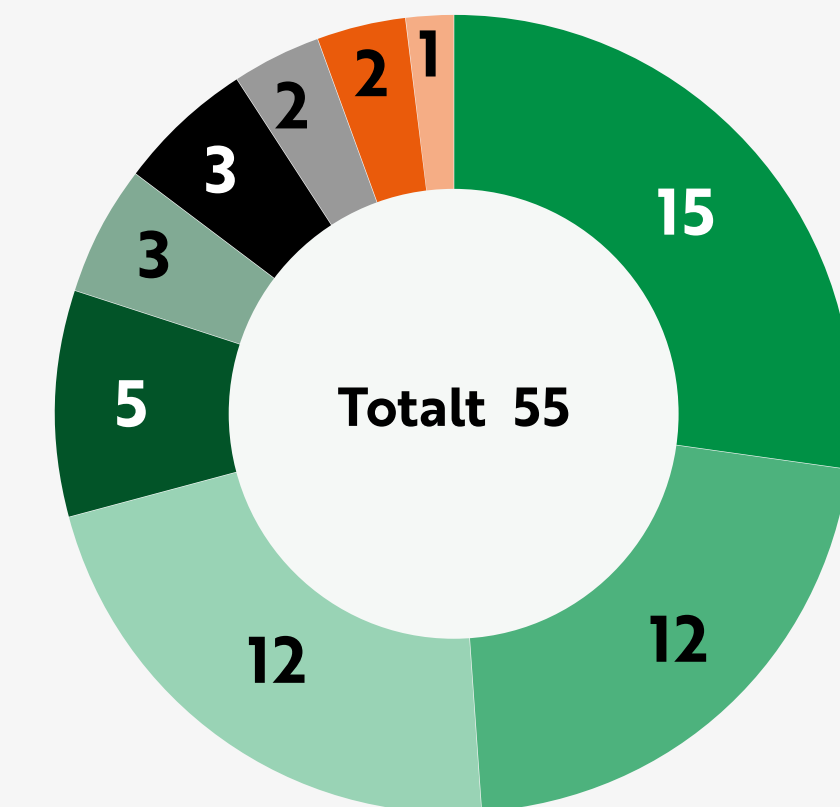
För att förtydliga rapporteringen förnyades anmälningarnas kategorier år 2023. Därför kan en jämförelse av antalet anmälningar per kategori inte göras retroaktivt. Alla anmälningar behandlades vid enheterna för juridiska ärenden, personal och riskhantering, och nödvändiga åtgärder har vidtagits utifrån dessa. Kanalens verksamhet rapporteras regelbundet till styrelsens revisionsutskott och till ledningsgruppen.

Förebyggande av korruption och mutor

Vår verksamhet ska vara opartisk och även tåla utomstående granskning. I Forststyrelsens anvisningar om

gästfrihet, jäv och närstående fastställs bedömningskriterier och anvisningar för förebyggande av korruption och mutor, mottagande av förmåner och erbjudande av gästfrihet, representation samt sponsring. För att identifiera och förebygga fall av korruption och mutor har man också utarbetat ett utbildningsmässigt gästfrihetsspel för personalen, som erbjuder en möjlighet att studera ämnet med hjälp av exempelfall.

Forststyrelsen ordnar årligen några evenemang för intressentgrupper. År 2023 ordnade vi det traditionella evenemanget Floradagen, som ordnas på Forststyrelsens födelsedag och firas i maj. Dagens tema var skogar och hav och evenemanget ordnades i naturumet Haltia. Kostnaderna för arrangemangen uppgick till knappt 7 000 euro. I slutet av oktober ordnade vi också en traditionell älgjakt i Evois strövområde. I jakten deltog 40 personer och det uppstod något över 9 000 euro i skattepliktiga kostnader.

Inkomna anmälningar per kategori 2023

- Arbetsgivarverksamhet och chefsarbete 15
- Anmälningar som inte hör till kanalen 12
- Miljö 12
- Förvaltning och användning av egendom 5
- Mänskliga rättigheter 3
- Säkerhet 3
- Opassande beteelse 2
- Ekonomiskt missbruk 2
- Upphandlingar 1
- Korruption eller mutor 0
- Informationshantering och dataskydd 0

ETISKT OCH ANSVARFULLT VERKSAMHETSSÄTT

I den interna revisionen 2022 granskades bland annat ordnandet av evenemang för intressentgrupper. År 2023 har vi fortsatt med att utveckla verksamheten i enlighet med rekommendationerna. Vi har fäst särskild uppmärksamhet vid att bjuda in gäster på ett möjligast mångsidigt sätt vid årligen återkommande evenemang. Till exempel deltog cirka hälften av dem som kallades till älgjakten i Evois 2023 för första gången i evenemanget.

Vi är i färd med att uppdatera verksamhetsmodellen för värdeallianser och sponsring, vilket också lyftes fram i den interna revisionen. Forststyrelsens sponsring och värdealliansen som stöder sig djupare på partnerskap grundar sig på organisationens värderingar, ansvarsprogrammet och strategin. Stiftelsen för Finlands Idrottsmuseum har varit den viktigaste värdealliansen. Forststyrelsen var samarbetspartner i utställningshelheten Det som göms i snö som pågick till augusti 2023. Vi har också fungerat som sponsor för idrottaren Ilkka Herola inom nordisk kombination och stött till exempel den traditionella tävlingen

Porokuninkuusajot i Enare, Kajanalands Rastiviikko och musikevenemanget Kuhmon Kamarimusiikki. Dessutom har vi under året stött till exempel lokala idrottsföreningar på olika håll i Finland och jakt- och fisketävlingar. Sammanlagt har drygt 56 000 euro använts för värdeallianser och sponsring. Medel från Forststyrelsens budgetfinansiering för offentliga förvaltningsuppgifter används inte för sponsring.

Skattemyndigheten gav ett avgörande om avgiftsfria tillstånd för intressentgrupper

Skatteförvaltningen utredde om de avgiftsfria jakttillstånd som Fortstyrelsen beviljar ska räknas som skattepliktig förmån och gav ett avgörande i ärendet våren 2023. Enligt avgörandet är dessa så kallade tillstånd för intressentgrupper avgiftsfria, eftersom det föreskrivs så i jaktlagen. När en statlig myndighet ordnar en tillställning som innefattar jakt på områden som den besitter är evenemanget gratis för deltagarna. Enligt Skatteförvaltningen uppkommer ingen skattepliktig förmån för deltagarna. Forststyrelsen beviljar avgiftsfria tillstånd också för viltvård och

övervakning. Enligt skattemyndigheten är inte heller dessa tillstånd beskattningsbara förmåner.

Justitiekanslern hade tidigare bett skattemyndigheten om ett utlåtande om avgiftsfria tillstånd. I och med beslutet har vi förnyat praxisen för tillstånd för intressentgrupper.

ANSVARFULLHET I HANTERINGEN AV LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER

Upphandlingsverksamheten främjar ansvarsfullhet i leveranskedjorna

Upphandlingsverksamheten har en viktig roll i främjandet av Forststyrelsens ansvarsfullhet i leveranskedjorna. År 2023 gjorde vi upphandlingar för cirka 283 miljoner euro. Ökningen från året 2022 var cirka 3,5 miljoner euro. De största upphandlingskategorierna mätt i euro var drivningstjänster (83,5 miljoner), transporttjänster för träd (30 miljoner) och skogsvårdstjänster (30 miljoner).

Affärsverket Forststyrelsen och Forststyrelsen Skogsbruk Ab är upphandlande enheter enligt lagen om

offentlig upphandling. Det innebär att vi i våra upphandlings- och konkurrensutsättningsförfaranden följer upphandlingslagen, som innehåller flera förfaranden som säkerställer ansvarsfullheten. Vi engagerar leverantörerna i Forststyrelsens uppförandekod, som är en del av alla våra anbudsfrågor och upphandlingsavtal.

Vi förutsätter utredningar enligt beställaransvarslagen av våra avtalspartner i alla våra upphandlingar som överstiger 9 000 euro. Genom att agera mer

Bild: Katri Lehtola

omfattande än den lagstadgade skyldigheten i fråga om beställaransvaret vill vi bekämpa den grå ekonomin och säkerställa att våra avtalspartner uppfyller de lagstadgade skyldigheterna gällande anlitande av hyrd arbetskraft och underleverans. Vårt mål är dessutom att främja en jämlik behandling av företagen.

ANSVARSFULLHET I HANTERINGEN AV LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER

Vi genomför också sanktionskontroller på våra avtalspartner som grundar sig på bland annat EU:s och FN:s sanktioner, den nationella lagstiftningen och centralkriminalpolisens beslut om att frysa tillgångar. Vi bedriver inte affärsverksamhet med aktörer som omfattas av sanktionerna eller företag som dylika aktörer har bestämmande inflytande över. Vi gör sanktionskontroller vid varu- och tjänsteupphandling där kontraktets värde överstiger 20 000 euro samt vid byggentreprenader vars värde överstiger 30 000 euro. Forststyrelsen Skogsbruk Ab utför sanktionskontroller för alla avtal som är värda minst 9 000 euro.

Ledning av upphandlingar

Ledningen och hanteringen av Forststyrelsens upphandlingar sammanfattas i upphandlingsstadgan som uppdaterades 2023. I upphandlingsstadgan fastställs principerna för Forststyrelsens upphandlingsverksamhet, organiseringen och de huvudsakliga riktlinjerna för ansvarsfull upphandling. Enligt upphandlingsstadgan ansvarar koncernens upphand-

lingsverksamhet för de gemensamma verksamhetsprinciperna för offentliga upphandlingar inom Forststyrelsen samt för styrningen och utvecklingen av upphandlingsprocessen. Ledningsgruppen för upphandlingar följer upp och utvecklar hela affärsverkskoncernens upphandlingar. Upphandlingsfunktionen rapporterar regelbundet till Forststyrelsens ledningsgrupp. För Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s upphandlingar ansvarar bolagets resursteam och för Naturtjänsternas upphandlingar dess upphandlingsteam med stöd av koncernens upphandlingsverksamhet.

Utvecklingen av Forststyrelsens upphandlingsverksamhet grundar sig på behoven hos Forststyrelsens funktioner, god upphandlingskompetens och uppföljningen av våra olika branscher. Utifrån vår strategi stärker vi ansvarsfullheten i våra upphandlingar, ökar upphandlingskompetensen och utvecklar rapporteringen. Vi förädlar våra upphandlingsprocesser med hjälp av gemensam information. Vi deltar aktivt i den nationella utvecklingen av de offentliga upphand-

Forststyrelsens köp av material och tjänster uppgick 2023 till över 283 miljoner euro.

ANSVARFULLHET I HANTERINGEN AV LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER

lingarnas effektivitet (Programmet för verkningsfull offentlig upphandling).

Uppnåendet av målen för ansvarsfullhet i upphandlingarna 2023

År 2023 granskade vi upphandlingarna utifrån de prioriterade områdena i programmet för samhällsansvar (ledning, miljö, människor och samhälle) och ställde upp mål enligt dem.

Inom det prioriterade området Ledning syntes ansvarsfullhet i våra upphandlingar i synnerhet som en utvidgning av uppföljningen av sanktioner. Vi stärkte en uppföljningsmodell för ansvarsfull upphandling, där ansvarsåtgärderna för upphandlingar följs upp och de rapporteras regelbundet i ledningsgruppen för upphandlingar och ansvarsgruppen. Vi vidareutvecklar uppföljningsmodellen 2024.

Miljöansvaret syntes konkret i flera av våra upphandlingsslag 2023. Till exempel i den riksomfattande upphandlingen av bygg- och övrigt material

förutsatte vi att alla målarfärger, lim, byggskivor och kemikalier skulle klassificeras som M1-utsläpp. Vid upphandlingen av naturvårdsarbeten i naturskyddsområdena förbättrade vi miljövänligheten genom att ställa kriterier för bränslen och smörjmedel i motorsågar samt för batteridrivna verktyg. Skogsbruk Ab utredde med hjälp av ett lärdomsprov användningen av energieffektiva arbetsmaskiner i skogsvårdsarbeten. Utredningen gällde beaktande av utsläpp från grävmaskinsarbeten och en förbättring av energieffektiviteten. Utifrån utredningen kartläggs den utrustning som entreprenörerna använder och uppfyllandet av kraven i Stage IV-klassen beaktas i fortsättningen i upphandlingskriterierna.

Vårt ansvar för samhället konkretiserades bland annat i uppdateringen av risk- och kreditvärderingskraven på grund av det utmanande ekonomiska läget. I kvalitetsjämförelsen av upphandlingen av elplaneringstjänster för vindkraft uppskattade vi ett standardbaserat arbetssäkerhetssystem.

Under temat Människor övervakade vi hur rättigheterna för arbetarna hos våra underleverantörer tillgodoses. På basis av en bedömning av riskerna för de mänskliga rättigheterna lät Skogsbruk Ab utföra en extern auditering för att säkerställa att i synnerhet arbetstagarnas rättigheter tillgodoses. Auditeringen baserade sig på Forststyrelsens uppförandekod för leverantörer (Supplier Code of Conduct). Vi fortsätter auditeringen av leverantörerna 2024.

Forststyrelsen Skogsbruk Ab utredde möjligheten att utvidga beställarens utredningsskyldighet till att omfatta den utländska arbetskraftens rätt att arbeta även i annan verksamhet än byggverksamhet i finländska företag. Utifrån utredningen beslöt vi även i fortsättningen att rikta auditeringar till företag som använder utländsk arbetskraft. Skogsbruk Ab för årligen utvecklingssamtal med sina avtalsparter. En del av dessa är checklistan för utländsk arbetskraft.

Som en betydande beställare av arbetskraftsintensiva tjänster samarbetar Forststyrelsen Skogsbruk Ab

ANSVARSFULLHET I HANTERINGEN AV LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER

intensivt med regionförvaltningsverken, som övervakar att lagstiftningen om utländsk arbetskraft följs och ansvarar för arbetarskyddsinspektionerna. Vårt mål är att utvidga verksamhetsmodellen för samarbete till att omfatta även andra funktioner inom Forststyrelsen under 2024.

Konkurrensutsättning av havsvindkraftsprojekt

I slutet av 2023 inledde vi ett konkurrensutsättningsförfarande för två nya havsvindkraftsprojekt. Havsvindkraftsprojektet Edith ligger i ett havsområde som hör till Närpes och Ebba-projektet i havsområdena utanför Pyhäjoki och Brahestad. Kommunerna har godkänt projektens planläggningsinitiativ och Forststyrelsens förutredningar om projekten framskrider.

Forststyrelsen söker erfarna partner eller sammanlutningar både i Finland och på den internationella marknaden för att fortsätta projektutvecklingen, bygga havsbaserade vindkraftverk och ansvara för

elproduktionen i sinom tid. Vi genomför konkurrensutsättningsprocessen omsorgsfullt och säkerställer att deltagarna behandlas jämlikt.

Av de företag eller konsortier som väljs till projektpartner förutsätter vi kompetens, resurser och erfarenhet som lämpar sig både för framgångsrikt genomförande av investeringsprojektet för havsvindkraft och för drift av vindkraftsparken. I projektutvecklingen beaktar man tryggheten av den biologiska mångfalden i projektområdena, kraven på stamnätet samt hanteringen av de för vindkraften typiska konsumtions- och produktionstopparna. Av de aktörer som väljs förutsätts dessutom ansvarsfull och hållbar affärspraxis som granskas som en del av konkurrensutsättningen. En ESG Due Diligence-kartläggning att genomföras som en del av de bindande anbuden.

I konkurrensutsättningen väljs samarbetspartner till havsvindkraftsprojekten, som kan köpa rättigheterna till de projekt som är under arbete, hyra ut havsom-

råden samt bygga havsvindkraftverk. Efter investeringsbeslutet förblir Forststyrelsen arrendegivare för området och samarbetspartnern ansvarar för havsvindkraftsparkens byggande, elproduktion och försäljning av el på marknaden. Havsområdena förblir i statens ägo.

Valet av partner framskrider etappvis. Utifrån de preliminära anbuden väljer vi ut ett antal av de mest potentiella partnerna. De lämnar sina bindande anbud och bland dem väljs partnerna ut. Vårt mål är att slutföra konkurrensutsättningarna av Edith- och Ebba-projekten under 2024.

HANTERING AV INFORMATION OCH DATA

Att leda informationsförvaltningen och bygga upp en kultur kring informationssäkerhet

Ledningen av informationsförvaltningen har fastställts i informationsförvaltningspolicyn. Dataadministrationsdirektören äger informationsförvaltningsprocesserna och ansvarar under generaldirektören för ledningen av informationsförvaltningen. Hen ansvarar för funktionaliteten och lönsamheten för informationshanteringen som helhet inklusive lösningar och tjänster samt för att helheten stöder uppnåendet av Forststyrelsens mål.

Forststyrelsens informationsförvaltning leds som gemensamma processer som sköts och utvecklas i samarbete mellan koncernfunktionernas och ansvarsområdenas informationsförvaltningspersonal enligt en separat överenskommen arbetsfördelning. Ansvarsområdena och de övriga enheterna utser en ansvarsperson för informationsförvaltningen vid sin egen enhet. Informationsförvaltningens gemensamma praxis planeras, styrs och följs upp av informationsförvaltningens ledningsgrupp. Dataadminis-

Bild: Mikko Törmänen

trationsdirektören är ordförande i ledningsgruppen och medlemmarna är enheternas ansvarspersoner för informationsförvaltningen. Koncernens enhet för informationsförvaltning ansvarar för den gemensamma IT-infrastrukturen.

HANTERING AV INFORMATION OCH DATA

Dataadministrationsdirektören rapporterar till generaldirektören om viktiga frågor i anslutning till informationsförvaltningen och relaterade ärenden behandlas i Forststyrelsens styrelse minst en gång om året. År 2023 behandlades informationsförvaltningsärenden i styrelsen fyra gånger och de gällde informationsförvaltningen och informationssäkerheten samt reformen av skogsdatasystemet och Microsoft-licensanskaffningar.

År 2023 byggde vi systematiskt upp en datasäkerhetskultur vid Forststyrelsen. Vi främjade riskhanteringen i anslutning till datasäkerheten och åtgärder som tryggar verksamhetens kontinuitet. Vi formaliserar uppföljningen och rapporteringen av läget inom datasäkerheten, förnyar anvisningarna för olika användargrupper och ordnar utbildningar. Arkitektur- och datasäkerhetsgruppen inledde sin verksamhet. Informationssäkerhetsarbetet styrs i fortsättningen med hjälp av en årsklocka. Utvecklingen av informationssäkerhetskulturen grundar sig på uppfyllandet av kraven i NIS2-direktivet som träder i kraft på

hösten.

Vi fortsatte systemarbeten i anslutning till informationssäkerheten på en bred front. Vi förnyade Forststyrelsens system för hantering av användarrättigheter och konkurrensutsatte krypterade post- och tillsynstjänster (SOC-tjänster) som tas i bruk i februari 2024. Vi utvecklar också hanteringsmodellen och konfigureringen av Teams-miljön så att sekretessbelagd information kan behandlas på ett säkert sätt.

Vi överförde de grundläggande tjänster som vi använder inom informationstekniken till Enfo Abp. Överföringen förutsatte många olika slags informationssäkerhetsarbete, allt från att avtala om processer för distansförbindelser och förnyande av brandväggsreglerna.

Datans betydelse ökar i ledningen av ansvarsfullheten och säkerställandet av uppgifterna

Hållbarhetsregleringen ökar kvalitetskraven på data

Vi främjade riskhanteringen i anslutning till datasäkerheten och åtgärder som tryggar verksamhetens kontinuitet.

HANTERING AV INFORMATION OCH DATA

och informationskapital när hållbarhetsrapporteringen blir en del av verksamhetsberättelsen hos företagens och affärsverkens styrelser och uppgifterna ska verifieras. Mängden data om hållbarhetsman kommer att öka och bli allt mer strategisk och transparent. Samtidigt lyfts hållbarhetsdata fram vid sidan av den ekonomiska informationen i beslutsfattandet.

Forststyrelsen har identifierat informationskapitalet som en väsentlig del av värdeskapandet och strategin. För att uppnå våra mål krävs beslutsfattande som grundar sig på tillförlitlig information samt effektiv hantering och utnyttjande av data. Informationskapitalet öppnar också möjligheter att utveckla tjänster och bedriva hållbar affärsverksamhet.

Genom ansvarsfull informationshantering minskar vi riskerna i anslutning till informationssäkerheten och risker för anseendet. Vi ökar kundernas förtroende, de anställdas engagemang och affärsverksamhetens lönsamhet. All information som vi har tillgång till

klassificeras och dokumenteras och informationen behandlas enligt klassificeringen.

I enlighet med Forststyrelsens ärendehantering samt principerna för informationssäkerhet och dataskydd ansvarar varje anställd vid Forststyrelsen för den information som hen behandlar samt för att informationssäkerheten och dataskyddet beaktas i all verksamhet. Forststyrelsen behandlar uppgifterna i enlighet med GDPR och säkerställer att personuppgifterna behandlas på behörigt sätt. De olika kundregistren har egna dataskyddsbeskrivningar enligt vilka uppgifterna behandlas.

Målet är en organisation som styrs med data

Forststyrelsens datastrategi publicerades år 2022 och den innehåller kortsiktiga, medellånga och långsiktiga mål och åtgärder för att utveckla en organisation som styrs med hjälp av data. Med strategin främjar vi databaserad affärsverksamhet och informationsledning.

I slutet av 2023 publicerade vi Forststyrelsens gemensamma dataplattform. På plattformen samlas information som möjliggör verksamheten och information som kan utnyttjas för kontinuerlig förbättring och informationen är tillgänglig för alla anställda vid Forststyrelsen. Dessutom utvecklade vi förmågan att modellera och hantera information. De ökar förståelsen för gemensam information och dess omsorg samt ansvar.

Dataplattformen är ett centralt verktyg för att uppfylla kommande hållbarhetskrav. Plattformen och de datakapaciteter som stöder den säkerställer att rätt information finns tillgänglig på rätt plats och i rätt format, sparad i rätt tid och på ett tillförlitligt, högklassigt och rätt kombinerat sätt. Målet är att all information ska vara etisk och förståelig för den egna organisationen, samarbetspartnerna och kunderna.

Arbetet fortsätter 2024, då vårt mål är att definiera och införa hållbarhetsdata i anslutning tillansvarfullhet på plattformen.

Människor och samhälle

I centrum för det prioriterade området Människor i programmet för samhällsansvar står de mänskliga rättigheterna. De granskas ur synvinkeln för Forststyrelsens egen personal såväl som med tanke på personalen inom leverans- och värdekedjorna samt samekulturens perspektiv. Det prioriterade området Samhälle omfattar löften kring temana välbefinnande och bioekonomi i strategin. Det centrala är det värde som vårt strategi- och ansvarsarbete ger upphov till och en ansvarsfull fostran av det värdet.

Innehåll:

Personal	58
Upphandlings- och värdekedjornas personal	66
Samfund som påverkas	71
Samekulturen.....	92
Konsumenter och slutanvändare	97

MÄNNISKOR OCH SAMHÄLLE

Respekt för de mänskliga rättigheterna

Forststyrelsen respekterar de mänskliga och grundläggande rättigheterna, inklusive de språkliga rättigheterna. Vår verksamhet bygger på internationellt accepterade anvisningar och principer för samhällsansvar, såsom FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt agendan för hållbar utveckling (Agenda 2030).

Vi har fastställt riktlinjer för hur vi respekterar de mänskliga rättigheterna i vår samhällsansvarspolitik och uppförandekod. Vi tillåter ingen diskriminering på grund av ålder, kön, ursprung, språk, övertygelse,

religion, åsikt, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, sexuell läggning eller något annat som berör personen i vår verksamhet, våra tjänster, vår arbetsgemenskap och vår leveranskedja. Vi förutsätter också att våra upphandlings- och avtalspartner respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna i enlighet med vår uppförandekod.

Konsekvenserna av Forststyrelsens verksamhet för de mänskliga rättigheterna har utvärderats 2022 i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och OECD:s due dili-

gence-anvisningar. I bedömningen har man identifierat, bedömt och prioriterat de verkliga eller eventuella konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna som Forststyrelsens verksamhet har med

MÄNNISKOR OCH SAMHÄLLE

tanke på påverkansförhållandet, proportionerna, omfattningen, sannolikheten och möjligheterna att korrigera konsekvenser. Konsekvenserna är indelade i negativa, neutrala och positiva och man har poängsatt dem.

På basis av bedömningen av de mänskliga rättigheterna gäller de viktigaste faktiska eller eventuella konsekvenserna av Forststyrelsens verksamhet varu- och tjänsteupphandling inom sektorer med hög risk med tanke på de mänskliga rättigheterna, arbetsrelaterat utnyttjande i skogsbruks- och naturvårdsarbeten samt entreprenörernas arbets säkerhet. I verksamhetens konsekvenser framhävs också riskerna i anslutning till samerna och deras näringsgrenar och kultur. I utvärderingen identifierades också de stora konsekvenserna för klimatet och den biologiska mångfalden ur ett människorättsperspektiv. Vi hanterar och lindrar dessa risker som en del av hanteringen av miljörisker.

I fråga om personalen, kunderna och intressentgrupperna har man i utvärderingen identifierat måttliga konsekvenser som hänför sig till säkerställandet av personalens mångfald och likabehandling, arbets säkerheten samt den psykiska och sociala belastningen som de sociala medierna orsakar. Vi lindrar konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna i anslutning till mångfald och likabehandling genom åtgärderna i mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsplanen som uppdaterades i slutet av 2022. För kundernas och intressentgruppernas del inriktades måttliga konsekvenser på kundernas säkerhet samt på att förverkliga hinderfrihet och tillgänglighet. Vi förvaltar konsekvenserna på den punkt var de uppkommer enligt principerna för riskhantering.

Vi har fastställt riktlinjer för hur vi respekterar de mänskliga rättigheterna i vår samhällsansvarspolitik och uppförandekod.

PERSONAL

Ett meningsfullt arbete, ett gott arbetsklimat och jämlikt bemötande främjar välbefinnandet

Vi leder och utvecklar personalfrågor i enlighet med vår personalpolicy. Policyn grundar sig på gemensamt godkända värderingar som är meningsfullhet, omsorg och resultat. Vår verksamhet uppfyller i fråga om likabehandling och jämställdhet av arbetstagare samt gott bemötande kraven i lagstiftningen och de etiska kraven från rekryteringen ända tills arbets- eller tjänsteförhållandet upphör.

Ledning av personalärenden

Forststyrelsens funktion Personal ansvarar för att ledningen av personalen ska ske utifrån enhetliga verksamhetssätt inom hela koncernen. Personalprocessen

ägs av personaldirektören. Ledningen för varje enskild enhet ansvarar för den praktiska delen av personalens ledning inom sitt ansvarsområde.

Den gemensamma praxisen för koncernens och ansvarsområdenas personalförvaltning planeras, styrs och följs upp av HR-ledningsgruppen. Ordförande för gruppen är personaldirektören och medlemmarna är enheternas personalchefer eller motsvarande.

Enheterna ansvarar för sin egen personal och för att ordna chefsverksamheten. Chefen ansvarar för att introducera varje anställd i Forststyrelsens värde-

Forststyrelsen sysselsatte fler än 1 400 personer på 77 orter. Av personalen arbetade 84 procent utanför huvudstadsregionen.

PERSONAL

ringar och ansvarsfulla verksamhetsätt samt säkerställa att de anställda känner till sina uppgifter och mål. Chefen för resultat- och utvecklingssamtal med varje anställd minst en gång per år. Hen ansvarar också för den egna personalens kompetens och för att utvecklingen i arbetet är målinriktad och långsiktig.

Vi uppmuntrar vår personal att utveckla sin kompetens på eget initiativ och att göra det aktivt. Varje anställd vid Forststyrelsen har till uppgift att främja en god och rättvis arbetsgemenskap.

Personaldirektören rapporterar betydande personalärenden till generaldirektören och personalärenden behandlas årligen i Forststyrelsens styrelse. Den externa personalrapporteringen genomförs som en del av koncernens års- och ansvarsrapportering.

Omställningsförhandlingar för att omorganisera verksamheten och anpassa ekonomin

I slutet av året fördes omställningsförhandlingar för att anpassa Naturtjänsternas verksamhet till den nuvarande utvecklingen av finansieringen. Förhandlingarna omfattade hela personalen vid Naturtjänsterna och koncernenheterna, sammanlagt cirka 460 fast anställda. I och med omorganiseringen upphörde sammanlagt 42 ordinarie arbetsuppgifter den 31 december 2023.

Mellan arbetsgivaren och de förtroendevalda som representerade personalen fördes sammanlagt 11 förhandlingar om ändringarnas konsekvenser för personalen. Under förhandlingarna gick man också igenom olika alternativ. Personalen informerades om förhandlingarnas framskridande efter varje förhandlingsgång.

Omställningsförhandlingarna behandlades i flera medier under och efter förhandlingarna. Eventuella

besparingsåtgärder gällande servicestrukturer för friluftsliv, såsom leder, eldplatser och stugor, väckte oro. Dessutom kritiserades personalens möjligheter till påverkan under förhandlingarna.

Beslut om servicestrukturer gällande friluftslivet har ännu inte fattats. Vårt mål är att de nödvändiga besparingarna görs så att konsekvenserna för friluftslivets tjänster blir så små som möjligt. Vi kommer att i stor utsträckning höra våra olika intressentgrupper, samarbetspartner och även vandrare innan vi fattar beslut.

Vi fortsätter omstruktureringen av koncernenheterna under året 2024. Målet med utvecklingsarbetet är att granska ansvaren mellan ekonomin, personalenheten och informationsförvaltningen på ett nytt sätt och sträva efter att hitta synergier mellan enheterna genom att samla ihop funktioner. Målet är att slutföra arbetet under våren 2024. Dessutom utreder vi möjligheterna att utnyttja statens gemensamma tjänster på lång sikt.

PERSONAL

Naturtjänsterna organiserade sig

Naturtjänsterna genomförde tillsammans med personalen en omfattande utredning av verksamhets-sätten under 2023. I utredningen beskrevs Naturtjänsternas processer och kundernas stigar inom ärendehantering och det gjordes genom att engagera personalen och aktörerna inom miljöförvaltningen samt genom att säkerställa användarorientering. En arkitektur- och teknologiutredning som stöder reformen av verksamhets-sätten färdigställdes och skapade en grund för reformen av helheten gällande det geografiska informationssystemet.

Utifrån utredningen inleddes beredningen av reformen av verksamhets-sätten mot en värdeflödesbase-rad verksamhetsmodell som syftar till att förbättra produktiviteten i vårt arbete. Naturtjänsterna organiserade sig i början av 2024 i en riksomfattande verksamhetsmodell: regionenheterna lades ner och uppgifterna sköts på riksnivå via tre uppgiftshelheter, det vill säga värdeflöden. Värdeflöden är Naturvärden, Ärendehantering samt värdeflödet Ut i naturen som

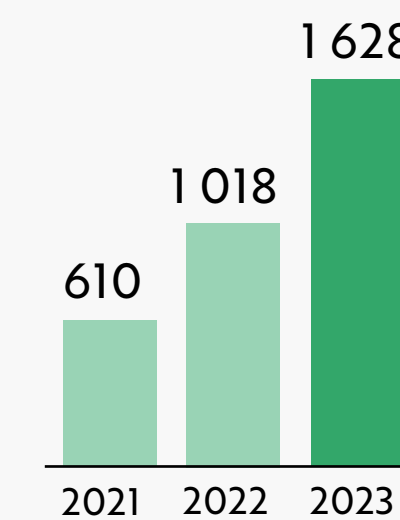
fokuserar på kundservice gällande naturens användning för rekreationsbruk.

Tyngdpunkten i kompetensutvecklingen ligger på interaktionsfärdigheter

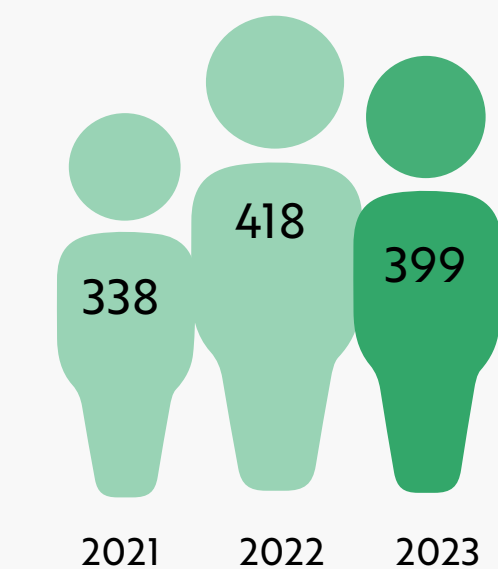
I utvecklingsplanen för arbetsgemenskapen dras riktlinjer upptillsammans med representanter för personalen gällande helheter och åtgärder för att utveckla kompetensen. Vid Forststyrelsen grundar sig den planmässiga ledningen av kompetensen på ägarens riktlinjer, vision och strategi. Vi har fastställt strategiska kompetensområden som är gemensamma för alla och dessutom har ansvarsområdena och koncernenheterna egna enhetsspecifika kompetenskrav.

I samband med strategiarbetet definierade vi nio gemensamma kompetenser som systematiskt har förts vidare genom att varje år lyfta fram någon typ av kompetens som årets tema. År 2023 fokuserade vi på att utveckla interaktionsfärdigheterna. Ansvarsfullhet och chefsarbete är dessutom föremål för kontinuerlig utveckling.

Personalutbildning

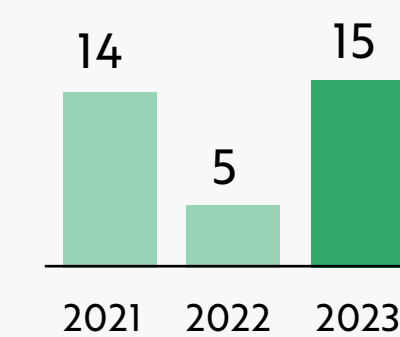

Utbildning,
dgr
1 628
(1 018)

Deltagare i
utbildningar, pers.
399
(418)

Rekryteringar

Anonyma
rekryteringar, st.
15
(5)

PERSONAL

Forststyrelsens ledningsprinciper grundar sig på våra värderingar och stöder uppnåendet av de mål som ställts upp i vår strategi. Vi publicerade utbildningen Som chef vid Forststyrelsen på plattformen eOppiva och utbildningen genomfördes under året av cirka 68 procent av cheferna. Dessutom lanserade vi ett helt nytt avsnitt om chefsarbete på intranätet, som fungerar som en praktisk verktygslåda för chefer. Vi ordnar utvecklingsdagar för cheferna. År 2023 deltog cirka 110 chefer i utvecklingsdagarna. Temana var bland annat kommunikation, självreflektion, resiliens och möten med människor.

Vi också stärkt personalens arbetsgemenskapskompetens och förmåga att identifiera känslornas inverkan på arbetsplatsen med hjälp av webinarier. Inom digital kompetens fokuserade vi särskilt på data-skydd och artificiell intelligens samt hur den kan tillämpas på arbetsplatsen. Under året avlade vår personal sammanlagt 1 151 kurser på Eduhouse-plattformen och 564 kurser på eOppiva-plattformen.

Vi främjade målen för mångfald, jämställdhet och likabehandling i enlighet med planen

Fokus i Forststyrelsens mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsplan för 2023–2026 ligger på att främja en mångsidig arbetsgemenskap, öka jämlikheten och delaktigheten samt eliminera diskriminering – både i arbetsgivarverksamheten och i tjänster riktade till kunder, samarbetspartner och intressentgrupper. Med hjälp av planen strävar vi efter att integrera mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsaspekterna i Forststyrelsens ledning, personval, chefsarbete och karriärplanering.

Under 2023 gjorde vi 151 rekryteringar. Vårt mål är att öka användningen av anonym rekrytering till 25 procent före utgången av 2026 för att öka mångfalden i arbetsgemenskapen. År 2023 var andelen anonyma rekryteringar 10 procent, vilket överskrider delmålet för fjolåret.

År 2022 tog vi i bruk det nya lönesystemet Palkkavaaka. Vi granskar årligen jämlikheten gällande

lönerna med hjälp av Mandatum Oy:s jämförelse Palkkavaaka. I jämförelsen år 2023 framkom inga ogrundade löneskillnader på grund av kön. De uppgiftsrelaterade lönerna ligger på samma nivå i uppgifter med samma kravnivå. Den personliga lönedelen varierar enligt personens arbetsprestation.

Våren 2023 undertecknade vi Mångfaldsförbindelsen som nätverket för företagsansvar FIBS tagit fram. Förbindelsen hjälper oss att nå våra mål för mångfald, jämställdhet och likabehandling. Vi förband oss att identifiera och utnyttja individuell kompetens och individuella behov, erbjuda jämlika möjligheter, leda personalen och kundrelationerna rättvist samt informera om våra mål och resultat.

Vi deltog i Pride-månaden som respekterar rättigheterna hos könsminoriteter och sexuella minoriteter. Under Pride-veckan flaggade vi på naturumen och kontoren och i de regioner som vi förvaltar ordnades evenemang på olika håll i landet. Vi lyfte också fram ämnet i den interna kommunikationen.

PERSONAL

Under webinariet om mångfald stärkte vi personalens beredskap att identifiera diskriminering och öka alla grupper delaktighet. Vi främjade också ett mer jämlikt språk i vår verksamhet. I början av året införde vi nya könsneutrala yrkesbeteckningar och på sommaren övergick vi till att på finska använda formen jokaisenoikeus i vår kommunikation.

Vi främjar tillgängligheten när vi förnyar serviceutrustningen på vandringslederna och beaktar tillgänglighetskraven i planeringen och anskaffningen av digitala webbtjänster.

Vid Forststyrelsen har vi nolltolerans mot trakasserier och vi accepterar inte osakligt eller diskriminerande språkbruk. Vi förebygger trakasserier på arbetsplatsen i enlighet med åtgärderna i mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsplanen och vi har utsett två kontaktpersoner för trakasserier bland arbetarskyddspersonalen. Kontaktpersonerna erbjuder rådgivning och stöd med låg tröskel avsett för personer som utsatts för eller observerat trakasserier, ofredande, mobbning, diskriminering eller

annat ojämlikt bemötande. Trakasserier och osakligt beteende kan också anmälas med eget namn eller anonymt via Forststyrelsens kanal för anmälningar. Enligt en personalundersökning förra året uppgav 3,8 procent av respondenterna att de upplevde eller hade upplevt mobbning eller diskriminering.

Nyckelstyrkorna och utvecklingspunkterna följs upp och mäts årligen

Den årliga personalundersökningen är ett centralt verktyg för att mäta och utveckla resultatet av ledarskapet och chefsverksamheten. Genom undersökningen följer vi upp arbetstillfredsställelsen och utvecklingsbehoven inom arbetsgemenskapen. Den totala nöjdheten bedöms med hjälp av sex huvudindikatorer. De är det egna arbetet, arbetsgemenskapens verksamhet, arbetsklimatet och sammanhållningen, chefsarbetet och ledningen samt klientarbetet och arbetsgivarens verksamhet.

År 2023 deltog 73,4 procent av personalen i undersökningen. Enligt resultaten hör arbetets och målens tydlighet, meningsfullheten, förmågan

att svara på kraven i arbetet samt ett starkt chefsarbete till styrkorna i vår arbetsgemenskap. Vår arbetsgivarbild hölls på en god nivå och över 70 procent av respondenterna skulle rekommendera Forststyrelsen som arbetsgivare. Som arbetsplats fick Forststyrelsen vitsordet 8,2 (på skalan 4–10). Skillnaden var -0,05 enheter jämfört med året innan.

Utvecklingsbehov observerades särskilt i samarbetet med andra enheter. Dessutom hade nivån på orken i arbetet varit låg 7,43 (på skalan 1–10), trots att man utifrån resultaten från tidigare år hade vidtagit åtgärder för att förbättra orken och återhämtningen. År 2022 var motsvarande siffra 7,37.

Resultaten av personalundersökningen – både styrkor och utvecklingsobjekt – behandlas i teamen. De observerade utvecklingsåtgärderna behandlas i Forststyrelsens ledningsgrupp och deras framskridande följs upp.

Vi arbetar för att främja arbetshälsan under 2024. Under årets första hälft publicerar vi en

PERSONAL

webbutbildning om att arbeta som en del av arbetsgemenskapen. Utbildningen behandlar delfaktorer i anslutning till arbetsdagserfarenhet, tidshantering, återhämtning samt faktorer som påverkar arbetsklimatet. Även chefernas verksamhet har en stor betydelse. Som utbildningsteman för cheferna under 2024 har vi valt ledning av välbefinnande i arbetet och hybridarbete.

Vi bedömer arbetarskyddsriskerna och ordnar arbetarskyddsutbildningar

Vårt mål är en arbetsplats utan olycksfall, det vill säga att få olycksfallen till noll samt att förbättra arbetets kvalitet och välbefinnandet i arbetet. Vi använder en digital applikation för att registrera observationer om arbetssäkerheten. I applikationen sparas observationer om arbetssäkerheten, tillbud, olycksfall i arbetet samt resultaten av årliga arbetarskyddsauditningar. Applikationen möjliggör en snabbare och mer transparent behandlingsprocess och engagerar hela personalen i arbetarskyddet. Under året gjordes 310 anmälningar om arbetssäkerhet i systemet, av vilka 24 var säkerhetsinitiativ, 115

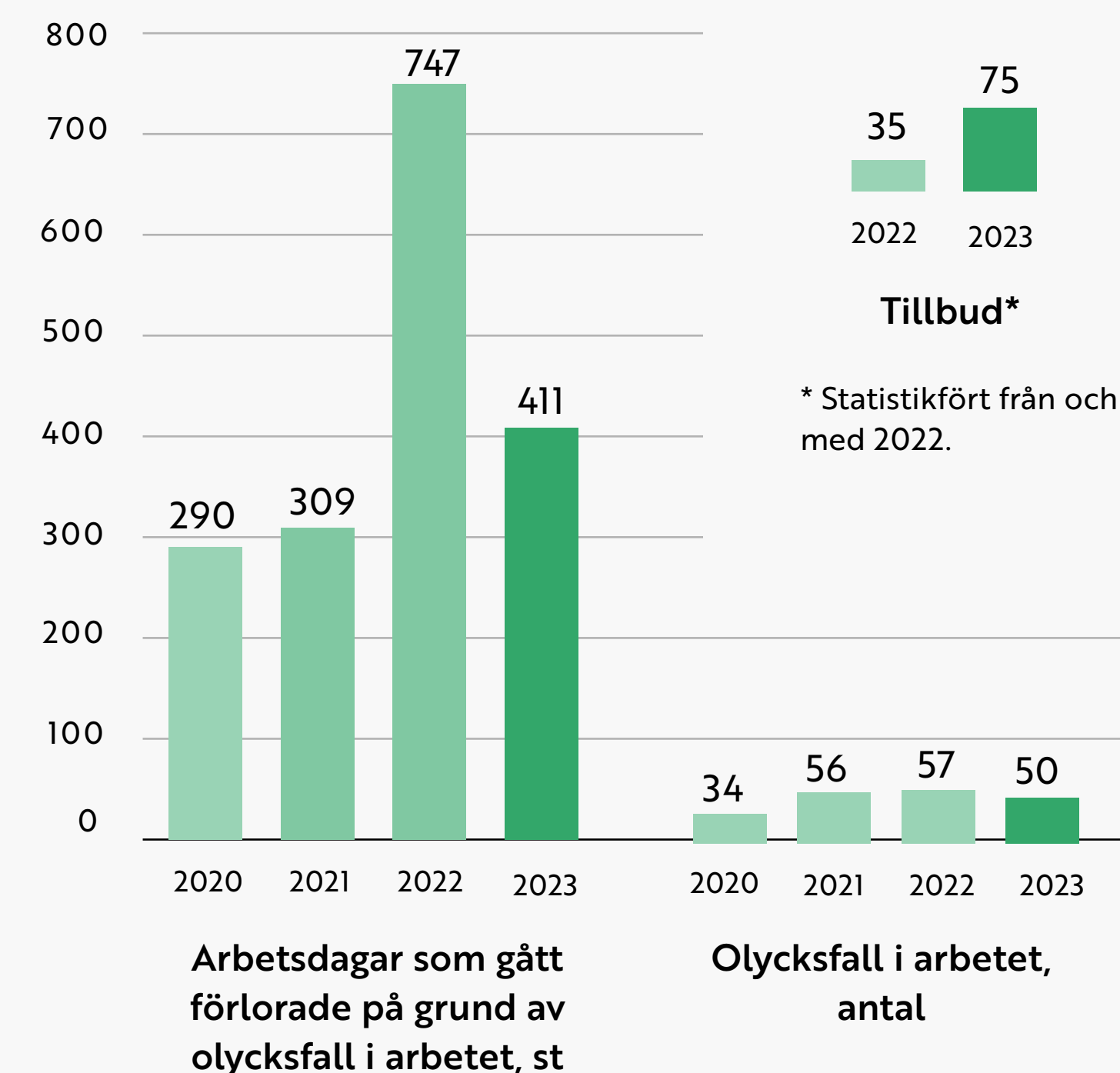
positiva säkerhetsobservationer och 171 andra säkerhetsobservationer och riskfaktorer.

Under året gör vi en omfattande bedömning av arbetarskyddsriskerna inom olika ansvarsområden. De anmälda riskfaktorerna gällde bland annat bygg- och restaureringsarbeten, användning av miniatyrhelikopter samt uppgifter inom vägtrafiken. Utifrån bedömningarna uppdaterade och utarbetade vi nya säkerhetsanvisningar och arbetet fortsätter 2024.

Vi ordnade olika välbefinnandecoachningar och arbetarskyddsutbildningar för personalen. Teman för utbildningarna var till exempel färdigheter i första hjälpen samt att köra och behärska snöskoter och terränghjuling under olika förhållanden. Utbildning i arbetssäkerhet och miljökompetens har också genomförts i den digitala lärmiljön Ahjo. Anställda inom skogsbruket och skogsarbetare gjorde sammanlagt 97 Ahjo-kursprestationer i arbetssäkerhet 2023.

År 2023 anmäldes 50 olycksfall i arbetet. Antalet anmälda frånvarodagar för olycksfall i arbetet var 411.

Olycksfall i arbetet och arbetsdagar som gått förlorade på grund av dem

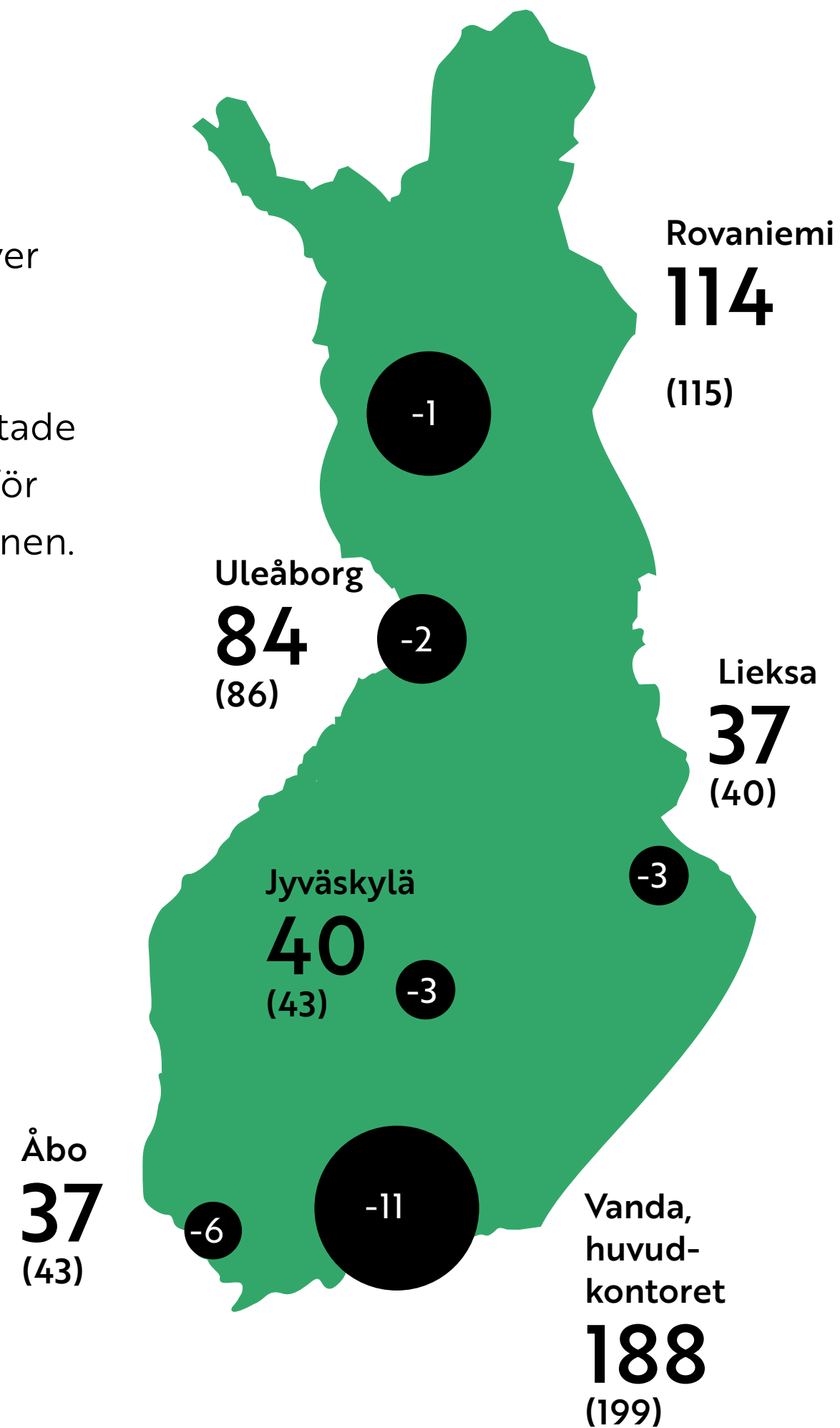

Personal 2023

(2022)

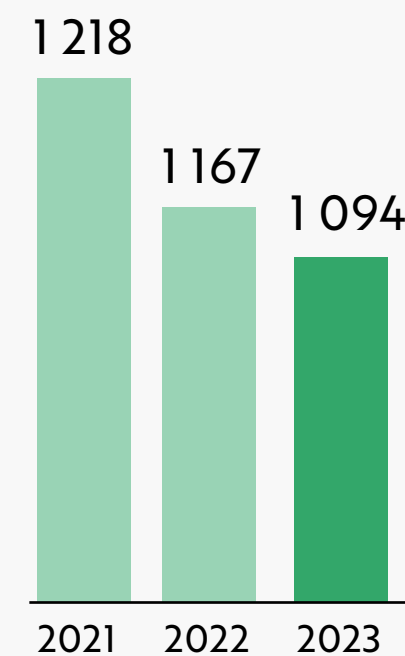
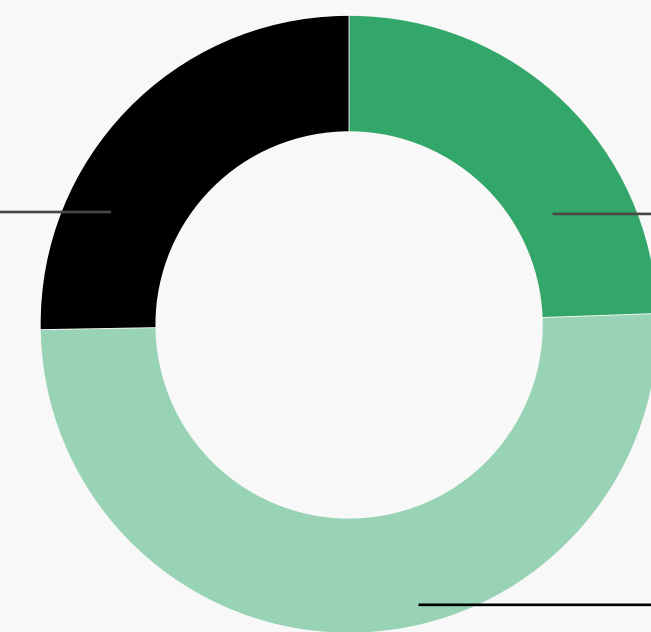
Arbetstagare

År 2023 hade Forststyrelsen över 1 400 anställda på 77 orter. Av personalen arbetade 84 procent utanför huvudstadsregionen.

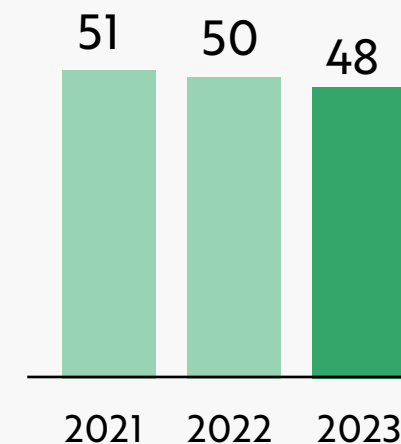

Åldersfördelning bland den egna personalen

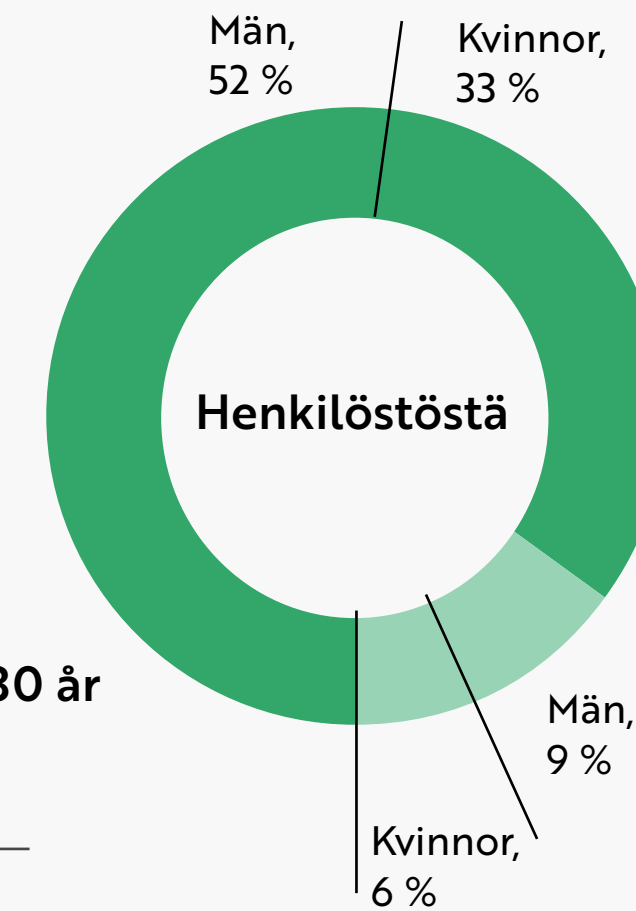
över 50 år,
25 %

Antal anställda, pers.
1 094
(1 167)

Personalens medelålder, år
48
(50)

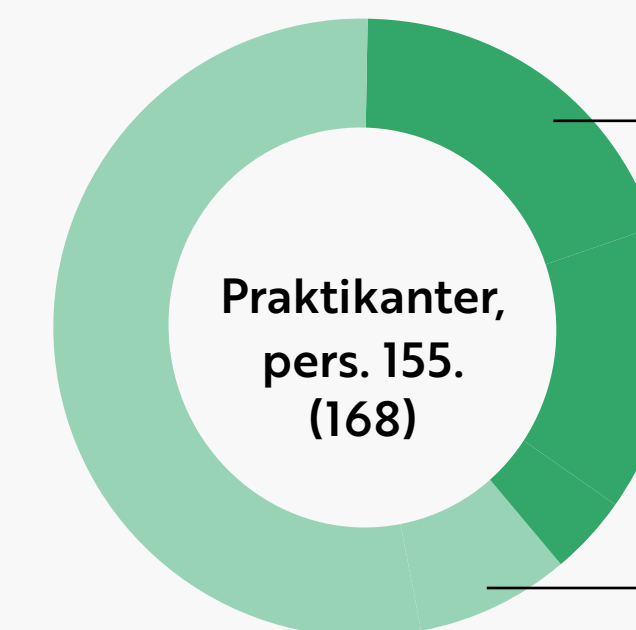

Fast anställda
85 %
(79,5)

Visstidsanställda
15 %
(20,5)

Personaluthyrning

Visstidsanställda, 36,6 årsverken
De som arbetar via personaluthyrning ingår ett arbetsavtal via ett personaluthyrningsföretag. År 2023 fanns det 110 avtal. Vissa personer hade flera arbetsavtal under året.

Praktikanternas medelålder, år 22,3 (22,9)

Könsfördelningen bland personalen, % 2023 (2022)

Forststyrelsekoncernen

Kvinnor **39**
(39) Män **61**
(61)

Koncernfunktioner

Kvinnor **73**
(70) Män **27**
(30)

Naturtjänster

Naisia **51**
(50) Män **49**
(50)

Forststyrelsen skogsbruk ab

Kvinnor **17**
(13) Män **83**
(87)

Fastighetsutveckling

Kvinnor **40**
(37) Män **60**
(63)

Jakt- och fisketjänster

Kvinnor **19**
(19) Män **81**
(81)

Könsfördelningen bland personalen %

Forststyrelsens styrelse

Kvinnor **64**
(50) Män **36**
(50)

Ledningsgruppen

Kvinnor **50**
(50) Män **50**
(50)

Chefer 2023

Kvinnor **62** Män **38**

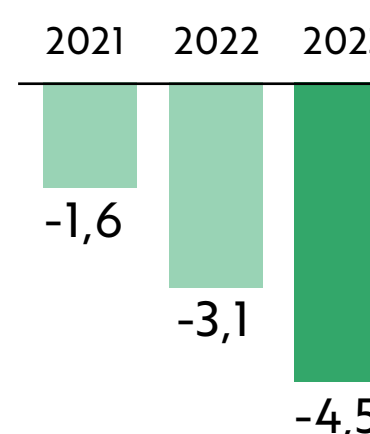

Omsättning av ordinarie personal 2023

Påbörjade anställningsförhållanden, st. **50**
(53)

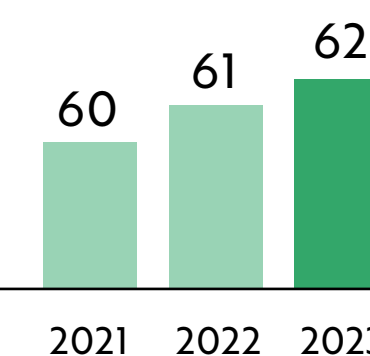
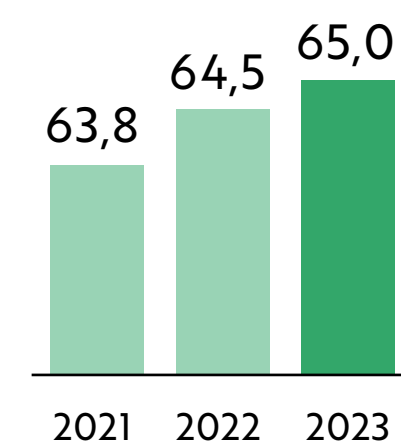
Total omsättning, % **-4,5**
(-3,1)

Avslutade anställningsförhållanden, st. **99**
(89)

Ålderspension, ålder för avgång med pension i snitt **65,0**
(64,6)

Sjukpension, ålder för avgång med pension i snitt **62,0**
(61)

UPPHANDLINGS- OCH VÄRDEKEDJORNAS PERSONAL

Kraven på ansvarsfullhet omfattar även upphandlings- och värdekedjor

Forststyrelsen sysselsätter många serviceproducenter, varuleverantörer och entreprenörer i sina upphandlings- och värdekedjor. Våra avtalspartner är företag som erbjuder drivning samt skogs- och naturvårdstjänster samt företag inom till exempel turism, restaurang- och städtjänster, byggande, konsultation, ICT och logistik.

På basis av bedömningen av konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna riktar sig de centrala faktiska och eventuella konsekvenserna av vår verk-

samhet i upphandlings- och värdekedjorna mot varu- och tjänsteupphandlingar inom branscher med hög risk med tanke på de mänskliga rättigheterna, arbetsrelaterat utnyttjande i skogsbruks- och naturvårdsarbeten samt entreprenörernas arbets säkerhet.

Vi förutsätter utredningar enligt beställaransvarslagen i alla våra upphandlingar som överstiger 9 000 euro. Genom att agera mer omfattande än den lagstadgade skyldigheten i fråga om beställaransvaret vill vi försäkra oss om att våra avtalspartner full-

gör sina skyldigheter gentemot sina arbetstagare och samhället. Uppförandekoden för leverantörer som bifogas till avtalen innehåller dessutom minimikrav på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, arbetsrätt samt arbets-

UPPHANDLINGS- OCH VÄRDEKEDJORNAS PERSONAL

hälso- och arbetarskyddsaspekterna. Läs mer om principerna och verksamhetsmodellerna gällande ansvarsfullheten i hanteringen av leverantörer och samarbetspartner under avsnittet [Ansvarsfullhet i hanteringen av leverantörer och samarbetspartner](#)

Fastighetsutvecklingen sköter olika avtalsärenden inom företagsekonomi. År 2023 fanns det cirka 18 500 olika avtal om användningen av statens områden i vårt arrendesystem. De största avtalsgrupperna var avtal för linjeområden (5822), arrendeavtal för mark (3586), arrendeavtal för jakt (2304), vägbygge (1943) och nyttjanderättsavtal (1653). Fastighetsutvecklingen sysselsätter via köpta tjänster bland annat konsulter, marknadsföring, fastighetsskötsel, aktörer inom el-, vatten- och avfallsbranschen samt företag inom markbyggnadsbranschen. Vi har också ett mycket aktivt samarbete med kommuner och städer. Cirka 500 aktörer producerade olika tjänster för oss. Vid upphandlingar samt verksamhet i anslutning till arrende- och försäljningsavtal iakttas Forststyrelsens gemensamma principer.

I slutet av 2023 hade Naturtjänsterna 830 gällande avtal med partnerföretag. Partnerföretagen tillhandahåller naturturismtjänster i skyddsområdena eller inkvarterings- och restaurangtjänster i närheten av skyddsområdena. Till vissa av dem har även servicen vid naturumen har lagts ut på entreprenad. Företaget förbinder sig att följa både Forststyrelsens principer för hållbar turism och uppförandekoden. Avtalen är tidsbundna och under giltighetstiden kontrolleras att företagen efterlever avtalsvillkoren.

År 2023 hade Naturtjänsterna gällande upphandlingsavtal med 225 företag. Centrala grupper är företagare som underhåller nationalparkerna samt företag som utför naturvårds- och restaureringsarbeten. Även företag som erbjuder bland annat städtjänster, byggmaterial och -tjänster samt aktörer som specialiserat sig på utställningsplanering eller till exempel arkeologiska inventeringar ingår.

Inom skogsbruket fanns det cirka 600 avtalsentreprenörer med tillhörande underleverantörer. Inom

skogsbruket utför entreprenörerna alla maskinarbeten i anslutning till skogsvård och väghållning, drivning och transport av virke samt största delen av planteringen och arbetet med röjsåg. Skogsbrukets processer för kundlogistik, skogsvård samt vägbyggen ansvarar för samarbetet tillsammans med entreprenörerna och deras anställda. Kontakten till entreprenörerna sköts på många sätt och ett centralt sätt är de årliga resultat- och utvecklingssamtalen mellan entreprenörerna och Forststyrelsen. Under samtalen går man bland annat igenom frågor som gäller arbets säkerheten och resultaten behandlas vid behov i processernas ledningsteam. Dessutom granskar vi entreprenörernas och deras anställdas arbetsförhållanden till exempel i samband med entreprenörsdagar, olika utbildningar och arbetsplatsbesök. Kontakten sköts även via datasystem såsom verksamhetens styrningssystem.

De årliga utredningarna enligt beställaransvarslagen gäller även underleverantörerna till Skogsbrukets avtalsentreprenörer. På så sätt säkerställer vi att

UPPHANDLINGS- OCH VÄRDEKEDJORNAS PERSONAL

lagen följs i hela genomförandekedjan. År 2023 ordnade vi utbildningar om beställaransvaret i anslutning till användningen av utländsk arbetskraft hos leverantörerna. Utbildningen riktades till skogsvårdschefer och experter på skogsvårdsverksamhet. Målet är att öka personalens kompetens så att frågor som gäller utländsk arbetskraft och deras rättigheter går igenom och säkerställs vid årliga förhandlingar och arbetsplatsinspektioner.

Våren 2023 deltog vi i ett projekt som koordinerades av Tapio, där man i flera olika språkversioner utarbetade introduktionsmaterial för planterings- och röjsågsarbeten inom skogsbranschen samt information om de centrala villkoren för arbetet. Handboken finns i liten upplaga på olika språk och kan laddas ner på Tapios webbplats. Information om handboken och introduktionsmaterialet har via skogsvårdscheferna delats ut till företagarna i leveranskedjan och dessa är skyldiga att vidarebefordra informationen till sina anställda.

År 2023 gjorde regionförvaltningsverket flera arbetarskyddsinspektioner hos Forststyrelsens avtalsentreprenörer. Vid inspektionerna upptäcktes inga brister i Forststyrelsens verksamhet, men det fanns något att anmärka på i innehållet i de arbetsavtal som entreprenörerna ingått, hur synlig utbetalningen av tilllägg enligt kollektivavtalen är i lönespecifikationerna samt i kvaliteten på företagshälsovårdsplanerna och företagshälsoundersökningarna. De rapporter som Forststyrelsen får kännedom om och som innehåller anmärkningar går omedelbart igenom med företagaren och man kommer överens om korrigerande åtgärder. Dessutom går Forststyrelsen Skogsbruk Ab igenom eventuella inspektionsrapporter i årliga utvecklingssamtal med entreprenörerna.

Vi utredde hur de mänskliga rättigheterna tillgodoses genom pilotutvärdering

År 2023 genomförde Forststyrelsen Skogsbruk Ab en pilotutvärdering av de mänskliga rättigheterna utifrån resultaten av bedömningen av konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna. En auditering

som utfördes av tredje part gällande skogsföretagare som leverantörer inriktades särskilt på den utländska arbetskraften och säkerställandet av deras rättigheter. Utifrån auditeringen föreslogs korrigerande åtgärder som gällde pensionsavgifterna för leverantörens underleverantörer, principerna för betalning av tilllägg enligt kollektivavtalet, uppdateringen av verksamhetsprogrammet för arbetarskyddet och arbetsledning för planteringsarbete. Leverantören har korrigerat de observerade bristerna. Vid auditeringen kunde man inte med säkerhet utreda finansieringen av utländska arbetstagares researrangemang, eftersom de anställda själva ansvarade för researrangemangen. Vid auditeringen säkerställdes att de anställda hade möjlighet att informera om missförhållanden både till leverantören och Forststyrelsens kanal för anmälningar, även anonymt.

Under 2024 fortsätter vi med auditeringar av leverantörer och utvidgar dem till att gälla även maskinentreprenörer. Auditeringarna utförs alltid av en oberoende tredje part. Vi utvecklar samhällsansva-

UPPHANDLINGS- OCH VÄRDEKEDJORNAS PERSONAL

ret i vår upphandlingskedja utifrån resultaten från pilotprojektet samt i enlighet med färdplanen för bedömning av konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna och den framtida regleringen av samhällsansvaret.

Vi utbildar entreprenörer och partner

År 2023 utbildade vi entreprenörer och samarbetspartner inom skogsbruket med hjälp av den digitala lärmiljön Ahjo, som innehåller flera kurser om olika entreprenad- och arbetslag. Entreprenörerna och deras anställda avlade sammanlagt 6 595 kurser år 2023 och lärarna och eleverna vid läroanstalterna inom skogsbranschen sammanlagt 6 445 kurser. De viktigaste avlagda kurserna gällde drivning och biltransporter. Kurserna i fråga uppdaterades och vi förutsatte att alla som arbetar inom arbetsområdet genomförde kurserna på nytt.

Inom skogsbruket går man igenom frågor som gäller entreprenörernas och deras anställdas arbets säkerhet i avtalsskedet och under de årliga utvecklings-

och responsamtal som går med dem. Beaktandet av arbetarskyddsfrågor följs upp till exempel i samband med arbetsplatsbesök samt i interna ISO 14001-auditeringar och externa auditeringar i anslutning till PEFC-certifikatet. De allvarligaste olycksfallen i arbetet går igenom i processernas ledningsteam och på regional nivå. Vi förutsätter att entreprenörerna följer lagstiftningen om arbets säkerhet. För att säkerställa och utveckla arbets säkerheten utnyttjas kurser och utbildningspaket som utarbetats för lärmiljön Ahjo.

I början av 2023 ordnade vi tre miljö- och säkerhetsutbildningar för kunder med arrendeavtal för stenmaterialområden. Utbildningarna omfattade Forststyrelsens aspekter på samhällsansvaret, villkor i arrendeavtalen, miljöanvisningar och säkerhetspraxis på marktäktsområden. Utbildningen behandlade dessutom beaktande av grundvattenändringen, marktäktstillstånd och landskapsarkitektur.

Misstanke om brott mot vår avtalspartner

I oktober 2023 rapporterade Yle om brottsmisstan-

ken. Företaget Arctic Group var också avtalspart till Forststyrelsens dotterbolag Siemen Forelia Oy. Arctic Group misstänks för människohandelsbrott gällande thailändska bärplockare. Arctic International, som hör till Arctic Group, var entreprenör för Siemen Forelia i insamlingen av skörden vid en del av fröodlingarna. Siemen Forelia fick kännedom om den allvarliga brottsmisstanken först via nyhetsrapporteringen.

För Forststyrelsen är det viktigt att säkerställa att underleverantörskedjan följer lagar och vår uppförandekod på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Siemen Forelia Oy, liksom övriga aktörer inom koncernen Forststyrelsen, förutsätter att avtalsparterna för binder sig till vår uppförandekod, som också innehåller krav på respekt för de mänskliga rättigheterna och arbetstagarnas rättigheter.

Siemen Forelia Oy hade innan arbetet inleddes granskat bolagets beställaransvarsutredningar och utredningar som påvisade utländska arbetstagares rätt att

UPPHANDLINGS- OCH VÄRDEKEDJORNAS PERSONAL

arbета. Arbetsplatserna hade också granskats regelbundet och inga avvikelser hade förekommit. Enligt de uppgifter vi begärt av polisen gällde brottsmisstankarna inte verksamheten inom avtalen med Siemen Forelia. I samband med misstanken bad vi dock Arctic International om en utredning och vi utredde ärendet i samarbete med flera olika myndigheter. Avtalsförhållandet mellan Siemen Forelia och Arctic International har sedermera upphört.

Fallet var det första i sitt slag inom Forststyrelsekoncernen. I och med lärdomarna från fallet utvecklar vi våra processer för kännedom om våra leverantörer och effektiviserar vår auditeringsverksamhet som säkerställer att arbetstagarnas rättigheter tillgodoses. I Siemen Forelia inleddes i början av 2024 en granskning och utveckling av processerna i anslutning till hanteringen av leveranskedjan för att säkerställa att de mänskliga rättigheterna tillgodoses bättre än tidigare även i värdekedjan.

Partnerskapsavtalet stärker samarbetet med Brottspåföljdsmyndigheten

Naturtjänsterna erbjuder i samarbete med Brottspåföljdsmyndigheten (RISE) rehabiliterande arbetsverksamhet för fångar som vårdare av nationalparker och andra skyddsobjekt. Samarbetet med öppna anstalter som inleddes i början av 2000-talet stärktes ytterligare när Forststyrelsen och RISE ingick ett strategiskt partnerskapsavtal. Fångarna får erfarenheter av framgångar och delaktighet i verksamhet utan brott.

År 2023 deltog nio fångelser i samarbetet. Fångarnas arbetsinsats är en betydande hjälp i skötseln och iståndsättningen av nationalparkerna. År 2023 arbetade fångarna 102 årsverken under ledning av Forststyrelsens arbetsledare. Till arbetsdagen kan höra till exempel reparation av spångar eller byggande av rastplatser för vandrare samt ved- och avfallshantering. Till arbetsuppgifterna inom naturvården hör till exempel avlägsnande av främmande arter eller gallring av trädbestånd i vårdbiotoper.

Med justitieministeriets finansiering på 1,4 miljoner euro betalades utgifter för arbetsinsatsen och verksamheten bland fångar i öppna anstalter särskilt i Noux, Sibbo storskogs och Bottenhavets nationalparker, Skanslandet samt i Evois strövområde.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Planeringen av användningen av statens mark- och vattenområden innebär samordning

Forststyrelsens verksamhet har både ekonomiska, sociala och miljörelaterade konsekvenser för de lokala samhällena. Vår arbetskraft och vår upphandlingskedja är ofta lokal och genom samordning strävar vi efter att hitta lösningar som också beaktar målen hos lokalsamhällena. Som förvaltare, användare och beskyddare av statens mark- och vattenområden är vi en betydande arbetsgivare samt den som skaffar varor och tjänster, skattebetalare, intäktsförare till staten och en affärspartner. Utöver

dessa positiva ekonomiska effekter har vår verksamhet både positiva och negativa sociala och miljörelaterade konsekvenser för lokalsamhällena.

De största negativa konsekvenserna för samhällena är hur skogsbehandlingen och vindkraften påverkar rekreationsanvändningen, jakten, landskapet samt rennäringen och naturturismen. Positiva konsekvenser är till exempel de rekreations- och verksamhetsmöjligheter som mångbruksskogarna erbjuder och

Bild: Mikko Törmänen

som grundar sig på allemansrätten. Nationalparkerna medför utflyktsmöjligheter och de har positiva effekter på den regionala ekonomin. Vindkraftsprojekten medför intäkter från fastighetsskatten för kommunerna.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

De lokala samhällena har också egna önskemål och behov för användningen av statens mark- och vattenområden. Vi beaktar dem i planeringen och verksamheten. En lyckad samordning av olika användningsbehov och önskemål i samarbete med våra intressentgrupper utgör grunden för vår verksamhet. Vi samordnar användningen med hjälp av en planeringsprocess i flera steg, där de mest omfattande nivåerna utgörs av naturresursplanerna och den områdesekologiska planeringen i anslutning till dem. Utgående från dessa preciseras planeringen på olika nivåer ända fram till detaljerad åtgärdsplanering. All planering utgår från exakt geografisk information.

Förvaltning av mark- och vattenegendom

Forststyrelsen planerar användningen, vården och skyddet av den mark- och vattenegendom som Forststyrelsen förvaltar i enlighet med de bestämmelser och principer som styr dess verksamhet. Principerna för förvaltningen har sammanfattats i politiken för förvaltning av mark- och vattenegendom. Statens fastighetsförmögenhet förvaltas på ett effek-

tivt och produktivt sätt som säkerställer statens helhetsintresse. Förverkligandet av statens helhetsintresse säkerställs i alla avgöranden som gäller Forststyrelsens fastighetsförmögenhet. Med helhetsintresse avses förutom ekonomiska konsekvenser även sociala, miljömässiga och kulturarvsrelaterade faktorer samt andra samhällsliga aspekter, hållbar utveckling och en fungerande fastighetsmarknad.

Prövningen av helhetsintresset ska göras på kort och lång sikt och med tanke på hela statsfinanserna samt vid behov med beaktande av de riksomfattande, regionala och lokala konsekvenserna. Användningen av mark- och vattenområden planeras genom att engagera intressentgrupperna.

Vid Forststyrelsen planeras, styrs och följs gemensam praxis för förvaltning av mark- och vattenegendom av koordineringsgruppen för förvaltning av mark- och vattenegendom. Ordförande är en person som utsetts av generaldirektören och medlemmar är personer som utsetts av ansvarsområdena. Direk-

tören för Fastighetsutveckling äger processerna för anskaffning, överlåtelse och utarrendering av områdena samt det ekonomiska utnyttjandet av områdena. Generaldirektören rapporterar till styrelsen om användningen av mark- och vattenegendom. Egenomsuppgifter samt nyttan och insatserna av samhällsliga förpliktelser rapporteras årligen i samband med bokslutet. Direktörerna för ansvarsområdena rapporterar till generaldirektören om användningen av mark- och vattenområden inom sitt verksamhetsområde.

Naturresursplaneringen förankrar Forststyrelsens strategi och program för samhällsansvar på regional nivå

Med hjälp av naturresursplaneringen säkerställer vi att vår verksamhet är ekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt hållbar. Planerna utarbetas områdesvis för fem år. De innehåller de mål för hållbar användning av naturresurser som fastställts i Forststyrelsens strategi och program för samhällsansvar, såsom skogsbrukets avverkningsplan, tryggheten av

SAMFUND SOM PÅVERKAS

den biologiska mångfalden och stävjandet av klimatförändringen samt anpassningen till den. Generaldirektören ansvarar för tillsättandet av projektet för naturresursplanen och planerna godkänns av Forststyrelsens styrelse.

I planeringsprocessen utarbetar vi tillsammans med en arbetsgrupp som består av intressentgrupper en naturresursplan, det vill säga ett handlingsprogram, där vi drar upp riktlinjer för den långsiktiga användningen av statsägda mark- och vattenområden och samordnar olika markanvändningsformers behov. Utöver arbetsgruppen engagerar vi intressentgrupperna i planeringen i stor utsträckning till exempel genom webbenkäter som är öppna för alla och med temagrupper. I planeringen strävar vi också efter att hitta nya användnings- och affärsverksamhetsmöjligheter för statens mark- och vattenområden. Vi följer regelbundet upp hur naturresursplanerna genomförs med hjälp av de mätare som ingår i planen. Genomförandet av planerna rapporteras årligen till Forststyrelsens ledningsgrupp och styrelse

samt till Forststyrelsens regionala delegationer.

Vi utvecklar planeringsprocessen kontinuerligt och målet är att i varje process pilottesta nya metoder och verktyg. I de processer som pågick 2023 utnyttjade vi i större utsträckning än tidigare diskussionsplattformar som fungerar på webben både för medborgardeltagande och i de regionala arbetsgruppernas arbete. På plattformen kan deltagarna berätta vilka önskemål och förväntningar som riktas mot de områden som Forststyrelsen förvaltar och hur vi kan samordna olika användningsformer med varandra.

I planeringen samordnas olika markanvändningsformer

Vårt centrala mål i naturresursplaneringen är att samordna olika markanvändningsformer. I planerna kommer man till exempel överens om en avverkningsplan för statens skogar i området, prioriterade områden inom turismen samt främjande av vind- och solkraftverksprojekt och rekreationsanvändning.

I planen ingår också lämpliga åtgärder för att trygga den biologiska mångfalden i området. De kan gälla till exempel nätverket av skyddsområden och restaureringen av myrar och vattendrag. I samband med planeringen kan intressentgrupperna önska en viss typ av planläggning för ett visst område, men slutligen fattas beslut om planläggningen på landskaps- och kommunnivå. Planens styrande betydelse för vindkraftsverksamheten är inte stor, eftersom ramvillkoren fastställs i landskapsplanerna, lagparagraferna och myndighetsanvisningarna.

Den hållbara avverkningsvolymen för statens mångbruksskogar enligt naturresursplanerna för 2023 var 6,8 miljoner kubikmeter. Vid genomförd avverkning var mängden bärgat virke 6,3 miljoner kubikmeter, vilket underskred planen med 7 procent. De planerade avverkningsvolymerna kan under- eller överskridas på årsnivå, men de överskrider inte den planerade hållbara avverkningsvolymen som fastställts för hela planeringsperioden på fem år.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Den totala arealen för de avverkningsåtgärder som genomfördes 2023 var över 92 000 hektar. Av arealen var 72 procent beståndsvårdande avverkning, 18 procent förnyelseavverkning vid periodiskt skogsbruk och 10 procent förnyelseavverkning vid kontinuerligt skogsbruk. De gällande naturresursplanerna förutspår att den planerade avverkningsvolymen kommer att öka från nuvarande 6,8 miljoner kubikmeter till 7,6 miljoner kubikmeter före 2030. Enligt prognosen som utarbetats utifrån naturresursplanerna är avverkningarna betydligt mindre än trädbeståndets tillväxt, så kolförrådet på statens marker fortsätter samtidigt att öka.

För närvarande är över hälften av alla statens mångbruksskogar som används för skogsbruk odlings-skogar i den bästa tillväxtfasen, men fördelningen av skogarnas åldersklasser håller småningom på att övergå till ett skede där den bästa tillväxtfasen har passerat. Den största åldersklassen för mångbruksskogar är för närvarande skogar i åldern 61–80 år, men nästan lika många skogar är i åldern 41–60 år.

Genom att behandla skogarna enligt avverkningsplanerna i naturresursplanerna blir skogarna grövre och naturobjekt som inte omfattas av skogsbruksverksamheten ökar arealen för de gamla åldersklasserna.

Den första planen för havsområden färdigställd

År 2023 färdigställdes två naturresursplaneringsprojekt: Naturresursplanen för Kajanaland, Mellersta Österbotten och Norra Österbotten samt Naturresursplanen för havsområdet. Naturresursplanen för havsområdet är den första planen som endast gäller havsområdet och som styr Forststyrelsens verksamhet 2024–2028 i det havsområde som staten äger och Forststyrelsen förvaltar. De markområden som Forststyrelsen Skogsbruk Ab förfogade över i havsområdet hörde inte till planeringsområdet. Planen utarbetades i ett 20 månader långt projekt där gemensam planering som involverar intressentgrupperna spelade en central roll. Planeringen gjordes i nära samarbete med en arbetsgrupp bestående av riksomfattande intressentgrupper. I gruppen

ingick representanter från 23 olika organisationer, forsknings-, företags- och myndighetsorganisationer med betoning på aktörer i havsområdena. Tre faciliterande workshoppar ordnades för arbetsgruppen och en digital arbetsplattform utnyttjades för den gemensamma planeringen. I planeringen deltog dessutom fyra regionala grupper och en grupp med fokus på jakt- och fisketema. Företag och medborgare engagerades på en digital diskussionsplattform. Separata samtal fördes med Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet. Forststyrelsens styrelse fastställde planen i november 2023.

**Bekanta dig med
Naturresursplanen
för havsområdet**
[Länk till planen »](#)

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Naturresursplanen för statens mark- och vattenområden i Kajanaland, Mellersta Österbotten och Norra Österbotten förenar två områden som tidigare behandlats i separata naturresursplaner, Kajanaland och de österbottniska landskapen. Naturresursplanen utarbetades inom ramen för ett samplaneringsprojekt som pågått i över ett år. I planeringen hade två samarbetsgrupper en central roll. I de samarbetsgrupperna fanns representanter för cirka 60 olika organisationer, undervisnings- och forskningsorganisationer, företag och myndigheter. Sammanlagt sex faciliterande workshoppar ordnades för samarbetsgrupperna och en digital arbetsplattform utnyttjades för den gemensamma planeringen. Under projektets gång ordnades också en workshop för unga, en stor grupp aktörer inom turismbranschen engagerades och en öppen webbenkät riktad till alla medborgare genomfördes. Bilateral förhandlingar fördes med Gränsbevakningsväsendet och Försvarmakten. Ett eget evenemang ordnades med renbeteslagen. Planen publicerades och togs i bruk i augusti 2023. Den planlagda perioden pågår fram till 2028.

En inkluderande naturresursplanering gör det möjligt att beakta företagens och samhällenas behov i användningen av statens markområden. Många verksamheter skulle vara omöjliga att ordna utan att använda de stora statliga områdena. År 2023 fanns det i vårt arrendesystem nästan 18 500 olika avtal om användningen av statens områden, allt från avledningsområde och undervisningsskogsavtal till exempelvis arrendeavtal för jaktområden och marksubstanser.

Det områdesekologiska nätverket tryggar naturvärdena

Den områdesekologiska planeringen har nära koppling till naturresursplaneringen. Information om det områdesekologiska nätverkets tillstånd och de långsiktiga förändringar som sker i det utnyttjas i naturresursplaneringsarbetet och eventuella ändringar som vi kommit överens om under naturresursplaneringsprocessen uppdateras i nätverket i slutet av planeringsarbetet.

Bekanta dig med naturresursplanering för Kajanaland, Mellersta Österbotten och Norra Österbotten (på finska). [Länk »](#)

I den områdesekologiska planeringen granskar vi naturen i ett vidsträckt skogsområde som en helhet, som ett ekologiskt nätverk. Nätverket består av naturskyddsområden och värdefulla natur- och specialobjekt i mångbruksskogarna samt av ekologiska korridorer som går mellan dessa områden och så kallade spridningsöar, via vilka växt- och djurarter att sprida sig mellan naturskyddsområdena och naturobjekten i mångbruksskogarna. Naturobjekt är sådana objekt i mångbruksskogarna som avses i naturvårdslagen och skogslagen samt andra objekt

SAMFUND SOM PÅVERKAS

som är värdefulla för mångfalden, såsom områden nära småvatten. Objekten har lämnats utanför skogsbruket, men på dem kan man vid behov vidta naturvårdsåtgärder som främjar mångfalden. Nätverket omfattar också objekt som är viktiga med tanke på viltet, landskapet och rekreationsanvändningen och som omfattas av begränsad skogsbehandling. Naturobjekten beskrivs i Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s miljöguide.

I den områdesekologiska planeringen säkerställs att särskilt viktiga livsmiljöer och andra naturobjekt enligt skogslagen och naturvårdslagen bevaras. Med hjälp av områdesekologiska nätverket samordnas målen med beaktande av den övergripande hållbarheten även mellan skötseln av viltets habitat, värnandet om landskapsvärden, bevarandet av kulturarvsobjekt och rekreationens behov.

Områdesekologisk planering har redan gjorts i nästan 30 år. Vi uppdaterar aktivt det områdesekologiska nätverket i samband med den övriga verk-

samheten samt med hjälp av tidsbundna separata projekt. Vi upprätthåller aktuell geografisk information om objekten i Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s planeringssystem. Uppgifterna om det områdesekologiska nätverket har också publicerats i Forststyrelsens karttjänst som är öppen för alla på Utflyktskarta.fi.

Under sommaren 2023 gjorde vi på olika håll i landet en preciserad uppdatering av det områdesekologiska nätverket utifrån geografisk information. Vid separata uppdateringar 2021–2023 har 2 400 hektar nya naturobjekt lokaliserats i Södra Finland, 5 400 hektar i Österbotten–Kajanaland och 12 200 hektar i Lappland. Det områdesekologiska nätverket kompletterades särskilt i fråga om livsmiljöer i skogen, såsom urskogar, moskogar med rikligt av murkna träd, myr- miljöer och närmiljöer i småvatten.

Forskarna utvärderar den områdesekologiska planeringen – Forststyrelsen utnyttjar resultaten

Forskarna vid Naturresursinstitutet och Finlands mil-

jöcentral har under 2023 bedömt resultaten och effekterna av Forststyrelsens områdesekologiska planering samt metodernas funktionalitet och utvecklingsbehov. Bedömningen har gjorts på beställning av jord- och skogsbruksministeriet. Bedömningen och rapporten om den blev klara i december 2023. Forststyrelsen analyserar materialet och utvecklar sin verksamhet utifrån det.

Skötsel- och användningsplaneringen samordnar målen i skyddsområdena

Naturresursplaneringen preciseras även genom att göra upp skötsel- och användningsplaner för enskilda specialområden, såsom nationalparker, strövområden och Natura 2000-områden. Med hjälp av planerna samordnar vi målen för naturvården, rekreationen och den övriga användningen för 10–15 år framåt. Planerna görs upp i samarbete med invånarna i områdena och andra aktörer.

År 2023 uppdaterade vi principerna för skötseln och användningen av skyddsområdena. Anvisningen är

SAMFUND SOM PÅVERKAS

i första hand avsedd att stöda det praktiska arbetet hos personalen vid Naturtjänsterna. Vid uppdateringen kopplades vårdprinciperna till en mer omfattande verksamhetsmiljö och de förändringar som sker i den och i anvisningen stärktes bland annat prognostiserings- och anpassningsåtgärder i anslutning till klimatförändringen. En betydande del av principerna för skötsel och användning av skyddsområden beror direkt på författningar och en del är bästa praxis som vi fastställt. I samband med uppdateringen har principerna granskats så att de motsvarar den reviderade naturvårdslagen och annan aktuell lagstiftning samt Europeiska kommissionens anvisningar om skötseln av Natura 2000-områdena.

Vi förnyade skötsel- och användningsplanerna för Kolovesi och Linnansaari nationalparker som en del av LIFE-projektet Vår saimenvikare. Projektets huvudsakliga mål är att trygga tillväxten av saimenvikarbeståndet.

Kvarkens skärgård och Höga Kusten i Sverige utgör ett världsarv som överskrider två statsgränser. Forststyrelsen och Västernorrlands länsstyrelse utarbetar den första gemensamma förvaltningsplanen. Utlåtanden om utkastet till planen samlades in hösten 2023. Målet är att främja vården och bevarandet av det unika geologiska landskapet.

Vi förnyar skötsel- och användningsplanerna för Pallas-Yllästunturi nationalpark. Den föregående planen är från 2008 och sedan dess har antalet besökare i nationalparken ökat betydligt. Syftet med den uppdaterade planen är att samordna behoven inom skyddet av naturen och kulturarvet, rekreationsanvändningen och naturturismen samt renskötseln och samekulturen under de kommande 10–15 åren. Under året engagerade vi intressentgrupper i utarbetandet av planen genom en webbenkät och offentliga tillställningar. Via webbenkäten fick vi 1 100 responser och 100 personer deltog i de offentliga tillställningarna. Vi fick bland annat många nya rutförslag särskilt av vandrare, men också av lokal-

befolkningen. Planen kommer också att behandlas i en arbetsgrupp som bildats tillsammans med Sametinget. Efter behandlingen av responsen skickar vi planutkastet på remiss år 2024.

Förutsättningarna för renskötsel tryggas i renskötselområdet

Renskötseln är en traditionell näring i Norra Finland och den skyddas i renskötsellagen. Enligt renskötsellagen ska myndigheterna alltid förhandla med företrädare för det berörda renbeteslaget när man planerar åtgärder som gäller statens marker och väsentligt inverkar på renskötseln. I enlighet med de allmänna samhällliga förpliktelserna i lagen om Forststyrelsen ska vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning inom det renskötselområde som avses i renskötsellagen samordnas så att skyldigheterna enligt renskötsellagen uppfylls.

För att samordna skogsbruket, renskötseln och den övriga markanvändningen har Forststyrelsen och

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Renbeteslagsföreningen förhandlat fram ett avtal som fastställer samarbetsformerna och de särskilda åtgärder och begränsningar som behövs för att beakta rensköteln på statens marker. Det nuvarande avtalet är från 2021. Avtalet gäller på statens marker inom renskötseområdet. Samernas hembygdsområde har dessutom egna avtal.

Renbeteslagsavtalet förutsätter att Forststyrelsen på förhand lämnar in uppgifter om planerade avverkningar, markberedningar, vägbyggen och omfattande grustäktsområden, turistleder, försäljning av mark och andra mer omfattande markanvändningsfrågor inom renbeteslagens område, så att beteslagen har möjlighet att påverka planerna. Ärendena behandlas både vid de årliga mötena med renbeteslagsföreningen och vid renbeteslags- och märkesdistriktsmötena.

Via den nätkartbaserade appen Poropaikka som togs i bruk 2022 skickar vi elektroniskt information om de

åtgärder inom skogsbruket som vi planerat i renskötseområdet till alla renbeteslag i området. Renbeteslagen kan med hjälp av applikationen kommentera de åtgärdsplaner som de tagit emot och även göra korrigeringsförslag. Alla kommentarer som kommer via applikationen behandlas i första hand av den skogsexpert som har planerat åtgärden och besvaras via applikationen. På renbeteslagets begäran kan ärendet också behandlas vid ett separat möte som också kan omfatta ett terrängbesök.

Före utgången av 2023 användes appen av 33 renbeteslag, vilket motsvarar cirka två tredjedelar av alla renbeteslag i renskötseområdet. Via applikationen skickades sammanlagt cirka 7 500 avverknings- eller skogsvårdsåtgärder till renbeteslagen för utlåtande. Åtgärderna har kommenterats sammanlagt cirka 1 600 gånger. Kommentarer har till exempel gällt avverkningsättet eller avverkningstidpunkten och vid behov har de preciserats tillsammans med renbeteslaget. Ibruktageandets av appen Poropaikka fortsätter under 2024.

I Skogsbrukets miljöguide fastställs närmare åtgärder för att beakta rennäringen vid olika åtgärder inom skogsbruket. Exempelvis avverkning av skogar på betesmarker samt kalvnings- och verksamhetsområden och behandling av marken eller begränsningar som gäller dessa förhandlas per renbeteslag.

Planläggningen och miljökonsekvensbedömningen tryggar samfundens röst i planeringen av projekten

Planläggningen ger våra partner möjlighet att bygga på våra områden, vare sig det gäller affärstomter eller vindkraft. Markanvändnings- och bygglagen (132/1999) innehåller bestämmelser om planläggning, bland annat målen för områdesplaneringen, kraven på planernas innehåll och bestämmelserna om utarbetande av planer. Generalplaner och detaljplaner utarbetas och godkänns i kommunerna. Utarbetandet och godkännandet av landskapsplaner ankommer på landskapsförbunden.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Forststyrelsen deltar i utarbetandet av landskapsplanerna genom att ge sin egen syn på områdesanvändningen och dess konsekvenser. Forststyrelsen deltar i planläggningen av de områden som vi förvaltar tillsammans med kommunerna. Planläggningen av tomterna styrs av Forststyrelsens egna planläggningsprinciper, med vilka vi säkerställer en hållbar och ansvarsfull planläggning av statens marker med beaktande av natur-, rekreations- och kulturvärdena. Kommunerna har den slutliga beslutanderätten om hur planläggningen genomförs.

Enligt markanvändnings- och bygglagen bereds planerna i växelverkan med dem vars förhållanden eller intressen de påverkar. Planerade evenemang för deltagande och grundläggande information om planprojektet presenteras i kommunens program för deltagande och bedömning. Man kan delta på många sätt, till exempel genom att kontakta planläggaren, delta i informations- och diskussionstillfällen eller framföra sin åsikt om planen när den är framlagd. I Forststyrelsens egna planprojekt söker vi med hjälp av delta-

gande planering fram olika intressenters synpunkter, särskilt i samernas hembygdsområde och renskötselområdet.

När avgöranden som gäller en plan fattas bedöms de betydande konsekvenserna av genomförandet av planen och de alternativ som gäller den på förhand. Konsekvensbedömningen är en väsentlig del av planeringen av markanvändningen. Det är inte fråga om en separat process eller metod, utan det är viktigt att bedömningen kopplas till hela planläggningsprocessen.

År 2023 hade Forststyrelsen ett förfarande för miljökonsekvensbedömning i följande projekt:

Vindkraftsprojekt:

- Vääräjoki, Sievi
- Lyypäkki, Simo
- Koirakangas och Hirvivaara-Murtiovaara, Puolanka
- Kivijärvi, Syväjärvenneva
- Tukkimäki, Karstula (samprojekt med Pohjan Voima)
- Lehmikorpi, Keuru (samprojekt med Pohjan Voima)
- Moskuankangas, Pyhäjärvi (samprojekt med Pohjan Voima)
- Konnunsuo, Pyhäntä (samprojekt med Neova Groupin (före detta Vapo)
- Sivakkalehto, Kajana (samprojekt med ABO Wind)

Andra projekt:

- Enskärs fiskodlingsprojekt i Gustavs

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) är en lagstadgad process för identifiering och bedömning av miljökonsekvenser. I den utreds och bedöms konsekvenserna för naturen, den byggda miljön, människors hälsa och välfärd samt utnyttjandet av naturresurserna. Målet är också att öka medborgarnas tillgång till information samt deras möjligheter att delta i och påverka planeringen av projekten.

MKB-lagen innehåller bestämmelser om behovet av en miljökonsekvensbedömning. I större projekt, såsom planering av vindkraftsproduktion, är det nödvändigt att göra en bedömning. I mindre projekt, såsom ändringar i projekten, bedömer NTM-centralen behovet av en separat MKB. Syftet med MKB-förfarandet är att minska uppkomsten av skadliga miljökonsekvenser samt att samordna olika synvinklar och mål. För MKB-programmet och beskrivningen ordnas offentliga tillställningar där projektet och utredningarna presenteras för åhörarna. Medborgare, myn-

digheter och andra aktörer har möjlighet att påverka beslutsmaterialet.

I vindkraftsprojekt där man utarbetar en s.k. generalplan för vindkraft har man tillämpat ett gemensamt förfarande. Där förs MKB-projektet och planläggningen tillsammans så att höranden om olika förfaranden har kombinerats. Detta minskar kostnaderna för projektet och påskyndar projektets framskridande och ger också klarhet åt intressentgrupper som kan ge kommentarer om båda förfarandena samtidigt.

Bild: Mikko Törmänen

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Vår verksamhet har betydande regionalekonomiska effekter

Vår verksamhet ger både direkta och indirekta ekonomiska effekter. År 2023 uppgick Forststyrelsekoncernens resultat till 142,3 miljoner euro och Forststyrelsens verksamhet hade direkta effekter på samhället genom skatter, löner, köp av material och tjänster, investeringar och intäktsföring till ett belopp av cirka 530 miljoner euro. Indirekta ekonomiska effekter uppstod till cirka 3,77 miljarder genom upphandlingar och värdekedjor för arbete som köpts utifrån samt möjliggjorda arbetsplatser och omsättning. Siffran innehöll inga regionalekonomiska effekter av Fastighetsutvecklingen.

Forststyrelsens skattefotavtryck

Med skattefotavtryck avses skatter och avgifter av skattenatur som uppkommit för samhället genom vår verksamhet. Deklarationer och rapportering med anknytning till skatterna görs centraliserat vid koncernens ekonomienhet. I skatteärenden använder vi vid behov utomstående experthjälp bland annat i separata utredningar och tolkningsfrågor.

Principen för betalning av skatter är att skatterna betalas i det land där skattskyldigheten uppkommit. Alla bolag som hör till Forststyrelsekoncernen samt

Bild: Mikko Törmänen

affärsverket Forststyrelsen är finländska och vi betalar alla skatter i Finland. Forststyrelsen har inga dotterbolag eller filialer i andra länder.

Ekonomi 2023 (2022)

Intäktsföring till staten

120
miljoner € (110)

Personalens löner
och arvoden

60,5
miljoner (60,5)

Influtna skatter

68,9 miljoner €
(65*) *betalda skatter

Köp av material och
tjänster

283,1
miljoner € (278,4)

Indirekta effekter
på den regionala
ekonomin

3,77*
miljarder * € (3)

*Siffran innehöll inga
regionalekonomiska effekter av
Fastighetsutvecklingen.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Forststyrelsens skattefotavtryck var 68,9 miljoner euro 2023. Merparten av skattefotavtrycket utgjordes av mervärdesskatt, som i huvudsak togs ut för affärsverket Forststyrelsens verksamhet. Även inkomstskatterna och löneskatterna utgjorde en betydande del av vårt skattefotavtryck. Eftersom vi är en riksfattande organisation påverkar vi även de regionala ekonomierna via lönerna.

Inkomstskatten består av dotterbolagens och affärsverkets inkomstskatter. Vi betalar fastighetsskatt på de fastigheter som vi äger. Ingen fastighetsskatt upp bärs för skog.

Den träråvara vi levererar har betydelse för den regionala ekonomin och samhällsekonomin

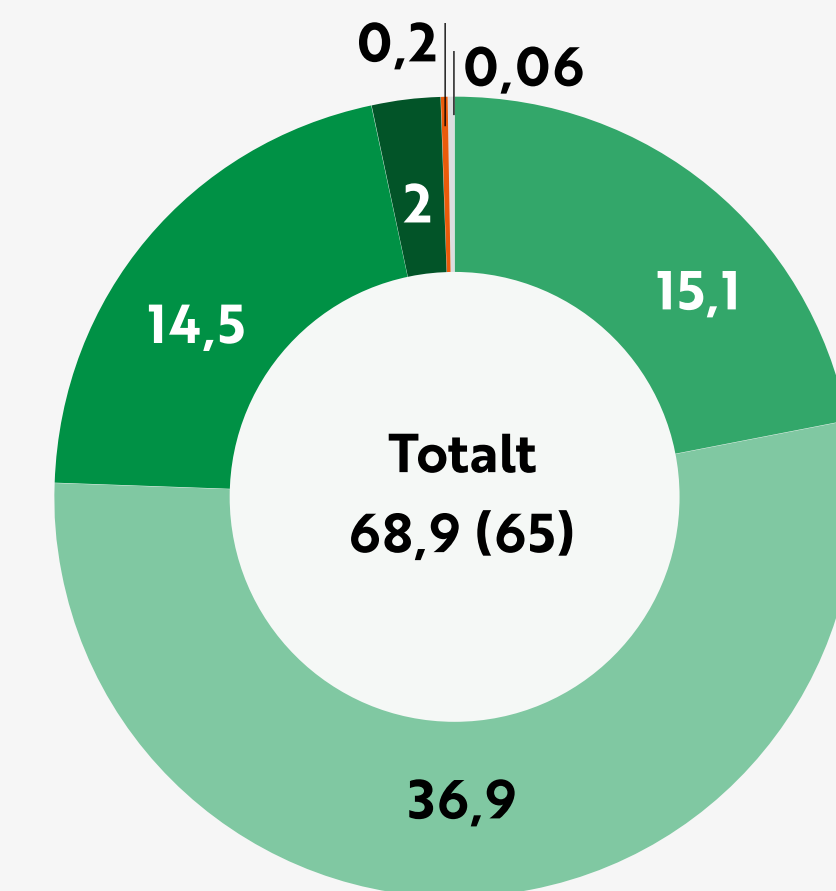
Det virke som Forststyrelsen levererar påverkar den regionala ekonomin och nationalekonomin genom olika multipla fördelar och exportinkomster. Utifrån statistiken för 2022 möjliggjorde det virke som Forststyrelsen levererade en omsättning på 3,3 miljarder

euro inom skogsindustrin, och dess andel av värdet på Finlands skogsindustris export var cirka 1,3 miljarder euro.

Affärsverksamhetens områden har betydande effekter för de regionala ekonomierna

Utarrenderingen av Forststyrelsens områden till affärsverksamhet medför årligen betydande effekter på de regionala ekonomierna. Affärsverksamhet på statens marker är till exempel turism- och inkvarteringsverksamhet, gruvindustri, vindkraftsproduktion, fiskodling och stentäkt. Områden har också anvisats för undervisning, forskning och försvar.

Forststyrelsen utvecklar de områden som den förvaltar bland annat genom att planlägga och ansöka om färdiga tillstånd till exempel för byggande av vindkraftverk, stentäkt eller fiskodling. Över användningen av statens områden ingås ett nyttjanderätts- eller arrendeavtal, för mindre användning som stigar kan man ge samtycke.

Forststyrelsens skattefotavtryck 2023 (2022), miljoner euro

- Inkomstskatt 15,1 (14,1)
- Mervärdesskatt 36,9 (35,2)
- Förskotts innehållning 14,5 (13,5)
- Fastighetsskatt 2,0 (1,9)
- Överlåtelseskatt 0,2 (0,1)
- Fordonsskatt 0,06 (0,07)
- Elaccis 0 (0) Siffrorna är inte tillgängliga
- Flygskatt 0 (0) Siffrorna är inte tillgängliga

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Effekterna på de regionala ekonomierna av rekreation och jakt ökade jämfört med året innan

De totala inkomsteffekterna på den lokala ekonomin av besökarna i nationalparkerna, statens strövområden och vissa andra skydds- och rekreationsområden 2023 var 413,0 miljoner euro och sysselsättningseffekten var 3 342 årsverken. Av dessa var nationalparksbesökens andel 285 miljoner euro och sysselsättningseffekten 2 243 årsverken. Effekterna ökade med cirka tio miljoner euro, dvs. fyra procent, jämfört med året innan.

Fiskets och jaktens inverkan på de regionala ekonomierna ökade något jämfört med året innan. Jakt- och fiskebesökarna gav de regionala ekonomierna en tilläggsinkomst på 51,8 miljoner euro och inverkan på sysselsättningen var 274 årsverken.

Affärsverksamhetens satsning på de allmänna samhälleliga förpliktelserna ökade något

Vi arbetar aktivt och ansvarsfullt för miljöns, människornas och samhällets bästa. Vi sörjer för att de allmänna samhälleliga förpliktelserna i lagen om Forststyrelsen som gäller biologisk mångfald, rekreationsanvändning, samekultur och renskötsel uppfylls.

År 2023 satsade vi inom affärsverksamheten 110,3 miljoner euro på de allmänna samhälleliga förpliktelserna, varav Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s andel var 107,8 miljoner euro, medan Forststyrelsen Fastighetsutvecklings andel var 2,5 miljoner euro. Satsningen ökade med 30 miljoner euro jämfört med året innan. Ytterligare satsningar gjordes särskilt för att beakta samekulturen och renskötseln bland annat genom att avgränsa områden utanför verksamheten. De samhälleliga förpliktelsernas totala areal ökade med cirka 14 000 hektar särskilt på renbetesområden och objekt med biologisk mångfald.

De totala inkomsteffekterna för de lokala ekonomierna av besökarna i nationalparker, statens strövområden och övriga skydds- och rekreationsområden

413,0 miljoner
(391,8)

Totala inkomsteffekter för de regionala ekonomierna av jakt- och fiskekunderna

51,8 miljoner
(49,5)

Sysselsättningseffekten av besökare i nationalparker, statens strövområden och vissa andra skydds- och rekreationsområden, årsverken

3 342
(3 158)

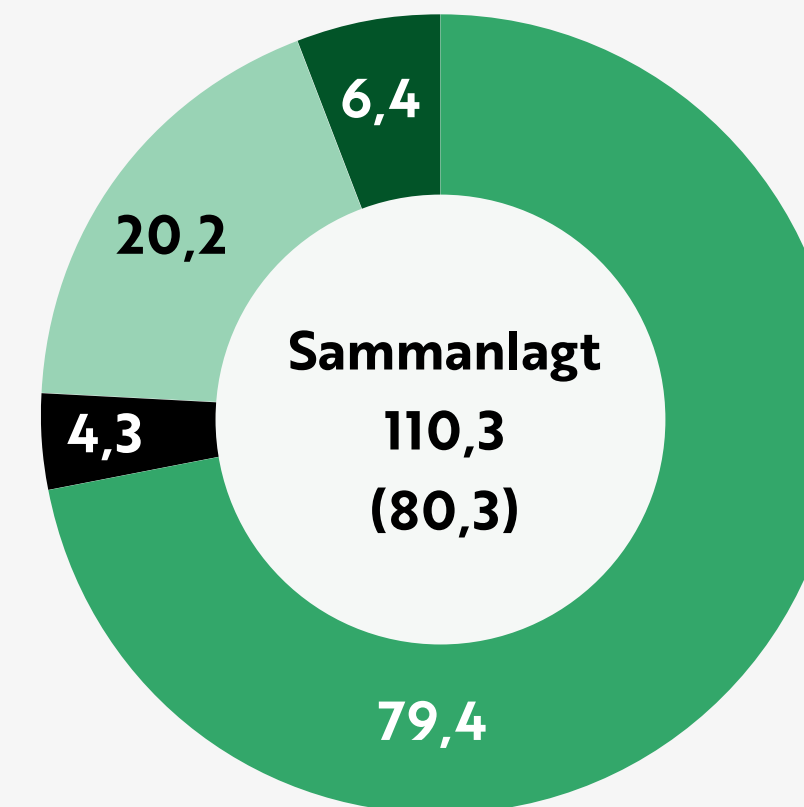
Sysselsättningseffekten av jakt- och fiskekunder, årsverken

274
(267)

SAMFUND SOM PÅVERKAS

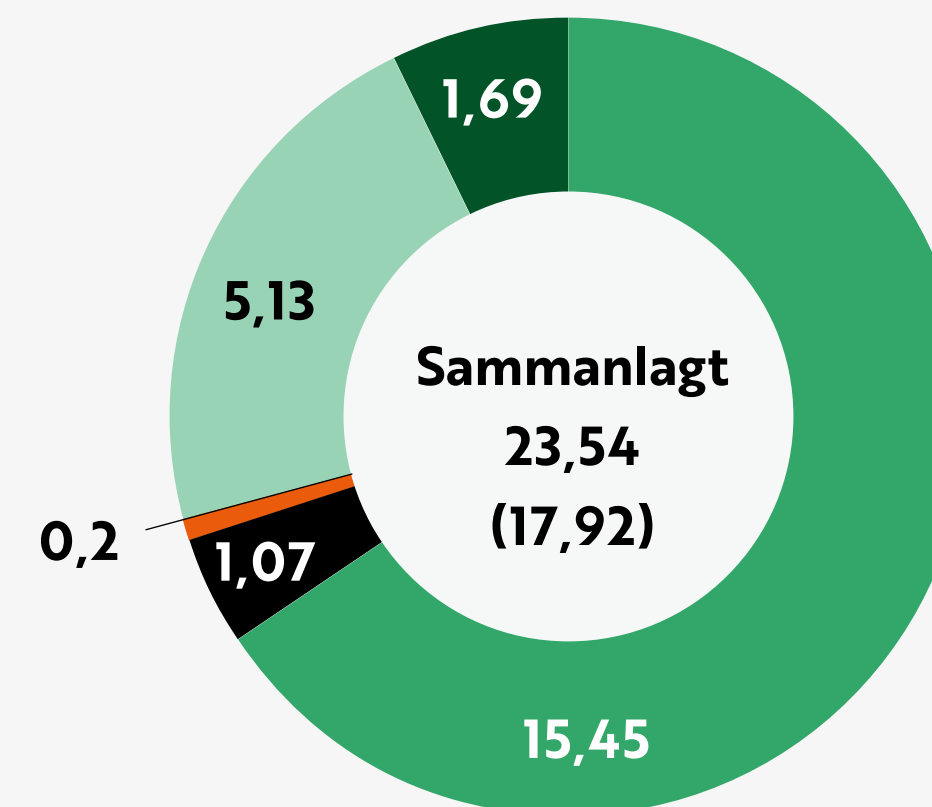
År 2023 satsade vi i vår affärsverksamhet dessutom 23,54 miljoner euro på att genomföra nya samordningsåtgärder i enlighet med ägarpolitiken. Till åtgärderna hör bland annat kontinuerligt skogsbruk och naturvårdsåtgärder. Satsningen ökade jämfört med i fjol.

Vi rapporterar årligen om uppfyllandet av de allmänna samhällliga förpliktelserna i en separat uppföljningsrapport samt i årsrapporten och ansvarsrapporten.

Affärsverksamhetens satsning på allmänna samhällliga förpliktelser 2023 (2022), miljoner €

- Biologisk mångfald 79,4 (56,9)
- Renskötsel 4,3 (3,5)
- Rekreation 20,2 (14,8)
- Samekultur 6,4 (5,1)

Satsning på nya samordningsåtgärder enligt ägarpolitiken 2023* (2022), miljoner €

- Ökning av kontinuitetsskogsbruket i samband med samordningen av målen** 15,45 (14,5)
- Program för aktiv naturvård 1,07 (1,29)
- Forskning och utveckling 0,2 (0,47)
- Klimatprogram 5,13 (0,05)
- Rekreation och naturturism 1,69 (1,61)

* Satsningarna 2023 minskar intäktsföringen 2024.

** Stormskadeavverkning har inte räknats med i tilläggsatsningen.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Tomterna för med sig företagare och fritidsinvånare till kommunerna

År 2023 planlade vi i samarbete med kommunerna flera nya områden på statens marker för både fritidsbruk och inkvarterings- och turismtjänster. I planläggningen beaktas områdets natur-, rekreations- och kulturvärden. Vi säljer och arrenderar ut tomter till både privatkunder och företag.

År 2023 sålde vi 42 nya fritidstomter och 37 tomter som tidigare varit arrenderade. Dessutom arrenderade vi ut 32 nya tomter. Tomterna för konsumenter i Lapplands populäraste turistcentrum tog slut, vilket minskade försäljningsvolymen. Vi planlägger som bäst nya tomter i dessa områden. Under åren 2006–2023 har vi sålt sammanlagt 3 786 fritidstomter på statens marker. För närvarande är 1 627 tomter arrenderade. Av dessa är 199 avsedda för stadigvarande boende. Enligt Naturresursinstitutets stugbarometer är det genomsnittliga antalet dygn som tillbringas i en fritidsbostad 103. Vi har uppskattat att två personer skulle använda ett objekt. Enligt en försiktig uppskattning med dessa parametrar

uppgick antalet stugdygn på statens marker 2023 till 1 115 078.

År 2023 var livligt med tanke på planläggningen. De planläggningsprojekt som inleddes året innan framskred i Ylläs och Ule träsk. Generalplaneringen av området, som är väsentlig för utvecklingen av Mathildedal i Salo, började framskrida under 2023. En reform av delgeneralplanen för Syöteområdet pågår och Forststyrelsen har deltagit i planeringen av planen. En ny plan har dessutom utarbetats för Vanhakangas i Syöte i närheten av naturumet. I Kilpisjärvi har beredningen av Saanajoki planområde fortsatt och under 2024 kommer vi att söka en partner för företagstomterna för vars behov planläggningen kan skräddarsys. Vi lämnade in initiativ till Kittilä kommun om planläggning av Levi Etelärinne samt om ändringar i Kaakkoisrinne och Taalovaara.

På hösten trädde tre stora planer som skräddarsyts för företagare i kraft: Stranddetaljplanen för Nanguniemi samt ändringen och utvidgningen av detaljplanen för

Bild: Katri Lehtola

Kaunispää i Enare och ändringen och utvidgningen av detaljplanen för Kukaslompola i Muonio. Man har ingått arrendeavtal på basis av planerna med företagare och byggandet inleds i år.

Case:

Arkitektstuderandena kom med idéer om markanvändningen på Levi Etelärinne med tanke på hållbar turism (metsa.fi på finska) »

I Levi ordnade vi tillsammans med arkitekturenheten vid Uleåborgs universitet en idéävling vars mål var att hitta landskapsmässigt, trafikmässigt och funktionellt hållbara och insiktsfulla lösningar för Levi Etelärinne.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Vi genomförde strategin för rekreatiansanvändning och utvecklade strövområdena

I enlighet med vår strategi utvecklar vi en mer hållbar turism i samarbete med våra partner. År 2023 stod den nationella strategin för rekreatiansanvändning, strövområdena och utvecklingen av hållbar turism i centrum för vår verksamhet. Målet för den nationella strategin för användning av naturen för rekreatiansändamål 2030 är bland annat att främja hälsa och välfärd, värna om naturens hållbarhet i rekreatiansanvändningen samt mångsidighet i användningen av naturen för rekreation. Vi utvecklar användningen och tjänsterna inom turismen på ett hållbart och ansvarsfullt sätt i samarbete med området och dess aktörer.

Vi inledde genomförandet av strategin för rekreatiansanvändning genom att utveckla friluftsinformationstjänsten samt genom att utarbeta ett nätverk av statens strövområden och en utvecklingsplan för rekreatiansobjekten i mångbruksskogarna. Alla Forst-

styrelsens ansvarsområden deltog i utarbetandet av planen. I samband med arbetet utvecklade vi ett nytt geodataverktyg som stöd för beslutsfattandet om markanvändning.

För att genomföra den nationella strategin för rekreatiansanvändning gav jord- och skogsbruksministeriet i resultatstyrningen för 2023 Forststyrelsen i uppdrag att ändra Polcirkelns strövområde i Rovaniemi till statens strövområde enligt lagen om friluftsliv. I enlighet med uppdraget beredde vi ett förslag till inrättande av strövområdet som godkändes av Forststyrelsens styrelse i slutet av året. Strövområdet inrättas genom förordning av statsrådet. Syftet med Polcirkelns strövområde är att erbjuda dem som använder området mångsidiga möjligheter till friluftsliv, rekreation i naturen och naturturism som grundar sig på tjänster som tillhandahålls av Forststyrelsen och företag. Användningen av området för friluftsliv och rekreation samordnas med de naturskyddsområden som ingår i samma områdeshelhet och som inrättas med stöd av naturvårdslagen. Det

primära målet för skogsbehandlingen i strövområdet är att främja förutsättningarna för rekreatiansbruk, öka den biologiska mångfalden och ta hand om landskapet. Områdets nuvarande användning för rennäringen, jakt, fiske och undervisning fortsätter oförändrad.

Till strövområdenas principer hör att de tjänster som företagen erbjuder och som stöder rekreatiansanvändningen och naturturismen ska stöda syftet med inrättandet av området. Vi utvecklar strövområdena som objekt där största delen är olika slags verksamhet i naturen stöds av mångsidiga tjänster som erbjuds av företag.

Stranddetaljplanen för Ruunaa strövområde i Lieksa vann laga kraft sommaren 2023. I området har man planlagt kvarter som lämpar sig för service- och inkvarteringsverksamhet för aktörer inom turismen. Målet är att antalet rekreatiansanvändningar och besökarnas uppehåll i området ska öka. Genom att bygga ut naturturismen i Ruunaa strövområde

SAMFUND SOM PÅVERKAS

vill man öka det totala antalet besök, ha en positiv inverkan på sysselsättningen och den regionala ekonomin, öka inkvarteringskapaciteten, bygga en högklassig infrastruktur och en servicestruktur som uppfyller de internationella förväntningarna. Riksdagen anvisade Forststyrelsen anslag för offentliga förvaltningsuppgifter för att förbättra terrängkonstruktionerna och vägvisningen i Ruunaa strövområde samt för de konstruktioner som fisket kräver. Vi förbättrar tillgången till tillgängliga tjänster genom att restaurera bland annat Neitikoski tillgängliga led, bryggor och eldplatser. Objekten i Ruunaa strövområde är viktiga för hela Norra Karelen turism- och rekreationsanvändning

År 2023 stärkte vi turismens hållbarhet ytterligare i nationalparkerna genom att ansluta oss till programmet Sustainable Travel Finland. Programmet Sustainable Travel Finland (STF) erbjuder företag och turismområden en verktygslåda för hållbar turism som gör det lättare att systematiskt tillägna sig hållbara åtgärder och val i regionens eller företagets vardag.

Företag och objekt som genomgått programmet och uppfyller kriterierna beviljas märket Sustainable Travel Finland, med vilket man informerar internationella turister om hållbar turismverksamhet.

STF-märket har under 2023 beviljats sju av Forststyrelsens objekt: Skanslandet, det finska naturumet Haltia samt nationalparkerna i Noux, Leivonmäki, Pyhä-Luosto, Seitsemien och Urho Kekkonen. Vi planerar att foga sammanlagt 20 nationalparker eller andra betydande naturobjekt till STF-programmet.

Programmet Sustainable Travel Finland ger Forststyrelsen nya möjligheter att stärka ansvarsfullheten i användningen av nationalparkerna och utveckla vår verksamhet för att förbättra hållbarheten för användningen av områdena för turismen. Dessutom vill vi vara vägvisare för våra samarbetsföretag och uppmuntra dem att utveckla sin egen beredskap att agera mer hållbart även i naturskyddsområden. Hållbar naturturism året runt stärker den regionala ekonomin och turismens näringsverksamhet på riksnivå.

Vi iståndsatte friluftskonstruktioner och kulturarvsobjekt

Det har förekommit utmaningar i underhålls-, reparations- och nybyggnadsåtgärderna vid utflyktsmålen och -konstruktionerna. Kostnadsnivån för byggandet steg och priserna på anbuden överskred ofta anslagsreserveringarna, och därför var det inte möjligt att genomföra alla planerade åtgärder. När det gäller reparationskulden för servicebyggnader och -konstruktioner för friluftsliv befinner vi oss i ett förändringsskede där omfattande engångssatsningar har gjorts på spetsobjekten. När resurserna blir knappa ska man vara beredd på att förhindra att reparationskulden börjar öka på nytt. I fortsättningen konkurransutsätter vi brännveds-, avfallshanterings- och underhållsservicen enligt delområde så att anbudet kan lämnas in till de delområden som valts ut. På så sätt gör vi det också möjligt för små, lokala aktörer att delta.

Naturtjänsterna förfogar över ett stort byggnadsbestånd, cirka 2 400 st. En del av byggnaderna är

SAMFUND SOM PÅVERKAS

i dåligt skick, för en del finns inte längre användning eller underhållskostnaderna för dem har blivit mycket höga. Vi har gjort en första klassificeringsomgång för byggnadsbeståndet. Största delen av byggnaderna förvaras, men vi kommer att avstå från en del genom att riva dem själv eller sälja dem för att flyttas eller rivas. Vi började sälja byggnader 2023. Försäljningsinkomsterna blir små och kommer inte att täcka de investeringsbehov som behövs för att utveckla byggnadsbeståndet. Genom att sälja strävar vi efter att avlägsna närmare 500 byggnader och riva cirka 300. Genom att avstå från byggnaderna minskar vi direkta underhållskostnader, energiförbrukning, personarbete och nödvändiga reparationskostnader som uppstår under byggnadernas livscykel.

Vid sidan av de traditionella rastplatserna tog vi i bruk en ny modell och planeraren för dem valdes utifrån en konkurrensutsättning. I modellen ingår fri-luftskonstruktioner av finskt trä som är användarvänliga, tillgängliga och så enkla som möjligt att bygga och underhålla. I modellen ingår vindskydd,

takskydd, skjul, torrtoaletter samt trä- och bänkgrupper som lämpar sig för både skogbevuxna objekt och objekt i skärgården. De första konstruktionerna enligt de nya modellerna färdigställs i Kvarkens världsarvsområde. I Salla nationalpark utnyttjades återvinningsträd vid byggandet av ödestugan. Återvinningsträdet har behandlats genom kolning.

I Sanginjoki naturskyddsområde i Uleåborg utförs omfattande utvecklings- och byggarbeten. Området övergick i Forststyrelsens besittning 2021 och riksdagen beviljade ett tilläggsanslag för utvecklingen av området för 2023. Vi inledde arbetet med att riva gamla rastplatser och bygga fyra nya objekt. I området byggs också nya leder, parkeringsområden och terrängskyltning.

Forststyrelsen har en lagstadgad skyldighet att värna om kulturegendom som den förfogar över: vårdbiotoper och deras byggnadsarv samt arkeologiska minnesmärken från ruiner till tjärgravar. År 2023 utförde vi reparations- och istandsättningsarbeten som

säkerställer bevarandet och användningen av kulturhistoriskt värdefulla objekt huvudsakligen med separat finansiering. Befästningskonstruktioner restaurerades på Skanslandet i Helsingfors och Svartholm i Lovisa. På platsen för Finlands första biskopssäte i Korois i Åbo fortsatte man arbetet med att förebygga erosion av fornlämningen samt förbättrade skyltningen och tillgängligheten till objektet. Traditionella gårdar som berättar om vår historia i nationalparker och andra skyddsområden är också populära besöksmål för allmänheten. Vi reparerade tak på flera gamla byggnader på traditions gårdar. I Övertorneå renoverades trädelarna i den skyddade Aavasaksa kejsarliga hyddan och den målades utomhus. För att upprätthålla de traditionella byggnadsfärdigheterna och -tekniken ordnade vi verkstäder på de platser som vi sköter vid kronoskogstorpet i Tiainen i Puolanka, på Saarivaara renskiljningsplats i Savukoski och tillsammans med Guldmuseet ett talkoläger i Pahaoja och Moberginojas guldstugor i Enare.

SAMFUND SOM PÅVERKAS

Behovet av jakt- och fiskeövervakning ökar hela tiden

År 2023 inspekterade jakt- och fiskeövervakarna 8 139 personer på statens områden. Största delen av kunderna var fiskare eller jägare och resten andra som rörde sig i naturen. Antalet kundkontakter minskade jämfört med året innan, eftersom man var tvungen att minska jakt- och fiskeövervakningen till följd av Forststyrelsens besparingar. Antalet avslöjade brott och förseelser var dock något större än året innan.

Av de jakt- och fiskeövervakningsinspektioner som genomfördes 2023 följde 520 åtgärder. Till förundersökning överfördes 57 fall, 160 böter utfärdades och 303 medborgare som rörde sig i naturen fick en anmärkning. Fiskare fick böter eftersom fisketillståndet eller den obligatoriska fiskevårdsavgiften fattades. Jägarnas tillståndsärenden var i bättre skick än fiskarnas, men vapnet transporterades fel eller det fanns brister i bruket av uppmärksamhetsfärgen under älgjakten. Jakt- och fiskeövervakarna över-

vakade också friluftslivet i naturskyddsområdena. De vanligaste missförhållandena gällde igen att göra upp eld. Brasor gjordes upp under varning för terrängbrand eller på fel platser.

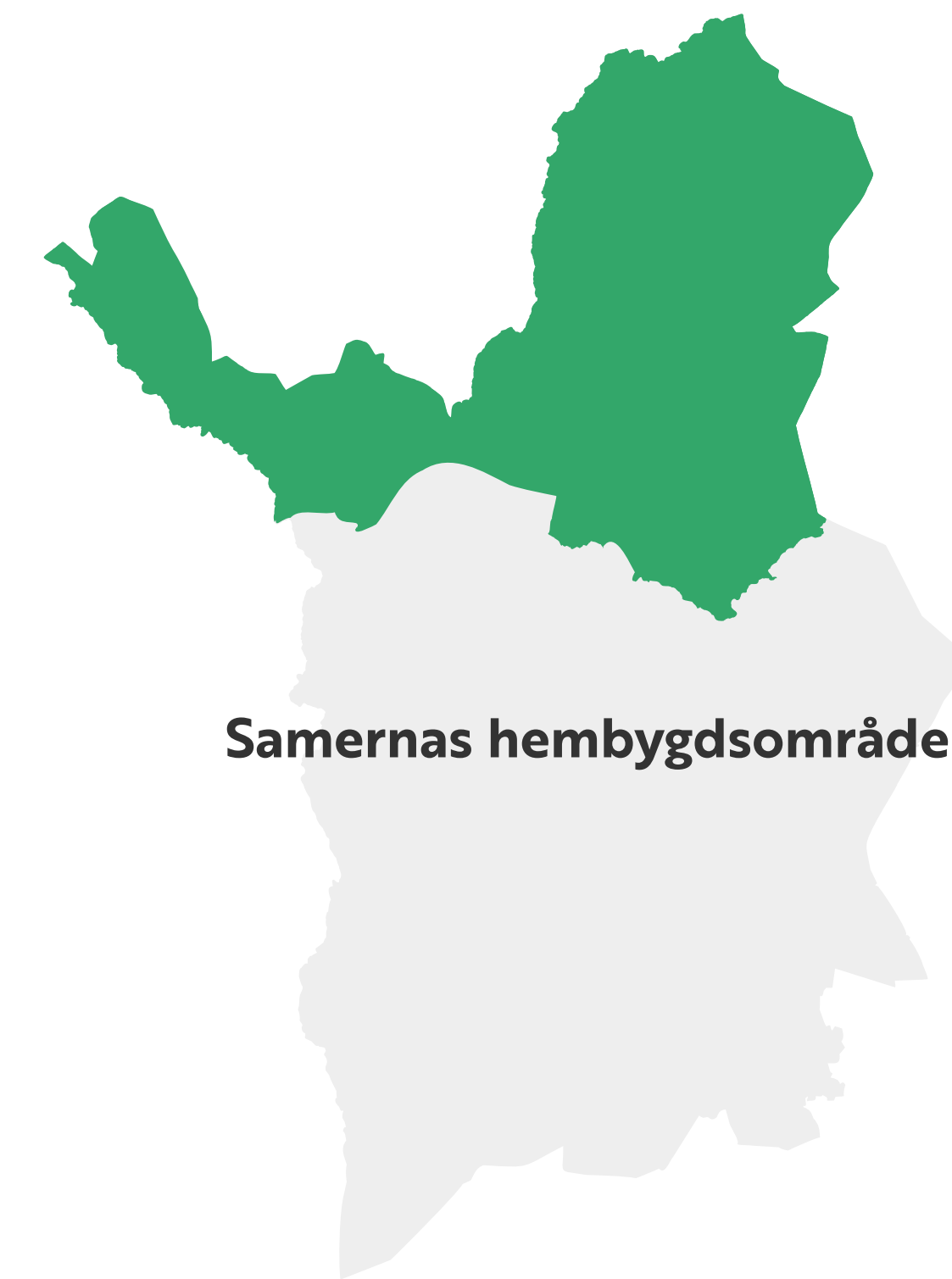
Bild: Katri Lehtola

SAMEKULTUREN

Förutsättningarna för samekulturen tryggas

Samernas hembygdsområde omfattar kommunerna Enontekis, Enare och Utsjoki samt Lapplands renbeteslags område i Sodankylä. Omkring 91 procent av området förvaltas av Forststyrelsen. Av denna areal är 72 procent skydds-, rekreations- och ödemarksområden, 11 procent naturhushållningsområden och 17 procent mångbruksskogar, varav cirka hälften omfattas av skogsbruksverksamhet.

Inom samernas hembygdsområde kan alla former av markanvändning påverka utövandet av samekulturen. Vi beaktar förutsättningarna för att utöva samekultur i all vår verksamhet inom samernas hembygdsområde. Genom avtals- och förhandlingsförfaranden samt genom att stödja kommunikation och kulturprojekt på samiska tryggar vi samernas rätt att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur.

SAMEKULTUREN

Lagar och avtal skapar ramar

Bestämmelser om Forststyrelsens allmänna samhällsliga förpliktelser finns i lagen om Forststyrelsen. Enligt den ska vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning inom samernas hembygdsområde samordnas så att förutsättningarna för utövande av samernas kultur tryggas. Vår verksamhet i samernas hembygdsområde regleras också av ödemarkslagen, vars huvudsakliga mål är att trygga samekulturen och naturnäringsarna. Andra lagar som reglerar vår verksamhet är de riksomfattande målen för områdesanvändningen i markanvändnings- och bygglagen, lagen om struktur- och bygglagen, lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsarna samt den samiska språklagen.

I enlighet med 9 § i sametingslagen förhandlar vi med Sametinget om alla vittsyftande och viktiga åtgärder som kan ha en inverkan på samernas ställning som ett urfolk. Grunden för samordningen av skogsbruket och renskötseln är det avtal som Sametinget, skolternas byastämma, renbeteslagen inom

samernas hembygdsområde och Forststyrelsen ingick 2014 om verksamhetsätten inom samernas hembygdsområde och närmare lokala avtal.

Tryggandet av förutsättningarna för att utöva samisk kultur ingår också i Forststyrelsens årliga rapport om våra allmänna samhällsliga förpliktelser.

År 2023 satsade Forststyrelsen via de allmänna samhällsliga förpliktelserna 6,4 miljoner euro på att trygga förutsättningarna för att utöva samisk kultur och 4,3 miljoner euro på att beakta renskötseln i mångbruksskogarna.

Naturresursplanen styr verksamheten inom samernas hembygdsområde

Forststyrelsens verksamhet inom samernas hembygdsområde 2022–2027 styrs av naturresursplanen för samernas hembygdsområde. Vi utarbetar planen i nära samarbete med en samarbetsgrupp som består av kunder, samarbetspartner och intressentgrupper, Sametinget samt skolternas byastämma. I plane-

ringen har också deltagit separata arbetsgrupper för renskötsel, skogsbruk, turism, kommuner, jakt, naturskydd och kulturarv. I planeringsarbetet har man använt verksamhetsmodellen Akwé:Kon och arbetsgruppen Akwé:Kon har bedömt konsekvenserna av planen. Om planen har vi också fört förhandlingar enligt 9 § i sametingslagen.

Syftet med naturresursplanen för samernas hembygdsområde är att samordna områdets centrala former för markanvändning så att förutsättningarna för att utöva samisk kultur tryggas. Forststyrelsen har verksamhetsställen i Ivalo och i anslutning till naturum i Hetta i Enontekis. Dessutom finns det flera servicebaser och mindre arbetsstationer i området. I områden som är centrala för naturturism och naturutflykter finns fyra av Forststyrelsens kundserviceställen: Övre Lapplands naturum Siida i Enare, Kilpisjärvi naturum, ovan nämnda Fjäll-Lapplands naturum i Hetta och i anslutning till servicestället i Ivalo.

SAMEKULTUREN

Regionledningsgruppen följer årligen upp hur åtgärderna i naturresursplanen för samernas hembygdsområde framskrider. I utvärderingen 2023 var största delen av de 94 åtgärder som antecknats i planen antingen genomförda eller färdiga. Tre åtgärder hade ännu inte inletts. Dessa anknyter till inventeringar av områdets arkeologiska arv och byggnadsarv, avlägsnande av stängsel som tagits ur bruk och utveckling av säkra konstruktioner samt utarbetande av en offentlig kartnivå över markanvändningsobjekten.

Utvecklingsarbetet för att främja rennäringen som en hållbar, lönsam och kulturellt betydelsefull näring har fortsatt utifrån ett samarbetsavtal mellan Forststyrelsen, Sametinget, skolternas byastämma och renbeteslagen i samernas hembygdsområde. Arrangemangen och konstruktionerna för renskötseln samt de centrala betesmarkerna har gått igenom per renbeteslag i samband med utarbetandet av skogsplanerna och sparats i vårt geografiska informationssystem. År 2023 hade en renbeteslagsspecifik skogsbruksplan färdigställts i samernas hembygds-

område med fem renbeteslag, förhandlingarna med tre renbeteslag pågick. Vi genomför inte avverkningar i samernas hembygdsområde om inte samförstånd om dessa har nåtts med renbeteslagen.

Principerna för skogsbehandling inom samernas hembygdsområde har avtalats i förhandlingar mellan Sametinget, skolternas byastämma och Forststyrelsen. Skogsbrukets avverkningsplan på samernas hembygdsområde under femårsperioden är 104 000 kubikmeter/år, varav 83 000 kubikmeter/år är färdigt förhandlat. Avverkning görs endast på skogsmark i skogsbruksområdet. År 2023 stod 117 000 hektar av skogsmarken i första hand utanför skogsbruksverksamheten eller omfattas av begränsad användning på grund av att den samiska kulturen beaktas.

Enligt riktlinjerna i naturresursplanen inleder Forststyrelsen inga vindkraftsprojekt i samernas hembygdsområde under planeringsperioden. I enlighet med riktlinjerna i planen begärs ett utlåtande av renbeteslaget på förhand även om nyttjanderätts-,

arrende- och ruttavtal samt i fall som gäller försäljning, arrendering eller byte av mark och om dem förhandlas med renbeteslagen. I köpebrevens antecknas ersättandet av köpeobjektet inom det särskilda renskötselområde som avses i renskötsellagen (848/1990) och de begränsningar som detta medför.

Planen för skötseln och användningen av Pallas-Yllästunturi nationalpark förnyas

År 2023 inledde vi planeringen av skötseln och användningen av Pallas-Yllästunturi nationalpark. Cirka 20 procent av planeringsområdet ligger i samernas hembygdsområde. För planeringen bildade vi tillsammans med Sametinget en arbetsgrupp som granskar planerna gällande nationalparken för de kommande åren ur samernas synvinkel. Arbetsgruppen arbetar enligt verksamhetsmodellen Akwé: Kon för att säkerställa samernas faktiska deltagande i utarbetandet av planen. Målet är att samordna natur- och kulturarvsskyddets, rekreationsanvändningens och naturturismens samt rennäringens och samekulturens behov under de kommande 10–15

SAMEKULTUREN

åren. Planen drar till exempel upp riktlinjer för var man i fortsättningen bygger friluftsleder och var man i sin tur begränsar rörligheten.

Planutkastet blir klart 2024. Vi behandlar responsen och utlåtandena om planen och den färdiga planen skickas till miljöministeriet för fastställelse.

Vi främjar jämlikhet mellan samerna och ökar kunskapen om de samiska språken och kulturen

Forststyrelsens mångfalds-, jämställdhets- och likabehandlingsplan innehåller åtgärder för att främja likabehandling av samerna både i Forststyrelsens arbetsgivarverksamhet och i fråga om de språkliga rättigheterna. Utöver planen har åtgärder som gäller samernas ställning och rättigheter i stor utsträckning inkluderats i naturresursplanen för samernas hembygdsområde. Vårt mål är att främja sysselsättningsmöjligheterna för samer och experter på samiska vid Forststyrelsen, ytterligare öka personalens kännedom om de samiska språken och kulturen samt upprätt-

hålla och utveckla kommunikationen på de samiska språken.

Vi har traditionellt deltagit i de samiska språkens vecka, vars mål är att ge de samiska språken synlighet och hörbarhet inom alla delområden i samhället. År 2023 lyfte vi fram veckan för de samiska språken i våra externa kommunikationskanaler och ordnade informationsinslag för personalen om de samiska språken och främjandet av deras ställning. Vi publicerade Ninka Reittus sago-bok för barn som presenterar Etiketten i friluftslivet på alla tre samiska språk. Böcker har delats ut från Övre Lapplands naturum Siida till daghem, skolor och bibliotek. I naturresursplanen förutsätts också att vi bland annat producerar en mer omfattande Etikett i friluftslivet för dem som bedriver företagsverksamhet i området. Etiketten behandlar samernas kulturhistoria, renskötsel, vistelse i naturen och värnande om naturen samt samernas traditionella näringar. Materialet görs tillsammans med Sameetinget och skolternas byastämma och publiceras

Bild: Siiri Tolonen

SAMEKULTUREN

2024 på finska, engelska, svenska och de tre samiska språken.

Vi samarbetar med Samemuseet Siida i anslutning till skötseln av samernas kulturarvsobjekt. År 2023 hade Samemuseet och övre Lapplands naturum Siida 138 000 besökare.

Fiskefrågorna i Övre Lappland väcker oro

Fisket är en av samernas traditionella näringar och en viktig del av kulturen och därför väcker frågor som gäller fiskbestånden och fisket många slags oro. Vattnen blir varmare till följd av klimatförändringen, vilket försvårar anpassningen för fiskarter som vant sig vid kalla och näringsfattiga vatten. År 2023 var vi tvungna att avbryta tillståndsförsäljningen vid flera av Forststyrelsens fiskeställen i Lappland och på andra håll i Finland, när vattentemperaturen blev kritiskt hög särskilt med tanke på laxfiskarna.

Förbudet mot laxfiske fortsatte redan för tredje året i Tana älv och dess bivattendrag. Puckellaxen steg igen upp i både Tana älvs och Näätämöjokis vattendrag och man försökte fånga den med flera olika metoder. Antalet puckellaxar har ökat oroväckande mycket jämfört med antalen 2021, vilket ökar oron över både Atlantlaxens tillstånd och bevarandet av fiskekulturen.

Kvotbeslutet för fiske i Övre Lappland var undantagsvis i kraft endast 2023. Under samma år förhandlade vi om ett nytt kvotbeslut för fisket för åren 2024–2025. Beslutet omfattar sameområdet och förhandlingar om det har förts med Sametinget och ett utlåtande har begärts av skolternas byastämma. Samtidigt genomförde vi i övre Lappland en reform av tillståndsområdena för spöfiske, vars mål är att utveckla ett hållbart fiske i området. Zonerna i de vidsträckta ödemarksområdena blev självständiga tillståndsområden i början av 2024, och senare på våren träder samma förnyelse i kraft även vid älvob-

jekten i Övre Lappland. Syftet med reformen är att förtydliga områdesindelningen och precisera planeringen av fisket. De nya tillståndsområdena togs i bruk i och med det nya kvotbeslutet i början av 2024.

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

Natur- och vildmarksintresset ger glädje och välbefinnande

Vi gör det möjligt att njuta av naturen genom friluftsliv, stugliv, bärplockning, jakt och fiske. Vi stöder de traditionella sätten att röra sig i naturen och färdigheterna som en del av det levande arvet. Vi överför jakt- och fisketraditioner från en generation till en annan. Vi ökar också kunskapen om naturen och hållbar utveckling. I produktionen av tjänster fäster vi uppmärksamhet vid tillgängligheten och säkerheten för dem som använder tjänsterna.

I samarbete mellan Forststyrelsen och UKK-institutet utvärderades 2022 för första gången fördelarna

med att röra sig i naturen ur ett nationalekonomiskt perspektiv och resultaten publicerades i början av 2023. Undersökningen granskade hur mycket motionerandet med muskelkraft i nationalparkerna och strövområdena år 2022 minskar samhällets kostnader. Enligt undersökningen minskade ovan nämnda motion samhällets kostnader med 164 miljoner euro. Det uppstår besparingar på två sätt: motion i naturen minskar kostnaderna för folksjukdomar och hjälper människor att förbli arbetsföra. Bakom beräkningarna som UKK-institutet och Forststyrelsen gjort ligger kostnaderna för ett orörligt samhälle, dessa kost-

Bild: Katri Lehtola

nader uppgår på årsnivå till cirka 3,2 miljarder euro. Vid beräkningen av besparingarna som motionerandet i naturen medförde beaktades motionsrekommendationen per vecka för minst 18-åriga finländare och genomförandet av den.

Hälsa, välbefinnande och kultur 2023

6,76 miljoner naturbesök i nationalparker, statens strövområden och andra skydds- och strövområden

0,58 miljoner jakt- och fiskedagar

1,89 miljoner besök i naturum och vid kulturarvsobjekt

Över **101 000** personer som nåtts via guidningar, evenemang och naturfostran

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

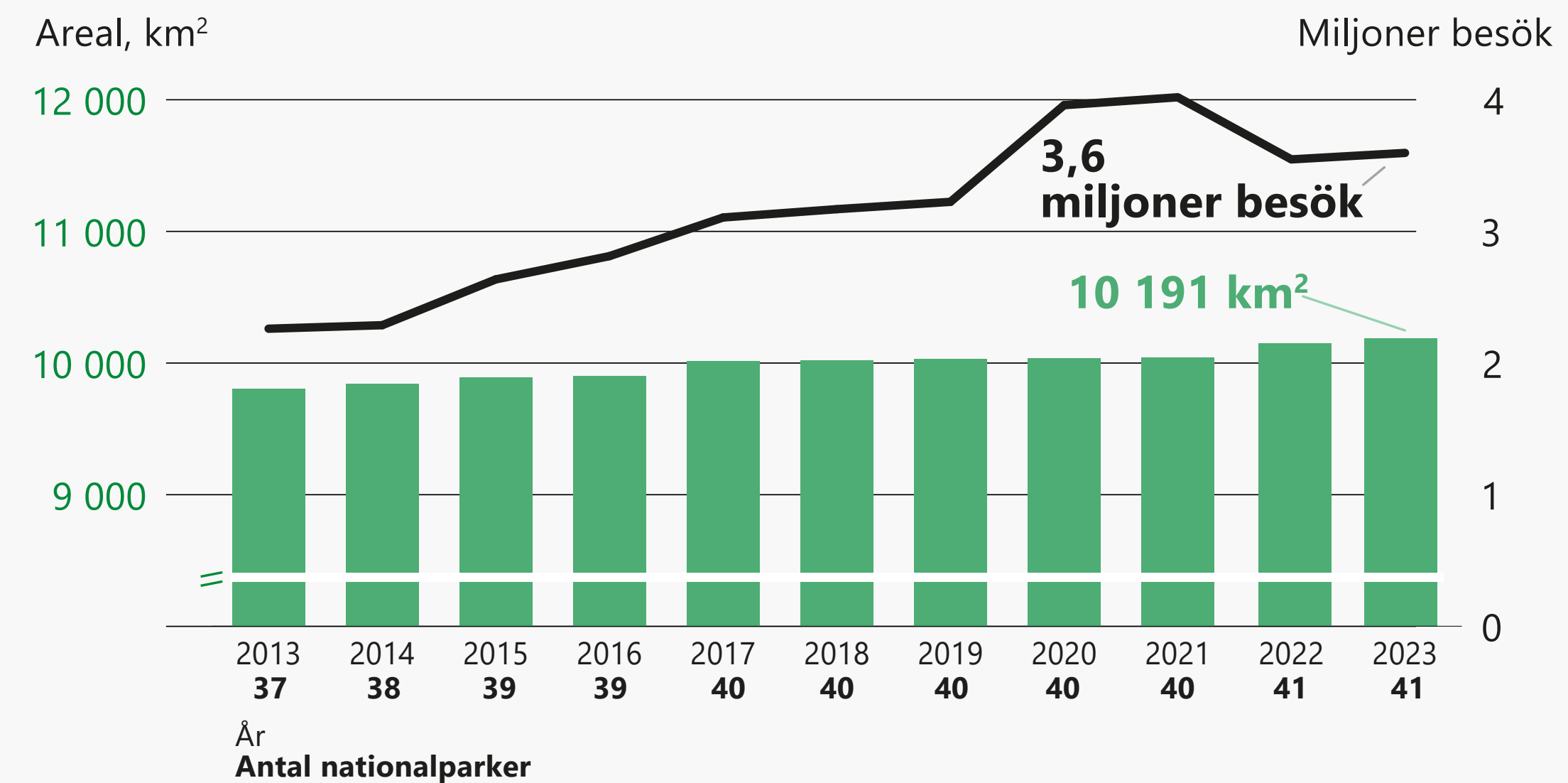
Nationalparkernas popularitet som utflyktsmål var fortsatt stark

År 2023 gjordes sammanlagt nästan 7,5 miljoner besök till nationalparker, statens strövområden, historiska objekt samt övriga skyddsområden och utflyktsmål som är viktiga för rekreationen. Av dessa var 3,6 miljoner besök till nationalparkerna.

Antalet besök till nationalparkerna ökade med en procent jämfört med året innan. Sedan 2019 har antalet besökare i nationalparkerna ökat med 12 procent. Tack vare den tilläggsfinansiering som beviljats för 2020–2023 har vi kunnat förbättra serviceutrustningen vid populära utflyktsmål så att de tål det ökade antalet besökare bättre. Vi har använt tilläggsfinansieringen till att bland annat förnya spänger och rastplatser och grusläggning av leder.

Målet är att vägleda vandrarna att hålla sig på stigarna och på så sätt förebygga slitage på den skyddade naturen. Spetsobjekten har varit föremål för omfattande satsningar av engångskaraktär. De anslag

Utvecklingen av antalet besök i nationalparkerna och av nätverket av nationalparker 2013–2023

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

som beviljats för 2024 är betydligt mindre, vilket innebär att det i framtiden finns en risk för att servicestrukturernas reparationsskuld åter ökar. Vi strävar efter att hitta metoder för att förebygga detta.

Utöver besöksmålen i terrängen gjordes cirka 1,18 miljoner besök till naturumen och kundservicestäl-
lena 2023. Dessutom besöktes kulturgårdarna och naturstugorna 39 800 gånger.

Nationalparkernas besökare mer nöjda än tidigare

Vi mäter årligen kundnöjdheten bland nationalparkernas besökare. Enligt undersökningarna uppskattar besökarna naturupplevelser och är mycket nöjda med nationalparkernas friluftsmiljö och service. År 2023 var kundernas nöjdhet 4,50 (skala 1–5), vilket överskrider rekordet för 2022 och är det högsta värdet någonsin.

Kundnöjdheten bland fiskare och jägare sjönk något jämfört med året innan, men låg fortfarande på en

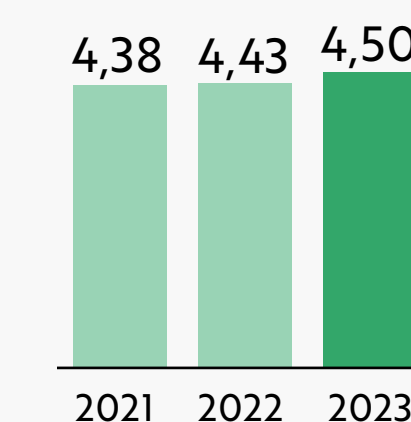
god nivå. Fiske och jakt upplevs ha betydande konsekvenser för välbefinnandet. Kunderna anser att fiske och jakt ökar deras sociala, psykiska och fysiska välbefinnande.

Tillgängliga leder och rastplatser

Vi upprätthåller tiotals tillgängliga och lättframkomliga utflyktsmål, som också lämpar sig för dem som rör sig med hjälpmedel eller söker lätta leder. Vi beaktar tillgängligheten vid alla nya utflyktsmål i skyddsområdena i mån av möjlighet.

Det finns tillgängliga leder på olika håll i landet och de har i allmänhet en tillgänglig toalett och eldplats. På många ställen har man också byggt ett fågeltorn eller en utsiktsplattform för observationer av naturen. År 2023 fanns det sammanlagt 44 km tillgängliga leder och medellängden för lederna var 700 meter. Största delen av lederna är tillgängliga för rullstolsburna tillsammans med en assistent.

Kundnöjdheten bland rekreativ användarna 2023 (2022), skala 1–5

Kundnöjdhet med naturumen och terrängservicen
4,50
(4,43)

Kundnöjdhet bland jägare och fiskare

jägare
3,74
(3,77)

fiskare
3,69
(3,78)

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

Vi fortsatte samarbetet med aktörer inom kollektivtrafiken för att öka jämlikheten och tillgängligheten. Målet är att man ska kunna nå allt fler objekt eller deras närhet också med kollektivtrafik. Vi utvidgar samarbetet med VR till att omfatta 13 utflyktsmål 2024. Från tågstationerna i närheten av dessa objekt finns en fortsatt förbindelse antingen med buss eller beställningstaxi.

Vi hjälper dig att gå tryggt och ansvarsfullt i naturen

Man rör sig i naturen på många olika sätt och bland dem finns både förstagångsvandrare och erfarna vandrare, långfärdsskridskoåkare, paddlare och terrängcyklister. Vi informerar om beaktandet av tryggheten och väderförhållandena både på utflyktsmåls webblatser, i sociala medier, i naturum och på terrängskyltar. På webbplatsen finns information om våra samarbetspartners som också ordnar guidade utflykter. Vi följer upp väderförhållandenas inverkan på säkerheten och terrängkonstruktionerna, såsom broarnas skick och informerar om farliga situationer.

Vid behov förhindrar vi tillträde till farliga platser.

En intern auditering av processen kring kundsäkerhet har gjorts och vi har börjat utveckla indikatorer för kundsäkerheten. Vi utvecklar kundsäkerheten genom att förbättra uppföljningen av olyckor, tillbud och säkerhetsrespons samt genom att samarbeta med andra aktörer, såsom räddningsverken. Vi har utrett säkerhetsaspekterna även ur kundernas synvinkel, och kundsäkerheten har beaktats i planeringen av den nya tjänsten Utinaturen.

Utvecklingen av friluftstjänsterna grundar sig på kundförståelse. I början av 2023 startade vi Vildmarks- och naturgemenskapen som för närvarande omfattar nästan 1 500 kunder från Naturtjänster och Jakt- och fisketjänster, från vandrare till jägare och fiskare. Gemenskapens medlemmar representerar hela Finland och olika åldersgrupper på bred front och medlemmarna bjuds in att delta i utvecklingen av våra rekreationstjänster. Gemenskapen verkar på en sluten, modererad webbplats där medlem-

marna kan besvara enkäter, delta i diskussioner och ge annan respons. Gemenskapens medlemmar har bland annat deltagit i utvecklingen av tjänsterna Utinaturen och kundservicen, förbättrandet av terrängskyltar som är avsedda för fiskare samt främjandet av en ansvarsfull naturturism.

Vår förnyade tjänst Utinaturen öppnas 2024 för dem som rör sig i naturen. Utvecklingen av nya digitala tjänster är en del av genomförandet av den riksomfattande strategin för rekreativ användning. Vi har ända från början planerat tjänsten Utinaturen på ett kundorienterat sätt med hjälp av metoder för tjänstedesign. Ett stort antal interna och externa intressentgrupper och kunder har deltagit i planeringen och under planeringen har det ordnats tiotals workshoppar, närmare 30 kundintervjuer samt fyra omfattande kundenkäter, som sammanlagt har fått 2 000 svar. Vi fortsätter den kundorienterade utvecklingen även under 2024 under fasen för genomförandet av tjänsterna.

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

Med hjälp av aktiv kommunikation strävar vi efter att dämpa de negativa miljökonsekvenserna av friluftsliv och vildmarksliv samt eventuella sociala konsekvenser. Exempelvis att täppa till toaletterna med varor som inte hör dit stör avfallshanteringen och brott mot förbudet att göra upp eld under varning för terrängbrand kan leda till stora skador. Vi har stärkt kommunikationen om Etikett i friluftslivet och annat innehåll som uppmuntrar till trygga utflykter. En lyckad kommunikation bidrar till att minska problemen och kostnaderna.

Kommunikationen om skyddsområdena synliggjordes mer i de viktigaste riksomfattande journalistiska medierna och även i lokala och regionala medier jämfört med året innan. Växelverkan på de kanaler i sociala medier som Naturtjänsterna upprätthåller ökade betydligt jämfört med året innan: sammanlagt 35 miljoner visningar och 1,2 miljoner reaktioner, gillanden, delningar och kommentarer. Lättsamma videor med teman inom etikett i friluftslivet har visat sig vara särskilt populära.

År 2023 publicerade vi Vildmarksetiketten, som är en fortsättning på den tidigare publicerade Etikett i friluftslivet. Vildmarksetiketten beaktar de särdrag som gäller fiske och jakt, som till exempel respekt för fångsten och att göra upp eld på olika områden. Vildmarkslivets popularitet verkar öka från år till år, vilket innebär att det även är allt viktigare att jägare och fiskare respekterar andra utövare och personer som rör sig i naturen, liksom naturen och fångsten. Med vildmarksetiketten strävar man efter att dämpa jaktens och fiskets sociala och miljömässiga konsekvenser, såsom nedskräpning av ödemarker eller användningen av jakthundar i områden med rennäring.

Ansvarskännande snöskoterförare skaffar tillstånd och kör endast på tillåtna områden

På vårvintern påminde vi snöskoterförare om ansvarsfull snöskoteråkning. Med avgifterna för spår-tillstånd upprätthålls terrängtrafikhelheten på statens marker så att snöskoterverksamhet är möjlig även i framtiden. Detta förutsätter att behoven hos

snöskoterförare, miljön och andra användare i regionerna samordnas. Inom den egna hemkommunen är spår-tillståndet avgiftsfritt. Körning på snöskoterleder och snöskoterspår lindrar olägenheterna för miljön och naturnäringarna genom att koncentrera motortrafiken till områden som på förhand anses lämpliga.

Utöver spåren möjliggör vi åkning på avgränsade områden för fri snöskoteråkning. Snöskoteråkning kan tillåtas till exempel på oplogade skogsvägar och i andra spår. Områden med fri snöskoteråkning har inrättats i mångbruksskogarna i Kajaland och i Keuru i Södra Finland. Områdena med fri snöskoteråkning har varit populära och de stöder också lokala turistnäringar.

Forststyrelsen tar också emot en del ansökningar om terrängtrafik-tillstånd för den snöfria tiden. Sommaren 2023 ansökte man på försöksbasis om tillstånd bland annat för fritidsfiske. På sommaren är trafik i terrängen i princip förbjuden för att inte belasta den

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

känsliga naturen. Spåren efter terrängtrafik finns kvar i flera år eller till och med flera decennier. Under den snöfria tiden beviljar vi terrängtrafiktillstånd i fiske syfte endast till kommersiella fiskare och idkare av naturnäringar. I Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner beviljas tillstånd från fall till fall för vissa spår till ortsbor för uppgifter som gäller utnyttjande av naturen.

Mångbruksskogarna möjliggör rekreation och turism

Mångbruksskogarna erbjuder möjligheter till jakt, bärplockning, svampplockning, insamling av naturprodukter, friluftsliv samt snöskoteråkning på särskilt avgränsade områden. Mångbruksskogarna utnyttjas mångsidigt också inom turistnäringen, vilket främjar den regionala ekonomin. Rekreativ användning kan röra sig mycket fritt i mångbruksskogarna med stöd av allemansrätten, men till exempel att röra sig med motorfordon i terrängen samt turistföretagarnas leder och konstruktioner kräver tillstånd av Forststyrelsen. Vi har styrt 184 000 hektar skogsmark

utanför skogsbruksverksamheten eller till begränsad användning i första hand för att beakta möjligheten till rekreativ användning av områdena.

Forststyrelsen har 36 000 kilometer egna skogsvägar som rekreativ användning fritt kan utnyttjas. Ett omfattande nätverk av skogsvägar möjliggör och främjar rekreativ användning av statens områden och annan mångsidig användning. År 2023 satsade vi cirka 25,6 miljoner euro på underhållet av vägnätet, vilket är cirka 15 procent mer än 2022.

Vi ökade kunskapen om naturen och stärkte relationerna till naturen

År 2023 nådde Forststyrelsens evenemang i anslutning till ungdomskommunikationen, naturumens guidningar och naturfostran något över 101 000 personer. Vetenskapscentret Pilke, som koordinerar ungdomskommunikationen, nådde sammanlagt 82 322 besökare. Av dem deltog cirka 6 000 i inlärningsworkshopar och -evenemang som ordnades av Pilke-teamet. Naturumen ordnar guidningar i utställ-

ningslokalerna och i terrängen. År 2023 deltog cirka 17 500 personer i dessa guidningar. På Spödagen får minderåriga fiska gratis vid över 30 av Forststyrelsens fiskeställen runt om i Finland. Evenemanget som ordnades den andra lördagen i juni samlade föregående år ett rekordstort antal unga fiskare - 1 306 barn och unga inklusive deras familjer.

Vi deltog i riksomfattande evenemang som stöder ungdomskommunikationen till exempel på Educa-mässan inom undervisning och pedagogik samt Explo-evenemanget som ordnades av Finlands Scouter. Vetenskapscentret Pilke har deltagit i samarbetsprojektet MetsäRekry Lappi som avslutades i augusti 2023. Inom projektet ordnades en inlärningsverkstad eller skogsdag i varje kommun i Lappland och man besökte nästan alla högstudier och gymnasier i Lappland. Fastighetsutvecklingens samarbete med läroanstalter med vindkraftstema nådde 350 barn och unga särskilt i Korsnäs.

KONSUMENTER OCH SLUTANVÄNDARE

Herdeveckorna fortsätter att vara populära. Vi fick sammanlagt 15 525 ansökningar (17 859 ansökningar 2022) för vård av vårdbiotoper och valet gjordes genom utlottning. Sammanlagt utlottades 185 herdeveckor till 15 objekt på olika håll i Finland från maj till september. Herdeveckorna är ett upplevelserikt sätt att kombinera semester och arbete för naturens mångfald. Inkomsterna från herdeveckorna styrs till skötseln av naturen vid objekten.

Födelsedagsfester för sex nationalparker och Finlands naturum Haltias utflyktslördagar lockade många besökare. En del av evenemangen ingick i Finska naturens dag, som firades för elfte gången den sista lördagen i augusti. Vi har varit med om att arrangera naturens dag ända från början. Finska naturens dag är en festdag som är öppen för alla och som fick officiell flaggstatus i fjol. Målet med dagen är att öka uppskattningen för naturen och stärka finländarnas förhållande till naturen i ett allt mer urbaniserat samhälle.

Finlands naturum Haltias naturskola har verkat i Noux i Esbo i tio år och har under denna period redan nått 14 600 elever. År 2023 deltog sammanlagt 8 410 barn och unga i Haltias utställnings- och terrängguidningar. Av dessa deltog 1 492 elever i årskurs 3–9 i en naturskola som pågick hela dagen.

Haltias naturskola upprätthålls av Forststyrelsen. Kommunerna Esbo, Helsingfors, Grankulla, Kyrkslätt, Vanda och Vichtis deltar också i finansieringen.

Personer som nåtts via guidningar och naturfostran 2023 (2022)

Vetenskapscentret
Pilke, nådda kunder
inkl. mässor och
andra evenemang
82 322
(65 416)

varav barn och
unga som deltog i
inlärningsgrupperna
5 988
(5 200)

Antalet guideade
kunder i naturum
och terräng
17 500
(26 500)

Deltagare i
Spödagen
(ungdomar och
barn med familj),
1 306
(1 178)

Miljö

Naturen är utgångspunkten för vår verksamhet och en central del av programmet för samhällsansvar. Det prioriterade området Miljö i programmet för samhällsansvar omfattar tre helheter: miljöledning, åtgärder i anslutning till den biologiska mångfalden och klimatet i enlighet med Fortstyrelsens klimatprogram. Vi utvecklar, följer upp och mäter dessa helheter med hjälp av internationellt erkända standarder och mätare.

Innehåll:

Åtgärder för att stävja klimatförändringen och anpassa sig till den.....	113
Biologisk mångfald och ekosystem	125
Vattenresurser och naturresurser i haven	140

MILJÖ

Miljöfrågorna leds i enlighet med samhällsansvarspolitiken och det certifierade miljösystemet

Ledningen av miljöfrågor beskrivs i Forststyrelsens samhällsansvarspolitik. I början av 2023 slogs de ansvars- och miljöpolicyer som tidigare varit separata, samman till en helhet. Målet med uppdateringen av samhällsansvarspolitiken var att förtydliga ledningen av ansvars- och miljöfrågor och att allt bättre stöda den allt mer enhetliga Forststyrelsen och uppnåendet av målen. Mer information om ledningen av samhällsansvaret finns under avsnittet Samhällsansvaret leds och utvecklas enligt bästa praxis

Det miljörelaterade kriteriet för vår resultatpremie 2023 har varit ett enhetligt och ansvarsfullt Forststyrelsen, kriteriet mäts genom antalet åtgärder som ökar den biologiska mångfalden. Till dessa hör bland annat åtgärder för restaurering och naturvård, avlägsnande av vandringshinder för fiskar samt iståndsättning av gamla torvproduktionsområden samt sten- och marksubstansområden.

Forststyrelsen leder miljöfrågorna med ett certifierat miljösystem som grundar sig på den internationella

standarden ISO 14001. Vi arbetar systematiskt i enlighet med principen om kontinuerlig förbättring för att skydda miljön och säkerställa hållbart nyttjande av naturresurserna. Vi beaktar klimatkonsekvenser, anpassning till klimatförändringen, biologiska mångfalden och hållbar ekonomi samt de positiva effekterna på den regionala ekonomin och sysselsättningen i all vår verksamhet.

MILJÖ

Forststyrelsens miljögrupp koordinerar upprätthållandet av miljösystemet. Verksamhetsnivån säkerställs genom extern och intern revision.

Vi utvärderar årligen miljöaspekterna och -riskerna i vår verksamhet. I verksamheten följer vi försiktighetsprincipen när det gäller åtgärder som påverkar miljön. Vi främjar utvecklingen och ibruktagandet av miljövänliga verksamhetskoncept och teknik.

För att hantera miljökonsekvenserna och kontinuerligt förbättra miljövården utarbetar vi strategiska miljömål, -anvisningar och uppföljningsmetoder som omfattar hela Forststyrelsen. Utifrån ledningsgruppens strategiska miljömål fastställer vi årligen preciserade miljömål för de olika resultatenheterna. Dessa miljömål integreras i den praktiska verksamheten med hjälp av anvisningar och utbildning.

Utfallet av miljömålen utvärderas årligen. Resultaten sammanställs i en miljöbesiktning, där vi även fastställer de viktigaste miljöfrågorna som behöver

utvecklas. Ledningsgruppen behandlar och godkänner Forststyrelsens miljöbesiktning. Vi ställde upp sammanlagt 14 preciserade miljömål för våra strategiska teman. I slutet av 2023 har fem mål redan uppnåtts och nästan alla andra mål har framskridit, men är ännu inte färdiga. Målet att grunda ett ekosystemhotell i ett landskapsplanerat stenmaterialobjekt uppnåddes inte, eftersom det planerade objektet inte lämpade sig för genomförandet. Målet är att genomföra ett ekosystemhotell på ett annat objekt 2024.

Strategiska miljömål 2023

1. Vi ökar den biologiska mångfalden och hejdar förlusten av den.
2. Vi främjar uppnåendet av Finlands klimatmål och kolneutralitet genom att stävja klimatförändringen.
3. Vi skapar möjligheter för hållbar natur- och vildmarksturism.

Bild: Heikki Ketola/Vastavalo

MILJÖ

1. Vi ökar den biologiska mångfalden och hejdar förlusten av den.

Strategiskt miljömål	Preciserade mål	Målet har uppnåtts JA/NEJ
1.	Vi förbättrar genomförandet av miljöguiden och skogsvårdsanvisningen.	JA
1.	Vi förbättrar kompetensen inom artskydd.	JA
1.	Vi ökar kompetensen inom vattenvård.	JA
1.	Möjligheterna för vandringsfiskbestånden och viltet att överleva i föränderliga naturförhållanden förbättras genom skötselåtgärder för livsmiljön	Målet har framskridit, men är inte färdigt
1.	Utveckling av miljöledningen	Målet har framskridit, men är inte färdigt
1.	Grundande av ett ekosystemhotell i ett landskapsplanerat stenmaterialobjekt	NEJ

2. Vi främjar uppnåendet av Finlands klimatmål och kolneutralitet genom att stävja klimatförändringen.

Strategiskt miljömål	Preciserade mål	Målet har uppnåtts JA/NEJ
2.	Vi effektiviserar anpassningen till klimatförändringen.	JA
2.	Vi främjar en ökad användning av inhemsk fisk med hjälp av tillståndsarrangemang för kommersiellt fiske.	Målet har framskridit, men är inte färdigt
2.	Utveckling av förvaltningen av den byggda infrastrukturen	Målet har framskridit, men är inte färdigt
2.	Bekämpning av klimatförändringen genom att öka energimängden som produceras med vindkraft	Målet har framskridit, men är inte färdigt

3. Vi skapar möjligheter för hållbar natur- och vildmarksturism.

Strategiskt miljömål	Preciserade mål	Målet har uppnåtts JA/NEJ
3.	Vi utvecklar nätverket av strövområden.	JA
3.	Älgjaktens sociala hållbarhet i Norra Finland förbättras genom kommunikation och utbildning	JA
3.	Utveckling av hanteringen av toalettavfall vid naturturismobjekt	Målet har framskridit, men är inte färdigt
3.	Främja klimatsmart turism i strövområdena genom att förlänga turisternas vistelse i strövområdena.	Målet har framskridit, men är inte färdigt

MILJÖ

Miljösystemets funktion säkerställs genom auditeringar och uppföljningar

Miljösystemet är certifierat, vilket innebär att en utomstående part årligen bedömer systemets funktion, effektivitet och ändamålsenlighet. Vårt gällande certifikat har beviljats av Kiwa Inspecta. Certifikatet gäller fram till den 31 maj 2024.

År 2023 gjordes 6 auditeringar utöver miljösystemet ISO 14001. Vid auditeringarna granskades utöver ledningssystemets och miljösystemets funktion även ansvarsområdenas åtgärder och funktioner.

Temat för Skogsbruk Ab:s externa auditering var naturresursplaneringen i Kajanaland, Mellersta och Norra Österbotten 2023–2028. Planeringsprocessen gällande naturresurserna fanns vara väl organiserad och inkluderande. Uppföljningen av målen och åtgärderna i naturresursplanen kan ännu utvecklas som en del av Forststyrelsens rapportering.

Den externa auditeringen av Fastighetsutvecklingen

gällde vindkraft och mineraler och genomfördes i Pudasjärvi. Vid auditeringen granskades beaktandet av miljöfrågor i vindkraftsprojekt och i den ingick ett besök på området för Tolpanvaara vindkraftsprojekt. Inga avvikelser konstaterades vid auditeringen. Verksamhetsnivån konstaterades i huvudsak vara god. Man fann sju utvecklingsobjekt, till exempel att regelbundet rikta auditeringar även till samarbetspartnerna, eftersom deras verksamhet kan vara förknippad med miljörisker.

Jakt- och fisketjänsternas auditering gällde tillståndsförfaranden för kommersiellt fiske och jaktarrangemang i havsområdena. Under terrängavsnittet besökte man Uleåborgs havsområde tillsammans med sjöbevakningssektionen och träffade kommersiella fiskare. Att möjliggöra kommersiellt fiske konstaterades vara ett viktigt mål för Forststyrelsen och övervakningssamarbetet i havsområdet var bra. I vindkraftsprojekt i havsområden är det viktigt att säkerställa att Jakt- och fisketjänsternas expertis om fiske utnyttjas.

Vid auditeringen av Naturtjänsterna fokuserade man på processen för planering av skötseln och användning av nationalparkerna, samarbetet mellan Forststyrelsens olika ansvarsområden i Syöteområdet samt terrängobjekten i Syöte nationalpark. Vid auditeringen konstaterades en lindrig avvikelse i anslutning till att uppdateringen av miljöhandboken var halvfärdig. Man har kommit överens om att uppdateringen av miljöhandboken genomförs som en del av ett lärdomsprov i anslutning till ämnet.

Skogsbruk Ab har utöver miljösystemet ISO 14001 ett ETJ+-energieffektivitetssystem för styrning och förbättring av verksamhetens energieffektivitet. Energieffektivitetssystemet auditeras årligen i en egen extern auditering. Verksamheten utvärderas årligen också i de externa auditeringarna av PEFC-skogscertifieringen samt i auditeringen av verkets överensstämmelse med kraven (PEFC CoC). Skogsbruk Ab:s kunder ordnar dessutom kundauditeringar av FSC:s kriterier för kontrollerat virke. År 2023 ordnades två kundauditeringar.

MILJÖ

Den verksamhetsnivå som miljösystemet förutsätter granskas dessutom genom årliga interna auditeringar. År 2023 gjordes sammanlagt 24 interna auditeringar.

Inom Fastighetsutvecklingen genomfördes i enlighet med målen för 2023 fyra interna auditeringar, vars tema var verkställandet av auktionsmodellen för havsvindkraft, gruv-, malmlätning och intressebevakningsprocessen för guldvaskning, Larsmo-applikationens användbarhet samt förvaltning av byggnadsbeståndet. Inga avvikelser konstaterades i auditeringarna. Det gjordes 14 utvecklingsförslag och 16 positiva observationer. Resultaten av auditeringarna har behandlats vid möten hos de auditerade enheterna.

Inom Jakt- och fisketjänsterna gjordes två interna auditeringar. I auditeringarna bedömdes organisationsförändringen inom Jakt- och fisketjänsterna som en del av genomförandet av Forststyrelsens SAVOTTA-program samt beredningsprocessen för kvotbeslutet för fisket. I båda auditeringarna obser-

verades en lindrig avvikelse. Avvikelserna gäller teamens organisering i samband med organisationsreformen samt tjänstemännens roll vid möten och mötespraxis. Båda avvikelserna har beaktats och de korrigerande åtgärderna har godkänts. Inom Naturtjänsterna genomförde vi en intern revision som gällde restaurering av strömmande vatten. Inga avvikelser observerades vid revisionen.

Vid Skogsbruk Ab genomförde vi 17 interna auditeringar. Auditeringarna genomfördes inte 2023 i enlighet med den treåriga planen, eftersom tidtabellen delvis flyttades fram på grund av att kvalitetsledningssystemet byttes ut. Under auditeringarna observerades sammanlagt 13 avvikelser, vilket är något fler än under tidigare år. Största delen av avvikelserna gällde Ahjo-kursprestationer och anvisningar samt avvikelser från kravenlig verksamhet. Under auditeringarna gjordes sammanlagt 170 observationer, av vilka en del också var positiva. Av observationerna gällde 137 stycken utveckling och kontinuerlig förbättring av verksamheten. Med hjälp av det nya kva-

litetshanteringssystemet REGO kan den totala nyttan av interna auditeringar i fortsättningen förbättras och genomförandet effektiviseras. I arbetet med att utveckla systemet beaktas uppföljningen av de korrigerande åtgärder som vidtagits vid auditeringarna och de nya möjligheter som uppföljningen medför bättre än tidigare.

Miljöuppföljningen i anslutning till drivning och vattenskydd inom skogsbruket säkerställer utöver auditeringarna att arbetena har genomförts enligt överenskomna anvisningar samt effektivt med tanke på miljön och Forststyrelsens resultat. År 2023 genomfördes uppföljningarna av vattenskyddet som köpta tjänster av Tapio Palvelut Oy och de riktades till markarbeten som genomfördes med grävmaskin. Av resultaten kunde man dra slutsatsen att man under regniga tider måste fästa tillräcklig uppmärksamhet vid tillräckliga vattenskyddsåtgärder. I fråga om drivning granskades byggplatser för förnyelseavverkning och avverkning med olika åldersstruktur, drivning av avverkningsrester och genomförande av avverkning

MILJÖ

i tjädernas spelområden. Enligt bedömningen har kvaliteten på miljövården som helhet bevarats på en utmärkt nivå. Verksamhetens nivå uppfyller kraven i lagstiftningen, skogscertifieringen och Forststyrelsens miljöguide. Det finns utrymme för utveckling när det gäller att lämna skyddande buskage eller snår vid drivning och skogsvårdsarbeten. Resultaten av granskningen av tjädernas spelplatser är inte klara ännu.

Vi införde den nya PEFC-skogsstandard

Den nationella standarden för skogsvård och skogsanvändning i skogscertifieringssystemet PEFC fick internationellt godkännande i december 2022. Standarden kontrolleras vart femte år och denna uppdatering var den femte i ordningen.

PEFC-standarderna har en omfattande inverkan på praxis inom skogsbruket i hela Finland. De förnyade kraven strävar efter att stärka särskilt skogsbrukets ekologiska hållbarhet och öka effektiviteten även i fråga om den sociala och ekonomiska hållbarheten.

Kraven på centrala naturvårdsåtgärder inom skogsbruket skärps. Enligt en konsekvensbedömning som Tapio Palvelut Oy utförde år 2022 har standarden i och med ändringarna gällande skyddszoner för vattendrag och öppna myrar haft en positiv inverkan på mångfalden och vattenskyddet.

Alla statens mångbruksskogar är PEFC-certifierade med undantag av Naturresursinstitutets forsknings-skogar. Till certifieringssystemet hör dessutom systemet för uppföljning av virkets ursprung (PEFC Chain of Custody). Det virket som vi levererar uppfyller också kriterierna för FSC Controlled Wood.

Vi inledde övergången till den uppdaterade PEFC-standarderna i november 2022 och all verksamhet förutsattes uppfylla de uppdaterade kraven från och med 1 februari 2023. Preciserings- och anvisningarna till följd av de förnyade PEFC-kraven uppdaterades i miljöguiden för skogsbruket våren 2023.

Kiwa Inspecta genomförde för första gången en

extern auditering av Forststyrelsens skogsägarspecifika PEFC-skogscertifiering enligt de nya PEFC-kraven som godkändes i början av 2023 ([LÄNK: Kraven på hållbar skötsel och användning av skogarna \(på finska\)](#)) I auditeringarna observerades två lindriga avvikelser. De gällde mängden avverkningsrester som lämnas kvar vid drivning av energived samt rapporteringen om bekämpningen av rotticka. Vi har gått igenom orsakerna till avvikelserna och vidtagit korrigerande åtgärder för att undvika motsvarande avvikelser i fortsättningen. PEFC-certifikatet för Forststyrelsen Skogsbruk Ab förblir i kraft.

Vid drivning av energived hade för lite avverkningsrester lämnats kvar på ett objekt som granskades. Som en korrigerande åtgärd har vi skickat en anvisning för insamling av avverkningsrester till företagarna, utbildat dem i ärendet och gått igenom anvisningen under företagarnas utvecklingssamtal. Dessutom har alla genomförare och arbetsledare utbildats i terräng. Vi gör en inspektion av objekt som genomförts 2023 tillsammans med den entreprenör som genom-

MILJÖ

fört objektet. På så sätt säkerställer vi en gemensam syn på en tillräcklig mängd avverkningsrester. I fortsättningen gör vi årligen minst ett företagspecifikt uppföljningsbesök för objekten efter genomförandet.

Kravet på bekämpning av rotticka kopplades i de nya PEFC-kraven till den nivå som fastställs i lagen om bekämpning av skogsskador. Bekämpningen ska i fortsättningen vara omfattande. Tidigare har en del av riskobjekten kunnat hamna utanför den bekämpning som genomförs som stubbehandling utan att den har räknats som en avvikelse inom certifieringen. Vårt nuvarande uppföljningssystem är kopplat till entreprenörens anmälan om bekämpning. Enligt vårt uppföljningssystem hade bekämpningen av rotticka 2023 genomförts kravenligt vid cirka 95 procent av objekten. Vi gjorde i efterhand en granskning av objekten enligt behandlingsobjekt, utifrån vilken det kan verifieras att behandlingen har varit på den nivå som lagen kräver. Vi identifierar dock behovet av att vidareutveckla systemet och registreringen av

bekämpningen. Avvikelsen främjar alltså en kontinuerlig förbättring av verksamheten.

Istandsättning av förorenade markområden

År 2022 utredde vi sannolikheten för istandsättningsbehov i förorenade markområden (PIMA-objekt) och andra objekt som ska eftervårdas. Sådana objekt är till exempel gruvområden som tagits ur bruk eller högar med anrikningssand och slaggsten, från vilka skadliga ämnen kan urlakas i miljön. Dessutom har vi identifierat en risk som särskilt gäller eventuella blyutsläpp från skjutbaneområden till grundvattenområden samt i områden där olja har hamnat i marken till följd av annan verksamhet.

För de identifierade objekten utarbetar vi en sannolikhetsklassificering som innehåller en stegvis riskklassificering och en definition av klasser. Vi gör också en uppskattning av de objektspecifika istandsättningskostnaderna. Vi uppskattade att det nästan säkert eller sannolikt kommer att finnas tio objekt. År 2023 restaurerade vi stentäktsområdet i Huo-

tarinvaara i Kuhmo. Det egentliga restaureringsarbetet utfördes på MH-Kivi Oy:s bekostnad, eftersom orsakaren inte kunde identifieras. Föroreningen hade orsakats för flera år sedan och området hade använts av flera av Fortstyrelsens externa användare. Den exakta tidpunkten för föroreningen kunde inte fastställas och MH-Kivi Oy hade varit innehavare av marktäkts- och miljötillstånd. Fastighetsutvecklingen utförde inga andra saneringsarbeten av förorenad mark och den allmänna reserveringen på 300 000 euro användes inte.

Arrendatorerna utförde två större saneringsarbeten på statens marker. Dessutom har undersökningar av jordmånen pågått i två andra områden. Man har varit tvungen att utföra sju mindre städningar, som omfattat övergivet hushållsskräp, bilskrot eller möbler. I dessa ingick också städning av en grustäkt som olovligt använts för hagelskytte.

År 2023 ingick vi ett ramavtal med Senatfastigheter om miljötjänster och byggarbeten för miljötjänsterna.

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

Med vårt klimatprogram främjar vi Finlands klimatmål

Klimatförändringen är ett centralt tema i Forststyrelsens strategi, eftersom statens marker spelar en viktig roll både i bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen. I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna stöder Forststyrelsen i sin verksamhet målet att Finland ska vara koldioxidneutralt 2035 och koldioxidnegativt strax därefter. Enligt den senaste riksskogstaxeringen 2018 (RST12) utgjorde statens skogar nästan hälften av kolsänkan i hela Finlands skogar. Den kolsänka som utgörs av trädbeståndet på statens marker motsvarade en dryg femtedel av växthusgasutsläppen i hela Finland. Statens marker sköts och används så att de fungerar som

växande kolsänkor och kolförråd på kort och lång sikt.

I enlighet med målen i vårt klimatprogram ökar vi kolsänkorna och kolförråden och produktionen av ren energi samt minskar våra utsläpp. Dessutom innehåller vårt program åtgärder för beredskap inför föränderliga förhållanden och anpassning till klimatförändringen. Vid sidan av stävjandet av klimatförändringen och anpassningen till den är vårt mål att bevara och utveckla den biologiska mångfalden i statens mark- och vattenområden.

Utgångsnivån för uppgifterna i klimatprogrammet

beräknades 2018. Kalkylerna grundar sig på uppgifter från den tolfte riksskogstaxeringen (RST12). Utvecklingen av kolsänkorna och -förråden bedöms årligen utifrån dessa uppgifter. I uppföljningen ingår trädbeståndets tillväxt samt avverkningsavgång och naturlig avgång. Nyckeltalen för tillväxt och naturlig avgång i både mångbruksskogarna och skyddsområdena grundar sig på uppgifterna från RST12. Avverkningsavgången i mångbruksskogarna, det vill säga volymen avverkad virke, ingår i beräkningen enligt det årliga utfallet. Koldioxidavtrycket grundar sig på Forststyrelsens inköpsfakturadata och beräknas utifrån uppgifterna i Hansels tjänst Upphandlingspuls.

Klimat 2023

Kolsänka
-12,8
MtCO₂e
(-13,6)

2020

Forststyrelsens
klimatprogram inleddes
2019.

Vi istandsätter 17 000 hektar försämrade habitat
i skyddsområden och 4 760 hektar i områden där
vi bedriver affärsverksamhet före 2023.

Kolförråd
190
milj. t C
(187)

2025

Vi avstår från att använda
olja för uppvärmning av
fastigheter före 2024.

Kolhandavtryck
3,7
MtCO₂e
(3,2)

2030

Vi tredubblar
produktionen av
förnybar energi före
2030.

Koldioxidavtryck
0,1
MtCO₂e
(0,1)

2035

Vi utökar kolsänkorna i
mångbruksskogarna med
10 procent och kolförrådet i
trädbeståndet på statens marker
med 10 procent före 2035.

Mål och framsteg för Forststyrelsens klimatprogram

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

När det gäller de strategiska klimatmålen har vi redan uppnått målen för restaurering av försämrade livsmiljöer. När det gäller tredubblingen av förnybar energi är vi på god väg. Användningen av olja har inte kunnat slopas i sin helhet, utan den används fortfarande i åtta gamla fastigheter.

Planmässig skogsvård tryggar fungerande kolsänkor och kolförråd

År 2023 fortsatte vi att aktivt verkställa vårt klimatprogram genom att öka både kolsänkan i mångbruksskogarna och kolförrådet i trädbeståndet på statens marker. Vårt mål är att öka båda med 10 procent jämfört med utgångsläget 2018 (RST12) före 2035.

År 2023 var kolsänkan i statens skogar kalkylmässigt -12,8 miljoner ton koldioxidkvalenter, varav kolsänkan i mångbruksskogarnas trädbestånd var -8,4 MtCO₂ e. Kolförrådet i trädbeståndet på statens marker uppgick kalkylmässigt till 190 miljoner ton kol, varav kolförrådet i mångbruksskogarna stod

för 128 miljoner ton kol. Kolsänkan i trädbeståndet i mångbruksskogarna har ökat med cirka 2,7 procent och kolförrådet i statens skogar med 7,4 procent sedan jämförelseåret 2018. Enligt prognosen ökar kolförrådet i trädbeståndet i statens skogar ytterligare.

En central åtgärd för att öka kolbindningen och kolförrådet är en planmässig skogsvård i mångbruksskogarna. Sedan 2017 har vi satsat på skogsvård som stöder stävjandet av klimatförändringen. Behandlingen av mångbruksskogarna styrs av skogsvårdsanvisningarna och de preciserande arbetsspecifika anvisningarna samt Skogsbrukets mijöguide. Vi utnyttjar forskningsbaserad information för att utveckla avverkningen och skogsvårdsåtgärderna samt för att kontinuerligt förnya anvisningarna för skogsvård.

Vi stöder skogens och därmed kolsänkans tillväxt genom gödsling och genom att använda förädlat odlingsmaterial för att förnya skogarna. År 2023

Utvecklingen av kolsänkan och kolförrådet i trädbeståndet på statens marker 2018–2023

Indikator	RST12	2020	2021	2022	2023	Tillväxt jfr RST12
Kolsänkan i trädbeståndet på statens marker, MtCO₂e	-12,2	-13,5	-12,8	-13,6	-12,8	4,7 %
Kolsänkan i trädbeståndet i mångbruksskogarna, MtCO ₂ e	-8,2	-9,1	-8,4	-9,2	-8,4	2,7 %
Kolsänkan i trädbeståndet i skyddsområdena, MtCO ₂ e	-4,0	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4	8,78 %
Kolförrådet i trädbeståndet på statens marker, miljoner t C	177	181	184	187	190	7,4 %
Kolförrådet i trädbeståndet i mångbruksskogarna, miljoner t C	118	122	124	126	128	8,7 %
Kolförrådet i trädbeståndet i skyddsområden, miljoner t C	59	59	60	61	62	4,6 %

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

vidtogs skogsodlingsåtgärder på cirka 14 200 hektar av förnyelsearealerna i mångbruksskogarna i objekt med periodiskt skogsbruk. Utplanteringsarealen uppgick till 10 500 hektar och på den arealen planterades cirka 18 miljoner trädplantor. Över 3 700 hektar förnyades genom sådd. Vid sådden användes i regel förädlat utsäde.

År 2023 gödslade vi sammanlagt 31 600 hektar av statens mångbruksskogar, varav andelen askgödslning var 9 600 hektar. Vid gödslingen beaktar vi särskilt kraven på vattenskydd. Gödseln lagras och sprids så att den inte kommer direkt i vattendrag och diken. I grundvattenområden använder vi inte odlingsgödsel och lämnar en tillräcklig skyddszon mellan det område som ska gödslas och vattendragen. År 2023 överskred vi det årliga målet på 30 000 hektar för den totala mängden gödslad skog. År 2022 var gödslingsmängden anmärkningsvärt låg på grund av störningar i tillgången till gödsel.

Risker och anpassning i anslutning till klimatförändringen

Klimatförändringen är en av de mest centrala riskerna som påverkar Forststyrelsens verksamhet både på kort och på lång sikt. Klimatförändringen påverkar den biologiska mångfalden samt Forststyrelsens affärsverksamhet och användningen av statens marker och vatten för rekreation. Vi hanterar riskerna med hjälp av en riskhanteringsprocess som definierats av Forststyrelsen.

Vi tryggar och förbättrar den biologiska mångfalden i naturskyddsområdena och utvecklar deras värden med tanke på rekreation, naturturism och hållbar användning genom heltäckande och systematisk skötsel av nätverket av skyddsområden. Vi fäster allt större uppmärksamhet vid bedömningen av klimatförändringens effekter och anpassningsmetoder i planeringen av skötseln och användningen av skyddsområdena.

Vi stöder bevarandet och förbättringen av mångfalden i skyddsområden och mångbruksskogar med hjälp av ett områdesekologiskt nätverk. Med ekologiskt nätverk avses ett nätverk av objekt som lämnas utanför skogsbehandlingsåtgärderna eller som behandlas försiktigt och vars mål är att bevara värdefulla livsmiljöer som är typiska för området och deras arter. Kärnan i det områdesekologiska nätverket utgörs av skyddsområden och naturobjekt i mångbruksskogarna som stöder dem och dessa har avgränsats från åtgärder inom skogsbruket. I mångbruksskogarna har man dessutom fastställt ekologiska korridorer och så kallade spridningsöar som gör det möjligt för arterna att spridas mellan objekten. Det områdesekologiska nätverket utvecklar skyddsområdena och deras närområden till ekologiskt bättre fungerande helheter och ökar konnektiviteten mellan områdena.

Case:

Fjärranalys av Övre Lappland – betydande material om naturens tillstånd i Lappland och klimatförändringens effekter(metsa.fi på finska) »

Forststyrelsens miljö- och innovationspris 2023 beviljades till ett projekt där man med hjälp av maskininlärningsmetoder kartlade nästan tre miljoner hektar skydds- och ödemarksområden i Övre Lappland. Projektet gav oss samtidigt aktuell information om klimatförändringens effekter samt om samverkan av kraftigt renbete i den nordliga naturen. Av de resultat som publicerades i slutrapporten framgick att över hälften av fjällbjörkskogarnas och de trädlösa fjällhedarnas status är i olika grad försämrade.

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

Vi riktar och genomför naturvårds- och restaureringsåtgärderna så att de främjar både den biologiska mångfalden och klimatmålen. Vi beaktar i synnerhet fiskarter som trivs i kalla vatten och som drabbats av klimatförändringen i havet, sjöar och strömmande vatten vid planeringen och ordnandet av fisket, liksom vid restaureringen av livsmiljöerna. I vården av fiskevattnen övergår vi från utplanteringsbetonad vård av fiskbestånden till att stöda de vilda fiskbeståndens naturliga fortplantning och livscykel.

I och med klimatförändringen kommer skador på skogarna på grund av sjukdomar och skadegörare, stormskador och skogsbränder att öka. Stormskador påverkar också drivningen och ökar den ekonomiska risken när drivningskostnaderna stiger och virkets värde sjunker. Stormskador sänker i synnerhet värdet på timmer när träd faller och bryts och det uppstår olika fel, såsom sprickor eller flis. Detta är orsaken bakom varför grovt virke blir till fiberved eller bara lämnas i terrängen. Drivningen av det trädbestånd som stormen fällt är också dyrare och långsammare

och belastar drivningsmaterielen mer än sedvanlig drivning. Å andra sidan ökar mängden död ved som är viktig för mångfalden i terrängen i och med stormarna.

Bristen på snö och tjäle och den rikliga nederbörden försvårar verksamheten i terrängen både på skogsarbetsplatser och i underhållet av nationalparker och andra friluftsmål. Vi förbereder oss på förändringar till exempel genom att förbättra skogsvägarna så att de klarar av regniga höstar och milda vintar. Ett omfattande nätverk av skogsbilvägar är också till hjälp bland annat med att bekämpa och släcka skogsbränder.

Vi förbereder oss och anpassar oss till klimatförändringen inom skogsbruket genom att också utnyttja de senaste forskningsrönen om klimatförändringens inverkan på skogstillväxten och virkesavkastningen. Särskilt torra under högsommaren i kombination med stormskador ökar risken för skogsskador. Centrala åtgärder för att minimera skaderiskerna är god

skötsel av skogarna, korrekt dimensionerad behandling av trädbeståndet i rätt tid samt ökad variation i trädarterna. Vi strävar efter att upprätthålla och öka andelen lövträd redan under skötseln av plantskogar. Vi ökar variationen av trädarterna i barrträdsdominerade skogar genom blandodling av tall och gran på förnyelseobjekt. År 2023 inledde vi ett försök med blandodling av tall och gran i mångbruksskogarna i varje skogsteams område.

Koldioxidavtrycket av Forststyrelsens verksamhet

I början av 2023 tog vi i bruk Hansels tjänst Upphandlingspuls för beräkningen av koldioxidavtrycket. Beräkningen av Upphandlingspulsens koldioxidavtryck grundar sig på data från Forststyrelsens inköpsfakturor och Envimat-koefficienterna som utvecklats av Finlands miljöcentral (Syke). Uppskattningarna av upphandlingskategoriernas koldioxidavtryck grundar sig på de genomsnittliga koldioxidavtrycken från produkter på den finländska marknaden. Metoden följer inte den officiella standarden men ger en rikt-

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

givande bild av koldioxidavtrycket från Forststyrelsens alla upphandlingar. Finlands miljöcentral har uppdaterat utsläppskoefficienterna 2023 och Forststyrelsens utsläppssiffror har beräknats med de nya koefficienterna även retroaktivt för åren 2020–2022. För Forststyrelsens del har preciseringen av utsläppsfaktorerna särskilt höjt utsläppstalet för transport.

Koldioxidavtrycket från avverknings- och fjärrtransportoperationer har för 2019–2022 förutom Upphandlingspulsens beräkning med Metsäteho Oy:s beräkningsmodell. Modellen granskar utsläppen från drivning och transport av virke enligt arbetsfas, avverkningsätt, transportsätt och varuslag. Med hjälp av beräkningsmodellen kan vi bedöma till exempel transport- eller drivningssättens betydelse för att minska utsläppen och främja energieffektiviteten i arbetslag som anskaffas som entreprenader. Metsätehos beräkningar används som hjälp särskilt vid energikartläggningen av Skogsbruk Ab:s energieffektivitetssystem.

Drivning och transport av gagnvirke de största källorna till utsläpp av växthusgaser

Enligt Upphandlingspulsens beräkning var vårt koldioxidavtryck år 2023 cirka 0,1 miljoner koldioxidekvivalentton (105 730 t CO₂ eq.) Kalkylmässigt minskade de totala utsläppen 2023 med cirka en procent jämfört med året innan.

Mest utsläpp orsakades i kategorierna drivning och transporter som innehåller utsläppen från virkesdrivning och virkestransport. Dessa kategorier utgjorde cirka 69 procent av de totala utsläppen. I vår verksamhet uppstod näst mest utsläpp från skogsvård, byggande och underhåll av områden.

I kalkylens produkt- och servicegrupper har det under rapporteringsperioden skett ändringar i utsläppskategorierna "maskiner, anordningar och fordon" samt "varor och förnödenheter", och därför avviker rapporteringen för deras del från åren 2020–2021 och 2022–2023.

Utifrån Metsäteho Oy:s modell för utsläppskalkyl har utsläppen från drivning och fjärrtransport av virke hos Forststyrelsen minskat per kubikmeter virke som skördats och transporterats under 2019–2022 (g CO₂ eq/t och g CO₂ eq./km). Utsläppen har minskat på grund av den ökade andelen biokomponenter i bränslen, men också på grund av användningen av ny och effektiv drivnings- och transportmateriel samt användningen av energieffektiva transportformer för Forststyrelsens virkestransporter. Av virkestransporterna har sjötransporterna och järnvägstransporterna småningom ökat och biltransportens andel minskat.

Forststyrelsen deltar i det fleråriga projektet ACE som inleds i början av 2024. Projektets syfte är att stöda Finland i uppnåendet av EU:s klimatförpliktelser och koldioxidneutralitet, särskilt inom ansvarsfördelningssektorn. Tyngdpunkten i projektet ligger på åtgärder som identifierats som svåra med tanke på att minska utsläppen inom delområdena jordbruk, tung trafik och industriella processer. Forststyrelsen deltar i projektet för att främja åtgärder inom energieffektiviteten av virkest-

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

ransport- och drivningsmaterielen liksom arbetsmaskiner samt ibruktagandet av rena drivkrafter.

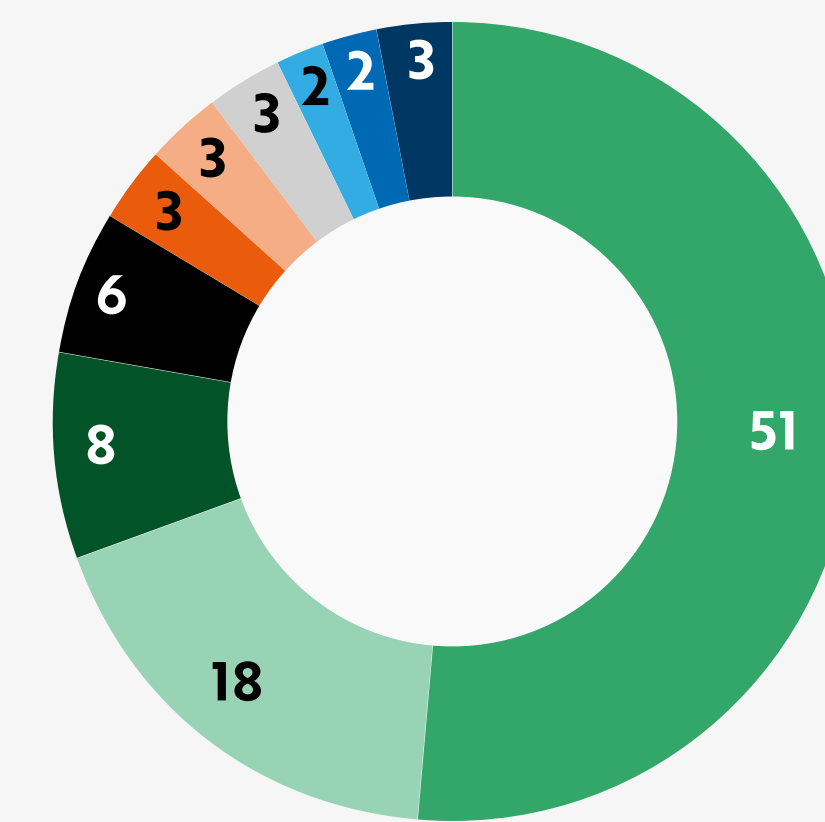
Utsläppen minskas genom att utveckla energieffektiviteten

Vi fortsatte utveckla energieffektivitetssystemet ETJ+ som togs i bruk vid Forststyrelsen Skogsbruk Ab 2021 och de därtill anknutna energieffektivitetsmålen. Målet är att styra drivningen av virke och virkestransporten i en mer energieffektiv riktning och minska växthusgasutsläppen i anslutning till dem genom att använda förnybara bränslen och teknologier samt utveckla logistiken och operationerna inom drivning och transport. Kriterierna för energieffektivitet utvecklas också vid upphandling av skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten. Skogsbrukets energieffektivitet bedöms utifrån beräkningar av koldioxidavtrycket.

År 2022 inledde vi flottning som en del av klimatprogrammet efter en paus på sju år. Transport av träd i vattendrag och i synnerhet flottning är en betyd-

ligt mer energieffektiv transportform än till exempel tåg- eller biltransport på långa avstånd. År 2023 ökade Forststyrelsen mängden flottat virke till 1,5 gånger jämfört med mängden året innan och avsikten är att öka mängden ytterligare år 2024. Med hjälp av flottning strävar vi också efter att svara på förändringar som skett snabbt i verksamhetsmiljön, såsom den belastning på bannätet som orsakas av att importvirket stannat av på grund av Rysslands anfallskrig.

Utöver flottning används vid virkestransporter Europas första långtradare för virkeskombinationer med helsläp som går med biogas. Utsläppen under bilens livscykel är upp till 90 procent mindre jämfört med fordon som använder fossila bränslen. I anslutning till klimatprogrammet har vi också utvecklat och prövat andra mer klimatvänliga transportformer, såsom fordonskombinationer för virkestransport som drivs med förnybar diesel, stora virkesbilar (HCT) samt långa tågtransporter (LHT).

Utsläpp från Forststyrelsens egen verksamhet 2023

- Transporttjänster: gagnvirke och träenergi 51 %
- Drivningstjänster: gagnvirke och träenergi 18 %
- Skogsvård 8 %
- Byggande och underhåll av områden 6 %
- Vägprojekt 3 %
- Lokal- och fastighetskostnader 3 %
- ICT- och digital upphandling 3 %
- Administrativa tjänster: personal och resor 2 %
- Varor och förnödenheter 2 %
- Övriga 3 %

Forststyrelsens största utsläppskällor och deras utveckling 2020–2023

Utsläppskälla	2020 t CO ₂ eq.	2020 Andel av de totala utsläppen	2021 t CO ₂ eq.	2021 Andel av de totala utsläppen	Förändring 2020– 2021	2022 t CO ₂ eq.	2022 Andel av de totala utsläppen	Förändring 2021– 2022	2023 t CO ₂ eq.	2023 Andel av de totala utsläppen	Förändring 2022– 2023	GHG pro- tokoll
Transporttjänster: gagnvirke och träenergi	45 300	52 %	50 340	50 %	10 %	56 010	52 %	10 %	54 000	51 %	-4 %	Scope 3
Drivningstjänster: gagnvirke och träenergi	14 870	17 %	17 190	17 %	13 %	17 440	16 %	1 %	18 990	18 %	8 %	Scope 3
Byggnad och underhåll av områden	4 320	5 %	4 890	5 %	12 %	8 080	8 %	39 %	6 620	6 %	-22 %	Scope 3
Skogsvård	6 850	8 %	7 910	8 %	13 %	6 450	6 %	-23 %	8 580	8 %	25 %	Scope 3
Vägprojekt	3 010	3 %	3 010	3 %	0 %	4 000	4 %	25 %	3 500	3 %	-14 %	Scope 3
Lokal- och fastighetskostnader	5 640	6 %	7 950	8 %	29 %	3 220	3 %	-147 %	3 470	3 %	7 %	Scope 1 ja 2
Maskiner, anordningar och fordon	1 940	2 %	2 660	3 %	27 %							Scope 1 ja 3
ICT- och digital upphandling	2 470	3 %	2 770	3 %	11 %	3 010	3 %	8 %	3 180	3 %	5 %	Scope 1, 2 ja 3
Administrativa tjänster: personal och resor	1 850	2 %	2 020	2 %	8 %	2 220	2 %	9 %	2 010	2 %	-10 %	Scope 1 ja 3
Varor och förnödenheter						2 510			1 880	2 %	-34 %	Scope 1 ja 3
Övriga	1 300	1 %	1 980	2 %	34 %	3 910	4 %	49 %	3 510	3 %	-11 %	Scope 1 ja 3
Summa	87 570	-	100 730	-	13 %	106 920	-	6 %	105 730	-	-1 %	

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

Vi lanserade nya havsvindkraftsprojekt

Vi utvecklar aktivt affärsmöjligheterna för förnybar energi i statens mark- och vattenområden och främjar på så sätt Finlands klimatneutralitet. För vindkraftens del var projektutvecklarnas intresse och förfrågningar gällande statens markområden fortsatt höga. Dessutom har intresset för Finlands territorialvatten som placeringsplats för vindkraft ökat betydligt.

Forststyrelsens verksamhetsmodell för överlåtelse av havsvindkraftsobjekt godkändes i december 2021. I enlighet med modellen identifierar vi objekt som lämpar sig för havsvindkraftsproduktion i statens allmänna vattenområden som förvaltas av Forststyrelsen, ansvarar för utvecklingen i det inledande skedet av projekten och konkurrensutsätter arrenderätterna för dessa områden samt deltar i det kommersiella förfarandet för projektutveckling i det inledande skedet.

Vattenfalls och Forststyrelsens gemensamma havsvindkraftsprojekt i Korsnäs framskred enligt planerna

under 2023. År 2023 uppdaterades läget och storleken på Korsnäs projektområde i Österbotten enligt de uppdaterade uppgifterna i utkastet till landskapsplan. Storleken på tilläggsområdet är 5 400 ha och hela projektarealen i Korsnäs är 27 400 ha.

Tilläggsområdet gör det möjligt att öka projektstorleken i Korsnäs från 1 300 megawatt (MW) till 2 000 megawatt. Forststyrelsen och Vattenfall utvecklar det ursprungliga området och tilläggsområdet som en helhet. Även miljökonsekvensbedömningen och planläggningen görs som en helhet. Utvecklingen av Korsnäs havsvindkraftsprojekt beräknas pågå i cirka fyra år och den beräknas vara i produktion på 2030-talet. Korsnäs projektområde ligger cirka 15 kilometer från kusten och är Finlands första vindkraftsprojekt på öppet hav.

Under våren 2023 lämnade Forststyrelsen in ett planläggningsinitiativ till kommunerna Siikajoki, Karlö och Pyhäjoki samt till Brahestad, Närpes och Kristinestad. På sommaren framskred förberedelserna för projekten

med lodning av havsbotten utanför Närpes, Pyhäjoki, Brahestad och Siikajoki. Under lodningen samlade man in information om egenskaperna hos havsbotten i områden som anvisats för havsbaserade vindkraftsprojekt. Lodningarna genomfördes av Geologiska forskningscentralen GTK.

I november inledde Forststyrelsen en konkurrensut-sättning av två havsvindkraftsprojekt. Ebba ligger utanför Pyhäjoki och Brahestad och Edith är beläget utanför Närpes. Båda projektens nominella effekt är 1 600 MW. Projektberedningen fortsätter i samband med den övriga miljökonsekvensbedömningen och beredningen av tillståndsprocesserna.

Lokala invånare och intressentgrupper informerades om hur havsvindkraftsprojekten framskrider vid fem evenemang. Under Vindkafe-evenemangen i maj och november informerades lokala intressentgrupper om hur havsvindkraftsprojektet i Korsnäs framskrider. I slutet av november 2023 när konkurrensut-sättningen av havsvindkraftsprojekten Ebba och Edith inleddes, ordnade

ÅTGÄRDER FÖR ATT STÄVJA KLIMATFÖRÄNDRINGEN OCH ANPASSA SIG TILL DEN

vi lokala evenemang för intressentgrupper i Närpes, Pyhäjoki och Brahestad.

Projektutvecklingen av vindkraften på statens mark har varit en del av vår ansvarsfulla affärsverksamhet sedan början av 2010-talet. År 2023 pågick projekt vid Forststyrelsen för projektutveckling av landbaserad vindkraft i Kajana, Simo, Puolanka, Sievi och Kivijärvi. Dessutom pågick sex samprojekt med olika aktörer. Utöver vår egen projektutveckling av vindkraft och våra gemensamma projekt arrenderar vi också ut statens områden till andra projektutvecklare för deras projekt. I slutet av 2023 hade totalt 173 vindkraftverk byggts i statens områden, vilket motsvarar 683 megawatt (MW) vindkraft.

Utöver vindkraftsverksamheten utreder vi aktivt olika alternativ för att genomföra solenergiprojekt samt lämpliga objekt för solenergi i de områden som vi förvaltar. Sambruk av solenergi och landbaserad vindkraft skulle jämna ut svängningarna och produktiviteten i energiproduktionen. Solenergiprojekt kan också med-

föra investeringar i förnybar energi i områden där det inte finns någon projektutveckling för vindkraft.

Bild: Mikko Törmänen

Med Forststyrelsens havsvindkraftsprojekt mot kolneutralitet

Områdenas
vindkraftspotential totalt
10 000 MW

Konkurrensutsättningarna
genomförs
2023-2025

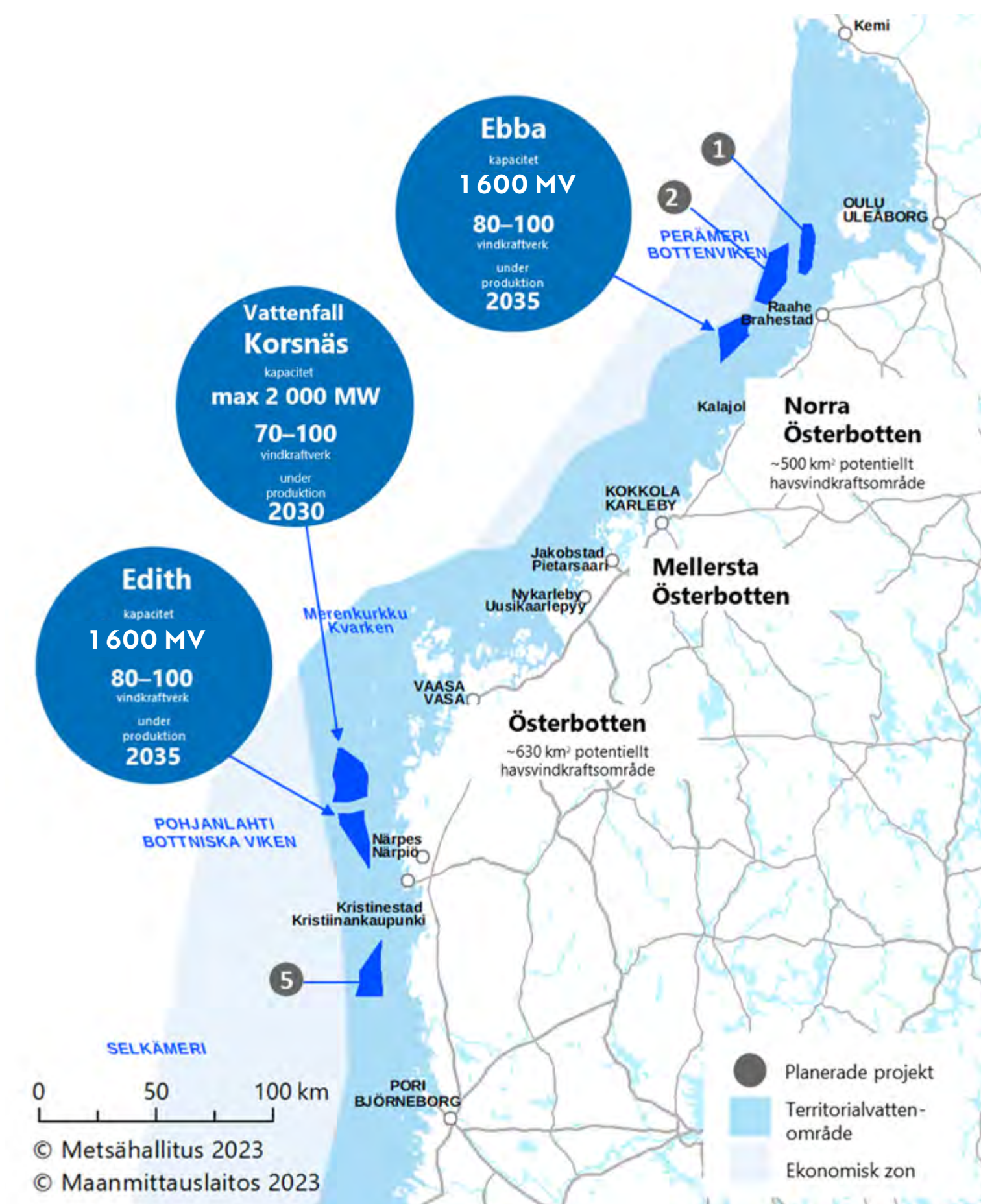
Investeringsvärdet för
en havsvindkraftspark
3-4 md €

Ett havsvindkraftverk kan
producera för en kommun
70 000 €
intäkter från
fastighetskattårligen.

Med havsvindkraft kan man avsevärt öka den förnybara elproduktionen i Finland. Havsvindkraft möjliggör en grön övergång som skapar en helt ny bransch i Finland och internationella investeringar.

- Vi förvaltar statens mark- och vattenområden ansvarsfullt. I början av havsvindkraftsprojekten fungerar vi som projektutvecklare och beviljar reservering och koncessioner. I slutskedet av projekten blir vi arrendegivare. Vattenområdena kommer också i fortsättningen att ägas av staten.
- Vi genomför förutredningar av havsvindkraftsprojekt och utnyttjar bland annat vår omfattande kunskap om geografisk information. Vid valet av område beaktar vi havsplanen och landskapsplanerna. För beviljandet av tillstånd för projekten gör vi mer detaljerade utredningar om miljön samt bedömer konsekvenser och genomförbarheten.
- Vi ansvarar för projektens internationella konkurrensutsättningar, där vi utifrån anbuden väljer de bästa genomförarna av havsvindkraftsparkerna.
- Korsnäs konkurrensutsättning ordnades 2022. Vattenfall valdes att genomföra havsvindkraftsparken.

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

Vi tryggar den biologiska mångfalden och hejdar förlusten av den

Att trygga den biologiska mångfalden och stävja förlusten av den är ett av Forststyrelsens strategiska löften. Vi hejdar förlusten av biologisk mångfald på statens mark- och vattenområden genom aktiva åtgärder som upprätthåller och ökar den biologiska mångfalden samt minimerar de skadliga konsekvenserna för miljön. Vid sidan av arbetet för den biologiska mångfalden genomför vi Forststyrelsens klimatprogram. Våra åtgärder till förmån för den biologiska mångfalden och klimatet stöder också uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling.

År 2023 använde vi en miljon mindre än året innan för aktiva restaurerings- och naturvårdsåtgärder som ökar den biologiska mångfalden, sammanlagt något över 14 miljoner euro. Av detta är cirka 13 miljoner euro budget- och EU-finansiering till Naturtjänsterna och 1,1 miljoner euro är intern finansiering av Forststyrelsen Skogsbruk Ab.

Arbetet med att hejda förlusten av biologisk mångfald syns positivt i den lokala ekonomin, eftersom vi genom åtgärderna för restaurering och naturvård i stor utsträckning använder köpta tjänster och avtalsföreta-

gare. År 2023 använde vi sammanlagt cirka 5 miljoner euro till köpta tjänster för restaurering och naturvård av skyddsområden. I mångbruksskogarna användes avtalsföretagarnas tjänster för naturvård och restaurering till ett värde av cirka 600 000 euro.

Forststyrelsen Skogsbruk Ab satsar dessutom årligen nästan 80 miljoner euro på den biologiska mångfalden genom att upprätthålla ett områdesekologiskt nätverk och cirka två miljoner euro genom att öka mängden död ved.

Biologisk mångfald 2023

Naturvårds- och restaureringsåtgärder på över

13 900 ha

Circa **75** miljoner m³ av mängden död ved i hela Finland på statens marker

Avlägsnade vandringshinder

170 stycken

Mängden blandskog **12 %** procent av skogsmarkens areal på alla statens marker

14 HAV OCH MARINA RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

I början av 2023 kom regeringen överens om en balansöverföring i anslutning till skyddet av skogarna. Av Forststyrelsens grundkapital överfördes cirka 30 000 hektar markområden som används för affärsverksamhet till skyddsområden i balansräkningen för de offentliga förvaltningsuppgifterna. De skyddade objekten har varit i begränsad användning eller använts utanför skogsbruket, men på så sätt överfördes de till att skyddas permanent. Det finns sammanlagt 50 objekt på olika håll i Finland.

Som en del av kampanjen Min Naturgåva överförde vi 3 375 hektar statsägda områden med varierande naturvärden till skydd år 2023. Med kampanjen Min Naturgåva uppmuntrade miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet finländarna att inrätta naturskyddsområden under 2019–2022. Områdena uppgick till 3 375 hektar, så vi skyddade lika mycket på statens marker. Olika naturtyper på olika håll i Finland valdes ut som objekt. I valet betonades enhetligheten och sammankopplingen med befintliga områden som ökar genom att placera objekt i

anslutning till dem. Av de valda objekten gränsar 72 procent till ett befintligt skyddsområde. Till exempel Aalistunturi skyddsområde utvidgades med 327 hektar.

Vi genomför aktivt livsmiljöprogrammet Helmi på statens marker

Målet med det riksomfattande livsmiljöprogrammet Helmi är att stärka den biologiska mångfalden i Finland och trygga de livsviktiga ekosystemtjänster som naturen erbjuder samt samtidigt stävja klimatförändringen och främja anpassningen till den. Forststyrelsens Naturtjänster är den största enskilda aktören inom programmet. Jakt- och fisketjänsternas uppgift i programmet är att utrota främmande rovdjur, det vill säga mink och mårdhund, i värdefulla fågelvattenområden. Forststyrelsen Skogsbruk Ab deltar i programmet med en satsning enligt ägarpolitiken och genomför arbetet med egen finansiering.

I skyddsområdena hänför sig målen i Helmi-programmet till restaurering av myrar och skogar, res-

taurering och skötsel av fågelvatten och fågelvåtmarker, vårdbiotoper, småvatten och strandnatur samt naturvård av skogbevuxna livsmiljöer. De mål som ställts upp för statens mångbruksskogar gäller restaurering av myrar, skötsel av lundar och solexponerade miljöer, ökad användning av eld och avlägsnande av vandringshinder för fiskar. Under de kommande åren kommer man också att öka restaureringen av strömmande vatten till målen. Vi genomför en del av Helmi-arbetena i samarbete mellan Forststyrelsens ansvarsområden och andra aktörer, vilket ger synergifördelar och större genomslagskraft.

I skyddsområdena överskred vi Helmi-programmets övergripande mål för regeringsperioden 2020–2023, som var 14 000 hektar restaurerade myrar och restaurerade vårdbiotoper. Verksamheten framskred planerligt även i andra livsmiljöer inom Helmi med undantag av den kontinuerliga skötseln av vårdbiotoper. Vi fortsatte också restaureringarna under vatten i havsområdena. De goda resultaten för 2023 grundar sig huvudsakligen på den finansiering som ännu

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

fanns tillgänglig och som möjliggjorde anställning av nödvändig visstidsanställd personal. Vi utarbetar Helmi 2030-planen, där vi fastställer de årliga målen för restaurering och vård av olika livsmiljöer i skyddsområdena samt de resurser som dessa kräver fram till 2030.

Vi följer upp och bedömer Natura-områdenas tillstånd regelbundet. I NATA-bedömningarna fastställs områdets natur-, kultur- och bruksvärden, deras status samt hot gentemot värdena. Utifrån bedömningen fastställs vilka åtgärder som behövs för att uppnå eller bevara målbilden. Dessutom bedöms naturtypernas och arternas status områdesvis samt huruvida de vidtagna skyddsåtgärderna är tillräckliga.

År 2023 gjorde vi sammanlagt 54 NATA-bedömningar, vilket överskred målet som fastställdes. Dessutom var målet att 78 procent av informationen om naturtyper och arter skulle vara aktuell i slutet av 2023, men andelen aktuell information stannade vid 65 procent. Den största orsaken var att lagringen av

De viktigaste naturvårds- och restaureringsåtgärderna för att trygga och främja mångfalden i naturskyddsområdena 2023*

Åtgärder	Mål 2023	Utfall 2023
Återställning av myrar och istandsättning av vårdbiotoper i enlighet med HELMI-programmet, andel av målet för regeringsperioden (sammanlagt 14 000 ha), %	100	112
Förbättring av livsmiljöer, areal för restaurering, ha (med undantag av kontinuerlig skötsel av vårdbiotoper)	3 150 ha	5 580 ha
Fortlöpande skötsel av vårdbiotoper i statens skyddsområden, ha	6 300 ha	5 733 ha

* Forststyrelsens Naturtjänster utför naturvård med markägarnas tillstånd även i privata skyddsområden. Denna naturvård ingår i tabellen och utgör cirka 10 procent av den vårdade arealen.

det omfattande fjärranalysmaterialet om Övre Lappland flyttades till början av 2024.

LIFE-projekten är av stor betydelse för stävja förlusten av biologisk mångfald

Vi utför naturvård och restaurering samt art- och vattenskydd även i många fleråriga EU-finansierade LIFE-projekt. Deras andel var cirka 15 procent av den genomförda arealen. I vissa projekt deltar flera av Forststyrelsens ansvarsområden och i flera även ett omfattande nätverk av partner.

Finlands genom tiderna största EU-finansierade LIFE-naturprojekt fick ett finansieringsbeslut på 50 miljoner euro hösten 2023 och inleddes i början av 2024. Av finansieringen av Priodiversity LIFE-projektet kommer 30 miljoner euro från LIFE-fonden, resten är nationell finansiering. Med hjälp av projektet bekämpas förlusten av biologisk mångfald, sammanställs och etableras bästa praxis samt ökas aktörernas utbildning. Projektet leds av Forststyrelsens Naturtjänster och Forststyrelsens Skogsbruk Ab och

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

Jakt- och fisketjänster deltar i projektet. Inom projektet utarbetas landskapsvisa program för biologisk mångfald och restaureringen fortsätter som en del av Helmi-programmet. Vid restaurering och naturvård eftersträvas omfattande koncentrationer av områden med värdefull mångfald som kan omfatta både naturskyddsområden och områden utanför dem. Det är frivilligt för markägare att delta i projektet.

Projektet Priodiversity LIFE fortsätter arbetet inom projektet Hydrologi-LIFE som avslutades 2023. Inom projektet Hydrologi-LIFE iståndsattes våtmarksnatur och nästan 6 000 hektar myrmark restaurerades. Åtgärderna riktades till över hundra Natura 2000-områden. Finlands Skogscentral och Tapio Oy pilottestar en metod där vatten leds från en dikad ekonomiskog längs leddiken till en skyddad myr i närheten. Metoden som återställer myrens naturliga vattenhushållning har visat sig vara ett kostnadseffektivt sätt att samordna iståndsättningsdikning i ekonomiskogar och restaureringsåtgärder för

skyddsmyrar. Metoden utnyttjades för sammanlagt 25 skyddsmyrar 2023.

En internationell expertgrupp utvärderar skötseln av vårt nätverk av naturskyddsområden

I vår strategi har vi satt upp målet att vara av världsklass i skötseln av skyddsområdena. En utvärderingsgrupp som består av internationella experter bedömde kvaliteten på skötseln av naturskyddsområdena sommaren 2023. I bedömningen användes Internationella naturvårdsunionens (IUCN) metod Protected areas management effectiveness evaluation. Där bedöms till exempel hur effektivt och bra naturskyddsarbetet är, hur den biologiska mångfalden tryggas, vad vandrarens kundupplevelse består av samt hur partner och sammanslutningar deltar i beslutsfattandet. Utvärderingsgruppen bekantade sig med informationsmaterialet och besökte olika objekt i Finland.

Utvärderingsrapporten publiceras våren 2024. Enligt

en preliminär bedömning ansågs Finlands skyddsområdessystem vara starkt, skyddsområdena sköts väl enligt internationell måttstock och Naturtjänsternas personal är kompetent och engagerad. Enligt bedömningsgruppen borde man i vården av skyddsområdena och i kommunikationen allt mer betona betydelsen av de fördelar som skyddsområdena producerar och att naturvärdena bevaras. Gruppens övriga utvecklings- och förbättringsförslag gällde bland annat främjande av områdesskyddet, ökat samarbete och ökad delaktighet samt utveckling av planeringen och informationshanteringen. Vi utnyttjar rekommendationerna i verksamhetsreformen och den övriga utvecklingen av verksamheten.

Vi vidtar aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogarna

Vi förbättrar de försämrade livsmiljöernas tillstånd i mångbruksskogarna genom aktiv naturvård och upprätthåller eller vårdar livsmiljöerna så att deras strukturella drag bevaras och utvecklas i önskad riktning med tanke på mångfalden.

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

År 2023 satsade vi cirka 1,1 miljoner euro på naturvårdsarbeten i statens mångbruksskogar och över-skred för många åtgärders del de mål som ställts upp för 2023. Vårt mål är att trygga skogsnaturens mångfald och öka den vid sidan av skogsbruksverksamheten. Vi restaurerade cirka 1 900 hektar myrmark, vilket är cirka 300 hektar mer än året innan. Vi avlägsnade också fler vandringshinder än året innan, sammanlagt 170 stycken. Forststyrelsen Skogsbruk Ab avlägsnade 169 vandringshinder och Jakt- och fisketjänsterna avlägsnade ett vandringshinder. Dessutom restaurerade vi strömmande vatten och genomförde hyggesbränningar i naturvårdssyfte. Avlägsnandet av främmande arter och skötseln av vårdbiotoper gjordes i samarbete mellan ansvarssområdena.

Vår yrkeskunniga personal ansvarar för naturvården i mångbruksskogarna. Arbetet planeras i enlighet med ägarpolitiska mål och Forststyrelsens egna miljöanvisningar. Forststyrelsens avtalsföretagare ansvarar för genomförandet av arbetet. De har satt sig in

Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s centrala naturvårds- och restaureringsåtgärder i statens mångbruksskogar 2023 för att trygga och främja mångfalden

Åtgärder	Mål 2023	Utfall 2023
Restaurering av myrar, ha	1 100	1 915
Skötsel av lundar, ha	100	153
Skötsel av solexponerade miljöer, ha	40	17
Hyggesbränning och bränning av grupper av naturvårdsträd, ha	450	506
Avlägsnande av vandringshinder, st.	165	169

i Forststyrelsens miljö- och kvalitetssystem och förbundit sig att följa Forststyrelsens principer för samhällsansvar.

Mängden död ved som är viktig för mångfalden ökar

Vi följer utvecklingen av mängden död ved och grova aspar som är viktiga för mångfalden på statens marker med hjälp av Naturresursinstitutets riksskogstaxering. De senaste resultaten av uppföljningen av död ved grundar sig på terrängmätningar 2018–2022 i samband med riksskogstaxeringen (RST 12 och 13).

Mängden död ved i mångbruksskogarna är för närvarande i genomsnitt 8,1 kubikmeter per hektar skogsmark. Målet för mängden död ved är 10 kubikmeter per hektar på lång sikt. På alla statens skogs- och tvinmarker finns det sammanlagt cirka 75 miljoner kubikmeter död ved och mängden håller på att öka.

I mångbruksskogarna tryggar vi mängden död ved genom att spara alla döda träd och lämna naturvårdsträd i alla behandlingsområden under alla skeden av skogsbruket. På lång sikt omvandlas levande naturvårdsträd efter att ha dött till död ved. Vi lämnar också konstgjorda högstubbar på avverknings-

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

områdena. Högstubbar är levande träd som kapats på 2–5 meters höjd och därför snabbt murknar till död ved. Vi beaktar även mängden död ved vid drivning i stormskadad skog.

Enligt resultaten från miljöuppföljningarna för 2023 lämnade vi i genomsnitt 16 levande naturvårdsträd per hektar vid förnyelseavverkning av mångbruksskogar. De lämnade naturvårdsträden motsvarar det som avses med levande naturvårdsträd i Skogsbrukets miljöguide. Antalet överskrider målsättningen i miljöguiden på 10 levande naturvårdsträd/hektar. Utöver levande naturvårdsträd lämnas också all död ved samt övriga döda lågor och torrakor kvar i skogen. Mängden naturvårdsträd uppfyller både det gamla och det nya PEFC-certifieringskriteriet, som togs i bruk i början av 2023. I uppföljningarna 2024 bedöms hur PEFC-kraven uppfylls i enlighet med den gällande nya standarden.

Vi ökar mängden grova aspar genom att lämna tillräckligt med lövträd i områdena vid skogsbehand-

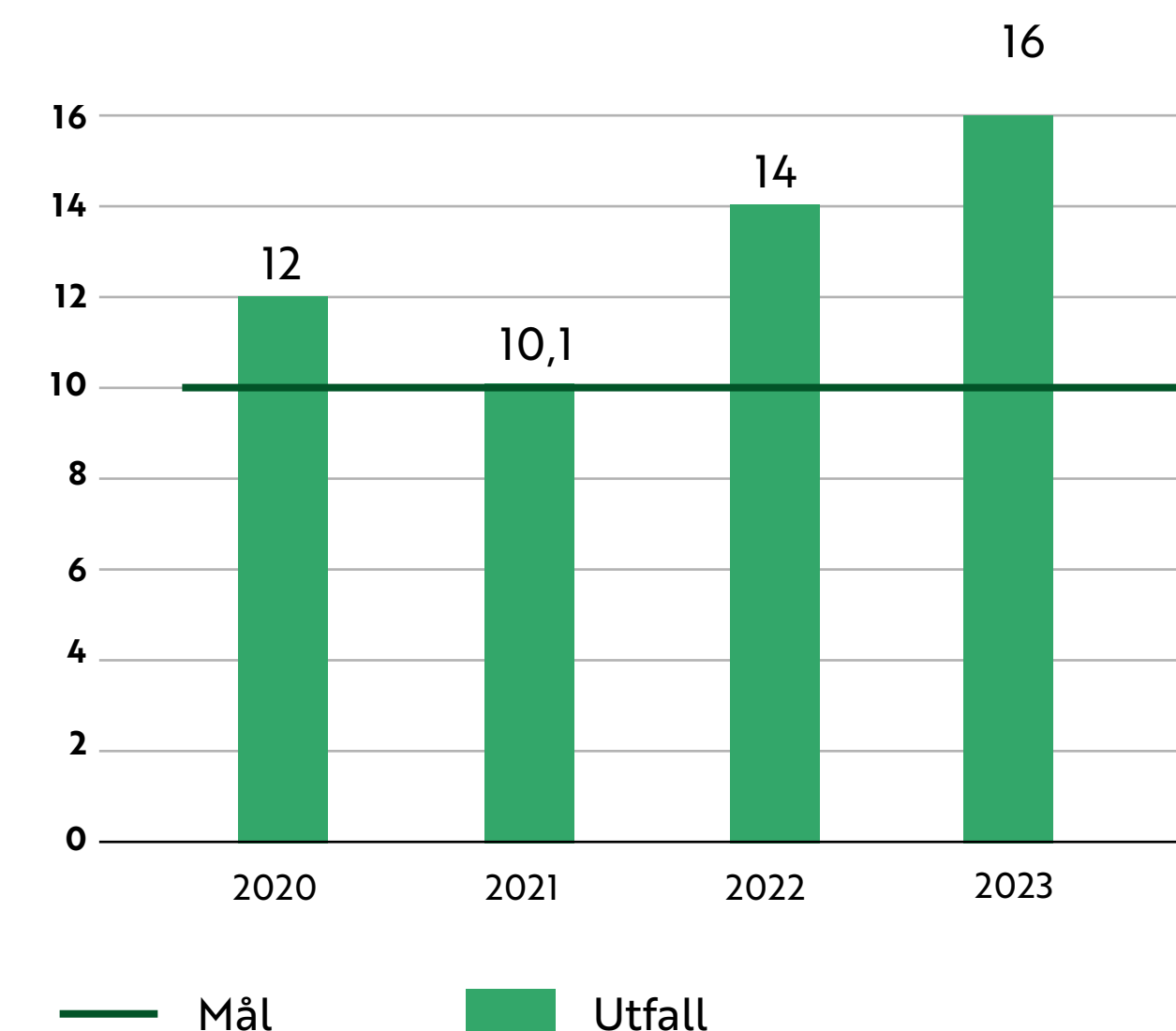
lingen och genom att gynna aspen som naturvårdsträd. På statens marker finns det enligt de senaste terrängmätningarna 2018–2022, som utfördes i samband med riksskogstaxeringen, cirka 0,5 kubikmeter grova aspar per hektar. I den föregående terrängmätningen (2017–2021) fanns det 0,51 kubikmeter grov asp per hektar.

I skyddsområdenas skogar uppkommer död ved vid restaureringsbränder och till följd av stormar. Vi utökar dessutom aktivt mängden död ved i samband med andra naturvårdsåtgärder. Till exempel när vi avlägsnar skuggande träd kring aspar och ädla lövträd faller vi stammarna till marken. Bevarandet av enskilda hotade artförekomster kan också underlättas genom att aktivt fälla eller ringbarka träd, om en förekomst hotar att försvinna utan dessa åtgärder.

Vi har överskridit arealmålet för kontinuitetsskogsbruk

Vi har uppnått och överskridit det mål som ställts upp i de ägarpolitiska riktlinjerna, enligt vilka

Värdefulla naturvårdsträd som lämnats kvar i mångbruksskogarna enligt Skogsbrukets miljöguide*

*Värdefulla, levande naturvårdsträd är till exempel enskilda träd som är grövre än det dominerande trädbeståndet, hålträd, träd där rovfåglar byggt bo eller säl, rönn och ädla lövträd med en diameter på minst 10 cm i brösthöjd.

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

andelen kontinuitetsskogsbruk i statens mångbruks-skogar ska vara 25 procent av avverkningsarealen av förnyelsekaraktär.

Vi inriktar oss på att förlänga omloppstiden och att införa kontinuerlig skogsodling på objekt där skogsbehandlingen samordnas med till exempel rekrea-tionsanvändningen, beaktandet av landskapet eller renskötseln. På torvmarker är målet att bättre beakta skogsbehandlings konsekvenser för klimatet och vattenskyddet. Objekten för kontinuitetsskogsbruk är till exempel karga tallskogar i Lappland, skogar i turist- och strövområden samt lämpliga skogar på torvmarker.

I fortsättningen kommer vi att inrikta kontinuitets-skogsbruk främst till torvmarker och objekt som är viktiga med tanke på mångsidig användning.

År 2023 var den totala avverkningsarealen 92 000 hektar, vilket motsvarar 2,6 procent av arealen skogs-mark i mångbruksskogarna. Av arealen behandlades

72 procent genom beståndsvårdande avverkning och 28 procent genom förnyelseavverkning. Av arealen med förnyelseavverkning genomfördes 37 procent genom avverkningsmetoder för kontinuitetsskogsbruk.

Vi samlar in information och erfarenheter om till-läpningens möjligheterna för kontinuerlig skogsodling från de observationsområden som grundats i Suo-mussalmi och Savukoski 2019. Det tredje observa-tionsområdet i Rautavaara lades ner när den utvid-gning av Tiilikajärvi nationalpark som riksdagen godkände i februari delvis sträckte sig över observa-tionsområdet och minskade antalet permanenta för-söksområden och deras areal.

Med hjälp av observationsområdena produceras forskningsrön och praktisk erfarenhet om hur olika metoder för kontinuitetsskogsbruk lämpar sig på olika växtplatser och i olika geografiska områden. Utöver uppgifter om skogarnas förnyelse, tillväxt och virkesavkastning ska områdena producera informa-

Procentandelen för kontinuitetsskogsbruk av areal med förnyelseavverkning 2020–2023

År	Mål, %	Utfall, %
2020	25	31
2021	25	39
2022	25	47
2023	25	37

tion om hur kontinuitetsskogsbruk i stor skala och på lång sikt påverkar skogsnaturens mångfald, trädbe-ståndens motståndskraft mot skador samt skogsbru-kets lönsamhet.

År 2022 inledde vi ett samarbete med Metsäteho Oy för att utreda produktivitetsskillnaderna mellan olika

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

skogsbehandlings sätt i hela skördekedjan på observationsområdena. I utredningen utnyttjas uppföljningsinformation från skogsmaskiner om tidsanvändningen som samlas in i samarbete med drivningsföretagare. I observationsområdena gjorde vi också en kombinerad kvalitets- och miljöuppföljning, vars resultat färdigställdes i början av 2023. Enligt resultaten har avverkningarna i regel lyckats enligt målen.

Gamla skogar och skogar i naturtillstånd samt OECM-områden

För skydd av gamla skogar och skogar i naturtillstånd som grundar sig på kraven i EU:s mångfaldsstrategi bereddes nationella kriterier i samarbete mellan Finlands miljöcentral (Syke) och Naturresursinstitutet (Luke). Forststyrelsen kommenterar hur arbetet framskrider i uppföljningsarbetsgruppen för METSO-programmet. Forststyrelsen förberedde sig på att kartlägga och avgränsa de definitionsenliga objekten. Färdigställningen av de slutliga kriterierna har fördröjts, men fältarbetena antas komma igång sommaren 2024.

På initiativ av miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet inledde Luke och Syke ett projekt vars uppgifter omfattar att granska och rapportera till miljöministeriet om uppfyllandet av kriterierna för OECM-områden (Other Effective Conservation Measures). OECM-områdena uppfyller de fastställda kriterierna, stöder egentliga skyddsområden och kompletterar skyddshelheten. Granskningen av uppgifterna förutsätter att projektet får tillgång till den geografiska informationen om områdestyperna i Forststyrelsens förslag till OECM-område som färdigställdes 2022. Uppgifterna i fråga granskas gentemot OECM-kriterierna och ett slutligt förslag till de uppgifter som ska rapporteras utarbetas. Uppgifterna rapporteras till miljöministeriet i samförstånd med Forststyrelsen.

Vi inledde genomförandet av ett nytt skogsdatasystem

Informationen om skogstillgångarna utgör grunden för skogsplaneringen och är ett centralt stöd i beslutsfattandet. Mängden information ökar och

preciseras kontinuerligt och samtidigt framhävs dess betydelse när allt fler faktorer ska beaktas i planeringen av användningen av skogarna. En effektiv och dynamisk hantering av informationen om skogstillgångarna förutsätter att datalagret utvidgas, att den egentliga informationsstrukturen ändras, att informationssystemets prestanda förbättras samt att informationssäkerheten och tillgången till information tryggas bättre än tidigare.

År 2022 inledde vi en reform av systemet för data om skogarna. Syftet är att allt bättre koppla de strategiska målen och målen för samhällsansvaret till skogsplaneringen samt att förbättra samordningen av olika ekosystemtjänster såsom virkesproduktion, naturens mångfald, kolbindning och rekreationsvärdet. I och med systemreformen kan skogsplanerarna också jämföra och bedöma skogsbehandlingsalternativen och deras konsekvenser bättre än tidigare. Genomförandet av det nya skogsdatasystemet inleddes i augusti 2023, målet är att ta systemet i bruk 2025.

Case:

Återställandet till naturtillstånd bistås genom restaurering (metsa.fi på finska) »

Forststyrelsen har över 30 års erfarenhet av restaureringsåtgärder för att förbättra levnadsförhållandena för försvagade livsmiljöer och arter som lever där. Målet är att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden i statens mark- och vattenområden.

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

Uppföljning, beaktande och skötsel av arterna

Fortstyrelsen har ett särskilt ansvar för skyddet av några hotade arter. Den akut hotade fjällräven hade inte fortplantat sig i Finland under ett kvarts sekel innan det lyckades för första gången igen 2022. I fjol observerades åtminstone 25 fjällrävsvalpar. Det långvariga arbetet med att skydda fjällräven har omfattat jakt på rävar samt utfodring av fjällrävar som besökt den finska sidan med automater som rävarna inte kan utnyttja. Som ett resultat av det nordiska samarbetet har man i Norge uppfostrat fjällrävar och en del av dem har släppts fria även på den finska sidan.

Saimenvikarbeståndet har fördubblats under de senaste tjugo åren och uppgår nu till cirka 480 individer. Ett sätt att skydda saimenvikaren är att under snöfattiga vintrar packa ihop snö till drivor för fortplantning. Förra året gjordes 262 stycken drivor för fortplantning och man fortsatte utveckla konstgjorda bon. År 2023 föddes rekordmånga ungar, hela 103 stycken och tack vare de goda förhållandena var deras dödlighet i bon liten. Åtminstone nio kutar drunknade i fiskeredskap. Vi tryggade vikarstammens livskraft också genom att flytta två vikare till nya vatten för att upprätthålla den genetiska mångfalden

Bild: Spelkamerabild

hos vikarstammen. Vi förbättrade tillgången till och synligheten för materialet om saimenvikaren genom att publicera det på en tjänst som är öppen för alla på vår webbplats metsa.fi/norppatilanne (på finska)

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

I renskötselområdet granskade vi 1 326 bon till rovfåglar. Av bona hörde 908 stycken till kungsörn och de övriga till havsörn, fjällfalk och flyttfalk. Bona granskades från luften och genom att klättra upp till bona, ansvariga för besöken var sakkunniga hobbyutövare som utförde dem som frivilligarbete. Granskningarna omfattade sammanlagt över 90 procent av kungsörnens revir. Kungsörnens häckningsresultat var för andra året i rad bra och för havsörnen och falcken var den genomsnittlig. Hos den akut hotade jaktfalken konstaterades 11 lyckade häckningar och sammanlagt 34 ungar i ringmärkningsåldern, vilket är ett rekord sedan år 2007. I Kuusamo utrustades tre unga kungsörnar med satellitsändare. Uppföljningsuppgifterna från sändarna kan användas vid planeringen av placeringen av vindkraftsprojekt.

Av de övriga landfåglarna samlades observationer som linjeinventeringar i 33 skyddsområden på 340 km huvudsakligen i Österbotten-Kajanaland. Inventeringar har gjorts regelbundet sedan 1980-talet. Materialet från dem är ett av de mest vär-

defulla materialen som berättar om förändringar i fågelbestånden i skogar och på myrar. Informationen utnyttjas i rapporteringen enligt fågeldirektivet och i planeringen av skötseln och användningen av skyddsområdena. I fortsättningen kommer materialet att ha en central roll även i produktionen av skogsfågelindexet enligt EU:s förordning om restaurering. De viktigaste samarbetsparterna för linjeinventeringarna har varit Naturhistoriska centralmuseet Luomus, BirdLife Finland och Finlands miljöcentral.

Information om arterna utnyttjas i stor utsträckning inom miljöförvaltningen

Det har funnits stor efterfrågan på material från Naturtjänsternas artdatasystem (LajiGIS). Via Luomus Artdatacentral har det under 2023 kommit in nästan tusen begäran om material från LajiGIS-material, som har gällt bland annat vind- och solkraftsprojekt, malmletning och gruvor samt planläggning och trafikledsprojekt. Aktuella uppgifter om förekomsten behövs också bland annat vid bedömningen

av Natura 2000-områdenas status, rapporteringen enligt EU:s habitatdirektiv, bedömningen av hotade arter samt planeringen av skötseln och användningen av skyddsområdena.

Information om arternas livsmiljökrav samt uppgifter om arternas livsmiljöer och förekomster ligger som grund för skyddet av arterna. Vi samlar regelbundet in information om dessa genom kartläggningar. Under insektskartläggningarna 2023 i Lapplands skyddsområden har man hittat hundratals arter som inte tidigare har observerats i Lappland.

I Pallas-Yllästunturi nationalpark hittades den starkt hotade arktiska pärlemorfjärilen som försvunnit på grund av klimatförändringen efter en paus på 40 år och i Lemmenjoki observerades en starkt hotade lappnätfjärilen efter en paus på 27 år.

Vi kartlade också mossor i cirka 40 Natura-områden på olika håll i Finland. Mosskartläggningarna omfattade både granskningar av kända förekomster och

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

kartläggningar för åtgärdsplanering. I samband med dem hittades fyra nya mossarter för Finland samt 15 extremt och starkt hotade mossarter.

Av kärlväxterna kontrollerade vi hundratals växtplatser för hotade arter och direktivväxter i Kajana-land, Kuusamo och Lappland. Syftet är att uppdatera arten och dess livsmiljö samt planera och genomföra skötselåtgärder. Arternas fortbestånd kan hotas av för stor torka, igenväxning eller slitage i terrängen. Till exempel i Skärgårdshavet har förekomsten av hotade växtarter skötts genom betesgång och skador orsakade av rådjur har förebyggts genom stängsel. Vi har också avlägsnat vresrosen från sodaörtens växtplats och förstört rådjur på Öro.

Vi fortsatte kartläggningen av undervattensnatu- ren i havsområdet från Vederlax till Torneå. Kartläggningarna gällde programmet för inventering av den marina undervattensmiljön (Velmu), det omfattande projektet Biodiversea LIFE och uppföljningen av havsvården. Vi samlade in information om undervat-

tensarterna från sammanlagt 5 169 provpunkter. De gav upphov till över 10 000 artobservationer, främst från laguner. Vi granskade också 62 kända förekomster av hotade arter och samlade in observationer av skadliga främmande arter.

Inventeringarna tryggar artförekomsten i mångbruksskogarna

Att trygga förekomsten av hotade arter är en viktig del av skogsbrukets mångfaldsarbete. I mångbruksskogarna beaktar vi alltid de hotade arter som vi känner till vid planeringen och genomförandet av avverkningar. Med hjälp av inventeringar utreder vi arterna i de områden som är under planering, varefter vi fastställer åtgärder för att samordna observerade artförekomster och skogsbruksåtgärder. Verksamheten på områden med artförekomster planeras objektspecifikt med hjälp av artexperternas sakkunskap.

År 2023 kartlade vi arterna i mångbruksskogarna som en del av planeringen av avverkningar på ett område

på 500 hektar. I kartläggningarna gjordes cirka 2 000 observationer av sammanlagt 80 arter som är rödlistade. Till de observerade arterna hörde arter av lav och mossa som kräver särskilt skydd samt arter som inte beskrivs för vetenskapen.

Som en separat utredning genomförde vi en inventering av arterna i mångbruksskogarna, där vi utredde lav-, ticka- och mossfloran på cirka 180 objekt i Lappland, Kajana-land och Insjöfinland. Målet var att utreda förekomsten av hotade arter och strukturella drag som är viktiga för arterna i slumpmässigt utvalda mångbruksskogar. Kartläggningsobjekten var skogsbestånd i varierande ålder som omfattades av normalt skogsbruk samt naturobjekt som avgränsats utanför verksamheten. Utredningen blir klar våren 2024.

Vi satsade på att utveckla personalens kompetens om arter genom webbutbildningen "Utrotningshotade arter som en del av skogsbruket" för tjänstemän inom skogsbruket. Vi uppdaterade också

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

anvisningarna om artförekomster i Skogsbrukets miljöguide. I anvisningarna lades nya verktyg till för att samordna artskyddet och skogsbruket, till exempel artkoncentration-naturobjekttypen samt specialområden för mångfald som bildas som stöd för skötseln av artförekomster. Vi preciserade grunderna för bedömning och avgränsning av artförekomster samt anvisningar om åtgärder med hjälp av vilka artförekomsterna beaktas i samband med skogsbruket. Bakgrunden till uppdateringen var projektet Lajidemo som genomfördes 2021–2022, där vi granskade metoderna för att samordna artskyddet och skogsbruket.

Vi fortsatte avlägsna främmande rovdjur från objekt med fågelvatten

De invasiva främmande arterna mink och mårddhund utgör ett allvarligt hot mot Finlands sjöfågelbestånd. Vi fortsatte intensivjakten på mink och mårddhund i enlighet med Helmi-programmet i samarbete med 120 jägare som förbundit sig till projektet. Under

2022–2023 har främmande rovdjur avlägsnats på de trettio viktigaste fågelvattenobjekten i kustområdet som sträcker sig från Åbo till Torneå. Forskarna vid Åbo universitet har följt utvecklingen av antalet mårddhundar vid objekten och utifrån de preliminära resultaten verkar det som om häckningsresultet hos fågelbeståndet har förbättrats. Projektet fortsätter 2024.

Effekten av rovdjursjakten på fågelbeståndet har följts upp i Kvarkens skärgård, där man med undantagstillstånd utöver främmande rovdjur också avlägsnat rävar och några gråtrutar som specialiserat sig på att jaga fågelungar. Som ett resultat av åtgärderna inom projektet Biodiversea och Kust-LIFE ökade fågelbeståndet på Norrskär snabbt med cirka 30 procent, dvs. nästan tusen par.

Vi tryggar bestånden av skogsren och dess arvs massa

Metsäpeura-LIFE var ett sjuårigt projekt för att

skydda och vårda skogsrenen (2016–2023) som koordinerades av Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster. Projektet genomfördes av tio projektpartner. Projektets viktigaste mål var att återställa skogsrenen till dess ursprungliga förekomstområden i södra Suomenselkä. Vi befriade sammanlagt 82 skogsrenar från inhägnaderna till de utvalda returobjekten i Lauhanvuori och Seitsemien nationalparker. Målet för återplanteringen uppfylldes till och med snabbare än väntat och nu lever ett skogsrenbestånd på uppskattningsvis 50 individer i båda nationalparkerna.

Utöver återplanteringarna genomförde vi många andra åtgärder som stöder skogsrenstammens förstärkning och spridning. Under hela projektet har vi gjort arten mer känd genom mångsidig kommunikation riktad till olika målgrupper. Som en central åtgärd som styr förvaltningen och skyddet av beståndet uppdaterades förvaltningsplanen för Finlands skogsrenbestånd som publicerades 2007 och som jord- och skogsbruksministeriet fastställde i septem-

BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM

ber 2023. En fortsättning på projektet Metsäpeura-LIFE planeras.

Jakt- och fisketjänsterna ansvarar för att trygga skogsrenens arvs massa, vilket innebär att på olika sätt förhindra att skogsrenen och renen korsas med varandra. År 2023 fortsatte vi underhållet och istandsättningen av renstaketet i Kajanalands kommun. Dessutom fortsatte vi att planera renstängsel i Norra Österbotten i närheten av renskötselområdet. Genomförandet av stängslet beror bland annat på om man hittar en linjedragning som godkänns av markägarna.

VargLIFE främjar samexistensen mellan människa och varg

År 2023 fortsatte vi samarbetet inom projektet VargLIFE, som leds av Naturresursinstitutet. Målet är att förmedla information om vargen och dess beteende, främja växelverkan på lokal nivå och skapa verktyg för att förebygga olägenheter och skador orsakade av vargar. Vargen är hotad i Finland och det är svårt

att uppnå ett livskraftigt vargbestånd om människor upplever oro och rädsla på grund av vargarna.

Inom ramen för projektet VargLIFE deltog vi också i arbetet med att förebygga olagligt dödande av vargar: I Östra Finland patrullerade våra jakt- och fiskeövervakare tillsammans med polisen och höll kontakt med jägare och den övriga lokalbefolkningen. Forststyrelsen spelar också en viktig roll i projektkommunikationen. I november 2023 ordnade vi en vargdag för journalister i Letala i Egentliga Finland. Under dagen fick journalisterna närmare information om den lokala och riksomfattande vargsituationen samt om VargLIFE-projektets arbete och resultat.

Bild: Sami Säily

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

Arbete för att förbättra insjöarnas och havsområdenas tillstånd och hållbar användning

Forststyrelsen förvaltar cirka 610 000 hektar vattenområden i sjöar och cirka 2,8 miljoner hektar havsområden, det vill säga mer än hälften av Finlands territorialvatten. Vi arbetar hårt med vattenvård och hållbar användning av vattnen: vi sköter våtmarker, restaurerar avrinningsområden, kartlägger insjönaturen och inventerar den marina miljön.

Vi har förbundit oss till målen i de nationella vattenförvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen: att förhindra att vattnens status försämras samt att uppnå och upprätthålla åtminstone god status i alla

vatten. I praktiken innebär det till exempel rena vatten, en mångsidig natur, livskraftiga fisk- och fågelbestånd, skräpfria stränder samt en minskning av miljögifter och deras effekter. I första hand undviker vi och i andra hand lindrar vi de skadliga konsekvenserna för den biologiska mångfalden.

Forststyrelsen ska beakta konsekvenserna av användningen av hela havsområdet: å ena sidan vad användningen av Forststyrelsens havsområde orsakar någon annanstans och å andra sidan vad användningen av andra områden orsakar i områdena som

Bild: Katri Lehtola

förvaltas av Forststyrelsen. Naturen känner inga gränser i ägandeförhållandena eller mellan staterna. Till exempel strömmarna transporterar näringsämnen i avrinningsområdena och dessutom ska man på havet beakta näringsbelastningen från havsbotten.

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

Forststyrelsens eller dess värdekedjors verksamhet medför många negativa konsekvenser för vattendragens status. Skogsbrukets belastning på vattendragen är Forststyrelsens egen direkta inverkan. Många typer av verksamhet på statens marker medför risker som kan orsaka negativa konsekvenser och utsläpp i vattendragen. Exempelvis byggandet av havsvindkraft har konsekvenser för undervattensnaturen, fiskarnas lekområden och vandringslederna för vandringsfiskar. Även fiskodlingarnas näringsutsläpp och till exempel riskerna i skjutområdena för vattnen eller gruvindustrins utsläpp av avloppsvatten utgör risker. Utsläppen kan förorena vattendragen i området och i värsta fall grundvattnet. Konsekvenserna och deras storlek samt effektiviteten hos de metoder som förhindrar och dämpar dem bedöms av myndigheterna i samband med beviljandet av miljötillstånd och miljökonsekvensbedömningar.

Havsvindkraftens konsekvenser för vattendragen och begränsningen av dem

De nya områdena som utarrenderas för havsvindkraft

väljs utifrån en noggrann granskning. Till granskning tas endast områden som i de utredningar som gjorts i samband med landskapsplanläggningen redan har konstaterats vara möjliga områden för produktion av havsvindkraft. Forststyrelsen utreder om eventuella områden lämpar sig för havsvindkraft såväl med hjälp av sin egen sakkunskap, offentligt tillgänglig information, utlåtanden som begärs och projektspecifika utredningar som Forststyrelsen låter göra. Separata utredningar av vattendrag är till exempel utredningar av isförhållanden, vågor och strömmar, fiskbestånd och fiske samt geofysikaliska undersökningar av havsbotten. I förutredningsskedet kan man minimera naturolägenheterna genom att avgränsa de grundaste områdena med ett rikare naturvärde. Förutredningarna preciserar bilden av möjligheterna att genomföra projektet och de omständigheter som man bör fästa särskild uppmärksamhet vid i den fortsatta planeringen. Dessutom kan man utifrån förutredningarna vid behov precisera projektets eftersträlvade omfattning, såsom avgränsningen av projektområdet.

Närmare projektspecifika vattendragsutredningar görs i samband med förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förfarande), planläggningen och ansökan om tillstånd enligt vattenlagen. Utredningarna gäller till exempel naturvärden under vatten, vattenkvaliteten, havsbottnens tillstånd, fiskbeståndet och fisket, fågelbeståndet och den övriga faunan samt skyddsvärden. När planeringen framskrider kan utredningar inriktas på byggområden för havsvindkraftsprojekt, rutter för havskablar samt eventuella deponeringsområden för muddermassor. I och med de preciserande utgångsuppgifterna är det möjligt att noggrannare bedöma bl.a. mängden masabyten på havsbotten och muddermassor som ska deponeras samt konsekvenserna för vattenmiljön och naturresurserna.

I de nämnda förfarandena bedöms projektets konsekvenser för vattendragen samt eventuella åtgärder för att lindra dem. Förfarandena styr planeringen av projektet, varvid planeringen och genomförandet av projektet kan göras med beaktande av och

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

med minimering av konsekvenserna för vattendragen. I sinom tid följs projektets konsekvenser för vattendragen under byggandet och verksamheten upp i enlighet med de bestämmelser som meddelats i samband med tillståndet enligt vattenlagen och det kontrollprogram som utarbetats, och vid behov vidtas åtgärder för att förhindra och lindra konsekvenserna.

Vi förebygger skogsbrukets belastning på vattendragen och restaurerar avrinningsområdena

Genom vattenvårdsåtgärder försöker vi förebygga att urlakningen av fasta partiklar och näringsämnen ökar och sedimentera avrinningsvattnen så effektivt som möjligt. I planeringen av avrinningsområden samordnar vi skogsbruks- och naturvårdsåtgärderna och strävar samtidigt efter att identifiera eventuella risker för vattenskyddet. Därefter planerar vi åtgärder för att begränsa belastningen från avrinningsområdet till önskad nivå för att minska miljölägenheterna.

Under 2021–2023 deltog vi i projektet Vattendrgasvänlig skogsvård (VALVE-Metsä) som leds av John Nurminens stiftelse och delvis finansieras av NTM-centralen i Österbotten. Syftet med projektet är att främja ett vattendragsvänligt skogsbruk på torvmarker och samtidigt minska näringsbelastningen på Östersjön. Projektområdet låg i ett torvmarksdominerat skogsområde i Norra Österbotten. Området omfattar privatägd mark, statens skyddsområden samt Forststyrelsens mångbruksskogar som används för skogsbruk. I projektet utarbetades en plan för vattenvänlig skogsvård som omfattar hela avrinningsområdet. Utifrån den har man inlett den tekniska planeringen av vattenskyddslösningar i statens mångbruksskogar, testat biologiska träreningsverk samt vintern 2023 restaurerat projektområdets största virkesproduktionsmässigt svagt produktiva myrområde. Genomförandet av de planerade åtgärderna i avrinningsområdet fortsätter under de följande åren och sammankopplas med drivningen i området.

Vi fortsatte restaureringen av avrinningsområdena även i projektet NbS-Mätäsoja som inleddes 2022. Vi restaurerade bäckar, restaurerade myrar i bäckernas avrinningsområde och fortsatte uppföljningen av åtgärdernas effektivitet tillsammans med projektpartnererna. Målet är att med hjälp av naturbaserade lösningar främja den biologiska mångfalden i området samt stävja klimatförändringen genom att avlägsna koldioxid från atmosfären och lagra den i torvmarker som ska restaureras som kolförråd. Under 2023 restaurerade vi nästan 110 hektar myr i 17 myrområden och gjorde 18 nya lekplatser för öringar i bäcken. Dessutom restaurerade vi 37 källor och förbättrade statusen i 4,2 kilometer små källbäckar. Projektet pågår till slutet av 2024. Arbetet genomförs i samarbete mellan Forststyrelsens Jakt- och fisketjänster och Skogsbruk Ab.

Vi deltar i Europas största projekt för restaurering av vattennaturen TRIWA LIFE (The Torne River International Watershed LIFE) som inleddes 2023. Målet med projektet är att förbättra tillståndet i Torne älv

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

och dess biflöden både på den finska och svenska sidan och att återställa å- och bäckmiljöer som bearbetats av människan och deras avrinningsområden närmare det naturliga tillståndet. Projektet genomförs 2023–2030 och under den tiden kommer 103 hektar strömmande vatten att restaureras, 399 vandringshinder att avlägsnas, 2 521 hektar myrnatur att restaureras, fiskvägar att byggas vid kraftverken i Tengeli älv och fiskarnas vandringsleder att frigöras för sammanlagt 3 366 kilometer. Under 2023 inventerade vi tillsammans med projektpartnerna sammanlagt 1 159 vägtrummor i projektområdet. I cirka 30 procent av trummorna observerades något slags hinder för fiskarnas vandring. Arbetet med att riva vandringshinder och återställa livsmiljöer fortsätter under fältperioden 2024.

Vi restaurerade och kartlade naturen i strömmande vatten, småvatten och kustvatten

I mångbruksskogarna restaurerade vi under 2023 nio forsar i sex olika älvar eller bäckar. Forsrestaurering-

arna uppgick till 2,7 hektar och bäckrestaureringarna till cirka 2,3 kilometer. Målet var att återställa laxfiskarnas lek- och yngelområden i åar, älvar och bäckar, där dessa har försvunnit på grund av miljöförändringar. Vi återförde stenar till rensade forsar, ökade fiskarnas lek- och yngelmiljöer, återförde vatten till torrlagda fårar och tillförde träd i strömmande vatten för att göra strömningsförhållandena och djupvariationerna mångsidigare. Genom restaureringsåtgärderna i miljöer där vi lagt ut sten och anlagt lekområden utökades eller förbättrades vandringsfiskarnas lekhabitat med 101 områden och deras yngelhabitat med 25,1 ar.

Dessutom avlägsnade vi 170 vandringshinder som sammanlagt öppnade uppskattningsvis 431 kilome-

ter strömvatten ovanför hinder och gjorde det möjligt för vattenorganismer att röra sig fritt. Med stöd av medelvärderna för Forststyrelsens avlägsnande av hinder öppnar avlägsnandet i genomsnitt 2,5 kilometer strömmande vatten ovanför hindret. Från ett avlägsnande av vandringshinder 2023 öppnades undantagsvis 8,5 kilometer strömmande vatten ovanför hinder. Åtgärderna hjälper förutom vandringsfiskar även många sällsynta och hotade arter samt förbättrar vattendragets status i större utsträckning.

Vi kartlade den starkt hotade flodpärlmuslan i Simo älv på en 20 km lång sträcka samt i Utsjoki i Finlands nordligaste flodpärlmuslpopulation. Bland de tusentals flodpärlmuslorna fanns glädjande nog också unga individer. I LIFE Revives-projektet odlades

Restaurering av strömmande vatten i mångbruksskogar 2023

Restaurering av åar och älvar (ha)	Restaurering av bäckar (km)	Restaurering av forsar och bäckavsnitt (st.)	Lekhabitat (st.)	Yngelhabitat (ar)
2,7	2,3	9	101	25,1

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

nya flodpärlmusslor i yngellådor i tre år och älvar i norr. I projektet restaurerades också 17 km strömmar för flodpärlmusslor och uppföljningen av flodpärlmusslornas livsmiljö gjordes på 14 objekt i Norra Österbotten och Kajanaland. Flodpärlmuslan använder vandringsfiskarna som sina värdar i larvstadiet. Vi avlägsnade hinder som stör vandringsfiskarnas vandring både i skyddsområdena och i mångbruksskogarna.

I naturskyddsområdena restaurerade vi bäckar, källor och andra småvatten som blivit i dåligt skick på 38 hektar och 436 hektar fågelvatten. I de fågelvatten som ingår i livsmiljöprogrammet Helmi räknades antalet fåglar och arter, häckningslådor underhölls, stränder slogs och häckningsskär restaurerades samt gjordes konstgjorda öar som skyddar mot rovdjur. Antalet häckande par i de restaurerade häckningsområdena på fågelöarna i Ule träsk observerades öka strax efter restaureringarna. Antalet fisktärnor samt skrattmåsar och småmåsar ökade i synnerhet.

Vårdfisket har hjälpt de värdefulla fågelvattnen i Ekojärvi i Sastamala och Enäjärvi i Björneborg. Jämfört med andra fiskarter finns det för mycket rudar och karpfiskar och de konkurrerar med sjöfåglarna om födan. Att avlägsna dessa fiskar förbättrar vattenkvaliteten och minskar grumligheten. Gäddor och stora abborrar som fångats släpptes fria. Dessutom gjordes häckningsflottar för fåglarna.

De hotade laxfiskbestånden stöddes genom projekt

År 2023 pågick två projekt till förmån för de hotade laxfiskbestånden i insjöarna. I projektet Pro Saimaanieriä har man stärkt den genbank som ska bevaras vid anläggningsodling av akut hotade saimenrödingar. I projektet har man fångat vilda moderfiskar i Saimen för mjölkning och tillsammans med projektpartnererna utvecklat odlingsmetoder som förbättrar återplantningarna. I projektet lyckades man fånga 18 saimenrödingar i de nya områdena Yövesi och Luonteri. Av dessa moderfiskars rom och mjölke grundades 40 familjer som odlas i Naturresursinstitutets stim av

moderfiskar. Dessutom stödde projektet sammanslagningar av delägarlag i Saimen. Sammanslagningen gör det smidigare att beakta de hotade fiskarternas skyddsbehov vid ordnandet av fisket. Målet med projektet är att återuppliva det akut hotade saimenrödingsbeståndet samt att återställa det bestånd som förökar sig i naturen och som tål fiske.

Pro Trout-projektet har främjat återhämtningen av de starkt hotade vandringsöringsbestånden i vattendragen vid Oulankajoki. I projektet har man kartlagt yngeltätheten och livsmiljöernas kvalitet i källområdena till vattendraget. Vi pilottestade användningen av ekolod vid beräkningen av öringar som vandrar upp från Ryssland för att leka i Kuusinkijoki, samt utredde förvaltningsnämndernas synpunkter på hotfaktorer för öringbestånden och användbara skyddsmetoder. Projektet var en del av Karelia CBC-programmet för gränsöverskridande samarbete. Vi avbröt dock samarbetet med Ryssland genast när anfallskriget mot Ukraina inleddes och verksamheten riktades till Finland.

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

Den första naturresursplanen för havsområdet färdigställdes

Vi har förbundit oss att sträva efter en god status i den marina miljön. År 2023 färdigställde vi den första naturresursplanen för enbart havsområden för åren 2024–2028. Naturresursplaneringsområdet i havsområdet omfattar hälften av Finlands territorialhav, dvs. nästan 3 miljoner hektar (30 000 kvadratkilometer). Planen omfattar alla områden som förvaltas av Forststyrelsen i havsområdena med undantag av de markområden som Forststyrelsen Skogsbruk Ab förfogar över och som planeras som en del av planerna för inlandet.

Naturresursplanen för havsområdet utarbetades tillsammans med intressentgrupperna. Målet är att samordna behoven och önskemålen som gäller havsområdet, förbättra havets tillstånd, öka värdet på vår marina verksamhet med tanke på samhället och producera nya innovationer

Åtgärdsprogrammet för naturresursplanen för havsområdet grundar sig på huvudlinjerna i vår strategi. Åtgärdsprogrammets bärande teman är ansvarsfull verksamhet som grundar sig på samarbete, begränsning av och anpassning till klimatförändringen, tryggnad och ökning av den biologiska mångfalden samt tryggnad av kulturarvet. Viktiga teman är dessutom den regionala välfärden samt tryggnaden och främjandet av förutsättningarna för näringar som grundar sig på områdets natur och naturresurser.

Vi följer årligen upp genomförandet av åtgärdsprogrammet för naturresursplanen och utvecklingen av indikatorer som beskriver verksamhetens genomslagskraft. Genomförandet av åtgärdsplanen rapporteras åtgärdsspecifikt till Forststyrelsens styrelse. Under programperioden genomför vi en förnyelse av vår webbplats metsa.fi, i och med förnyelsen kan vem som helst granska aktuella uppgifter om hur genomförandet av naturresursplanen för havsområdet framskrider.

Bekanta dig med naturresursplanen för havsområdet och dess [riktlinjer \(pdf\)](#)

Bild: Ulrika Björkman

VATTENRESURSER OCH NATURRESURSER I HAVEN

Mångsidig undervattensnatur

Projektet Biodiversea LIFE IP är Finlands största samarbetsprojekt för att trygga den biologiska mångfalden i Östersjön. Projektets centrala mål är att effektivisera skyddet av havsnaturen och främja en hållbar användning av naturresurserna i Finlands havs- och kustområden samt lokalisera de mest mångsidiga och värdefulla objekten i undervattensnaturen.

Vi förbättrade situationen för den starkt hotade harren genom att plantera tillbaka yngel som fötts under anläggningsförhållanden i Bottenviken och Kvarken samt avlägsna alger från havsbotten på utplanteringsplatserna. Harren som leker i Bottniska vikens hav är unik, eftersom man i världen inte känner till någon annan plats där harren förökar sig i brackvatten. Harren som leker i havet var tidigare en vanlig art i havsområdet mellan Björneborg och Torneå.

Kartläggningarna av lagunerna i projektet avslöjade många havsvikar som lidit svårt av muddring och strandbyggande. Längs kusten gjordes också observationer av främmande arter, såsom rangismussla, karlök och kanadensisk vattenpest. En del av de kartlagda lagunerna ska restaureras inom projektet Biodiversea under de kommande åren med hjälp av Forststyrelsens Naturtjänster och Naturresursinstitutet.

Som en del av projektet Biodiversea LIFE deltog vi aktivt i arbetet med att definiera de havsområden (Other Effective Area-based Conservation Measures, OECM) som stöder nätverket av skyddsområden och som tryggar den biologiska mångfalden. Arbetet anknyter till genomförandet av EU:s strategi för biologisk mångfald. Miljöministeriet publicerar en förteckning över dessa områden våren 2024. Dessutom deltog vi i styrgruppen för Finlands miljöcentrals och Naturresursinstitutets OECM-projekt.

Vi möjliggör inhemsk fiskodling

Sedan 2019 har vi deltagit i projektet Kalavaltio, där målet är att öka hållbar inhemsk fiskodling i statens havsområden samt underlätta inledandet av företagsverksamhet. I projektet beaktas miljöfaktorer samt sociala och ekonomiska kriterier i stor utsträckning. Utifrån dessa bedöms hållbara områden och produktionsmängderna för fiskodlingen. Projektet Kalavaltio har förlängts till 2024.

Som en del av projektet började vi bevilja tillstånd för en fiskodlingsanläggning i havsområdet väster om Enskär i Gustavs. Projektets miljökonsekvensbedömningsförfarande (MKB) inleddes 2022 och färdigställdes hösten 2023. Beslut om att ansöka om egentligt miljötillstånd för objektet i Enskär i Gustavs fattas i början av 2024. Som en del av Kalavaltio-projektet utreds också tillstånd för en fiskodlingsanläggning utanför Kristinestad under 2024.

God förvaltning

Forststyrelsens goda förvaltningssed främjar öppenhet och transparens på ett sätt som stöder Forststyrelsens konkurrensförmåga och framgång samt samarbetet med olika intressentgrupper.

Innehåll:

Ledningsprinciper	148
Riskhantering	152
Ersättningssystemet	154
Styrelsen	156
Ledningsgruppen	160

LEDNINGSPRINCIPER

Ledningsprinciper

Forststyrelsen är ett statligt affärsverk som avses i 84 § 4 mom. i grundlagen. Den reglering på lagnivå som gäller Forststyrelsens verksamhet ingår i lagen om Forststyrelsen och i lagen om statens skogsbruksaktiebolag. Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för Forststyrelsens resultatstyrning. De offentliga förvaltningsuppgifterna styrs också av miljöministeriet i ärenden som gäller ministeriets förvaltningsområde.

Forststyrelsen har ett enhetligt ledningssystem. I ledningssystemet beaktas det lagstadgade kravet på oberoende och opartisk skötsel av offentliga förvalt-

ningsuppgifter. Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet styr och övervakar i fråga om sitt verksamhetsområde skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter som hör till Forststyrelsen på det sätt som särskilt föreskrivs om styrning och övervakning av ämbetsverks och inrättnings verksamhet.

Forststyrelsens styrelse har hand om Forststyrelsens strategiska ledning och dess förvaltning och ser till att verksamheten ordnas på behörigt sätt. Inom ramen för ministeriernas styrning och övervakning sörjer Forststyrelsens styrelse för den allmänna styr-

ningen och övervakningen av skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter; sörjer för att uppgifterna sköts i enlighet med riksdagens och andra myndigheters beslut och föreskrifter och för att bokföringen och övervakningen av finansförvaltningen av de offentliga förvaltningsuppgifterna är ordnad på behörigt sätt.

Forststyrelsens verksamhet leds och utvecklas av en verkställande direktör som utnämns av statsrådet och som har titeln generaldirektör. Generaldirektören sörjer för verkställandet av Forststyrelsens styrelses beslut, den operativa ledningen av Forststyrelsen

LEDNINGSPRINCIPER

samt för att bokföringen är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Generaldirektören svarar inom ramen för ministeriernas styrning och tillsyn samt styrelsens tillsyn för den allmänna ledningen och utvecklingen av skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifter som hör till Forststyrelsen samt sörjer för att den separata bokföringen och bokslutet för de offentliga förvaltningsuppgifterna har upprättats på behörigt sätt och att medelsförvaltningen i fråga om dem har ordnats på ett tillförlitligt sätt.

Naturtjänstdirektören ansvarar för Forststyrelsens enhet offentliga förvaltningstjänster. Jakt- och fiskedirektören ansvarar för de offentliga förvaltningstjänsterna i anslutning till jakt och fiske samt för jakt- och fiskeövervakningen.

De ärenden som ska läggas fram för styrelsen bereds i regel av ledningsgruppen, som biträder generaldirektören och behandlar av generaldirektören tilldelade ärenden. Generaldirektören är ordförande för

ledningsgruppen och beslutar om dess sammansättning. Personalutskottet bereder de personalärenden som styrelsen ska besluta om.

Verksamheten och samarbetet i regionerna stärks med regionala ledningsgrupper som är verksamma i Lappland, Österbotten–Kajanaland och Södra Finland. De regionala ledningsgrupperna har i uppgift att säkerställa Forststyrelsens övergripande intresse och synergieffekterna samt kontakten mellan enheterna. Dessutom skapar ledningsgrupperna enhetliga ställningstaganden för Forststyrelsen och säkerställer att den regionala aspekten beaktas i utlåtanden som hanteras centraliserat. De regionala ledningsgrupperna rapporterar både till Forststyrelsen och till ledningsgrupperna för resultatenheterna.

Forststyrelsens styrelse har hand om Forststyrelsens strategiska ledning och dess förvaltning och ser till att verksamheten ordnas på behörigt sätt.

LEDNINGSPRINCIPER

Den statliga ägaren förutsätter ansvarsfullhet

Företagsansvaret är en fast del av statens ägarstyrning. Forststyrelsen följer statsrådets ägarpolitiska principbeslut 8.4.2020 SRK/2020/48. Den statliga ägaren förutsätter en stark integrering av företagsansvaret i affärsverksamheten samt målinriktad ledning av företagsansvaret med målet att vara föregångare i övergången till en klimatneutral cirkulär ekonomi, i utnyttjandet av digitaliseringen och i fråga om samhällsansvar.

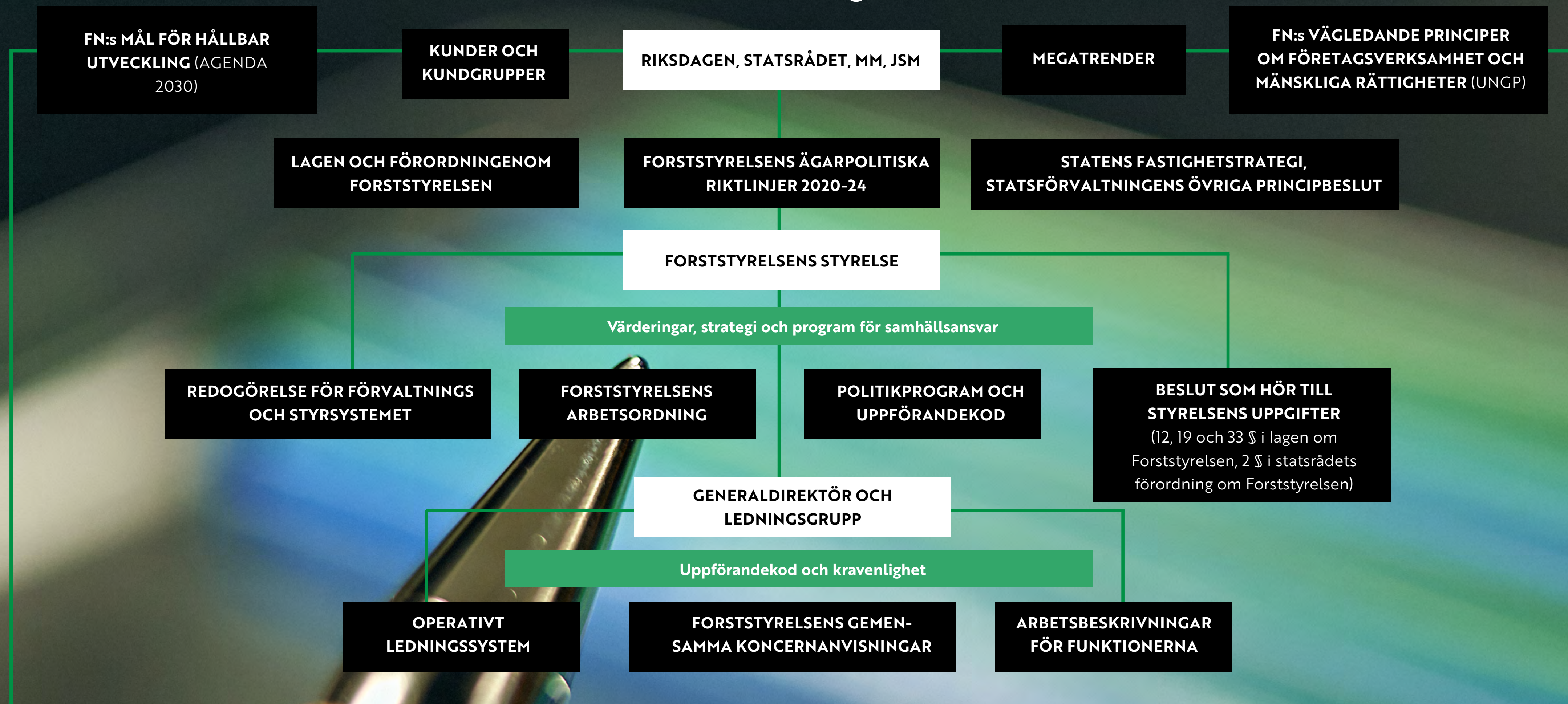
De nya ägarpolitiska riktlinjerna som styr Forststyrelsens verksamhet ges våren 2024. Genomförandet av riktlinjerna följs upp årligen i samarbete med de styrande ministerierna.

I de ägarpolitiska riktlinjer som gäller fram till slutet av 2024 förutsätts att

Forststyrelsens ledningssystem

God förvaltnings sed

RISKHANTERING

Riskhantering

Målet med riskhanteringen är att säkerställa uppfyllelsen av de mål som fastställts för Forststyrelsen och att uppnå kontinuitet i verksamheten.

Forststyrelsens styrelse fastställer riskhanteringspolitiken. Generaldirektören har det övergripande ansvaret för riskhanteringen och kravenligheten i verksamheten och för att ordna dessa. Riskhanteringschefen äger riskhanteringsprocessen och ansvarar för Forststyrelsekoncernens riskhantering och dess utveckling samt för riskhanterings anvisningar och rapporteringsmetoder och stöder riskhanteringen i organisationen. Riskhanteringen lyder under enheten för juridiska ärenden och kravenlighet. Cheferna för ansvarsområdena, dotterbolagen och koncernfunktionerna ansvarar inom sina egna ansvarsområden

för riskhanteringen i enlighet med riskhanteringsprocessen och koncernanvisningarna.

I riskhanteringsprocessen ingår en regelbunden bedömning av risker och åtgärderna för hanteringen av dem såväl på koncernens som på enhetsnivå. Riskernas betydelse bedöms som en kombination av riskens sannolikhet och effekt och riskerna prioriteras utifrån en bedömning av betydelsen.

Riskerna i anslutning till miljöansvar, socialt ansvar och god hanteringssed bedöms och hanteras som en del av riskhanteringsprocessen. Alla identifierade risker kan inte direkt påverkas, men de beaktas i planeringen och vid genomförandet av verksamheten. Genomförandet av riskhanteringsåtgärderna åligger

den enhet där risken finns. Genomförandet av hante- ringsåtgärderna följs upp som en del av den normala uppföljningen av verksamheten och i separata risklä- gesöversikter.

Forststyrelsens ledningsgrupp behandlar riskläget regelbundet. Riskerna rapporteras regelbundet till Forststyrelsens styrelse och revisionsutskottet, som övervakar att Forststyrelsens riskhantering fungerar och är heltäckande.

Intern revision

Generaldirektören svarar för ordnandet av den interna revisionen. Styrelsen godkänner årsplanen för den interna revisionen. Riskhanteringschefen har hand om planeringen, anskaffningen och uppfölj-

RISKHANTERING

ningen av granskningsåtgärderna som stöd för styrelsens revisionsutskott. Den interna revisionen rapporterar till styrelsen och generaldirektören och får sina uppdrag av dem.

Den interna revisionen är en viktig del av riskhanteringen. Forststyrelsens interna revision är utkontrakterad. Tillsammans med den valda partnern utarbetas en årlig revisionsplan som behandlas av revisionsutskottet och godkänns av styrelsen. Observationerna från den interna revisionen behandlas i den enhet som varit föremål för revisionen, i koncernens ledningsgrupp och i styrelsens revisionsutskott. Vi tar rekommendationerna som ges i revisionen i beaktande i verksamheten och utvecklingen av den. Ansvar för att genomföra rekommendationerna åligger chefen för den enhet som granskningen gäller. Genomförandet av rekommendationerna från den interna revisionen följs upp vid den årliga uppföljningsrevisionen. Under granskningsperioden fokuserade man i huvudsak på granskningar av de grundläggande funktionerna.

År 2023 och riskhantering

År 2023 förändrades verksamhetsmiljön i en allt mer utmanande riktning. Till följd av det geopolitiska läget ökade vi satsningarna på att trygga verksamheten och fortsatte att utveckla riskhanteringen. Våra centrala utvecklingsobjekt är behandling och utnyttjande av information om riskhantering samt bättre upprätthållande av en gemensam lägesbild. Säkerställandet av kravenligheten främjar uppnåendet av våra mål. En omfattande utveckling av regleringen förutsätter en förutseende utveckling av verksamheten. Under året preciserade vi konsekvensbedömningen av regleringen och säkerställandet av regleringens kravenlighet. Vi uppdaterar Forststyrelsens riskhanteringspolicy 2024 när strategiuppdateringen är klar.

Ansvarsriskerna och hanteringen av dem är en del av den övergripande riskhanteringen. Under 2023 fortsatte vi kartlägga och analysera riskerna för ansvarsfullhet och kravenligheten samt genomförde en dubbel väsentlighetsbedömning.

Vi bedömer riskerna i anslutning till våra åtgärder och fastställer metoderna för att hantera dem som en del av planeringen av verksamheten för att genomföra strategin. Riskhanteringsverksamheten övervakas som en del av uppföljningen av åtgärderna.

År 2023 fäste vi särskild uppmärksamhet vid riskhanteringen i projektutvecklingen av havsvindkraft. Havsvindkraften är förknippad med samhälleligt betydelsefulla aspekter, såsom utveckling av energisjälvförsörjningen och en betydande ökning av förnybar energi och den har också stor ekonomisk betydelse. Riskhanteringen i anslutning till projektutvecklingen lyfte fram nya krav på vår verksamhet och stödde förnyelsen av riskhanteringen. Genomförandet av havsvindkraftsprojekt är förknippat med risker som inte omfattas av Forststyrelsens influensområde, såsom reglering av eventuella projekt i den ekonomiska zonen samt beslut om investeringar i anslutning till vindkraft i den nuvarande ekonomiska konjunkturen. De centrala riskerna presenteras i verksamhetsberättelsen om Forststyrelsens styrelse.

ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Ersättningen grundar sig på målen i strategin

Forststyrelsens ersättningspolitik styrs av statsrådets ägarpolitiska principbeslut och Forststyrelsens ägarpolitiska riktlinjer för 2020–2024. Ersättningarna grundar sig på målen i Forststyrelsens strategi och bidrar till att styra koncernens verksamhet i den önskade riktningen.

Styrelsen för Forststyrelsekoncernen beslutar årligen om gemensamma ersättningskriterier för verkställande direktören och ledningsgruppen samt ledningen och personalen. Vid ersättningarna iakttas måttlighet och rättvisa och med den strävar man

efter ett bättre resultat samt intern enhetlighet och effektivitet. Forststyrelsen och dess dotterbolag jämförs vid ersättningarna med statsägda, kommersiellt drivna icke-noterade bolag.

I Forststyrelsekoncernen omfattas hela personalen av ersättningssystemet. I fråga om ersättningen indelas personalen i fyra grupper: verkställande direktören, ledningsgruppens medlemmar samt dotterbolagens verkställande direktörer, övriga direktörer enligt verkställande direktörens beslut och personalen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till den

intjänade personliga lönen under det aktuella belöningsåret.

År 2023 var de för alla gemensamma kriterierna för resultatpremier vinsten för Forststyrelsens affärsverksamhetshelhet samt en enhetlig och ansvarsfull Forststyrelsen, där framgången mättes med en mätare för tryggheten av den biologiska mångfalden, en mätare för kundupplevelsen samt för ledningens del även med en mätare för erfarenheten hos personalen. Dessutom har enheterna egna kompletterande indikatorer som anknyter till deras verksamhet.

ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Löner och arvoden 2023

De löner och arvoden som betalades till styrelsen och verkställande direktören uppgick till totalt 552 458 euro under räkenskapsperioden (2022: 543 526).

Arvoden till medlemmar av Forststyrelsens styrelse och utskottens ordförande

Arvoden till Forststyrelsens styrelseordförande, vice ordförande och övriga medlemmar, som gäller sedan 29.3.2022. Månads- och mötesarvodena är beskattningsbar inkomst.

År 2023 sammanträdde styrelsen 12 gånger. Närvaroprocenten var 99 procent.

Revisionsutskottet hade 11 sammanträden, närvaroprocenten var 98 procent. Personalutskottet sammanträdde 9 gånger och närvaroprocenten var 96.

Styrelsen ARVODEN

Ordförande

2 500 €/kk

+ mötesarvode
600 €/möte

Vice ordförande

1 500 €/kk

+ mötesarvode
300 €/möte

Övriga styrelsemedlemmar

1 300 €/kk

+ mötesarvode
300 €/möte

Utskotten ARVODEN

Revisionsutskottets

mötesarvode 600 €/möte

Personalutskottets

mötesarvode 600 €/möte

STYRELSEN

Forststyrelsens styrelse

Statsrådet utnämner styrelsen för affärsverket för tre år i sänder och förordnar en ordförande och en vice ordförande bland medlemmarna. Styrelsen ska ha en medlem från jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och Lappland. En medlem ska företräda affärsverkets personal och vara anställd hos affärsverket eller dess dotterbolag. Forststyrelsens verkställande direktör kan inte vara styrelsemedlem.

Styrelsen leder och övervakar Forststyrelsens verksamhet. Styrelsen har hand om Forststyrelsens strategiska ledning och dess förvaltning och ser till att verksamheten ordnas på behörigt sätt. Dessutom ser styrelsen till att tillsynen över Forststyrelsens bok-

föring och medelsförvaltning är ordnad på behörigt sätt samt övervakar särskilt att Forststyrelsen sköts enligt riksdagens och övriga myndigheters beslut och föreskrifter.

Forststyrelsens styrelse sörjer för att ordna och integrera ledningen av samhällsansvaret och miljöfrågorna i strategin och verksamheten. Styrelsen godkänner Forststyrelsens samhällsansvarspolitik och fattar beslut om principerna för miljösystemets certifiering.

För att fullgöra sina uppgifter behandlar styrelsen regelbundet Forststyrelsens strategi, ekonomi, för-

valtnings- och styrsystemets aktualitet, arbetsklimatet samt riskhanteringen och riskerna. Styrelsen meddelar vid behov generaldirektören anvisningar om dessa.

STYRELSEN

Styrelsen för Forststyrelsen som utnämnts av statsrådet för perioden 1.4.2022–31.3.2025.

Päivi Huotari
ordförande

Juris kandidat,
vicehäradshövding
Styrelsemedlem
sedan 2022
Ordförande för
Forststyrelsens
personalutskott

Sanna Paanukoski
vice ordförande

Konsultativ
tjänsteman, jord- och
skogsbruksministeriet
Styrelsemedlem
sedan 2020

Tanja Joonas
medlem

Docent, Lapplands
universitet
Styrelsemedlem
sedan 2022

Keijo Kallunki
medlem

Personalrepresentant
Kommunikationsexpert,
Forststyrelsen
Styrelsemedlem
sedan 2022

Jussi Saukkonen
medlem

Ekonomi-, utvecklings-,
IT- och HR-direktör,
Isku-Yhtymä Oy
Ordförande för
Forststyrelsens
revisionsutskott
Styrelsemedlem
sedan 2019

Tuija Suur-Hamari
medlem

Verkställande direktör,
Wipak Oy
Styrelsemedlem
sedan 2022

Ismo Tiainen
medlem

Direktör för
förvaltningsärenden och
internationella ärenden,
miljöministeriet
NEFCO – Nordic
Environment
Finance Corporation,
styrelsemedlem
Styrelsemedlem
sedan 2020

Roope Uusitalo
medlem

Professor, Helsingfors
universitet
Styrelsemedlem
sedan 2022

STYRELSEN

Revisionsutskottet

Utskottet har till uppgift att bistå styrelsen vid styrningen och övervakningen av Forststyrelsen i frågor som gäller ekonomiförvaltningen och medelsförvaltningen, vid en ändamålsenlig organisering av förvaltningen och verksamheten samt vid övervakningen av att riksdagens och andra myndigheters beslut och föreskrifter verkställs.

Som stöd för regeringen bereder, styr och utvärderar utskottet den ekonomiska rapporteringen och dess processer, bokslutet, budgeteringen och prognostiseringen samt verksamhetsplaneringen, den finansiella situationen och finansförvaltningen, revisionen och den interna revisionen, riskhanteringen samt de interna kontrollsystemen (corporate governance). Utskottet bereder ärendena för behandling i styrelsen. Styrelsen kan även tillsätta andra uppgifter för utskottet.

Ordförande för revisionsutskottet var Isku Oy:s ekonomidirektör Jussi Saukkonen och medlemmar konsultativ tjänsteman Sanna Paanukoski från jord- och skogsbruksministeriet, överdirektör Ismo Tiainen från miljöministeriet samt verkställande direktör Tuija Suur-Hamari från Wipak Oy. Närvarande vid utskottets möten är också Forststyrelsens generaldirektör Juha Niemelä och ekonomidirektör Heli Lehtonen.

Personalutskottet

Personalutskottets uppgift är att bereda förslag för Forststyrelsens styrelse om utnämning av Forststyrelsens ledning, Forststyrelsens lednings och personals resultatpremiesystem och Forststyrelsens ersättningspolitik. Dessutom bereder utskottet övriga ärenden i anslutning till personalförvaltningen och ledningssystemet som styrelsen anvisat utskottet. År 2023 följde utskottet särskilt upp situationen beträffande upplevelsen bland personalen samt förändringsförhandlingarna under hösten.

Medlemmarna i personalutskottet är styrelsens ordförande, vicehäradshövding Päivi Huotari, docent Tanja Joonas vid Lapplands universitet samt professor Roope Uusitalo vid Helsingfors universitet. Dessutom är generaldirektör Juha Niemelä och personaldirektör Terhi Vires närvarande vid utskottets möten.

STYRELSEN

Dotterbolagens styrelser

Forststyrelsen Skogsbruk Ab

Juha S. Niemelä, generaldirektör, styrelseordförande

Heli Lehtonen, ekonomidirektör, vice ordförande

Satu Saarelainen, medlem, representant för personalen

Päivi Salpakivi-Salomaa, medlem, MMK, forstmästare

Jussi Kumpula, verkställande direktör

Siemen Forelia Oy

Tuomas Hallenberg, direktör, Fastighetsutveckling, styrelseordförande

Heli Lehtonen, ekonomidirektör, vice ordförande

Ville Koskimäki, projektutvecklingschef, medlem

Verkställande direktör Mikko Pulkkinen

MH-Kivi Oy

Tuomas Hallenberg, direktör, Fastighetsutveckling, styrelseordförande

Heli Lehtonen, ekonomidirektör, vice ordförande

Juha S. Niemelä, generaldirektör, medlem

Susanna Oikarinen, direktör för juridiska ärenden, medlem

Verkställande direktör Harri Saxlund

Nuuksiokeskus Oy

(Forststyrelsens andel 68 %)

Mikael Nordström, handläggningsdirektör, styrelseordförande

Sirpa Niironen, Senior Advisor, vice ordförande

Satu Aromaa, medlem, Esbo stad

Maria Nelskylä, medlem, Helsingfors stad

Johan Huldén, medlem, Folkhälsan Utbildning Ab

Teemu Ruotsala, specialsakkunnig inom upphandling, medlem

Anna-Liisa Varala, chef för juridiska ärenden, medlem

LEDNINGSGRUPPEN

Generaldirektören assisteras av ledningsgruppen i ledningen av affärsverket. Medlemmar i ledningsgruppen är av verkställande direktören utsedda direktörer för affärsenheterna, direktören för offentliga förvaltningsuppgifter och koncernenheternas direktörer.

Juha S. Niemelä
verkställande direktör

Liina Aulin
kommunikationsdirektör från och med 1.3.2023 (Päivi Lazarov, tf kommunikationsdirektör fram till 28.2.2023)

Jussi Kumpula
verkställande direktör,
Forststyrelsen
Skogsbruk Ab

Susanna Oikarinen
direktör för
juridiska ärenden

Jukka Bisi
jakt- och fiskedirektör, Jakt- och fisketjänster

Terhi Vires
personaldirektör

Tuomas Hallenberg
direktör,
Fastighetsutveckling

Heli Lehtonen
ekonomidirektör

Henrik Jansson
naturtjänstdirektör,
OFGR/Naturtjänster

Anna-Leena Ruuth
dataadministrationsdirektör

RAPPORTERINGSPRINCIPER

Rapporteringsprinciper

Denna rapport omfattar Forststyrelsens och dess dotterbolags verksamhet under 2023. Rapportens uppgifter har samlats in internt med hjälp av experter och sammanställts till en rapport vid enheten för kommunikation och samhällsansvar. Till helheten hör förutom års- och samhällsansvarsrapporten även koncernens verksamhetsberättelse och bokslut, som innehåller uppgifter om ekonomin.

GRI-standarden har använts som referensram för rapporten och rapporten motsvarar huvudsakligen GRI:s grundläggande krav. Dessutom har rapporteringen av hållbarhetsuppgifter styrts av kraven i håll-

barhetsrapporteringsdirektivet 2022/2464/EU och dess rapporteringsstandarder 2023/2772/EU. Forststyrelsen är ett stort bolag som definieras i hållbarhetsrapporteringsdirektivet och som inleder en rapportering enligt direktivet om den räkenskapsperiod som inleds den 1 januari 2025. Bokslutet för 2023 har upprättats i enlighet med lagen om Forststyrelsen (234/2016) och statsrådets förordning (1368/2016).

Valet av rapporterade nyckeltal har styrts av väsentlighetsanalysen. Med undantag av bokslutsuppgifterna har uppgifterna som gäller rapporteringen om samhällsansvar inte verifierats av utomstående.

Mer information om rapporten och Forststyrelsens ansvar ges av Liina Aulin.

Ärende MH 1799/2024

RAPPORTERINGSPRINCIPER

Beräkningsprinciper

Klimatprogrammet

Utgångsnivån för uppgifterna i klimatprogrammet beräknades 2018. Kalkylerna grundar sig på uppgifter från den tolfte riksskogstaxeringen (2014–2018). Vi har dessutom använt MELA-programmet och metoderna för inventering av växthusgaser i beräkningarna. Utvecklingen av kolsänkorna och -förråden bedöms årligen utifrån dessa uppgifter.

Kolhandavtryck

I uppskattningen av kolhandavtrycket har vi beaktat den vindkraft som byggts på Forststyrelsens marker, den skördade energiveden samt användningen

av förnybara träåvaror i produkter och frästorv som lyfts upp från statens marker.

Vid beräkningen av vindkraftens kolhandavtryck använder vi en metod som utgår från att vindkraften ersätter det genomsnittliga årliga utsläppet från elmarknadssystemet. Det beskrivs av den restfördelning av el som Energimyndigheten beräknat och som anger produktionsfördelningen för icke-certifierad el som förbrukats i Finland. I våra beräkningar av vindkraftens kolhandavtryck ingår endast koldioxidutsläpp enligt restfördelningen. Andra växthusgasutsläpp från energiproduktionen har inte tagits med i

beräkningen. Siffran beaktar inte heller utsläpp från byggandet av kraftverk eller produktionen och transporten av bränsle.

I fråga om energived och torv har man i beräkningen använt koefficienten för koldioxidutsläpp för torv i Statistikcentralens bränsleklassificering. Andra växthusgasutsläpp har inte beaktats. Siffran inkluderar inte heller utsläpp från drivningen och transporten av torv eller energived, eller byggandet av kraftverk. Utsläppen från drivningen och transporten av energived har beaktats i Forststyrelsens koldioxidavtryck.

RAPPORTERINGSPRINCIPER

Våra kunder tillverkar olika bioekonomiska produkter av det gagnvirke vi levererar och använder det i sina produkter för att ersätta fossila råvaror och bränslen. Ersättningseffekterna av detta minskar de växthusgasutsläpp som orsakar klimatförändringen. I beräkningen av vårt kolhandavtryck har vi ställt resultatet av undersökningen i Hurmekoski et al. (2020) i relation till vår andel av virkesmarknaden

Koldioxidavtryck

Forststyrelsens koldioxidavtryck grundar sig på inköpsfakturadata som har förts in i Hansels tjänst Upphandlingspuls. Beräkningen av koldioxidavtrycket grundar sig på Envimat-koefficienterna som utvecklats av Finlands miljöcentral. Med koefficienterna kan man bedöma förhållandet mellan materialflödena, miljökonsekvenserna och de ekonomiska konsekvenserna. Uppskattningarna av upphandlingskategoriernas koldioxidavtryck grundar sig på de genomsnittliga koldioxidavtrycken från produkter på den finländska marknaden. I fråga om el är koldiox-

idavtrycket för ursprungscertifierad el köpt genom Hansels gemensamma upphandlingsavtal 0. En närmare beskrivning av [Envimat-modellen. \(på finska\)](#)

Beräkningen av koldioxidavtrycket är en uppskattning som baserar sig på antaganden och på ursprungliga data i rapporteringen. Bedömningens noggrannhet förbättras när tillgängliga forskningsdata ökar och ursprungliga data preciseras. Finlands miljöcentral har uppdaterat utsläppskoefficienterna 2023 och Forststyrelsens utsläpp har beräknats retroaktivt med de nya koefficienterna förutom för 2023 även för 2020–2022. I beräkningen av koldioxidavtrycket har vi i enlighet med GHG-protokollet inte till alla delar separerat eget arbete i terrängen, det vill säga direkta utsläpp nedströms, eller köpt arbete, det vill säga indirekta så kallade uppströms utsläpp.

Skattefotavtryck

Forststyrelsen är verksam i Finland och betalar alla sina skatter till Finland, Forststyrelsen har ingen verksamhet som beskattas utomlands. Beräkningsprinciperna följer de principer som föreskrivs i skattelagstiftningen. I skattefotavtrycket beskrivs Forststyrelsens väsentliga indirekta och direkta skatter samt förskotts innehållningar som innehållits på arbetstagarnas lön. Forststyrelsens skattefotavtryck rapporteras utifrån räkenskapsperiodens bokföring.

FÖRVÄNTNINGARNA HOS FORSTSTYRELSENS INTRESSENTGRUPPER OCH FORMER FÖR VÄXELVERKAN MED INTRESSENTGRUPPERNA

Allmänheten och centrala privatkunder

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Allmänheten	Medborgarnas oro för klimatförändringen och den biologiska mångfalden ställer också förväntningar för Forststyrelsen på att miljö- och klimatfrågorna ska beaktas bättre. Förväntningarna gäller också en aktivare och öppnare kommunikation om verksamheten samt ökad lokal närvaro, hörande och växelverkan. Positiva regionalekonomiska konsekvenser särskilt i Lappland, Kajanaland och glesbygden.	Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper, öppet medborgardeltagande i naturresursplanerings- (LVS)-projekt, inkluderande digitala gemenskaper inom tjänstedesignprojekt, respons- och anmälningskanaler, alla kommunikations- och marknadsföringskanaler, särskilt sociala medier.	Att stävja klimatförändringen och trygga den biologiska mångfalden är strategiska teman för Forststyrelsen. Kommunikationen och interaktionen utvecklas kontinuerligt. Den stora allmänhetens åsikter beaktas på många sätt, beroende på formen för interaktionen. För undersökningarna riktade till kund- och intressentgrupperna fastställs årliga utvecklingsåtgärder och genomförandet av dem följs upp. En verksamhetsmodell som gör det möjligt att utveckla verksamheten utifrån responsen är i bruk. I servicedesignprojekten förs synpunkterna direkt till utvecklingen av verksamheten. I planeringen för naturresurser samordnas behoven i mån av möjlighet.
Friluftsvandrare	Förväntningarna gäller upprätthållande av friluftsinfrastrukturen, tillhandahållande av information om objekten, främjande av ansvarsfullt friluftsliv, tillhandahållande av naturinformation, att väcka förhållandet till naturen, främjande av hälsa och välfärd i samhället, sköta om skyddsområden och trygga den biologiska mångfalden samt att tala för naturen.	Service- och responskanaler på webbplatsen Utinaturen.fi och Utflyktskarta.fi, besökarundersökningar i nationalparkerna, en digitalt delaktig Jakt- och naturgemenskap, annan delaktighet i servicedesignprojekt som eftersträvar kundförståelse, årlig kund- och intressegruppsundersökning.	Utveckling av digital kundservice för dem som rör sig i naturen samt terrängtjänster enligt respons och resurser: bl.a. innehållet i det infomaterial som erbjuds vid objekten och ibruktagandet av den nya interaktiva tjänsten Utinaturen 2024. Beaktande och genomförande av respons från intressentgrupper om tillgängligheten enligt resurserna. Naturfostran. Verksamhet enligt ministeriernas styrning utifrån resultatavtalet i tryggheten av den biologiska mångfalden, i bakgrunden även och olika intressentgruppers mål (internationella och nationella).
Fiskare och jägare	Tillgången till tillstånd och tillståndssystemens funktionalitet, trygga av fiske- och jaktmöjligheterna. Oro för hur Forststyrelsens övriga verksamhet (t.ex. skogsbruk, vindkraft, skyddsområden) påverkar jaktmöjligheterna och landskapet. Även faktorer som påverkar tillståndet i insjöar och strömmande vatten (t.ex. näringsflöden från skogsbehandlingen) skapar oro.	Webbplatsen Eräluvat, webbutiken och servicenumret, tillståndsansökningssystemet. Tidningarna Kieppi, Tuikki och Suomu. Årlig enkät om kundnöjdhet för fiske- och jaktkunder. Responskanal och mätning av hur nöjda man är med svaren på responsen. Responsenkäter om fångsten för jakt- och fisketillståndskunder. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.	Med hjälp av responsen om fångst dimensioneras fisket och jakten till en ekologiskt och socialt hållbar nivå. Verksamheten utvecklas med hjälp av nöjdhetsenkäter och responsanalyser. Regelbundet utvecklas också beaktandet av vilt i skogsbehandlingen tillsammans med skogsbruket. Servicehelheten som omfattar webbplatsen Eräluvat och webbutiken samt tillståndsansökningssystemet förnyas på ett kundorienterat sätt med hjälp av en digital kundgemenskap. Utplantering av fisk och vattenvård samt restaurering av strömmande vatten.
Tomtköpare och arrendetagare	Förväntningarna är förmånliga, glest placerade tomter. Egen strand. Turistcentrumtomter nära service och hobbyer, men med lugnt läge. Färdig infrastruktur.	Laatunmaa.fi, tomtförsäljare enligt område, kommunikations- och marknadsföring, kundnöjdhetsenkäter, responskanal, utlåtandeförfarande för själva planläggningsprocessen, årlig kund- och intressegruppsundersökning.	Man strävar efter att göra planläggningen i sådana områden där det finns efterfrågan. Vid planläggningen beaktas jord- och skogsbruksministeriets anvisningar, Forststyrelsens mark- och vattenområdesförvaltningspolitik och planläggningsprinciperna samt övriga synpunkter från ansvarsområden och rennärigen. Själva planläggningsprocessen omfattar ett utlåtandeförfarande, det vill säga bland annat att vem som helst kan uttala sig om planutkastet. Prissättningen av tomterna styrs av överlåtelselagens princip om "gängse pris", som söks med hjälp av externa värderingar.

Centrala företags- och organisationskunder

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Turismnäringen	Förväntningarna är att affärsverksamheten ska möjliggöras, smidig praxis för avtal och betalningar, att de lokala näringarnas behov ska beaktas och behandlas jämlikt, att skogarna ska behandlas med beaktande av turismverksamheten och landskapen, att friluftsinfrastrukturen och -konstruktionerna ska underhållas och göras tillgängliga för företag, att hållbar turism ska utvecklas, att samarbetspartnerna ska synas bättre i Forststyrelsens digitala kanaler. Oro för hur skogsbehandlingen påverkar turistlandskapet.	Samarbetsgrupper för turismområden i Lappland, samarbetsgrupper för nationalparker för hållbar turism, representanter för branschen med i regionala samarbetsgrupper och/eller temagrupper för planering av naturresursplanering och vård och användning (HKS), samarbetsavtal med naturturismföretagare, hyresföretagare på Forststyrelsens objekt och fastigheter, samarbete i turismnätverk (t.ex. Matkailufoorumi och regionala utvecklingsgrupper för turism), företagsrespons och -undersökningar, årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.	Fokusområden inom turismen i naturresursplanerna och beaktande av turismverksamheten i planerna för nationalparkernas skötsel- och användning. Möjliggörande av verksamheten i nationalparkerna genom partnerskapsavtal och tillstånd. Turismen beaktas också som en del av planeringen av markanvändningen i statens strövområden, t.ex. när en översiktsplan för turismen och markanvändningen utarbetas och närmare planering görs för turismnäringen, samt i fråga om objekt och tomter som säljs och hyrs ut (inkl. hotell och annan affärsverksamhet). Möjliggörande av terrängtrafik och safarier i mångbruksskogar, möjliggörande av ett tätare samarbete genom samarbetsavtal, utarrendering av vattenområden för fisketurism, användning av friluftskonstruktioner mot bruksavgift för företag. Att man i de regionala samarbetsgrupperna kan man komma överens om avgränsningar för avverkingarna. Deltagande i programmet Sustainable Travel Finland för hållbar turism och utveckling av ansvarsfullheten vid de utflyktsmål som Naturtjänsterna sköter.
Skogsindustrin	Förväntningarna är en högkvalitativ produkt som uppfyller kundens krav och förväntningar på kvaliteten. Leveranssäkerhet och överenskommen leveransrytm. Bra pålitlighet som samarbetspartner. Högklassig skötsel av ärenden och kontakter. Hantering av ursprungskedjan och beaktande av miljöfrågor. God skötsel och användning av skogarna.	Intressentgrupperna deltar i utarbetandet av regionala naturresursplaner i samarbetsgruppen och i egenskap av remissinstanser. Kundmöten där man bekantar sig med produkter och kunder vid produktionsanläggningar samt deras önskemål. Förhandlingar om virkeshandel. Mätning av kundnöjdheten och årlig undersökning för kund- och intressentgrupper. Responssystem. Operativ kontakt.	Vi erbjuder hållbart producerat trä på marknaden inom ramen för målen i de regionala naturresursplanerna. Vår årliga verksamhetsnivå är förutsägbar. I vårt ledningssystem står kunden i centrum. Skötseln och användningen av skogarna är PEFC-certifierad. Vår kontroll över virkets ursprungskedja är PEFC-certifierad. Skogsbruk Ab:s certifierade energieffektivitetssystem samt försök med utsläppssnål virkesanskaffning pågår.
Energibranschen	Förväntningarna är möjliggörande av affärsverksamhet, jämlik behandling av företag och tydliga villkor och verksamhetsmodeller för uthyrningsverksamhet och projektutveckling, öppen dialog, även jämlikt beaktande av olika intressentgrupper.	Metoder för växelverkan i anslutning till kundrelationer är bland annat förfrågningar på regional och projekt nivå och förutredningar, avtalsförhandlingar, växelverkan under konkurrensutsättningen av havsbaserade vindkraftverk, anbud och förhandlingar, intressebevakning av avtalsförpliktelser, byggande, intressebevakning av produktionstid och rivningstid. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper. Mer omfattande växelverkan med intressentgrupper inom verksamhetsområdet: Forststyrelsens egen naturresursplanering (även havsområdet), havsplanering som leds av landskapsförbunden, medlemskap i branschföreningar (t.ex. Finlands Vindkraftsförening, Bioenergi rf)	Modell för konkurrensutsättning av havsvindkraft (områdenas arrenderätter och projektutvecklingen av grundtemat konkurrensutsätts på den internationella marknaden). Genom projektutvecklingen möjliggör Forststyrelsen en ökning och ansvarsfull placering av land- och havsvindkraft. Dialogen förs och intressentgrupperna beaktas projektspecifikt i många skeden: förutredningar, en eventuell MKB-process, planläggning av energiproduktionsområden (landskaps- och generalplan), Forststyrelsens egen naturresursplanering och deltagande arbete med intressentgrupper.

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Utvinningsindustri	Som Forststyrelsens kunder förväntar sig företagen inom mark och stenmateriel en tät kontakt, erbjudande av nya områden för affärsverksamheten, kontinuitet samt långsiktigt samarbete som möjliggör utveckling av affärsverksamheten. Ett bekymmer är prissättningen av råvaran och möjligheterna till flexibilitet i fråga om priser och avtalsvillkor. För bolagen inom malmletning och gruvverksamheten är Forststyrelsen framför allt en markägare som förväntas bedriva en jämlik och förutsägbar verksamhet.	För stenmaterialkunders del: kontakt, avtalsförhandlingar, syner av stenmaterialområden, enkäter om antalet stenmaterialtäkter 4 gånger per år, utbildningar och årliga kundnöjdhetenkäter. För gruv- och malmletningsbolagens del möten vid behov, samarbetsgruppsmöten, deltagande i seminarier. Markägarens utlåtanden till tillståndsansökningar. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.	För mark- och stenmaterialkunder kartläggs nya stenmaterialområden samt utvecklas verksamheten och avtalen utifrån responsen. För gruv- och malmletningsbolagens del verksamhet enligt gruvlagen och markägarens intressebevakning. Man strävar efter att agera på förhand och informera om förändringar inom branschen.
Rennäringen* *Tilläggen gällande samiska renbeteslag under Samesamfundet	Förväntningarna är att förutsättningarna för renskötsel beaktas i markanvändningen och skogsbehandlingen, förhandlingar med representanter för renbeteslagen när man på statens marker planerar åtgärder som väsentligt påverkar renskötseln, information om planerna och möjligheten att påverka dem. Oron är de kumulativa effekterna av olika former av markanvändning för renskötseln.	Arrende- och nyttjanderättsavtal, renbeteslagsmöten, märkesdistriktsmöten, årliga förhandlingar enligt renbeteslagsavtalet (Paliskuntain yhdistys), årliga förhandlingar med samerenbeteslagen, representanter för renbeteslagen i samarbetsgrupperna LVS och SAP, appen Poropaikka för kommentarer om skogsvårdsåtgärder. Enligt avtalet kan skogsteamet och renbeteslaget avtala lokalt om hur förhandlingarna ska genomföras. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper. (OBS! För samiska renbeteslags del tillägg under punkten Samer)	Enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen beaktas rennäringens perspektiv i planeringen av markanvändningen. Beaktande av renskötseln även i enlighet med renskötsellagen. Enligt avtalet med renbeteslagen ska information om all avverkning, markberedning, vägbyggen och stora grustäcker, turistleder, markförsäljning och andra mer omfattande markanvändningsfrågor lämnas till renbeteslagen på förhand för att ge dem möjlighet att påverka planeringen. I avtalet ingår också riktlinjer för torvproduktions- och vindkraftsområden, jakt, utfodring av renar, avtal om renstängsel och användning av åtel. Med hjälp av appen Poropaikka kan renvärdarna kommentera planerna på skogsbruksåtgärder som föreslagits för renbeteslagens områden. (OBS! För samiska renbeteslags del tillägg under punkten Samer)
Statssektorns avtalspartner (t.ex. Naturresursinstitutet, Forsvarsmakten, Gränsbevakningsväsendet, Brottsförhållningsmyndigheten)	Förväntningar på användningen av statens mark- och vattenområden för att möjliggöra egen verksamhet, t.ex. utnyttjande av undervisningsskogar i undervisningen, utnyttjande av forskningsskogar i forskning, användning av områden som staten permanent arrenderat ut eller tillfälligt arrenderat ut för försvarsändamål samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för fångar vid öppna anstalter. Allmänna förväntningar på arrangemang och samarbete som gäller statens jordegendom är smidigt samarbete, ömsesidig information om planer och åtgärder samt utveckling av verksamhetsförutsättningarna.	I lagen om Forststyrelsen lägger 7 § grunden för andra statliga organisationers områdesanvändning. I den föreskrivs att man i Forststyrelsens verksamhet beaktar forskningens, undervisningens, försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets markanvändningsbehov. Avtal om förfarandena ingås med varje aktör och principerna och praxisen för markanvändningen och den anknyttande interaktionen fastställs organisationsspecifikt i avtalen. Innan markägarens talan förs (t.ex. vid planläggning, koncessionsavtal, gruvärenden) hörs arrendatorns ståndpunkt. Möten minst en gång per år och många mötespunkter enligt situation och behov. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper. Strategiskt partnerskapsavtal mellan Forststyrelsen och Brottsförhållningsmyndigheten.	Beaktande av strategisk och avtalsenlig verksamhet genom möten och förhandlingar mellan organisationernas ledning. De operativa behoven beaktas inom ansvarsområdena och regionalt. I naturresursplaneringen förs ofta separata diskussioner med Forsvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet. Genomförandet av Forsvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets lagstadgade uppgifter begränsar den övriga användningen i vissa områden. För vindkraftsutvecklingen begärs alltid ett utlåtande av Forsvarsmakten. Vid behov skaffar vi mark för Forsvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets, undervisningens och forskningens bruk. Behoven av utbildning inom skogsbranschen tryggas genom avtal i skolornas undervisningsskogar. Ett nära samarbete med Brottsförhållningsverkets öppna fångelser för att genomföra arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för fångar vid öppna anstalter vid Forststyrelsens Naturtjänsters terrängobjekt (planering av genomförandet av naturvårds- och underhållsarbeten och arbetsledning).

Centrala serviceproducenter

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Skogsbruk Ab:s entreprenörer	Förväntningarna är en jämn arbetsmängd och att man håller sig till avtalen samt ett jämlikt bemötande. Oro för hur skogarna övergår till skyddade och hur bestående Forststyrelsens entreprenadförhållanden är.	Cloudia och marknadsbrev, möten, företagardagar, utvecklingssamtal med avtalsföretagare, månadsmöten, årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.	Företagarnas avtal följs upp och man håller fast vid dem, den operativa kontakten med företagarna anses vara god, företagarnas utvecklingssamtal, företagarna informeras öppet om Forststyrelsens situation och verksamhet, vi strävar efter att förbättra entreprenadförhållandena bland annat genom att hålla vägnätet i skick, kvaliteten på stämplingsposter osv.
Naturtjänsternas underhållsavgiftsföretagare samt företag som utför naturvårds- och restaureringsarbeten	Bättre hörande av entreprenörer och tätare samarbete (t.ex. redan i planeringsskedet), beaktande av miljöfrågor även i upphandlingar, allmänt trygghet av mångfalden i verksamheten. Realistiska tidtabeller för mottagande och utförande av arbeten samt att hålla sig till avtalen.	Meddelanden och förhandsmeddelanden om kommande konkurrensutsättningar. Samarbetsmöten med serviceproducenter under avtalsperioden. Kontakten och fördelningen av arbetsobjekten samt samordningen av arbetet sker via nätverket Puitehankintaurakointien järjestely (Ramupphandlingsentreprenadernas organisering). Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.	Företagarnas avtal följs upp och man håller sig till dem, under avtalsperioden följer man servicebeskrivningarna. Man agerar utifrån responsen från leverantörerna i mån av möjlighet och responsen beaktas i kommande konkurrensutsättningar.

Kund-, partner- och intressentgrupper utanför tabellen

Intressebevakningsorganisationer och intresseorganisationer

Ägare till privata mark- och vattenområden och vägslag

Övriga aktörer inom naturresursbranschen

- Naturproduktföretag
- Kommersiella fiskare

- Företag inom bärindustrin
- Fiskodlingsföretag
- Företag som säljer mår

Privatkunder

- Kunder med terrängtrafik tillstånd
- Kunder med hyres- och nyttjanderättsavtal

- Övriga tillståndskunder
- Kunder vid småskalig virkesförsäljning
- Köpare av julgranstillstånd
- Köpare av tillstånd för naturprodukter och kunder som ansöker om tillstånd för naturområden

Partner

- Företagare som sköter vårdbiotoper genom avtalsbaserat bete
- Finansiärer
- Övriga leverantörer och serviceproducenter

Centrala samarbetspartner och andra intressentgrupper

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
<p>Staten i egenskap av ägare</p>	<p>Enligt 2 § i lagen om Forststyrelsen förväntar sig ägaren att Forststyrelsen använder, vårdar och skyddar statens mark- och vattenegendom som den besitter på ett hållbart sätt samt att den fungerar effektivt. Affärsverksamheten förväntas bedrivas inom ramen för de lagstadgade och i statsbudgeten preciserade samhälleliga förpliktelserna. Forststyrelsen förväntas sköta de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits den. Forststyrelsen förväntas verka i enlighet med företagsekonomiska principer samt de servicemål och andra verksamhetsmål som riksdagen har godkänt för den; Forststyrelsen förväntas för sin del delta som sakkunnig och statligt affärsverk i beredningen av ärenden inom sina verksamhetsområden samt genomföra de strategiska målen i regeringsprogrammen. Forststyrelsen deltar således t.ex. i planeringen, genomförandet eller uppföljningen av program eller projekt som ministerierna fastställt och i synnerhet i lagberedningen av naturskyddsområden. Ägarens förväntningar och intressen sammanfattas årligen i resultatstyrningsbrevet och för de offentliga förvaltningsuppgifternas del i resultatavtalet.</p>	<p>För ägarstyrningens del ägarpolitiska riktlinjer, årliga resultatstyrningsbrev och för de offentliga förvaltningsuppgifternas del resultatavtal, resultatstyrningsmöten mellan Forststyrelsen och ministerierna, uppföljning och rapportering av målen, gemensamma seminarier.</p> <p>I fråga om ministeriernas strategiska mål deltar Forststyrelsen i projekt- och programarbetsgrupper, styrgrupper, nätverk, beredning av strategier och till exempel lagstiftningsarbete. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.</p>	<p>Forststyrelsens (affärs)verksamhet och strategi styrs av många program och strategier. I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna genomför Forststyrelsen de strategiska målen i varje regeringsprogram. De mål som ställs upp för Forststyrelsen förverkligar branschspecifika strategier, såsom den nationella skogsstrategin 2035, Finlands strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden och den nationella strategin för rekreativ användning av naturen 2030. Dessutom uppfyller Forststyrelsen i sin verksamhet FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) och följer riktlinjerna i Forststyrelsens egen strategi. Resultatstyrningen har gemensamt överenskommen uppföljnings- och rapporteringspraxis. Målen inkluderas i enheternas planering och mål. Verksamheten planeras så att de ägarpolitiska målen och målen i resultatavtalet uppnås.</p> <p>Utöver de ägarpolitiska riktlinjerna och Forststyrelsens strategi styrs Forststyrelsens verksamhet och verksamhetsplanering av Arbetsordningen och Politik (t.ex. Samhällsansvarspolitik, Personalpolitiken, Politiken för förvaltning av jord- och vattenegendom).</p>
<p>Miljöförvaltningen (t.ex. NTM-centralerna, Regionförvaltningsverkets ansvarsområde för miljötillstånd, kommunernas miljömyndigheter)</p>	<p>Förväntningarna är samordning och öppenhet. Att dela och ge tillgång till information om natur och arter. Verksamhet enligt miljö-, vattenhushållnings- och marktäkts-tillstånd från Forststyrelsen och Forststyrelsens bruks- och arrendeavtalskunder. Smidiga och i tid inlämnade utlåtanden för tillståndsansökningar. Deltagande i den regionala utvecklingen samt i statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter områdesvis (t.ex. arbetsgrupper för miljöprogram eller naturskydd och naturvård som koordineras av NTM-centralerna). Gemensam strävan för naturvårdsåtgärdernas effektivitet och kostnadseffektivitet genom omfattande program, spridning av bästa praxis.</p>	<p>För tillståndens del ansökningar och utlåtanden enligt praxis. lakttagandet av tillstånden sker genom terrängsyner eller andra separata möten. Miljöförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter är i regel tidsbundna samarbets- eller styrgrupper för olika aktörer i anslutning till verksamhetsprogram eller fleråriga riksomfattande projekt för gemensam planering av naturskyddet och naturvården och dess utveckling. Exempel: Enligt NTM-central HELMI-samarbetsgrupperna (i varje regional grupp representant för Forststyrelsen och Naturtjänsterna) och HELMI den riksomfattande uppföljningsgruppen. Dessutom är de regionala vårdbiotopgrupperna separata och deras riksomfattande samordningsgrupp. Den riksomfattande koordineringsgruppen för restaurering av småvatten. Informationsdelning vid arbetsgruppernas möten, delning av anvisningar, uppföljning. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.</p>	<p>Omsätta miljöförvaltningens riksomfattande mål och program i praktiken. Beaktande och implementering av förfaranden som överenskommit vid olika samarbetsgrupper och andra möten.</p>

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
<p>Viltförvaltningen (Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna, Vilträden, Naturresursinstitutet, Livsmedelsverket)</p>	<p>Förväntningarna är att ordna ekologiskt och socialt hållbar jakt samt att trygga viltets livsmiljöer på statens områden. Att se till att viltbestånden är livskraftiga och att förebygga spridningen av djursjukdomar. Allmänt främjande av vilt-hushållningen och dess välfärdseffekter.</p>	<p>Riksomfattande vilt dagar. Evenemang för intressentgrupper och samarbetsmöten med Finlands viltcentralers områden och lokala jaktvårdsföreningar. Viltkoncernens strategidagar. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.</p>	<p>Dimensionering av jakten på en ekologiskt och socialt hållbar grund. Främjande av viltvården och vården av viltets livsmiljöer genom intäkter från jakttillstånd och i samarbete med andra ansvarsområden.</p>
<p>Jakt- och fiskeövervakning (Polisen och Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Naturresursinstitutet (LUKE) och Viltcentralen)</p>	<p>Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning förväntas delta i det koordinerade myndighetssamarbetet inom jakt- och fiskeövervakningen i PTG-strukturerna (polisen, tullen och gränsmyndigheterna). Av Forststyrelsen förväntas i synnerhet specialsakkunskap om tillstånd som gäller statens marker. Utbildningsroll på polisens kurser (snöskoter, båt). Jakt- och fiskeövervakningsteamet är den enda yrkesorganisationen för bekämpning av naturresursbrott i Finland. Tillsynens intressentgrupper förväntar sig att Forststyrelsen har övergripande sakkunskap om tillsynen.</p> <p>LUKE samarbetar med tillsynen särskilt i frågor som gäller stora rovdjur. Övervakningen förväntas riktas med hjälp av den producerade informationen.</p>	<p>Regionala PTG-underarbetsgrupper, projekt och möten med naturresurs- och viltcentralen, årlig kund- och intressentundersökning.</p>	<p>Kontinuerlig kontakt och upprätthållande av en gemensam lägesbild påverkar inriktningen av tillsynen.</p>
<p>Fiskeriförvaltningen och fiskeriorganisationerna (förvaltning NTM-centralernas fiskerimyndigheter och fiskeriområden)</p>	<p>Förväntningarna är att ordna ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart fiske och trygga fiskarnas livsmiljöer i statens områden. Smidigt samarbete mellan fiskemyndigheterna och fiskeorganisationerna.</p>	<p>Årliga samarbetsmöten: bl.a. fisklagsdagarna, fiskforskningsdagarna, föreningsmötena och fiskeriområdesdagarna. Fiskeriområdessamarbete inkl. styrelsearbete. Deltagande i fiskeriområdenas och vattenvårdens arbetsgrupper. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper.</p>	<p>Deltagande i fiskerimyndighetens arbete och utveckling av fiskeribranschen bl.a. genom planering och verkställande av nyttjande och vård av fiskeriområdena.</p>

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
<p>Lokal- och regionförvaltning (kommuner, städer, landskapsförbund)</p>	<p>Utveckling av områdena och främjande av deras livskraftighet, samarbete för utveckling av turismen och strövområdena, planläggning, placering av vindkraft och projektutveckling. Ur den kommunala miljömyndighetens synvinkel är förväntningarna förknippade med verksamhet enligt marktäkts- och miljötillstånden.</p>	<p>För planläggningens del omfattas interaktionsprocessen av kraven i markanvändnings- och bygglagen. Forststyrelsen ansvarar inte som markägare eller myndighet för verkställandet av interaktionen, utan ansvarig är den som utarbetar planen, t.ex. kommunen eller landskapsförbundet. Vi samarbetar med planläggningsmyndigheterna och kan föreslå för kommunerna att planläggningen inleds med hjälp av företags- och näringsverksamhetens eller något annat behov för områdesanvändning. Vi deltar aktivt i planeringen av havsområden och utarbetandet av landskapsplaner som koordineras av landskapsförbunden. I egenskap av förvaltare av statens områden ger vi också utlåtanden vid olika planläggningsprocesser och förfaranden enligt miljöskyddslagen. Vi ansöker också till exempel om marktäkts- och miljötillstånd.</p> <p>Kommunernas representanter deltar i allmänhet i områdets LVS- och SAP-processer. Årlig undersökning för kund- och intressentgrupper. Samarbets- och utvecklingsgrupper för turismområden.</p>	<p>Forststyrelsen agerar både som markägare och myndighet vid planläggning. Forststyrelsen är i egenskap av markägare delaktig i kommunens eller andra aktörers planprojekt och kan vid behov framföra åsikter och lämna anmärkningar när planen bereds och planförslaget är offentligt framlagt.</p> <p>I myndighetsrollen deltar Forststyrelsen i myndighetsförhandlingar och ger vid behov utlåtanden om planutkast och planförslag.</p> <p>Miljötillstånden fastställer ramarna för verksamheten.</p>
<p>Övrig förvaltning och myndigheter (t.ex. Tukes, Lantmäteriverket, Museiverket, Skogscentralen)</p>	<p>Smidigt myndighetssamarbete. Förväntningarna hänför sig till varje aktörs lagstadgade uppgift, som förutsätter samarbete med Forststyrelsen för att kunna sköta eller utveckla den.</p> <p>Till exempel har samarbetet med Museiverket att göra med frågor som gäller underhåll av fornlämningsobjekt och historiskt värdefulla byggnader som är i Forststyrelsens besittning.</p> <p>Syftet med växelverkan med skogscentralen är att verifiera att verksamheten är lagenlig. Anmälan om användning av skog före avverkning har registrerats i 14 § i skogslagen och kraven på innehållet i anmälan har antecknats i jord- och skogsbruksministeriets förordning om anmälan om användning av skog.</p>	<p>Utöver den lagstadgade interaktionen (t.ex. tillstånd, anmälningar och utlåtanden) är växelverkan med intressentgrupper friare i form av årliga samarbetsmöten, utvecklingsarbetsgrupper eller branschseminarier.</p> <p>Verksamhet enligt samarbetsavtalet med Museiverket och tillståndsförfaranden ur markägarens synvinkel.</p> <p>Forststyrelsen gör en anmälan om användning av skog till Skogscentralen om avverkningsobjekten. Skogscentralen utför sporadiska och riktade förnyelseinspektioner på basis av anmälningar om användning av skog. Skogscentralen skickar rapporter om inspektionerna till Forststyrelsen.</p>	<p>Lagstadgat. Till exempel kompletteras och bearbetas avverkningsplanerna enligt Skogs- och NTM-centralernas utlåtanden och anvisningar.</p>

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Samernas samhällen	Enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen ska förutsättningarna för att utöva samisk kultur tryggas.	Delegationerna (Enare, Enontekis, Utsjoki), Naturresursplanen för samernas hembygdsområde, Akwé:Kon-verksamhetsmodellen (metoden för bedömning av förutsättningarna för att utöva samisk kultur) används i alla betydande projekt (t.ex. LVS- och skötsel- och användningsprojekt), renbeteslagen i samernas hembygdsområde, årliga förhandlingar i anslutning till avtalet mellan Sametinget, skolternas byastämma och Forststyrelsens, renbeteslagsmöten för speciella renskötselområden. I enlighet med avtalet om renbeteslag kan man lokalt avtala om hur förhandlingarna ska genomföras mellan Skogsbruk Ab:s skogsteam och renbeteslaget.	Vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning ska inom samernas hembygdsområde enligt sametingslagen (974/1995) samordnas så att förutsättningarna för utövande av samernas kultur tryggas. Forststyrelsen verksamhet i samernas hembygdsområde regleras också av ödemarkslagen, vars huvudsakliga syfte är att trygga den samiska kulturen och naturnäringarna. I förhandlingarna följer vi justitieministeriets promemoria om förhandlingsplikten enligt 9 § i sametingslagen. Förhandlingsförfarandet ska leda till en genuin dialog som förs i rätt tid och i syfte att nå samförstånd. Vi ber Sametinget och inom skoltområdet även skolternas byastämma om utlåtanden om enskilda projekt som är viktiga lokalt. Avtalet mellan renbeteslagen inom samernas hembygdsområde, Sametinget, skolternas byastämma och Forststyrelsen om anvisningar och tillvägagångssätt för skogsbehandling inom samernas hembygdsområde samt närmare lokala avtal och i anslutning till detta årliga förhandlingar, de åtgärder som anges i miljöguiden för skogsbruket för att trygga samekulturen, beaktande av särskilda rättigheter för invånarna i sameområdet vid fiske och jakt; renbeteslagsmöten i det särskilda renskötselområdet; skoltsamer som bor i skoltområdet har större särskilda förmåner enligt skoltlagen för statens mark- och vattenområden; Förhandlingar om våra egna planläggningsprojekt förs redan innan projektet inleds med Sametinget och inom skoltområdet med skolternas byastämma; inom samernas hembygdsområde beviljar Forststyrelsen som förvaltare inte tillstånd för letning av malmfyndigheter; att bevara det samiska kulturarvet i samarbete med Samemuseet Siida och Museiverket.
Lokalsamhälle	Förväntningarna är att lokala invånare, aktörer och näringar ska höras och beaktas i beslutsfattandet och verksamheten. Möjligheterna att utnyttja naturen i området för rekreation, hobbyverksamhet och utnyttjande av naturresurser. Bevarande av jakt- och fiskemöjligheterna.	I naturresursplaneringen och planeringen av skötsel och användning finns det ofta representanter för arbets- eller temagrupperna. I övrigt varierar samarbetet och samarbetsparterna områdesvis och från fall till fall. Typisk delaktighet på lokal nivå är t.ex. hantering av skogar i närheten av leder eller andra servicestrukturer eller behov av nya konstruktioner från föreningarnas eller företagens sida. Som kanaler möten och e-post.	I mån av möjlighet genom att samordna olika behov med beaktande av Forststyrelsens egna resultatmål och anvisningar. De olika parternas synpunkter redogörs för i de färdiga planerna.

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Medborgarorganisationer	Förväntningarna är tryggande av den biologiska mångfalden, bekämpning av klimatförändringen, naturskydd. Friluft-, motions- och rekreativsmöjligheter i naturen. Hållbart fiske och jakt samt tryggande av jakt- och fiskemöjligheterna på statens marker. Gemensam oro för andra markanvändningsformer och den eventuella naturförlust som de orsakar, konsekvenserna för fisk- och viltbestånden och möjligheterna att röra sig i naturen.	Arbets- och/eller temagrupper för LVS- och SAP-projekt, kund- och intressentgruppsundersökning, OFGR:s servicedesignprojekts vildmarks- och naturgemenskaper, möten med intressentgrupper, samarbete i olika nätverk (t.ex. Friluftforum), projekt och arbetsgrupper. Regionalt samarbete ofta under evenemang (t.ex. Spödagen, Finska Naturens dag). Samarbete med naturskydds- och miljöorganisationer i skyddsarbetet (t.ex. vikare, fjällräv) och i naturvårdsarbetet (t.ex. talkoläger). Förhandlingsprocessen och interaktionsmöten med centrala miljöorganisationer i fråga om skogstvister (nationella och lokala).	I naturresursplaneringen samordnas olika användningsformer (inklusive naturskydd) med olika intressentgruppers önskemål samt de möjligheter som marker och vatten erbjuder i de ramar som den statliga ägaren ställer. Man strävar efter gemensamma projekt och samarbete för att uppnå de gemensamma målen. Ett resultat av annan interaktion är ofta att man delar information och bästa praxis och söker en gemensam förståelse. Vid miljöorganisationsförhandlingarna behandlas skogsbehandlingsplanerna och om det uppstår meningsskiljaktigheter om planerna preciseras planen vid behov eller görs eventuellt tilläggsutredningar. Om en del av objekten förblir man oeniga.
EU och internationella samarbetsnätverk	Bemöta globala och EU:s klimat- och mångfaldsmål, svara på målen för restaurering och skydd och utveckla verksamhetssätten, utveckla och främja hållbar skogsvård och viltvård.	Nätverksmöten, evenemang och annan verksamhet (t.ex. IUCN, ENCA, EUROPARC, CIC). Eustafors direktions- och arbetsgruppsarbete. Mångsidiga seminarier, webinarier och arbetsgrupper. Även bilaterala möten med representanter för olika EU-institutioner och intressentgrupper.	Deltagande i utvecklingen av lagstiftningen om teman och främjande av internationella mål för hållbar utveckling som en del av strategin. Delning av bästa praxis och information i nätverk. Deltagande i gemensam intressebevakning och deltagande i EU-sektionernas verksamhet som leds av ministerierna.
Medier	Förväntningarna är aktuell, sakkunnig samt öppen och tillförlitlig kommunikation, god och enkel tillgänglighet.	Meddelanden och informationsmöten, leverantörsträffar och -evenemang, guidade besök på olika platser (t.ex. forskningsskogar, avverkningsobjekt, ströv- och skyddsområden, vindkraftsobjekt m.m.), deltagande i Mediebarometern, årsrapportering och ansvarsrapportering även som medel för kommunikationen.	Samarbetet med medierna beaktas i planeringen av kommunikationen. Verksamheten utvecklas i enlighet med kund- och intressentundersökningen samt resultaten från mediebarometern.

Intressentgrupp	Intressentgruppens centrala förväntningar, intressen och bekymmer	Metoder och former för växelverkan	Att i verksamheten beakta växelverkan med och förväntningar hos intressentgrupper
Certifierings-, standardiserings- och auditeringsorganisationer	<p>Förväntningarna är att man deltar i utvecklingen av bästa praxis inom branschen och agerar i enlighet med den. Forststyrelsen Skogsbruk Ab har förbundit sig till PEFC-certifiering.</p> <p>Den internationella PEFC-standarden fastställer ramarna för de krav på skötsel och användning av skogarna som ska iakttas i Finland både vid gruppcertifiering och ägarspecifik certifiering. Genom PEFC-skogscertifiering främjas ett hållbart skogsbruk. PEFC-skogscertifieringen främjar också genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling. Forststyrelsen har också ETJ +, samt ISO 14001-certifikat enligt vilket verksamheten auditeras, men Forststyrelsen deltar inte i utvecklingen av dessa</p>	<p>I Finland upprätthålls och utvecklas det nationella skogscertifieringssystemet PEFC av PEFC Suomi - Finlands Skogscertifiering rf. Kraven på skötsel och användning av skogarna granskas vart femte år i samarbete mellan aktörer som är intresserade av hållbarhet. Uppdateringen av PEFC-kraven kallas standardarbete och arbetsgruppen som ansvarar för arbetet kallas standardarbetsgrupp. Standardarbetet inleds när PEFC Finland bjuder in alla aktörer som är intresserade av hållbar skötsel och användning av skogarna till standardarbetsgruppen. Dess uppgift är att kontrollera innehållet i Finlands PEFC-krav och säkerställa att standarderna överensstämmer med PEFC:s internationella krav. Standardarbetsgruppen som utarbetade de nationella PEFC-kraven för skötsel och användning av skogar som togs i bruk 2022 omfattade experter från över 60 organisationer på bred front.</p> <p>Skogsbruk Ab:s chef för hållbar utveckling är medlem i PEFC Finlands styrelse och Forststyrelsen Skogsbruk Ab deltar också i verksamheten inom PEFC:s utvecklingsarbetsgrupp.</p>	<p>Standardarbetsgruppen utarbetar utkastversioner av PEFC-kraven och gör dem offentligt tillgängliga för kommentarer. Under de offentliga kommentarsomgångarna kan alla personer och andra instanser som är intresserade av hållbar skötsel och användning av skogarna även utanför standardarbetsgruppen ge respons om kravens innehåll eller utarbetandet av standarden. Den senaste standardarbetsgruppen som verkade 2019–2022 behandlade över 900 kommentarer om standardens ämnesområde inom ramen för kommentarsomgångarna.</p> <p>Genomförandet av både PEFC-certifieringen och dess Chain of Custody (CoC)-certifiering i Forststyrelsen Skogsbruk Ab:s verksamhet utvärderas årligen med hjälp av en extern utvärderingsinstans, för närvarande med hjälp av externa auditeringar som genomförs av Kiwa Inspecta Oyj.</p>
Aktörer inom FUI (forskning, utveckling, innovation), utbildning och fostran (forskningsinstitut, högskolor, läroanstalter, småbarnspedagogik, museer och vetenskapscentra)	<p>Förbättring av miljö- och klimatåtgärder, uppfyllande av nationella och internationella krav i fråga om trygghet av mångfalden, naturskydd och stävande av klimatförändringen, beslutsfattande och verksamhet som grundar sig på vetenskap och forskning, samordning av olika förväntningar, samarbete och deltagande i projekt, öppet tillgänglig information om naturen och arter, säkerställande av resurser och finansiering för inventeringar och skydd och restaurering, deltagande i miljö- och naturfostran.</p>	<p>Forsknings- och projektsamarbete med forskningsinstitut och högskolor, annat forsknings- och utvecklingssamarbete samt studerandeprojekt, lärdomsprov och arbetspraktikplatser. Tillsammans med forskningsinstituten genomförs också ministeriernas samhälleliga mål och verkställs projekt inom regeringsprogrammet. Samarbete med läroanstalter på andra stadiet med undervisningskogar, lärdomsprov och praktikmöjligheter. Samarbete med alla utbildningsstadier och daghem inom hållbarhets-, miljö- och naturfostran. Samarbete i nätverket av vetenskapscentra och lokalt med olika museer.</p>	<p>Forststyrelsen deltar aktivt i forsknings- och projektsamarbete med olika aktörer samt verkar i projekt- och styrgrupper. I projekten möjliggör vi forskning på statens mark- och vattenområden och delar information med våra partner. Vi för också aktivt projektresultaten till det praktiska arbetet och utvecklingen. Vi samarbetar både nationellt och regionalt inom hållbarhets-, miljö- och naturfostran med olika aktörer (t.ex. natur- och vetenskapscentrum). Samarbete i nätverket av vetenskapscentra och lokalt med olika museer. När det gäller informationsdelning samarbetar Finlands Artdatacenter och besvarar på begäran om material för LajiGIS.</p>

GRI-TABELL

GRI 2: ALLMÄNT INNEHÅLL (GENERAL DISCLOSURES 2021)

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Beskrivning av organisationen och rapporteringspraxis		
2-1	Allmänna upplysningar	7, 64, 148
2-2	Bolag som ingår i ansvarsrapporteringen	7-11, 106, 161
2-3	Rapporteringsperiod, publiceringsfrekvens och kontaktperson	161
2-4	Ändringar i tidigare rapporterade uppgifter	118-121, 173
2-5	Extern verifiering	161
Branscher och arbetstagare		
2-6	Branscher, värdekedja och andra affärsrelationer	7-11, 48-51, 66-67, 86, 88, 122-123
2-7	Personal	64-65
2-8	Information om andra anställda	64, 66-70
Förvaltningen		
2-9	Förvaltningsstruktur och sammansättning	156-160
2-10	Utnämning och val av styrelse	156
2-11	Styrelseordförande	156
2-12	Styrelsens roll i övervakningen av verksamhetens konsekvenser	18-20, 41-42, 72, 148-150
2-13	Ansvarsfördelning vid ledning av konsekvenser	19-20, 49, 106-107
2-14	Styrelsens roll i ansvarsrapporteringen	161, Forststyrelsens ledningsgrupp godkänner ansvarsrapporten och den delges styrelsen
2-15	Undvika intressekonflikter	46

GRI 2: ALLMÄNT INNEHÅLL (GENERAL DISCLOSURES 2021)

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
2-16	Kommunikation om kritiska orosmoment	45-46
2-17	Styrelsens kompetens inom hållbar utveckling	35, 157
2-18	Bedömning av styrelsens prestationer	Styrelsen gör en självutvärdering cirka vart tredje år och den görs internt med hjälp av en anonym enkät.
2-19	Ersättningssystemet	154-155
2-20	Praxis för fastställande av ersättning	154
2-21	Förhållandet mellan den totala årsinkomsten	inga uppgifter tillgängliga
Strategier, politik och verksamhetssätt		
2-22	Utlåtande om strategin för hållbar utveckling	4-5
2-23	Politik som bolaget har förbundit sig till	19, 23, 44-45, 52, 56-58, 72, 106, 152, 154
2-24	Förankring av politik och anvisningar	19-20, 44-45, 48-50, 52-54, 57-59, 72-73, 106-109, 152-153
2-25	Processer för att undvika och korrigera negativa effekter	28-29, 45, 56-57, 63, 68-69, 79-80, 93, 101
2-26	Mekanismer för att stödja etisk verksamhet och kanaler för att anmäla missbruk	44-45
2-27	lakttagande av lagar och bestämmelser (inkl. Miljölagstiftningen)	47, 69, 109-112
2-28	Medlemskap i organisationer och intressebevakningsorganisationer	164-173

GRI-TABELL

GRI 2: ALLMÄNT INNEHÅLL (GENERAL DISCLOSURES 2021)

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Växelverkan med intressentgrupper		
2-29	Tillvägagångssätt för växelverkan med intressentgrupper	24-31, 164-173
2-30	Kollektivavtal	Alla anställda vid Forststyrelsen omfattas av kollektivavtalet.

GRI 3: VÄSENTLIGA ÄMNER (MATERIAL TOPICS 2021)

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
3-1	Processen för att definiera väsentliga ämnen	34-36
3-2	Förteckning över väsentliga ämnen	36
3-3	Hantering av väsentliga ämnen	Ansvarsrapport 33-146

GRI 200: EKONOMISKA EFFEKTER

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Ekonomiskt resultat (GRI 201: Economic Performance 2016)		
201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	81-83
201-2	Finansiella följder samt andra risker och möjligheter för Forststyrelsens aktiviteter, hänförliga till klimatförändringen	"115-118 (Inga monetariska mängder har fastställts för riskerna)"
201-4	Finansiellt stöd från staten	8
Indirekta ekonomiska effekter (GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016)		
203-1	Infrastrukturinvesteringar och stöd till allmännyttiga tjänster samt deras effekter	88-90, 102-103
203-2	Betydande indirekta ekonomiska effekter och deras omfattning	81-84
Upphandlingspraxis (GRI 204: Procurement Practises 2016)		
204-1	Upphandling från lokala leverantörer	82 (Lokalitet kan inte vara ett urvalskriterium vid offentlig upphandling)
Åtgärder mot korruption (GRI 205: Anti-Corruption 2016)		
205-2	Kommunikation och utbildning med anknytning till politik och tillvägagångssätt mot korruption	46, 48-49
205-3	Bekräftade fall av mutor och tillhörande åtgärder	Inga bekräftade fall av mutor 2023
Skatter (GRI 207: Tax 2019)		
207-1	Skattestrategi	83
207-4	Landsspecifik skatterapportering	83

GRI-TABELL

GRI 300: MILJÖKONSEKVENSER

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Vatten och utsläpp i vatten (GRI 303: Water and Effluents 2018)		
303-1	Vatten som delad resurs	140-146
303-2	Hantering av avloppsvattnets konsekvenser	112, 116, 142
Biologisk mångfald (GRI 304: Biodiversity 2016)		
304-1	Verksamhetsställen i naturskyddsområden eller områden som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden	12
304-2	Verksamhetens, produkternas och tjänsternas inverkan på den biologiska mångfalden	125-139
304-3	Skyddade och restaurerade livsmiljöer	142-144
304-4	Arter på UCN:s rödlista eller nationellt skyddade arter i områden som påverkas av Forststyrelsens verksamhet	135-139, 143-144
Utsläpp (GRI 305: Emissions 2016)		
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	121
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser från energi (scope 2)	121
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	121
305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	119-120

GRI 400: SOCIALA KONSEKVENSER

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Anställningsförhållanden (GRI 401: Employment 2016)		
401-1	Nyanställd personal och personalomsättning	65
Hälsa och säkerhet i arbetet (GRI 403: Occupational Health and Safety 2018)		
403-2	Identifiering av faror, risker och händelseutredning	63, 66, 68
403-5	Utbildningar med anknytning till arbetshälsa och arbetarskydd	63
403-7	Förebyggande av olägenheter för arbetshälsan och arbetarskyddet genom hela värdekedjan	63, 68-69
403-9	Olycksfall i arbetet	63
Utbildningar (GRI 404: Training and Education 2016)		
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per person och år	60
404-2	Program och utbildningar för anställdas utveckling	60-61
Mångfald och lika möjligheter (GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016)		
405-1	Mångfald i förvaltningen och personalen	64-65
405-2	Förhållandet mellan kvinnors och mäns grundlöner	61
Förebyggande av diskriminering (GRI 406: Non-discrimination 2016)		
406-1	Fall av diskriminering och vidtagna åtgärder	62
Tvångsarbetskraft (GRI 409: Forced or Compulsory Labour 2016)		
409-1	Verksamheter och leverantörer för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för tvångsarbete och obligatoriskt arbete	56-57, 69-70

GRI-TABELL

GRI 400: SOCIALA KONSEKVENSER

GRI standard	Rapporteringsinnehåll	Läge, sid.
Lokalsamhällen (GRI 413: Local Communities 2016)		
413-1	"Verksamheter med program för lokalt engagemang, konsekvensbedömningar och utveckling"	72-74, 77-80, 169
413-2	Verksamheter som har befintliga eller eventuella negativa konsekvenser för lokalsamhällena	71-72
Social utvärdering av leverantörer (GRI 414: Supplier Social Assessment 2016)		
414-1	Leverantörer som utvärderats utifrån sociala kriterier	56-57, 68
414-2	Negativ social påverkan i leveranskedjan och vidtagna åtgärder	66-70
Offentligt beslutsfattande (GRI 415: Public Policy 2016)		
415-1	Politiskt stöd	Forststyrelsen stöder inte politiska aktörer
Kundernas hälsa och säkerhet (GRI 416: Customer Health and Safety 2016)		
416-1	Bedömning av tjänsternas inverkan på hälsa och säkerhet	57, 102
Kundernas integritet (GRI 418: Customer Privacy 2016)		
418-1	Klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata	45, 54

Bokslut och verksamhetsberättelse

[Här »](#)

